

Д О К Л А Д
ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА
И ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА
ПРЕЗ 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	3
Глава първа.	
ДЕЙНОСТТА НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД ПРЕЗ 2022 г.	4
I. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ, ПРОБЛЕМИ, МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО РЕШАВАНЕ	4
1. Статистически данни	4
2. Кадрова обезпеченост на съда	9
3. Уеднаквяване на съдебната практика	10
4. Сезиране на Конституционния съд	11
5. Отправени преюдициални запитвания	12
6. Ангажименти, свързани с препоръките в докладите за върховенството на правото и с Националния координационен механизъм за върховенство на правото	13
II. НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ	16
III. ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ	69
IV. ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ	117
Глава втора.	
ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	136
I. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ, НАТОВАРЕНОСТ, КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ	136
II. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ, СЪДЕБНИ СГРАДИ, ЕИСС, ЕПЕП, ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ	169
Глава трета.	
КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ. ИНСТАНЦИОНЕН КОНТРОЛ ОТ ВКС	181
I. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА	181
II. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА	183
III. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ТЪРГОВСКИ ДЕЛА	186
Глава четвърта.	
КОМУНИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА СЪДИЛИЩАТА	189
ПРИЛОЖЕНИЯ	196

ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за прилагането на закона и за дейността на съдилищата през 2022 г. е изготвен в съответствие с нормите на чл. 84, т. 16 от Конституцията на Република България и чл. 114, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

За източник на информация в документа са използвани Годишният доклад за дейността на Върховния касационен съд (ВКС) през 2022 г. и годишните доклади за изминалата година на апелативните съдилища.

В изпълнение на задълженията си, регламентирани в ЗСВ, председателите на съдилища в Република България публикуват ежегодно в интернет сайтовете на съответните съдебни звена годишните доклади, приети от общите събрания на съдиите. Годишният доклад за дейността на Върховния касационен съд през 2022 г. е приет от Пленума на ВКС на 26.04.2023 г.

Съдебната статистика в документа, на която са базирани представените данни, е изведена от приложените справки с информация за дейността на Върховния касационен съд през 2022 г., предоставени от Отдел „Информационни системи, комуникация и съдебна статистика“ (ИСКСС) във ВКС, както и от годишните доклади, изготвени от председателите на апелативните съдилища.

Към момента на изготвянето на Доклада за прилагането на закона и за дейността на съдилищата през 2022 г. и неговото внасяне във Висшия съдебен съвет (ВСС) в срока, регламентиран в чл. 114, ал. 2 от ЗСВ, от Съдийската колегия на ВСС не са приети и не са публикувани в сайта на Висшия съдебен съвет обобщени статистически таблици за дейността на съдилищата за 2022 г. в съответствие с чл. 30, ал. 5, т. 13 от ЗСВ. Поради тази причина не са приложени към доклада и не са анализирани обобщени данни за правораздавателната дейност на съдилищата през 2022 г.

Глава първа.

ДЕЙНОСТТА НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД ПРЕЗ 2022 г.

Годишният доклад за дейността на Върховния касационен съд (ВКС) през 2022 г. е изготвен в съответствие с нормата на чл. 114, ал. 1, т. 15 от Закона за съдебната власт, като се базира на предоставените от заместниците на председателя на съда отчети за работата на Наказателната, Гражданската и Търговската колегии на ВКС.

I. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ, ПРОБЛЕМИ, МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО РЕШАВАНЕ

Изчерпателна информация за трите колегии е представена в съответните части на доклада. В този раздел са обобщени данните за правораздавателната дейност на Върховния касационен съд през 2022 г. и за другите професионални ангажименти на върховните съдии. Анализирани са резултатите и са констатирани проблемите, като е посочен подходът за тяхното преодоляване.

1. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ

Обобщената информация за постъпленията, свършените дела и останалите висящи производства във Върховния касационен съд през 2022 г. е представена в Справка 1, изготвена от Отдел „Информационни системи, комуникация и съдебна статистика“ (ИСКСС).

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Отдел „ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ, КОМУНИКАЦИЯ И СЪДЕБНА СТАТИСТИКА“

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ 2022 г. СПРАВКА 1. Постъпления, завършени дела, висящи дела, допълнителни данни

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

ПОСТЪПЛЕНИЯ, ЗАВЪРШЕНИ ДЕЛА, ВИСЯЩИ ДЕЛА, ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДАННИ

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2022 - 31.12.2022 . Справка 1

Справката е изготвена от отдел ИСКСС към ВКС. Вярност на резултатите е осигурена само и единствено съгласно дефинициите и обхвата описани в МЕТОДИКАТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ във ВКС. Данните са достоверни до толкова, доколкото събитията и обектите са адекватно и своевременно отразени в Деловодната система на съда.

НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА

1.1.1	Несвършени касационни дела в началото на периода	4314
1.1.2	Несвършени частни производства в началото на периода	669
1.1.4	Несвършени дела в началото на периода	4983

ДЕЛА ПОСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

1.2.1	Касационни дела постъпили през отчетния период	5873
1.2.2	Частни производства постъпили през отчетния период	2917
1.2.3.1	Протести	87
1.2.3.2	Възобновявания	92
1.2.3.3	Жалби	1285
1.2.3.4	Дела за подсъдност	429
1.2.4.1	Молби за отмяна	338
1.2.4.2	Спорове за подсъдност между общите и административните съдилища	30
1.2.4.3	Обжалване на решение на дисциплинарната комисия на Нотариалната камара	1
1.2.4.5	Прехвърлени търговски дела в ГК	0
1.2.7	Дела постъпили през отчетния период	8790
1.5.10	Постъпили преписки в регистратурата	10339
1.5.11	Прекратени преписки	1549

ВСИЧКО ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

1.2.8	Всичко за разглеждане касационни производства	10187
1.2.9	Всичко за разглеждане частни производства	3586
1.2.10	Всичко дела за разглеждане	13773

СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

1.3.1	Свършени касационни дела със съдебен акт по същество	1814
1.3.2	Свършени частни производства със съдебен акт по същество	2063
1.3.3	Свършени дела със съдебен акт по същество ОБЩО	3877
1.3.4	Дела разгледани по чл.288 ГПК (общо)	4278
1.3.5	Недопуснати до касационно обжалване дела	4071
1.3.6	Прекратени касационни дела	468
1.3.7	Прекратени частни производства	262
1.3.8	Прекратени дела ОБЩО	730
1.3.9	Свършени касационни дела	5606
1.3.10	Свършени частни производства	3072
1.3.11	Свършени дела ОБЩО	8678

НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА В КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

1.4.1	Несвършени касационни дела в края на периода	4541
1.4.2	Несвършени частни производства	497
1.4.4	Несвършени дела	5038

През 2022 г. натоварването на съдиите от Върховния касационен съд е изключително високо, като това напълно логично оказва влияние върху бързината на правораздаването. Тази тенденция се наблюдава от 2021 г., което е видно от данните относно несвършените дела към 1 януари 2022 г., останали за разглеждане и решаване през годината. Броят на тези дела – 4983, в сравнение с предходната година е с 873 дела повече и е най-големият за последните 5 години. През 2021 г. останалите от предходната година несвършени дела са 4110 бр., през 2020 г. те са 4344 бр., през 2019 г. са 4181 бр., а през 2018 г. са 4024 броя.

Постъпилите през 2022 г. 8790 дела бележат намаление с 309 бр. в сравнение с постъпленията през 2021 г., когато тези дела са 9099 бр. През 2020 г. те са 7799 бр., през 2019 г. – 9244 бр., а през 2018 г. – 9483 броя.

Общият брой на делата за разглеждане през 2022 г. е най-големият за последните 5 години – 13 773 бр. Наблюдава се увеличение с 564 дела в сравнение с предходната 2021 г., когато делата за разглеждане са 13 209 бр. През 2020 г. тези дела са 12 143 бр., през 2019 г. са 13 425 бр., а през 2018 г. – 13 507 броя.

Въпреки по-високото натоварване обаче съдиите от Върховния касационен съд през 2022 г. са решили общо 8678 дела, като свършените дела са с 465 бр. повече в сравнение с 2021 г., когато те са 8213 дела. През 2020 г. решените дела са 8009 бр., през 2019 г. са 9046 бр., а през 2018 г. са 9145 броя.

Останалите несвършени дела към 31 декември 2022 г. са 5038 бр., докато в края на 2021 г. те са с 55 дела по-малко – 4983 бр. През 2020 г. несвършените дела са 4110 бр., през 2019 г. – 4344 бр., а през 2018 г. – 4181 броя. Тези данни показват, че и по отношение на останалите несвършени дела към 31 декември 2022 г. е налице най-големият брой в сравнение с последните 5 години.

Причините за изключително високото натоварване на върховните съдии, което се отразява върху бързината на правораздаването, са представени и анализирани още в предходния годишен доклад. Основните са свързани с кадровата обезпеченост на съда (при щат от 116 съдии титулярите в момента на изготвяне на този документ са 90, а командированите магистрати са 19) и увеличението на броя на делата за разглеждане. През 2022 г. започна изпълнението на част от предложените мерки за преодоляване на посочените проблеми, но не всички могат да бъдат реализирани само чрез действия на ръководството на съда. Нужни са съвместни усилия от страна изпълнителната и законодателната власт, както и на Висшия съдебен съвет.

При оценката за натовареността на върховните съдии не бива да се пропуска и фактът, че извън пряката правораздавателна дейност и тази, свързана с уеднаквяването на съдебната практика, те имат редица други ангажименти, които изискват експертен ресурс за продължителен период от време. Сред тях са: участия в работни групи и други междуинституционални формати; подготовка за изпращане на становища до Конституционния съд на Република България и такива в рамките на съгласувателни процедури; изготвяне на становища по законопроекта и участия в заседанията на комисиите на Народното събрание при тяхното обсъждане; членства в различни междуинституционални органи; участия в държавни изпитни сесии и в помощни атестационни комисии, както и в обучения като лектори и в семинари и конференции като представители на съда; анализиране на съдебната практика и подготовка на отговори по въпросници от върховни съдилища от държави – членки на Европейския съюз, постъпили във ВКС в рамките на членството му в Мрежата на председателите на върховните съдилища в ЕС, както и на въпросници, изпратени от Асоциацията на върховните съдилища в страните – франкофони.

**Статистически данни за делата за разглеждане във
Върховния касационен съд и за свършените дела по години**

Година	2022	2021	2020	2019	2018
Несвършени дела към 1 януари	4983 бр.	4110 бр.	4344 бр.	4181 бр.	4024 бр.
От тях:					
- касационни дела	4314 бр.	3496 бр.	3635 бр.	3560 бр.	3514 бр.
- частни производства	669 бр.	614 бр.	709 бр.	621 бр.	510 бр.
Постъпили дела през годината	8790 бр.	9099 бр.	7799 бр.	9244 бр.	9483 бр.
От тях:					
- касационни дела	5873 бр.	6288 бр.	5179 бр.	5965 бр.	6227 бр.
- частни производства	2917 бр.	2811 бр.	2620 бр.	3279 бр.	3256 бр.
Общ брой на делата за разглеждане	13 773 бр.	13 209 бр.	12 143 бр.	13 425 бр.	13 507 бр.
От тях:					
- касационни производства	10 187 бр.	9784 бр.	8814 бр.	9525 бр.	9741 бр.
- частни производства	3586 бр.	3425 бр.	3329 бр.	3900 бр.	3766 бр.
Свършени дела през годината	8678 бр.	8213 бр.	8009 бр.	9046 бр.	9145 бр.
От тях:					
- касационни дела	5606 бр.	5466 бр.	5328 бр.	5877 бр.	6144 бр.
- частни производства	3072 бр.	2747 бр.	2681 бр.	3169 бр.	3001 бр.
Несвършени дела към 31 декември	5038 бр.	4983 бр.	4110 бр.	4344 бр.	4181 бр.
От тях:					
- касационни дела	4541 бр.	4323 бр.	3496 бр.	3635 бр.	3560 бр.
- частни производства	497 бр.	660 бр.	614 бр.	709 бр.	621 бр.

Представените статистически данни показват, че до 2020 г. се отчита много плавно, но все пак трайно постигане на целите по Мярка 3.6.2 от Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, приета с Решение № 268/09.05.2019 г. на Министерския съвет, която предвижда намаляване на натовареността на Върховния касационен съд. За съжаление, през 2021 г. и 2022 г. общият брой на делата за разглеждане през годината се увеличава, като през предходната година достига до 13 773 бр. Тази негативна тенденция, въпреки по-високия брой на решените дела през 2022 г. в сравнение с 2021 г., очаквано води до повишен брой на останалите несвършени дела в края на отчетния период.

2. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СЪДА

Към края на отчетната 2022 г. в Гражданската колегия на ВКС са налице 11 вакантни длъжности „съдия“, в Търговската колегия са вакантни 6 длъжности, а в Наказателната колегия – 9 длъжности, 2 от които са резервирани за възстановяване на двама от членовете на действащия Висш съдебен съвет.

За попълване на състава на Гражданската колегия на ВКС е обявен конкурс с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 34/13.10.2020 г. (обнародвано в ДВ, бр. 91/23.10.2020 г.). Впоследствие конкурсът е прекратен с решение на Съдийската колегия, като до края на 2022 г. решението за прекратяване не е влязло в сила поради обжалване пред Върховния административен съд.

Затова едва през настоящата година с решение по Протокол № 12/04.04.2023 г. на Съдийската колегия е прието предложението на председателя на ВКС за обявяване на конкурс за повишаване и заемане на 13 длъжности „съдия“ във Върховния касационен съд – Гражданска колегия, от които 11 свободни длъжности и 2 съдийски места, които предстои да се овакантят поради пенсиониране.

За попълване на състава на Търговската колегия на ВКС е обявен конкурс с решение по Протокол № 18/11.06.2019 г. на СК на ВСС (обнародвано в ДВ, бр. 48/21.06.2019 г.) за повишаване и заемане на 4 длъжности „съдия“ във ВКС. С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 28/12.07.2022 г. са назначени четирима съдии. С решение на СК на ВСС по Протокол № 34/27.09.2022 г. са назначени още четирима съдии.

През настоящата година с решение по Протокол № 13/11.04.2023 г. на Съдийската колегия на ВСС е назначен още един съдия от същия конкурс по реда на чл. 193, ал. 6 от ЗСВ, като предстои обявяването на нов конкурс за заемане на останалите свободни длъжности в Търговската колегия.

За попълване на състава на Наказателната колегия на ВКС с решение на СК на ВСС по Протокол № 19/11.05.2022 г. (обнародвано в ДВ, бр. 38/20.05.2022 г.) е обявен конкурс за повишаване и заемане на 6 длъжности „съдия“ във ВКС – Наказателна колегия.

Към момента на изготвяне на настоящия доклад във ВКС са командировани 19 магистрати (в броя на командированите е включен и съдията, назначен с решението по Протокол № 13/11.04.2023 г., но още не е встъпил): в Гражданската колегия – 10 съдии, останалата 1 свободна длъжност е незаета, в Търговската колегия – 4 съдии, останалите 2 свободни длъжности са незаети, в Наказателната колегия – 5 съдии, останалите 4 свободни длъжности са незаети.

Решенията за командироване, както и поименното определяне на магистратите, които да бъдат командировани, се определят със заповеди на председателя на ВКС по предложение на общите събрания на съответните колегии. При общо 18 командирования през 2022 г. са допуснати две изключения (по едно в Гражданската и в Търговската колегии) от правилото общите събрания да номинират поименно съдиите от долустоящите органи на съдебната власт. Тези изключения са обусловени по необходимост от обективни причини – невъзможност за командироване на номинираните съдии от Софийския апелативен съд и Софийския градски съд заради сериозно застрашаване на кадровия капацитет на тези органи, поради което председателят на ВКС командирова съдии от Пловдивския и Бургаския апелативни райони, изразили съгласие да работят в гр. София.

За отчетния период тежкото кадрово състояние и натовареността на ВКС, особено по отношение на Гражданската и Търговската колегии, не е подоброено съществено в сравнение с предходната година, поради което през 2022 г. са предприети допълнителни организационни мерки от страна на административното ръководство на съда. Проблемът с натовареността може да бъде разрешен със законодателни изменения, ограничаващи достъпа до касация по граждански и търговски дела, в каквата насока през 2022 г. от ВКС е изпратено до Народното събрание предложение за изменение на няколко разпоредби от ГПК, но то не е разгледано. През 2022 г. липсват и законодателни или регулаторни промени, свързани с режима на повишаване на съдиите.

3. УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА

Основната роля на Върховния касационен съд за повишаване качеството и ефективността на правосъдието и чрез това утвърждаване на независимостта в правораздаването, се изразява в мерки за уеднаквяване на практиката на съдилищата, формиране на становища при констатиране на наличието на противоречива практика или осъществяване на тълкувателна дейност за нейното преодоляване.

За постигане на предсказуемо и качествено правосъдие през 2022 г. във Върховния касационен съд са образувани общо 13 тълкувателни дела:

- пред Общото събрание на Наказателната колегия е образувано Тълкувателно дело № 1/2022 г.;
- пред Общото събрание на Гражданската колегия са образувани Тълкувателно дело № 1/2022 г. и Тълкувателно дело № 2/2022 г.;

- пред Общото събрание на Търговската колегия са образувани Тълкувателно дело № 1/2022 г. и Тълкувателно дело № 2/2022 г.;

- пред Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии са образувани Тълкувателно дело № 1/2022 г., Тълкувателно дело № 2/2022 г. и Тълкувателно дело № 3/2022 г.;

- пред Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС е образувано Тълкувателно дело № 1/2022 г. по описа на ВКС;

- пред Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС са образувани Тълкувателно дело № 2/2022 г. по описа на ВКС, Тълкувателно дело № 3/2022 г. по описа на ВКС, Тълкувателно дело № 4/2022 г. по описа на ВАС и Тълкувателно дело № 5/2022 г. по описа на ВАС.

През 2022 г. са постановени и обявени общо 17 тълкувателни решения:

- по 5 тълкувателни дела на Общото събрание на Гражданската колегия (тълкувателни решения № 3/2020 г. от 05.01.2022 г., № 6/2017 г. от 11.01.2022 г., № 2/2021 г. от 11.04.2022 г., № 4/2019 г. от 14.04.2022 г. и № 3/2021 г. от 25.10.2022 г.);

- по 11 тълкувателни дела на Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии (тълкувателни решения № 5/2019 г. от 21.01.2022 г., № 3/2019 г. от 23.02.2022 г., № 2/2020 г. от 18.03.2022 г., № 1/2020 г. от 27.04.2022 г., № 6/2020 г. от 20.05.2022 г., № 5/2020 г. от 30.05.2022 г., № 2/2018 г. от 23.06.2022 г., № 1/2021 г. от 01.08.2022 г., № 4/2019 г. от 14.10.2022 г., № 2/2021 г. от 22.11.2022 г. и № 4/2021 г. от 23.11.2022 г.).

- по 1 тълкувателно дело на Общото събрание на Наказателната колегия (Тълкувателно решение № 1 от 24.01.2022 г.).

Подробна информация за образуваните през 2022 г. тълкувателни дела и за постановените през годината тълкувателни решения е представена в съответните части на настоящия доклад, отразяващи работата на трите колегии.

По инициатива на съдилищата през 2022 г. са предприети мерки за проучване на противоречива съдебна практика, в резултат на които в Наказателната колегия на ВКС е образувано Тълкувателно дело № 1/2023 г. по предложение на председателя на Върховния касационен съд. Наред с това в резултат на проучвателната дейност от Общото събрание на Наказателната колегия са приети 4 становища, отчитайки липсата на необходимост от образуване на тълкувателни дела, като тези становища са предоставени на съдилищата в страната. По още 5 запитвания продължава проучването на съдебната практика, като е възможно по тях също да се образуват тълкувателни дела.

4. СЕЗИРАНЕ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

На 28.06.2022 г. до Конституционния съд на Република България е внесено искане от тричленен състав на Търговската колегия на Върховния касационен съд за установяване на противоконституционност на

разпоредбата на § 8, ал. 5, б. „а“ от ПЗР на ЗИД на ГПК (обн. ДВ, бр. 8 от 2017 г.) в частта, с която се отменя чл. 47, т. 3 от ЗМТА (обн. ДВ, бр. 60 от 1988 г., посл. изм. бр. 46 от 2002 г.) в частта: „арбитражното решение противоречи на обществения ред на Република България“ и на свързаната с нея разпоредба на § 8, ал. 6 от ПЗР на ЗИД на ГПК (обн. ДВ, бр. 8 от 2017 г.) в частта относно замяната в чл. 49 от ЗМТА (нов, ДВ, бр. 38 от 2001 г.) на „думите чл. 47, т. 3“. С определение от 26.07.2022 г. по к. д. № 12/2022 г. искането е отклонено.

5. ОТПРАВЕНИ ПРЕЮДИЦИАЛНИ ЗАПИТВАНИЯ

През 2022 г. от Върховния касационен съд са отправени две преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз.

Преюдициално дело С-174/22 е образувано след отправено на 25.02.2022 г. от съдебния състав по наказателно дело № 918/2021 г. на Трето наказателно отделение на ВКС преюдициално запитване със следния въпрос:

Допускат ли разпоредбите на Регламент (ЕО) № 723/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета от 11.02.2004 г., които запълват бланкетната диспозиция на чл. 354а НК във вр. чл. 3, ал. 4 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите да бъде признато за виновно лице за притежанието на вещество от категория 3 на приложение № 1, а именно толуол в количество 2 литра?

Преюдициално дело С-427/22 е образувано след отправено на 21.06.2022 г. от съдебния състав по наказателно дело № 591/2021 г. на Първо наказателно отделение на ВКС преюдициално запитване със следните въпроси:

1. Следва ли определението за кредитна институция, дадено в чл. 4, § 1, т. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 да се тълкува в смисъл, че предоставянето на кредити се осъществява единствено със средства, които са от публично привлечени влогове или други възстановими средства или кредитната институция може да извършва кредитиране и със средства, получени от други източници?

2. Как следва да се тълкува съдържанието на „документ независимо от формата, с който се предоставя правото за извършване на дейността“ по чл. 4, § 1, т. 42 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 и включва ли то както разрешителния лицензионен, така и разрешителния регистрационен режим за дейността по кредитиране?

6. АНГАЖИМЕНТИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕПОРЪКИТЕ В ДОКЛАДИТЕ ЗА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ПРАВОТО И С НАЦИОНАЛНИЯ КООРДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЪРХОВЕНСТВО НА ПРАВОТО

През 2022 г. Върховният касационен съд е ангажиран с изпълнение на част от препоръките в Доклада за върховенството на правото за 2022 г. Задължения за съда са регламентирани и в Постановление № 240/24.09.2019 г. на Министерския съвет за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане. След изменение и допълнение на това постановление (ДВ, бр. 62 от 2022 г.) е предвидено председателят на Върховния касационен съд да бъде член на Съвета за прилагане на Националния координационен механизъм за върховенство на правото.

През изминалата година, за да бъде гарантирано коректното и точно проследяване на делата с предмет корупционно поведение и практики при ясно открояване на производствата с подсъдими лица, заемащи висши публични длъжности (наричани „дела за корупция по високите етажи на властта“), на производствата, свързани с организирана престъпност, както и на тези срещу журналисти и медии, от ВКС са предприети действия още след провеждането на срещата с представители на Европейската комисия във връзка с подготовката на Доклада за върховенството на закона през 2022 г.

Със Заповед № 616/28.06.2022 г. на председателя на ВКС е сформирана работна група, която да разработи правила за мониторинг на производствата за корупция, организирана престъпност и такива срещу журналисти и медии, за да бъде заменен прилаганият от 2017 г. Единен каталог на корупционните престъпления, по който се води статистика във ВКС, с нов, адаптиран към промяната в характера и вида на ангажиментите на съда.

През 2017 г. е приет Планът за действие за изпълнение на препоръките от Доклада на Европейската комисия от 25.01.2017 г. в рамките на Механизма за сътрудничество и оценка. В него ВКС е посочен като отговорна институция по няколко мерки за мониторинг, засягащи делата за корупционни престъпления и делата за организирана престъпност. В изпълнение на задълженията по тези мерки със Заповед № 474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС е одобрен Единен каталог на корупционните престъпления, по които да се води статистика във ВКС. Със същата заповед ръководителите на апелативните съдилища в страната са задължени в началото на всеки месец да изпращат обобщена информация за образуваните в техните съдебни райони дела за корупционни престъпления и такива, свързани с организирана престъпност, както и информация за постановените съдебни актове по тях. От 2017 г. в сайта на ВКС – в секциите „Дела за организирана престъпност“ и „Дела за корупционни престъпления“, се публикуват актуални списъци на наблюдаваните видове дела по месеци и по съдилища, предоставили информацията за съответния апелативен район. Публикуват се и постановените от ВКС решения по тези дела.

С Постановление № 240/24.09.2019 г. на Министерския съвет (ПМС) е създаден Национален механизъм за мониторинг на борбата с корупцията и организираната престъпност, съдебната реформа и върховенството на закона и Съвет за координация и сътрудничество. Съгласно чл. 2 от това ПМС Националният механизъм за мониторинг има за цел запазване на постигнатия напредък, продължаване на наблюдението на национално ниво и докладване пред обществеността по показателите: върховенство на закона; съдебна реформа; борба с корупцията по високите етажи на властта; борба с организираната престъпност. Според чл. 9, ал. 1 органите, на които Конституцията или друг нормативен акт възлагат изпълнението на политики, мерки или дейности по показателите по чл. 2, предоставят необходимата информация за осъществяване на Националния механизъм за мониторинг. Съгласно чл. 10, ал. 1 в съответствие с конституционно и законово установените им правомощия държавните органи предоставят информация относно дейности и мерките, които изпълняват по съответния показател, като за Върховния касационен съд е регламентирано да предоставя обобщена информация за постановените присъди, а Министерството на правосъдието (МП) – за изпълнението на наказанията, по дела за корупция и организирана престъпност.

На 01.08.2022 г. е прието ПМС № 237/2022 г. за изменение и допълнение на ПМС № 240/2019 г., с което са направени промени в чл. 10, като в т. 5 към задълженията за докладване на постановените присъди за корупция и организирана престъпност от ВКС и за изпълнение на наказанията по тези дела – от МП, е добавено задължението да се докладва и за дела срещу журналисти и медии.

Докато Европейската комисия осъществява мониторинга на борбата с корупцията в България по Механизма за сътрудничество и проверка, Единният каталог на корупционните престъпления, утвърден със Заповед № 474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС, отговаря като съдържание на нуждата от публичност на данните за всички производства с предмет корупционно поведение и практики. След като наблюдението от Европейската комисия на делата с предмет корупционни престъпления започва да се осъществява по Механизма за върховенство на правото, в годишните доклади вече се говори не общо за производства с предмет корупция, а за дела за корупция по високите етажи на властта. В Доклада за върховенство на правото за 2022 г. изрично е подчертано, че информацията от ВКС не прави разграничение между дела за корупция по високите етажи на властта и дела за корупция.

След анализ на ангажиментите на ВКС, свързани с проследяване на делата с предмет корупционно поведение и практики при ясно открояване на тези с подсъдимите лица, заемащи висши публични длъжности, на производствата, свързани с организирана престъпност, както и на делата срещу журналисти и медии, сформирания работна група финализира дейността си с доклад от 20.09.2022 г. Въз основа на направените предложения в него е издадена Заповед № 777/18.10.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд. С нея се отменя Заповед №

474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС и в съответствие с ПМС № 240/24.09.2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане, с оглед на задълженията на съда по чл. 10, т. 5 от постановлението и на основание чл. 114, ал. 1, точки 1, 2 и 16 и ал. 5 от ЗСВ председателят на ВКС нарежда:

1. Въвеждане на Единен каталог на престъпленията, свързани с корупционно поведение и практики, по който да се води статистика във Върховния касационен съд на Република България.

2. Да се създаде Електронен регистър на производствата, водени срещу журналисти и медии, разгледани от ВКС.

3. Веднъж на тримесечие на страницата на ВКС в интернет да се публикуват списъци на предстоящите за разглеждане дела с предмет организирана престъпност, производства, водени срещу журналисти и медии, както и такива с предмет корупционно поведение и практики. В последния случай, когато подсъдимият е сред лицата, заемащи висши публични длъжности (по чл. 6 от ЗПКОНПИ), това обстоятелство да се отбелязва по подходящ начин.

4. Незабавно след постановяването им на страницата на ВКС в интернет да се публикуват решенията, постановени в производства с предмет корупционно поведение и практики, организирана престъпност и тези, водени срещу журналисти и медии, при спазване на изискванията за защита на личните данни.

5. Веднъж на тримесечие да се информират чрез справки Висшият съдебен съвет и Министерството на правосъдието за постановените съдебни актове в производства с предмет корупционно поведение и практики, организирана престъпност и тези, водени срещу журналисти и медии.

6. Във връзка със задълженията на ВКС по изпълнение на мерките да се изпрати копие от заповедта на председателите на апелативните съдилища в страната, които веднъж на тримесечие – до 3-то число на месеца, да изпращат на ВКС таблици с обобщена информация за съответния съдебен район относно образуваните производства с предмет корупционно поведение и практики, организирана престъпност и дела, водени срещу журналисти и медии, както и информация за постановените съдебни актове по тях. Таблиците следва да съдържат данни за лицата, срещу които се води съответното производство, тяхното качество, правна квалификация на деянието по наказателните производства, съответно релевантен текст/текстове по граждански и търговски производства и крайния резултат.

Съгласно сроковете, посочени в заповедта, първите данни относно делата за корупционно поведение и практики, включително с подсъдими лица, заемащи висши публични длъжности, производствата за организирана престъпност и тези срещу журналисти и медии са публикувани в сайта на Върховния касационен съд през януари 2023 г. и обхващат информацията за последното тримесечие на 2022 г.

II. НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ

Статистически данни за делата за разглеждане през 2022 г. в Наказателната колегия на Върховния касационен съд и за свършените дела през годината

Несвършени дела към 1 януари 2022 г. От тях: - касационни дела - частни производства	297 бр. 270 бр. 27 бр.
Постъпили дела през 2022 г. От тях: - касационни дела - частни производства	1027 бр. 572 бр. 455 бр.
Общ брой на делата за разглеждане през 2022 г. От тях: - касационни производства - частни производства	1324 бр. 842 бр. 482 бр.
Свършени дела през 2022 г. От тях: - свършени касационни дела - свършени частни производства	1062 бр. 606 бр. 456 бр.
Несвършени дела към 31 декември 2022 г. От тях: - касационни дела - частни производства	261 бр. 235 бр. 26 бр.

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

По щат съдиите в Наказателната колегия на Върховния касационен съд (НК на ВКС) са 31, включително заместник-председателят на ВКС и ръководител на НК.

Със съответни заповеди на председателя на ВКС, по предложение на ръководителя на НК, съдиите Димитрина Ангелова от Софийския градски съд, Мария Митева от Апелативен съд – София, Татяна Грозданова от Софийския окръжен съд са командироваани на незаети щатни бройки за цялостно изпълнение на длъжността „съдия във ВКС“ – НК, както следва: съдия Ангелова, считано от 15.10.2020 г., съдия Митева – от 19.10.2020 г., съдия Грозданова – от 23.11.2020 г. Поради обстоятелството, че Трето наказателно отделение към месец септември 2022 г. е било в непълен състав от осем съдии, което е създавало невъзможност да бъдат попълнени компютърно конфигурираните състави, както и поради корекции в натовареността на съдиите в Наказателната колегия (по причини, че са докладчици по тълкувателни дела), ръководителят на НК е отправил предложение до председателя на ВКС за командироване на съдия на незаета щатна длъжност в Трето наказателно отделение. На 06.10.2022 г. е

проведено Общо събрание на съдиите от Наказателната колегия, с решение на което е предложено на председателя на ВКС в колегията да бъде командирован съдия Даниел Луков до отпадане на необходимостта от командироване. Със Заповед № 766 от 13.10.2022 г. на съдия Галина Захарова – председател на Върховния касационен съд, е командирован, считано от 17.10.2022 г., Даниел Луков – съдия във Военен съд – Пловдив, с ранг „съдия във ВКС и ВАС“, за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във Върховния касационен съд – Наказателна колегия на незаета щатна длъжност до отпадане на необходимостта от командироването.

Към 31.12.2022 г. отделенията в НК са в числен състав, както следва:

- I наказателно отделение (н. о.) – общо десет съдии, включително председателят на отделението и командированата съдия Грозданова;
- II н. о. – девет съдии, включително председателят на отделението и командированата съдия Димитрина Ангелова;
- III н. о. – осем съдии, включително председателят на отделението и командированите съдии Митева и Луков, като длъжността на един от съдиите в отделението е освободена поради настъпила смърт.

Видно от изложеното, щатът не е изцяло зает, поради което и през 2022 г. колегията работи в намален състав от съдии.

а) Освободени на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ през 2022 г. (навършване на 65-годишна възраст) съдии от Наказателната колегия на ВКС

През 2022 г., на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, от заеманата длъжност „съдия“ във Върховния касационен съд е освободена съдия Жанина Начева от II н. о., считано от 27.09.2022 г.

Въз основа на Заповед № 1949/22.11.2016 г. на председателя на ВКС, при отчитане на конкретните обстоятелства – обща натовареност и персонална такава на съдията, и след съгласуване със съдия Жанина Начева, с Разпореждане № 16/29.03.2022 г. на зам.-председателя на ВКС и ръководител на НК е спряно разпределянето на всички категории дела по отношение на съдия Начева, считано от 30.03.2022 г. Участието ѝ в насрочените съдебни заседания и във формираните на случаен принцип съдебни състави на II н. о. е продължило до м. април 2022 г. включително, въз основа на Разпореждане № 25/03.05.2022 г. на зам.-председателя на ВКС и ръководител на НК.

По предложение на председателя на ВКС съдия Галина Захарова, на основание чл. 303, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и т. 2, б. „а“ и ал. 3, т. 1 от ЗСВ, съдия Жанина Начева е поощрена от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (СК на ВСС) с отличия „служебна благодарност и грамота“, „личен почетен знак – първа степен: златен“ и парична награда в размер на 1000 лева за проявен висок професионализъм, безупречно и образцово изпълнение на служебните задължения и високи нравствени качества.

б) Настъпила смърт на съдия от НК на ВКС

На 20.12.2022 г. длъжността на съдия Кети Маркова е освободена поради настъпила смърт.

в) Нов заместник-председател и ръководител на Наказателната колегия на Върховния касационен съд

До назначаването си на длъжността председател на Върховния касационен съд съдия Галина Захарова заема длъжността заместник на председателя на ВКС и ръководител на Наказателната колегия.

Със Заповед № 144 от 11.03.2022 г. на съдия Галина Захарова – председател на ВКС, издадена на основание чл. 114, ал. 1, т. 1 и т. 2 вр. чл. 168, ал. 1 от ЗСВ, на съдия Лада Паунова е възложено да изпълнява функциите на заместник на председателя и ръководител на Наказателната колегия, считано от 16.03.2022 г. до назначаване на заместник на административния ръководител по реда на чл. 168, ал. 2 от ЗСВ.

На заседание на Пленума на Върховния касационен съд на 16.03.2022 г. е проведено изслушване на основание чл. 111, ал. 2, т. 3 от Закона за съдебната власт на кандидата за заемане на длъжността заместник на председателя на Върховния касационен съд и ръководител на Наказателната колегия – съдия Лада Паунова.

По предложение на председателя на ВКС, на основание чл. 160 във връзка с чл. 168, ал. 2 и чл. 169, ал. 2 от ЗСВ, с решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 12 от 22.03.2022 г. съдия Лада Паунова – съдия във Върховния касационен съд, е назначена на длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ и ръководител на Наказателна колегия на Върховния касационен съд, с ранг „съдия във ВКС и ВАС“.

Съдия Лада Паунова встъпва в длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ и ръководител на Наказателна колегия на Върховния касационен съд на 01.04.2022 г.

г) Нов председател на Трето наказателно отделение

След назначаването на длъжността заместник на председателя на Върховния касационен съд и ръководител на Наказателната колегия на съдия Лада Паунова с решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 12/22.03.2022 г. на 11.04.2022 г. е проведено събрание на съдиите от Трето наказателно отделение, на което единодушно е взето решение съдия Антоанета Данова да бъде предложена за председател на отделението. Проведено е изслушване по реда на чл. 111, ал. 2, т. 4 от ЗСВ на заседание на Пленума на ВКС на 28.04.2022 г. Със Заповед № 522/28.04.2022 г. на съдия Евгений Стайков – изпълняващ функциите председател на ВКС (съгласно Заповед № 282/08.04.2022 г. на председателя на ВКС – съдия Галина Захарова) съдия Антоанета Данова от III н. о. е назначена на длъжност „председател на Трето наказателно отделение“ на ВКС, считано от 29.04.2022 г.

д) Разпределение на съдиите по отделения в Наказателната колегия съобразно чл. 111, ал. 2, т. 2 от ЗСВ – проведен Пленум на 18.02.2021 г.

С решение на Пленума на ВСС от 24.06.2021 г., на основание чл. 130, ал. 8, т. 1 от Конституцията на Република България и чл. 27, ал. 2 от ЗСВ, е

обявена подадената оставка от съдия Красимир Шекерджиев, като на основание чл. 27, ал. 2 от ЗСВ е прекратен мандатът му на избран член на ВСС, считано от 01.07.2021 г. С решение на СК на ВСС от 29.06.2021 г. (Протокол № 26) на основание чл. 28 от ЗСВ съдия Шекерджиев е възстановен на заеманата преди избора длъжност – съдия във ВКС – НК, считано от 01.07.2021 г. Въз основа на цитираното решение и на основание чл. 161, ал. 3 от ЗСВ от председателя на ВКС е издаден по отношение на съдия Шекерджиев акт за заемане на длъжността „съдия“, считано от същата дата. С Разпореждане № 48/01.07.2021 г. на зам.-председателя на ВКС и ръководител на НК съдия Шекерджиев е разпределен за временно участие в съдебните заседания на I н. о.

Съдия Татяна Кънчева от II н. о. е била освободена на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, считано от 22.10.2021 г., и в това отделение е била налице свободна съдийска длъжност. Съдия Милена Панева, разпределена в Трето наказателно отделение, е заявила желание да бъде преместена във Второ наказателно отделение.

На Пленум на ВКС от 28.04.2022 г., съгласно чл. 111, ал. 2, т. 2 от ЗСВ, е извършено разпределение на съдиите Шекерджиев и Панева. С оглед специфичната за НК процедура по формиране на съдебни състави, разпределение и насрочване на делата и направеното предложение от ръководителя на НК, с решението на Пленума на ВКС от горепосочената дата съдия Красимир Шекерджиев е разпределен в Първо наказателно отделение, а съдия Милена Панева е преместена от Трето наказателно отделение във Второ наказателно отделение, считано от 03.05.2022 г.

е) Конкурс по реда на чл. 189, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ за повишаване и заемане на шест длъжности „съдия“ във Върховния касационен съд – Наказателна колегия

С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 19/11.05.2022 г., обн. в ДВ, бр. 38/20.05.2022 г., е обявен, на основание чл. 180 от ЗСВ, конкурс по реда на чл. 189, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ за повишаване и заемане на 6 (шест) длъжности „съдия“ във Върховния касационен съд – Наказателна колегия, като на 12.09.2022 г. е конституирана конкурсната комисия. Към края на отчетния период конкурсът не е приключил.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ

а) Организация по образуване и насрочване на делата

През 2022 г. при образуването на делата продължава последователно да се следва редът за осъществяване на предварителен контрол за формална допустимост, наложен като трайна практика от предходни периоди и регламентиран в чл. 40 от Правилника за администрацията на Върховния касационен съд. Първоначалната проверка на предпоставките за формална допустимост на производствата пред ВКС е възложена на съдебните помощници в НК, на чийто доклад делата се разпределят на случаен принцип. След проучване на съдържанието на сезиращите

процесуални документи и материалите по делата съдебните помощници докладват на съответния председател на отделение. С негово разпореждане се образува касационно производство/производство по възобновяване или частно производство или се постановява отказ за образуване на касационно производство/производство по възобновяване или частно производство, като делата се връщат на съответните съдилища за отстраняване на констатираните пропуски, отказва се образуване на производство или се изпращат на компетентния съд.

През 2022 г. по постъпили дела са постановени 1865 мотивирани разпореждания. Това сочи на специфична допълнителна натовареност на председателите на отделения.

Съдебните секретари на НК продължават да водят въведения от 01.01.2017 г. отделен регистър на постановените разпореждания за отказ по постъпващите за образуване в колегията дела и преписки, изготвяни от заместник-председателя на ВКС и ръководител на НК и от председателите на отделения.

И през 2022 г., в съответствие с чл. 9 от ЗСВ, в НК е спазвано стриктно изискването за електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор.

За него до 26.09.2022 г. се използва Централизираната система за случайно разпределение на делата (<http://webrand.justice.bg/>), въведена в експлоатация с оглед на решение на ВСС от 01.10.2015 г. по Протокол № 37/29.09.2015 г., която генерира докладчика и номера на делото, след което информацията се прехвърля в Автоматизираната система за управление на делата на ВКС (АСУД).

Със Заповед № 691/11.08.2022 г. на председателя на ВКС е възобновено използването на ЕИСС, считано от 26.09.2022 г., и новопостъпилите дела се образуват в системата след тази дата. Случайното разпределение на делата от тази дата се извършва в ЕИСС. Принципът на случайно разпределение на делата се прилага в съчетание с въвеждането в софтуерния продукт на АСУД и на ЕИСС на показателите за фактическа и правна сложност на делата. Техните коефициенти се определят от председателите на отделения при образуването на делата съгласно утвърдени критерии. Това позволява съчетаването на принципа на случайния подбор с равномерно разпределение и отчитане на сложността на производството. Тук е необходимо да се отбележи, че на практика равномерност на разпределението на делата на съдиите докладчици, както и на сходната им натовареност с количество дела, не се постига пълноценно чрез програмите на използваните софтуерни продукти. Това е така, понеже статистическите данни сочат на отклонения в бройката на разпределени касационни дела (например разлика от 3 – 4 касационни дела между съдии, чието постъпление не е било коригирано на някое от основанията в Правилата¹), както и непълноценно отчитане на участие в

¹ Правила за образуване, случайно разпределение и насрочване на делата във ВКС, утвърдени със Заповед № 645/19.07.2022 г.

разпределението на ръководителя на НК и на председателите на отделенията с намален процент на натовареност.²

Съдебните състави в трите наказателни отделения се формират на случаен принцип по компютърен път за период от 6 месеца съобразно раздел 3, т. 2 от Правилата. През м. ноември 2022 г. е извършена посочената дейност за формиране на съставите за първото полугодие на 2023 г., което следваше да се осъществи в ЕИСС, но поради липса на функционалност, адекватна на спецификите на работа в НК на ВКС, се наложи това да се извърши в АСУД и разпределението да бъде ръчно въведено в ЕИСС. Алгоритъмът за тази функция е зададен в ЕИСС за определен брой съдии и не позволява осъществяване на разпределението съобразно принципите, установени в Правилата.

През 2022 г. са съставени нови Правила за образуване, случайно разпределение и насрочване на делата във Върховния касационен съд, утвърдени със Заповед № 645 от 19.07.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд, като Техническото приложение, утвърдено със Заповед № 2323/01.10.2018 г. на председателя на ВКС, запазва своето действие.

Правилата за образуването и случайното разпределение на делата във ВКС и Техническото приложение към тях са публикувани на интернет страницата на ВКС, секция „Нормативна уредба“ – „Вътрешни правила на ВКС“.

Образуваните дела след определяне на съдии докладчици и обработване в служба „Наказателни съдопроизводства“ се насрочват в открито съдебно заседание. В открито съдебно заседание се насрочват и производствата по искания по мерки за неотклонение, свързани със задържане, по дела на производство пред ВКС и дела по касационни протести и жалби по реда на чл. 340, ал. 3 от НПК. Делата по частни производства се насрочват и разглеждат в закрито заседание.

Насрочването на делата през 2022 г. е извършвано при спазване на изискванията на раздел 3, т. 19 от Правилата за най-близката дата, на която заседава съответният докладчик.

В утвърдените през 2022 г. Правила са регламентирани случаите на заместване на съдия от съдебния състав съобразно различните хипотези, както и начинът на процедиране (т. 10 – 12). Тези правила са неизменно спазвани през отчетния период, като при всеки случай такива промени са извършвани с разпореждане на ръководителя на НК или на председател на отделение. Тук е необходимо да бъде отбелязано, че заместването на съдия във формиран за съответна дата съдебен състав на някое от предвидените основания или при направен самоотвод на съдия и определяне на нов на негово място винаги се осъществява въз основа на разпореждане, но извършването на съответните действия в ЕИСС в немалко случаи е затруднено поради несъобразеност на функционалностите на системата със спецификите на работа в НК и установените Правила.

² Предвидено в раздел 6, чл. 10 – 11 от Техническото приложение към Правилата.

От 2016 г. в Наказателната колегия се поддържа Електронен регистър на отводите на съдиите, постановени на основание чл. 29, ал. 2 от НПК. През 2022 г. в НК на ВКС са постановени 8 броя отводи на съдии по възложени за разглеждане пред ВКС дела, като по едно дело се е отвел целият съдебен състав. Регистърът на отводите на съдиите е публикуван на интернет страницата на ВКС, секция „Съдебна практика“.

б) Разрешения за използване на специални разузнавателни средства по чл. 174, ал. 6 от НПК от зам.-председателя на ВКС, ръководещ НК

През 2022 г. не са образувани частни дела, свързани с даване на разрешение за използване на специални разузнавателни средства от заместник-председателя на ВКС, ръководещ Наказателната колегия. На 21.02.2023 г. от Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства е извършена комплексна проверка на дейността по Закона за специалните разузнавателни средства (ЗСРС) за 2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на НК като орган по чл. 15 от ЗСРС. Не са констатирани пропуски и не са дадени задължителни указания във връзка с процедурата по чл. 15, ал. 4, т. 2 от ЗСРС.

в) Брой на образуваните дела и средна натовареност на съдиите от Наказателната колегия

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Отдел "ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ, КОМУНИКАЦИЯ И СЪДЕБНА СТАТИСТИКА"
СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА 2022 г. Справка 6.1
Индивидуални параметри за магистратите - движение на делата

НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ НА ВКС

ИНДИВИДУАЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА МАГИСТРАТИТЕ - ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2022 - 31.12.2022 . СПРАВКА 6.1

Справката е изготвена от отдел ИСКСС към ВКС. Вярност на резултатите е осигурена само и единствено съгласно дефинициите и обхвата описани в МЕТОДИКАТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ във ВКС. Данните са достоверни до толкова, доколкото събитията и обектите са адекватно и своевременно отразени в Деловодната система на съда.

	Брой открити заседания	Брой съдебни актове общо (6.23.1+6.23.2)	Брой съдебни актове - определени	Брой съдебни актове - решения (с. т.с.с. 171)	Незавършени дела общо (6.18+6.19) в края на периода	Незавършени частни производства в края на периода	Незавършени касационни дела в края на периода	Свършени дела общо (6.16+6.17)	Свършени частни производства (6.8+6.13+6.14)	Свършени касационни дела (6.7+6.12+6.13)	Префатени дела общо (6.13+6.14)	Префатени частни производства	Префатени касационни дела	Свършени дела със съдебен акт като участници в съд. състав (6.7+6.8)	Свършени дела със съдебен акт общо (6.7+6.8)	Свършени частни производства със съдебен акт по същество	Свършени касационни дела със съдебен акт по същество	Разпределени дела общо - като доводници (6.4+6.5)	Разпределени частни производства	Разпределени касационни дела	Незавършени дела общо в началото на периода	Незавършени частни производства в началото на периода	Незавършени касационни дела в началото на периода
Магистрат	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.10	6.13	6.14	6.15	6.16	6.17	6.18	6.19	6.20	6.21	6.23.1	6.23.2	6.23	6.24
Галина Захарова	3	0	3	1	0	1	2	0	2	5	0	0	0	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2
Лада Паунова	15	0	15	16	0	16	21	0	21	62	0	0	0	21	0	21	10	0	10	21	0	21	25
Галина Тонева	1	0	1	3	0	3	3	0	3	69	0	0	0	3	0	3	1	0	1	3	0	3	3
Мина Топузова	19	0	19	19	0	19	25	0	25	57	0	0	0	25	0	25	13	0	13	25	15	40	30
Антоанета Данова	10	2	12	22	6	28	22	8	30	70	1	0	1	23	8	31	9	0	9	22	9	31	32
Ружена Керанова	9	2	11	22	20	42	18	20	38	54	0	0	0	18	20	38	12	2	14	18	21	39	32
Билияна Чочева	16	2	18	19	19	38	20	21	41	45	0	0	0	20	21	41	15	0	15	19	22	41	31
Блага Иванова	12	1	13	23	21	44	28	21	49	68	0	0	0	28	21	49	7	1	8	28	21	49	31
Теодора Стамболова	7	1	8	23	22	45	25	20	45	31	0	0	0	25	20	45	5	3	8	25	20	45	33
Даниела Атанасова	14	0	14	25	20	45	19	19	38	25	1	0	1	20	19	39	19	1	20	20	19	39	34
Бисер Троянов	3	0	3	21	19	40	18	19	37	54	1	0	1	19	19	38	5	0	5	19	21	40	27
Румен Петров	10	0	10	22	21	43	25	19	44	61	1	0	1	26	19	45	6	2	8	26	23	49	35
Спас Иванчев	4	1	5	22	20	42	16	20	36	30	0	0	0	16	20	36	11	1	12	16	24	40	28
Петя Шишкова	10	1	11	18	14	32	26	14	40	21	0	1	1	26	15	41	2	0	2	26	17	43	30
Мая Цонева	8	1	9	26	21	47	23	21	44	46	1	1	2	24	22	46	10	0	10	24	23	47	34
Валя Рушанова	11	1	12	20	16	36	26	17	43	57	0	0	0	26	17	43	5	0	5	26	18	44	30
Милена Панева	15	1	16	20	22	42	19	19	38	32	0	0	0	19	19	38	16	4	20	19	22	41	30

Христина Михова	4	1	5	23	19	42	18	20	38	17	2	0	2	20	20	40	7	0	7	19	21	40	31
Красимир Шекерджиев	12	0	12	25	19	44	25	18	43	29	1	0	1	26	18	44	11	1	12	25	24	49	31
Красимира Медарова	15	2	17	23	21	44	22	20	42	30	0	0	0	22	20	42	16	3	19	22	21	43	42
Невена Грозева	7	1	8	20	14	34	20	15	35	59	0	0	0	20	15	35	6	0	6	21	16	37	42
Надежда Трифонова	6	0	6	20	14	34	23	14	37	22	0	0	0	23	14	37	3	0	3	23	15	38	33
Петя Колева	3	1	4	19	17	36	20	17	37	53	0	0	0	20	17	37	2	1	3	20	17	37	26
Елена Каракашева	10	2	12	21	17	38	25	16	41	91	1	0	1	26	16	42	5	3	8	26	19	45	35
Деница Вълкова	10	1	11	21	14	35	25	15	40	48	0	0	0	25	15	40	6	0	6	25	15	40	32
Димитрина Ангелова	9	1	10	19	19	38	23	19	42	72	0	0	0	23	19	42	5	1	6	23	19	42	23
Мария Митева	4	1	5	22	21	43	19	22	41	62	0	0	0	19	22	41	7	0	7	19	22	41	30
Татяна Грозданова	10	2	12	26	19	45	21	20	41	72	0	1	1	21	21	42	15	0	15	21	25	46	32
Даниел Луков	0	0	0	5	6	11	1	3	4	4	0	0	0	1	3	4	4	3	7	1	3	4	3
Жанина Начева	13	2	15	5	5	10	17	7	24	17	1	0	1	18	7	25				17	8	25	18
Кети Маркова	0	0	0	1	9	10	1	9	10	6	0	0	0	1	9	10				1	9	10	1
Общо:	270	27	297	572	455	1027	596	453	1049	1369	10	3	13	606	456	1062	235	26	261	602	509	1111	846

През отчетния период в НК на ВКС са постъпили общо 1027 дела, от които 572 са касационни дела – по Глава двадесет и трета „Касационно производство“ и Глава тридесет и трета „Възобновяване на наказателни дела“ от НПК, а 455 броя са частни производства.

Съотношението с предходни години е онагледено в следващата таблица:

Година	Постъпили дела
2022	1027
2021	1141
2020	1035

Съгласно статистическите данни, предоставени от отдел „Информационни системи, комуникация и съдебна статистика“ при ВКС, през отчетния период са разгледани общо 1324 дела.

Средномесечната натовареност на съдиите в колегията през отчетния период е около 3,6 броя дела³ (касационни дела и касационни частни производства), по които са били докладчици и са изготвяли окончателен съдебен акт.

Посочените данни очертават леко намаляване на месечното натоварване на съдиите спрямо 2021 г., когато е около 3,9 дела, и приблизително изравняване с месечното натоварване за 2020 г.

От съдиите с пълни 12 месеца получено разпределение най-много дела през годината (47 броя) е получил един съдия, по 45 броя са получили трима съдии, по 44 броя – трима съдии, и по 43 броя – двама съдии.

Констатира се завишена средномесечна натовареност при двама върховни съдии, извън съдиите с пълни 12 месеца получено разпределение:

- един съдия със средномесечна натовареност от 3,8 броя дела (при отчетени 10 месеца с получено разпределение), като от общо разпределени 38 броя дела, 7 дела са с най-високи коефициенти за сложност – 1 брой със сложност „5“ и 6 броя със сложност „4“;

- един съдия със средномесечна натовареност от 3,8 бр. дела (при отчетени 11 месеца с получено разпределение), като от общо разпределени

³ Средномесечната натовареност с брой дела е определена съгласно справка 6.2 – к. 6.29 спрямо броя на съдиите с пълни 12 месеца получено разпределение (14 съдии за 2022 г.).

42 броя дела, 9 дела са с най-високи коефициенти за сложност – 4 дела със сложност „5“ и 5 дела със сложност „4“.

През 2022 г. продължава отчитането на правната и фактическа сложност на делата с оглед оценката на реалната натовареност на съдиите от НК при осъществяването на правораздавателната им дейност⁴. Правната и фактическата сложност на делото са основни компоненти на критерия „сложност на делото“. Те се прилагат успоредно със стриктното спазване на принципа за случайното разпределение на делата, изведен в разпоредбата на чл. 9 от ЗСВ. Системата на правната и фактическата сложност показва положителен резултат при преценката за натовареността на магистратите, като до известна степен способства за регулирането на равномерността при натоварването на съдиите. Определянето на коефициентите се извършва от председателите на отделения при образуването на делото, по предложение на съответния съдебен помощник, съобразено с приетите правила за сформирането им. И двата коефициента са прогнозни и подлежат на промяна (с разпореждане на ръководителя на колегията) по искане на съответния съдия докладчик в случаите, когато при проучване на делото констатира, че същото разкрива по-висока или по-ниска от определените фактическа или правна сложност. Стриктното прилагане на коефициентите като критерии за определяне на тежестта на делата съществено рефлектира върху натовареността на всеки магистрат.

С оглед на изложеното, въпреки положителните като цяло резултати, които се демонстрират на практика с въведената система на определяне на натовареността на съдиите, нейното наблюдение и контрол следва да продължава в динамика с цел своевременното коригиране на някои от показателите или критериите и недопускане на несъразмерна свърхнатовареност по отношение на някои съдии.

И през отчетната 2022 г. всички дела са докладвани за образуване на тримата председатели на отделения: на I н. о. – съдия Мина Топузова; на II н. о. – съдия Галина Тонева; на III н. о. – съдия Лада Паунова/съдия Антоанета Данова, считано от 29.04.2022 г.

В определени случаи постъпили дела за образуване са докладвани и на съдия Лада Паунова в качеството ѝ на зам.-председател на ВКС и ръководител на Наказателната колегия.

През 2022 г., както и в предходните отчетни периоди, случаите на спорни въпроси, свързани с образуването на делата и формалната допустимост на жалби, протести и искания за възобновяване, се отнасят на вниманието на ръководителя на НК.

За периода след 2016 г.⁵ се очертава устойчива обща тенденция на относително запазване на обема на постъплението с плавно леко

⁴ По отношение на тяхната фактическа сложност с решение на ОСНК от средата на м. май 2013 г. са приети шест критерия, които се вземат предвид при определянето на фактическата сложност на делата и се прилагат, считано от 03.06.2013 г.

⁵ Относително съществено намаляване на постъплението по брой дела до 2016 г. в сравнение с предходните периоди се дължи предимно на два основни фактора: 1) законодателни изменения – прехвърлянето по законодателен път на компетентността за значителна част от производствата за възобновяване на наказателни дела на съответните апелативни съдилища и ограничаването на обхвата на касационното обжалване; 2) въведената практика за

намаляване. През 2021 г. е набелязана тенденция на леко увеличаване на броя на постъпилите дела. Сравнението на постъпленията през периода 2020 г. – 2022 г., илюстрирано в горната таблица, сочи, че през отчетния период е налице намаление на постъпилите дела в сравнение с предходните две години, но то е пренебрежимо малко.

Следва да се отбележи, че не се допускат компромиси при предварителната проверка за формална допустимост на постъпващите касационни протести и жалби. При тази съдебна дейност предварително се селектират недопустимите и нередовни жалби/протести/искания за възобновяване, вместо впоследствие да се оставят без разглеждане или образуваните касационни производства да се прекратяват.

Наред с очертаната тенденция за устойчивост, придружена с леко намаляване на общия брой на постъпилите касационни дела, се наблюдава и ходът на тенденцията по отношение на постъпващите и образувани дела с висока фактическа и правна сложност („4“ и „5“), защото тя също е показателна за натовареността. Сравнението по този показател на 2022 г. спрямо 2020 г. сочи на увеличаване на делата с висока сложност с около 13%. Спрямо 2021 г. постъплението на делата с фактическа и правна сложност „4“ и „5“ е незначително намаляло – с около 1,7%: за отчетния период са постъпили общо 225 броя дела с висока фактическа и правна сложност (от тях: 174 броя, класифицирани с коефициент на сложност „4“, и 51 броя – с коефициент на сложност „5“). Посочените данни обуславят извод, че обсъжданият показател бележи тенденция на трайна устойчивост. В такъв аспект се установява, че дейността по решаване на делата значително е усложнена както от фактическа, така особено от правна страна и предполага значително по-голям ресурс за проучване, докладване и постановяване на съдебен акт.

г) Видове образувани дела

В Справка 3.1 се съдържат статистическите данни за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г., изготвени от отдел ИСКСС на ВКС. В нея, в сравнителен аспект, са отразени и съответните статистически данни за 2021 г. и 2020 г.⁶ През отчетния период постъпленията на делата са регистрирани според тяхната правна квалификация, независимо от характера на производството – касационно (по Глава двадесет и трета от НПК) или по възобновяване на наказателни дела (по Глава тридесет и трета от НПК).

Според вида на престъплението, за което е постановен съдебен акт, както и през предходните години преобладават общоопасните престъпления (Глава единадесета от НК) – общо 183 бр. дела през 2022 г., при общо 222 бр. дела през 2021 г. и общо 208 бр. през 2020 г. От тях, както и през предходните отчетни периоди, най-многобройни са

постановяване на откази за образуване на касационни производства от ръководителя на НК и председателите на отделения.

⁶ Статистиката в този раздел на доклада се позовава на Методиката на изготвяне на годишните статистически данни за дейността на ВКС, приета през 2013 г.

престъпленията по транспорта – 121 бр. за 2022 г. (при 155 бр. за 2021 г. и 147 бр. за 2020 г.).

На второ място, както и през 2021 г., са делата за престъпления против личността (Глава втора от НК) – 136 бр. през 2022 г., при общо 179 бр. през 2021 г. и общо 143 бр. през 2020 г., следвани от делата за престъпления против собствеността (Глава пета от НК) – 86 бр. през 2022 г., при 104 бр. през 2021 г. и 102 бр. през 2020 г.

За отчетния период в НК на ВКС са постъпили 448 броя касационни жалби и 87 броя касационни протести.

Видно от статистическите данни, общо 22 дела по Глава тридесет и трета от НПК са разгледани по искане на прокуратурата. От всички отправени искания (16 броя) по Глава тридесет и трета от НПК от главния прокурор са уважени 13, без уважение са оставени 2 и 1 е оставено без разглеждане. Всички искания на съответния компетентен прокурор да инициира производство по възобновяване, на основание чл. 422, ал. 1, т. 1 – 3 от НПК (6 броя), са уважени.

По искане на задочно осъден на основание чл. 423, ал. 1 от НПК са разгледани 49 дела, което е с 16 броя повече спрямо 2021 г. (33 бр.). По искане на осъден на основание чл. 422, ал. 1, т. 4 – 6 от НПК са образувани 31 дела, с 4 броя повече спрямо предходния отчетен период (27 бр.). И през настоящия отчетен период броят на уважените искания за възобновяване, подадени от осъден и от задочно осъден, е нисък в сравнение с броя на постъпилите такива. В процентно изражение отношението между сборът на уважените искания от осъден и задочно осъден към броя на сбора на постъпилите такива е 27,5%, като за илюстрация през предходния отчетен е приблизително 23,3%:

- от общо 31 броя искания от осъден, на основание чл. 422, ал. 1, т. 4 – 6 от НПК, 10 броя са уважени, 18 броя са оставени без уважение, производствата по 2 дела са прекратени и 1 искане е оставено без разглеждане;

- от общо 49 броя искания от задочно осъден, на основание чл. 423, ал. 1 от НПК, 12 броя са уважени, 32 броя са оставени без уважение, 3 дела са прекратени и 2 искания са оставени без разглеждане.

В Справка 4Б на Отдел ИСКСС на ВКС се съдържат статистически данни относно исканията за възобновяване, направени от главния прокурор или окръжен прокурор, разпределени по съдилища и резултат.

В Справка 4В на Отдел ИСКСС на ВКС се съдържат статистически данни относно исканията за възобновяване, направени от осъдения или задочно осъдения, разпределени по съдилища и резултат.

През 2022 г. в НК на ВКС са образувани, разгледани и решени 2 дела по искания за възобновяване на основание чл. 422, ал. 1, т. 4 от НПК.

С решение на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) от 6 април 2021 г.⁷ по делото „*Цоньо Цонев срещу България (№ 4)*“ (жалба №

⁷ Решение на ЕСПЧ (четвърто отделение) от 6 април 2021 г., окончателно от 6 септември 2021 г. Решението е публично достъпно на интернет страницата на ЕСПЧ: <https://hudoc.echr.coe.int>, включително в превод на български език, както и на интернет страницата на Министерството на правосъдието (<https://mjs.bg/>): секция „Права на човека“

35623/11) е установено нарушение на чл. 4 от Протокол № 7 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ, Конвенцията). По искане с правно основание чл. 422, ал. 1, т. 4 от НПК, депозирано от осъдения Цоньо Цонев⁸, за възобновяване на н.о.х.д. № 71/2000 г. на Районен съд – Габрово, в.н.о.х.д. № 172/2010 г. на Окръжен съд – Габрово, отмяна на постановената по него присъда от 14.11.2001 г. и прекратяване на наказателното производство на основание чл. 4 от Протокол № 7 и чл. 24, ал. 1, т. 6 от НПК, на основание постановеното от ЕСПЧ решение е образувано наказателно дело № 143/2022 г. по описа на III н. о. на ВКС с докладчик съдия Антоанета Данова.

С решение № 41 от 3 май 2022 г.⁹ ВКС не установява наличието на предпоставките за възобновяване на наказателното дело на това основание, поради което и направеното от осъдения искане за възобновяване е оставено без уважение. Съдебният състав на ВКС приема, че независимо от установеното нарушение на чл. 4 от Протокол № 7 към ЕКПЧ българските власти имат легитимен интерес от запазване на наказанието, наложено по наказателното дело, доколкото при неговата отмяна и липсата на възможност да се наложи административно наказание, на практика би се стигнало до ненаказаност на Цонев въпреки тежестта на извършеното от него деяние.

С решение на ЕСПЧ от 16 ноември 2021 г. по делото *„Стефанов срещу България“* (жалба № 73284/13) е установено нарушение на чл. 8 от ЕКПЧ. Европейският съд по правата на човека приема за основателно оплакването за липса на защитни мерки, които да гарантират конфиденциалността на цифрова информация, притежавана от жалбоподателя в качеството му на адвокат. В решението е посочено, че в основата на нарушението по чл. 8 от Конвенцията е начинът на провеждане на обиск от 14.03.2013 г., който е в разрез с правозащитните стандарти. Обискът е извършен и от териториално некомпетентен орган, което обуславя двойно процесуално нарушение, имащо значение и за годността на веществените доказателства, иззети при обиска, на които е базирана осъдителната присъда. По депозирано от осъдения искане с правно основание чл. 422, ал. 1, т. 4 от НПК за възобновяване на производството по к.н.д. № 217/2019 г. на ВКС (по делото е постановено решение от 29.05.2019 г., с което е оставена в сила присъдата от 15.06.2018 г. по в.н.о.х.д. № 158/2018 г. на Апелативен съд – Варна, с която молителят е признат за виновен в извършване на престъпление по чл. 304 б, ал. 1 от НК), отмяна на касационното решение и оставената в сила осъдителна присъда и връщане на делото за ново разглеждане на прокурора, на основание постановеното от ЕСПЧ решение е образувано

– „Преведени решения на ЕСПЧ по български дела“, както и в Бюлетин „Решения на ЕСПЧ по дела срещу България“, брой 18, 2021 г.

⁸ Законната възможност осъденият сам да направи искане за възобновяване в случаите на чл. 422, ал. 1, т. 4 от НПК е въведена за първи път с измененията на чл. 420, ал. 2 от НПК, обнародвани в ДВ, бр. 7/22.01.2019 г.

⁹ Решението на ВКС със заличени лични данни е достъпно на интернет страницата на ВКС, секция „Справки за дела“

наказателно дело № 304/2022 г. по описа на III н. о. с докладчик съдия Блага Иванова.

С решение № 88 от 01.07.2022 г. ВКС установява липсата на предпоставките за възобновяване на наказателното дело на това основание и оставя искането без уважение. Съдебният състав на ВКС приема, че независимо от констатираното нарушение на чл. 8 от ЕКПЧ липсата на връзка между начина, по който националният съд е решил делото, и допуснатото нарушение на чл. 8 от Конвенцията изключва необходимостта от възобновяване на делото, доколкото самите нарушения не биха могли да бъдат поправени по този ред, което е констатирано и в решението на ЕСПЧ.

За единадесета поредна година НК на ВКС прилага чл. 354, ал. 5 от НПК (нова – ДВ, бр. 93 от 2011 г.). Когато върховната съдебна инстанция разглежда за трети път производството, са налице две възможности. Едната от тях е в това производство третата инстанция да извърши само касационна проверка на атакувания съдебен акт (чл. 354, ал. 5, изр. 1 от НПК). Другата възможност е, когато се констатират пороци в дейността на въззивния съд, които съгласно чл. 354, ал. 3 от НПК по принцип биха довели до връщане на делото за ново разглеждане на този съд, касационният съдебен състав да встъпи в правомощията на въззивната инстанция и да ги отстрани сам (чл. 354, ал. 5, изр. 2).

През 2022 г. в НК са образувани общо 13 дела, подлежащи на разглеждане по реда на чл. 354, ал. 5 от НПК – 9 дела по описа на I н. о. (к.н.д. № 337/2022 г., к.н.д. № 470/2022 г., к.н.д. № 489/2022 г., к.н.д. № 521/2022 г., к.н.д. № 662/2022 г., к.н.д. № 710/2022 г., к.н.д. № 843/2022 г., к.н.д. № 960/2022 г. и к.н.д. № 980/2022 г.); едно дело по описа на II н. о. (к.н.д. № 453/2022 г.); три дела по описа на III н. о. (к.н.д. № 319/2022 г., к.н.д. № 519/2022 г. и к.н.д. № 854/2022 г.). Броят на образуваните дела през 2022 г. е равен на този през 2021 г., но е с 3 броя повече спрямо 2020 г. Тези производства изискват значителен ресурс за подготовка, провеждане на няколко съдебни заседания особено когато се провежда съдебно следствие и съществено се отразяват на натоварването на съдията докладчик и на членовете на съдебния състав. От друга страна, броят на делата, разгледани по този ред, може да се приема за недобър атестат за качеството на подлежащите на контрол съдебни актове.

По критерий въззивни съдилища, чиито актове се атакуват по касационен ред, посочените дела, образувани през 2022 г. по чл. 354, ал. 5 от НПК, се разпределят така: 4 дела от Апелативния специализиран наказателен съд (закрит, считано от 28.07.2022 г.), поради което 2 от делата, образувани след тази дата, са постъпили от Апелативен съд – София – Апелативен специализиран наказателен съд – закрит); 3 дела от Апелативен съд – София; по 2 дела от Окръжен съд – Велико Търново и Апелативен съд – Варна и по 1 дело от Апелативен съд – Бургас и Апелативен съд – Велико Търново.

От образуваните през 2022 г. дела 3 бр. са решени през 2022 г. (к.н.д. № 453/2022 г., к.н.д. № 489/2022 г. и к.н.д. № 521/2022 г.), 7 дела са

обявени за решаване (к.н.д. № 319/2022 г., к.н.д. № 337/2022 г., к.н.д. № 519/2022 г., к.н.д. № 662/2022 г., к.н.д. № 710/2022 г., к.н.д. № 843/2022 г. и к.н.д. № 854/2022 г.), по 1 дело (к.н.д. № 980/2022 г., образувано през м. декември 2022 г.) съдебното заседание е насрочено за м. януари 2023 г., по 1 дело (к.н.д. № 470/2022 г.) съдебното заседание е отложено за м. януари 2023 г. за разпит на свидетели и събиране на доказателства и по 1 дело (к.н.д. № 960/2022 г.) съдебното заседание е отложено за м. януари 2023 г. поради неявяване на един от подсъдимите и един от защитниците по здравословни причини.

През 2022 г. са постановени решения по 5 дела в хипотезата на чл. 354, ал. 5 от НПК, образувани през предходни отчетни периоди – к.н.д. № 92/2019 г. по описа на II н. о., к.н.д. № 144/2021 г. по описа на III н. о., к.н.д. № 511/2021 г. по описа на I н. о., к.н.д. № 517/2021 г. по описа на III н. о. и к.н.д. № 682/2021 г. по описа на II н. о.

През 2022 г. на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 вр. чл. 354, ал. 5 от НПК не е образувано нито едно дело по възобновяване за разглеждане от петчленен състав. По образуваното през предходния отчетен период н.д. № 1049/2021 г. по описа на II н. о., което съобразно разпоредбата на чл. 28, ал. 4, пр. последно от НПК се разглежда от ВКС в състав от петима съдии, е разгледано и обявено за решаване през 2022 г. Наказателно дело № 1031/2020 г. по описа на II н.о., образувано на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 вр. чл. 354, ал. 5 от НПК, е разгледано и обявено за решаване през 2022 г.

3. ПРОВЕДЕНИ ЗАСЕДАНИЯ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДЕЛА

а) Проведени открити съдебни заседания

От постъпилите през 2022 г. общо 1027 дела 572 броя, образувани по реда на Глава двадесет и трета и Глава тридесет и трета от НПК, са разгледани в открито съдебно заседание.

В началото на отчетния период са останали несвършени 297 дела, а в края му – 261 дела (касационни и частни производства). Като „несвършени“ са отчетени дела, насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 01.01.2023 г. или решени в открито/закрито заседание през 2022 г., по които към 01.01.2023 г. не е обявен резултат.

Значителна част от посочения общ брой несвършени дела се формира от повишеното постъпление на дела в края на годината. Тенденцията на твърда устойчивост на завишено постъпление в края на отчетния период е обективен процес, наблюдаван всяка година. Това явление не подлежи на контрол от страна на касационната инстанция, доколкото е резултат от усилията на всяка от предходните инстанции да приключи отчетната година с минимален брой висящи производства.

Общият брой на отлаганията на делата през 2022 г. е 141 бр. и е по-нисък от предходните отчетни периоди – 179 бр. през 2021 г. и 167 бр. през 2020 г.

Причините за отлаганията на делата през 2022 г., общо за трите наказателни отделения, се обособяват в следните групи:

- подобно на ситуацията през предходните две отчетни години, водещо място заемат отлаганията на заседания по дела поради неявяване на защитник по уважителни причини – общо 85 случая;

- на второ място, както и през предходните две отчетни години, така и през настоящия отчетен период, са причините, дължащи се на неявяване на подсъдим/осъден, частен обвинител, граждански ищец или преводач по уважителни причини – общо 31 случая;

- на трето място, съдебни заседания по дела са отлагани по причини, свързани с COVID-19 – общо 26 случая;

- на четвърто място, съдебни заседания по дела са отлагани за събиране на нови доказателства в производства по чл. 354, ал. 5 от НПК в хипотезите на провеждане на съдебно следствие – общо 20 случая;

- на пето място, отлаганията на делата са поради нередовно призоваване – общо 17 случая;

- на шесто място, дела са отлагани по искане на защитата за запознаване с делото или друг служебен ангажимент – общо 13 случая;

- следват отлаганията, свързани с отправено искане на подсъдимия/осъдения за ангажиране на защитник или за определяне на служебен такъв – общо 10 случая;

- в 4 случая производства са отложени поради неявяване на защитник, без да са посочени причини за това;

- констатирани са 2 случая на отлагане на дело поради неизпълнена съдебна поръчка;

- има единични случаи на отлагания поради: данни за починала страна; неконвоиране от затвора на подсъдим/осъден; невписани страни в списъка за призоваване; осигуряване на възможност за явяване на подсъдим при изпълнена съдебна поръчка; неявяване на подсъдимия, чието участие е задължително, за да заяви дали желае делото да се прекрати поради изтекла давност; необходимост от изчакване да бъде постановено тълкувателно решение/решение на СЕС и отвод на съдия.

б) Свършени дела

През 2022 г. съдиите от Наказателната колегия са разгледали 1324 дела, от които 842 дела по касационни производства и 482 дела по частни производства. При сравнение с предходния отчетен период се констатира известно намаление в общия брой на разгледаните дела с 83 броя (общ брой дела за 2021 г. – 1407).

Общо свършените дела през отчетния период са 1062. Със съдебен акт по същество са приключили 1049 дела, като 596 от тях са производства по Глава двадесет и трета и по Глава тридесет и трета от НПК, а 453 – частни производства.

Общо прекратените касационни дела през годината са 10 броя, а частните производства – 3 броя.

През изминалата 2022 г. в колегията не са образувани и разглеждани производства по реда на чл. 340, ал. 3 от НПК.

След отпадане на извънредната епидемична обстановка на 01.04.2022 г. през отчетния период със съдействието на председателите на отделения от ръководителя на колегията с разпореждане е създадена необходимата организация за сформирание на дежурни съдебни състави през съдебната ваканция, които да разглеждат частни производства, свързани със спор за подсъдност или промяна на местна подсъдност по мерки за неотклонение, принудителни медицински мерки и други производства, които изискват спешност при произнасянето на касационната инстанция.

в) Срочност на изготвяне на касационните съдебни актове

От общо 625 броя обявени за решаване дела, разгледани в открито заседание през 2022 г., в срок до 1 месец са решени общо 263 дела, което е по-малко от половината от обявените за решаване дела; 104 дела са свършени в срок до 2 месеца (приблизително 17%); 144 бр. (около 23%) са решени след тези срокове.

При частните производства от 459 свършени дела 406 броя (около 88,5%) са приключени в срок до 1 месец; до 2 месеца – 37 броя (около 8%); решени след тези срокове – 16 броя.

Необявените към 31.12.2022 г. дела, които се разглеждат в открито съдебно заседание, са 171 броя, а необявените частни производства, които се разглеждат в закрито заседание, са 26 броя.

Наблюдаваната от предходни отчетни периоди тенденция преобладаващата част от съдебните актове да се изготвят при съблюдаване на предвидените в закона инструктивни срокове се запазва и през 2022 г.

По отделни дела се констатира и по-голяма продължителност на периода за изготвяне на съдебните актове, които изключения обаче се допускат изолирано по дела с висока фактическа и правна сложност, значителен по обем доказателствен материал, по които е обективно невъзможно изготвянето на съдебните актове да се извършва при спазването на инструктивните срокове по чл. 354, ал. 4 от НПК. Самостоятелен фактор е и многократно констатираната периодична неравномерна индивидуална натовареност на определени съдии при случайното разпределение на делата до периода на уравняване, особено при временна концентрация на висок брой дела с максимални коефициенти за фактическа и правна сложност за кратък период от време на доклад на едни и същи съдии.

г) Дела с изключителна значимост и интерес, дела за корупционни престъпления и за организирана престъпност

В изпълнение на задълженията на ВКС по мерки 20, 21, 22, 41, 42 и 43¹⁰ от Плана за действие за 2017 г. за изпълнение на препоръките от

¹⁰ Мярка 20 от Плана: „Ежемесечно публикуване в страницата на ВКС в интернет на предстоящите за разглеждане дела, свързани с корупционни престъпления“; Мярка 21: „Незабавно публикуване в страницата на ВКС в интернет на решенията, постановени по дела за корупционни престъпления“; Мярка 22: „Ежемесечно информироване чрез справки до ВСС и до МП за постановените съдебни актове по дела, свързани с корупционни престъпления“; Мярка 41: „Ежемесечно публикуване в страницата на ВКС в интернет на предстоящите за разглеждане дела, свързани с

Доклада на Европейската комисия от 25.01.2017 г. в рамките на Механизма за сътрудничество и оценка, приет в изпълнение на решение на Министерския съвет № 139/23.02.2017 г., със Заповед № 474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС е одобрен Единен каталог на корупционните престъпления, по който във ВКС се води статистика.

Със Заповед № 777/18.10.2022 г. на председателя на ВКС, издадена в съответствие с Постановление № 240/24.09.2022 г. на Министерския съвет за създаване на Национален координационен механизъм за върховенството на правото и на Съвет за неговото прилагане (обн. ДВ, бр. 76/27.09.2019 г., изм., бр. 14/18.02.2020 г., изм. и доп., бр. 62/05.08.2022 г.), с оглед задълженията на Върховния касационен съд по чл. 10, т. 5 от постановлението и въз основа на доклад с рег. № А-377/20.09.2022 г. на работната група, определена със Заповед № 616/28.06.2022 г. на председателя на ВКС, и на основание чл. 114, ал. 1, точки 1, 2 и 16 и ал. 5 от Закона за съдебната власт е наредено:

- въвеждането на Единен каталог на престъпленията, свързани с корупционно поведение и практики, по който да се води статистика във Върховния касационен съд на Република България – Приложение № 1, неразделна част от заповедта;

- създаването на Електронен регистър на производствата, водени срещу журналисти и медии, разгледани от ВКС;

- веднъж на тримесечие на страницата на ВКС в интернет да се публикуват списъци на предстоящите за разглеждане дела с предмет организирана престъпност – Приложение № 3, неразделна част от заповедта, производства, водени срещу журналисти и медии, както и такива с предмет корупционно поведение и практики. В последния случай, когато подсъдимият е сред лицата, заемащи висши публични длъжности (по чл. 6 по ЗПКОНПИ) – Приложение № 2, неразделна част от заповедта, това обстоятелство да се отбелязва по подходящ начин;

- незабавно след постановяването им на страницата на ВКС в интернет да се публикуват решенията, постановени в производства с предмет корупционно поведение и практики, организирана престъпност и тези, водени срещу журналисти и медии, при спазване на изискванията за защита на личните данни;

- веднъж на тримесечие да се информират чрез справки Висшият съдебен съвет и Министерството на правосъдието за постановените съдебни актове в производства с предмет корупционно поведение и практики, организирана престъпност и тези, водени срещу журналисти и медии;

- във връзка със задълженията на Върховния касационен съд по изпълнение на мерките да се изпрати копие от заповедта на председателите на апелативните съдилища в страната, които веднъж на тримесечие – до 3-то число на месеца, да изпращат на ВКС таблици с обобщена информация

организирана престъпност“; Мярка 42: „Незабавно публикуване в страницата на ВКС в интернет на решенията, постановени по дела за организирана престъпност“; Мярка 43: „Ежемесечно информиране чрез справки до ВСС и до МП за постановените съдебни актове по дела, свързани с организирана престъпност“.

за съответния съдебен район относно образуваните производства с предмет корупционно поведение и практики, организирана престъпност и дела, водени срещу журналисти и медии, както и информация за постановените съдебни актове по тях. Таблиците следва да съдържат данни за лицата, срещу които се води съответното производство, тяхното качество, правна квалификация на деянието по наказателните производства, съответно релевантен текст/текстове по граждански и търговски производства и крайния резултат.

С тази заповед е отменена Заповед № 474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС.

В интернет страницата на ВКС, раздел „Съдебна практика“, се намира секцията „Дела за организирана престъпност“, където ежесечно се публикуват актуалните списъци на образуваните дела, свързани с организирана престъпност (мерки 41 и 42 от Плана за действие), а в секция „Дела за корупционни престъпления“ (мерки 20 и 21 от Плана за действие) – актуалните списъци на делата, свързани с корупционни престъпления.

След решаването и обявяването на делата във ВКС на сайта се публикуват и съдебните решения по тях.

През 2022 г. продължава и дейността, свързана с публикуването в интернет страницата на ВКС на съдебните актове по делата с изключителна значимост и интерес. Освен информация за постановените решения на касационната инстанция с препратка към тях, на сайта на ВКС, раздел „Пресофис“, се публикува списък на насрочените за разглеждане за съответния месец дела с обществен интерес. За всяко дело се посочват: датата на съдебното заседание и залата, в която ще бъде разгледано делото; определеният чрез случаен избор съдия – докладчик; атакуваният съдебен акт на предходната инстанция и диспозитивът му; процесуалният документ, инициращ проверка от касационната инстанция – жалба, протест, искане за възобновяване, отправеното искане към касационната инстанция; подателите на съответните жалба, протест или искане.

През 2022 г. са образувани 31 дела с изключителна значимост и интерес, 29 от тях са разгледани и обявени за решаване и/или решени, като 2 дела са насрочени за разглеждане през 2023 г. От образуваните през отчетния период дела с изключителна значимост и интерес: 2 са за корупционни престъпления и 2 са свързани с организирана престъпност и трафик на хора едновременно, а 1 от тях – само с трафик на хора.

През 2022 г. са постановени и решения по 3 дела, които са образувани през предходната 2021 г., разгледани и обявени за решаване през 2022 г.

През 2022 г. са образувани 34 дела за корупционни престъпления, 33 от които са разгледани и обявени за решаване в рамките на отчетния период. По 21 от образуваните, разгледани и обявени за решаване дела за корупционни престъпления през отчетния период са постановени решения.

Девет броя дела, образувани през 2021 г., са с постановени решения през 2022 г., като 7 от тях са разгледани и обявени за решаване през

предходната 2021 г., а 2 от тях са обявени за решаване през 2022 г. Едно дело, образувано през 2022 г., е насрочено за разглеждане през 2023 г.

От образуваните през 2022 г. 34 дела за корупционни престъпления 6 са с подсъдими лица, заемащи висши публични длъжности (по чл. 6 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество). През 2022 г. са постановени решения по 7 дела за корупция по високите етажи на властта – 3 по дела, образувани през 2022 г., и 4 по дела, образувани през 2021 г. (Приложение № 2 към настоящия доклад).

Три дела за корупция, образувани през предходни години, са спрени поради различни причини (съдебни поръчки и здравословно състояние на подсъдим).

Две дела, образувани през предходни отчетни периоди, са отложени без дата, като причината за отлагането на едно от тях е съдебна поръчка, а другото е отложено до постъпване на информация с оглед данните за настъпила смърт на подсъдимия.

През 2022 г. са образувани 14 дела за организирана престъпност, като 12 от тях са разгледани през 2022 г. и решени/или обявени за решаване. Две дела са насрочени за разглеждане през 2023 г. По 5 дела, образувани през предходната 2021 г., решенията са постановени през 2022 г.

През 2021 г. са образувани и разгледани 2 дела срещу магистрати, като към края на годината и двете дела (к.н.д. № 463/2021 г. на III н. о. и к.н.д. № 1023/2021 г. на II н. о.) са обявени за решаване, а през 2022 г. са постановени решенията по тях.

През изминалата година е образувано 1 дело срещу магистрат – к.н.д. № 967/2022 г. на I н. о., което е обявено за решаване през м. декември 2022 г.

д) Публикуване на съдебните актове на сайта на ВКС след измененията и допълненията в чл. 416, алинеи 2 и 7 от НПК, обнародвани в „Държавен вестник“, бр. 63/04.08.2017 г.

През 2022 г. в НК последователно се следва практиката, въведена от 06.11.2017 г. във връзка с измененията и допълненията на чл. 354 от НПК (обн. ДВ, бр. 63/04.08.2017 г., в сила от 05.11.2017 г.), заверен препис от окончателния съдебен акт, с който се потвърждава, изменя, налага ефективно наказание „лишаване от свобода“, незабавно след постановяването му да се изпраща на Отдел „Съдебен“ на ВКП. Преписът на решението на ВКС се придружава с препис на диспозитива на първоинстанционната присъда и препис на диспозитива на въззивния съдебен акт, които секретарят заверява. Връчването на преписи от посочените съдебни актове се удостоверява със съпроводително писмо по образец (с дата, подписи и имената на съответните длъжностни лица от ВКС и ВКП, предали и приели преписите), което се прилага към копието на решението, съхранявано от съдебните секретари на НК.

4. ДЕЙНОСТ ПО УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА. ПРОЗРАЧНОСТ НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО

а) Постановено тълкувателно решение

Тълкувателно дело № 1/2018 г.¹¹ с докладчици – съдия Лада Паунова и съдия Антоанета Данова

На 24.01.2022 г. по Тълкувателно дело № 1/2018 г. е постановено Тълкувателно решение № 1, с което се ревизират (обявяват за загубили сила изцяло или отчасти) 42 постановления на Пленума на Върховния съд от периода 1953 – 1994 г.

Постановеното и качено на интернет страницата на ВКС тълкувателно решение съдържа хипервръзки към сканираните оригинали на ревизираните постановления на Пленума на Върховния съд от периода 1953 – 1994 г. Това е сторено, за да бъдат избегнати неточности с оглед някои различия, които се наблюдават между оригиналното структуриране на текста на постановленията и структурирането на текстовете им при публикуването им в отделните правно-информационни системи.

б) Актуално състояние на образуванияте по описа на ОСНК през предходни отчетни периоди тълкувателни дела

Тълкувателно дело № 1/2020 г. (докладчици – съдия Невена Грозева и съдия Надежда Трифонова)¹²

На 27.05.2021 г. е проведено закрито съдебно заседание по делото. На докладчиците е възложено изготвянето на проект на мотивите на тълкувателното решение по един от предложените варианти съгласно доклада.

С определение от 17.06.2022 г. по к.н.д. № 591/2021 г. на ВКС, I н. о. е отправено преюдициално запитване към Съда на Европейския съюз със следните въпроси:

1. Следва ли определението за кредитна институция, дадено в чл. 4, § 1, т. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 да се тълкува в смисъл, че предоставянето на кредити се осъществява единствено със средства, които са от публично привлечени влогове или други възстановими средства или кредитната институция може да извършва кредитиране и със средства, получени от други източници?

2. Как следва да се тълкува съдържанието на „документ независимо от формата, с който се предоставя правото за извършване на дейността“ по чл. 4, § 1, т. 42 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и

¹¹ Делото е образувано по искане на председателя на ВКС ОСНК да даде отговор на въпроса дали е необходима отмяна изцяло или отчасти на постановления на Пленума на Върховния съд (ВС), постановени в периода 1953 – 1994 година.

¹² Образувано по предложение на председателя на Висшия адвокатски съвет за приемане на тълкувателно решение по въпроса: „Предоставянето по заем/кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, представлява ли банкова дейност и нейното осъществяване без разрешение, осъществява ли състава на престъпление по чл. 252, ал. 1 НК.“

на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 и включва ли то както разрешителния лицензионен, така и разрешителния регистрационен режим за дейността по кредитиране?

С разпореждане на зам.-председателя на ВКС и ръководител на Наказателната колегия от 05.07.2022 г. на основание Раздел III, т. 15 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСНК на ВКС е насрочено закрито заседание по тълкувателното дело на 14.07.2022 г., с оглед на обстоятелството, че докладчиците са изготвили и представили проект на мотиви.

С протоколно определение от 14.07.2022 г. на ВКС разглеждането на Тълкувателно дело №1/2020 г. е отложено за 06.10.2022 г., като съображенията за това са свързани с отправянето на описаното по-горе преюдициално запитване от състав на I н. о. на ВКС, изменения в ЗКИ и наличие на противоречива практика на ВКС по приложението на чл. 252 от НК от началото на 2022 г.

С решение от 06.10.2022 г. на ОСНК на ВКС е отложено решаването на Тълкувателно дело № 1/2020 г. на ОСНК до произнасяне на СЕС по преюдициалното запитване, отправено от състав на Първо наказателно отделение на ВКС по н. д. № 591/2021 г.

Към настоящия момент Съдът в Люксембург все още не се е произнесъл по отправените от ВКС въпроси.

в) Образуванни тълкувателни дела

През 2022 г. е образувано 1 тълкувателно дело по описа на ОСНК на ВКС и 4 тълкувателни дела по описа на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд.

Образувано през 2022 г. тълкувателно дело по описа на ОСНК

Тълкувателно дело № 1/2022 г. (докладчик – съдия Блага Иванова)

С разпореждане от 07.10.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд на основание чл. 128, ал. 1 от ЗСВ е образувано тълкувателно дело № 1/2022 г. по описа на ОСНК на ВКС по повод отправено искане от главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

„Разпоредбата на чл. 343г от НК по отношение на кумулативно предвиденото наказание лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК изключва ли приложението на чл. 55, ал. 3 от НК в случаите, в които основното наказание за извършено престъпление по чл. 343, чл. 343а, чл. 343б и чл. 343в, ал. 1 от НК е определено при условията на чл. 55 от НК?“

Със същото разпореждане за докладчик по делото е определена съдия Блага Иванова.

С разпореждане от 01.11.2022 г. по Тълкувателно дело № 1/2022 г. на ОСНК на ВКС на съдията докладчик, в съответствие с т. 10, б. „б“ от

Правилата за приемане на тълкувателни решение от ОСНК, приети с решение на Пленума на ВКС от 15.11.2016 г., е разпоредено делото да се докладва на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Наказателна колегия за насрочването му за разглеждане в открито заседание и е предложено покани и копия от искането на главния прокурор, ведно с предоставените материали, да се изпратят до всички предложени с разпореждането органи, лица и институции, които могат да изразят становище по поставения за тълкуване въпрос в открито съдебно заседание или да изразят писмено становище в указан в поканата срок.

С разпореждане от 01.11.2022 г. на зам.-председателя на ВКС и ръководител на Наказателна колегия Тълкувателно дело № 1/2022 г. по описа на ОСНК на ВКС е насрочено за разглеждане в открито заседание на 15.12.2022 г. Разпореждането на докладчика за допустимостта на искането за приемане на тълкувателно решение и разпореждането за насрочване на Тълкувателно дело № 1/2022 г. са публикувани на публично достъпния интернет сайт на ВКС, секция „Съдебна практика“, подсекция „Тълкувателни дела“ – Тълкувателно дело 1/2022 г.

С разпореждане от 08.12.2022 г. на зам.-председателя на ВКС и ръководител на Наказателна колегия въз основа на съображения, че срокът за изготвяне и изпращане на становища от поканените страни е кратък и за да се осигури пълноценното им участие с предоставяне на допълнителен срок Тълкувателно дело № 1/2022 г. по описа на ОСНК на ВКС е насрочено за разглеждане в открито заседание на 19.01.2023 г.

Съобразно разпореждането на съдията докладчик са постъпили следните писмени становища: становище от главния прокурор на РБ; становища от апелативните съдилища в Бургас, София, Велико Търново и Пловдив; становище от Военно-апелативния съд; становища от окръжните съдилища във Варна, Добрич, Ловеч, Монтана, Пловдив и Ямбол; становища от районните съдилища в Монтана, Пазарджик, Хасково, Свиленград, Девин, Първомай, Кърджали, Русе, Сливница, Велико Търново, Горна Оряховица и Елхово; становища от МВР, Министерството на правосъдието, Висшия адвокатски съвет и Академията на МВР.

Образуван през 2022 г. тълкувателни дела по описа на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС

Тълкувателно дело № 2/2022 г. по описа на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС (докладчици – съдия Елена Каракашева – от страна на ВКС и съдия Весела Павлова – от страна на ВАС)

Тълкувателното дело за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд е образувано на основание чл. 128, ал. 2 вр. чл. 124, ал. 2 от ЗСВ и т. 6.1 и 7.2 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегии на съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд с разпореждане от

05.05.2022 г. на и. ф. председател на ВКС и председателя на ВАС по повод искане от главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по въпроса: „Кой е субектът на отговорността по чл. 126 от Закона за акцизите и данъчните складове? 1. Лицата, които са регистрирани производители или складодържатели или 2. Всяко лице, независимо от регистрацията.“. Със същото разпореждане за докладчици са определени съдия Елена Каракашева от страна на Върховния касационен съд и съдия Весела Павлова от страна на Върховния административен съд.

С разпореждане от 07.06.2022 г. на докладчиците по тълкувателното дело те са приели направеното искане за приемане на тълкувателно постановление за допустимо, постановено е делото да се докладва на председателя на Върховния касационен съд и на председателя на Върховния административен съд и е отправено предложение да бъдат поканени за участие лицата по чл. 129, ал. 1, т. 1 – 3 от ЗСВ.

С разпореждане от 09.06.2022 г. на председателя на ВАС и и. ф. председател на ВКС на основание чл. 128, ал. 2 и чл. 129 от ЗСВ е насрочено Тълкувателно дело № 2/2022 г. на Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд за разглеждане в открито заседание на 07.07.2022 г.

По делото са получени писмени становища от Административен съд – Видин, Административен съд – Стара Загора, Районен съд – Кърджали, Районен съд – Пазарджик, Административен съд – Разград, Районен съд – Девин, Районен съд – Горна Оряховица, Районен съд – Козлодуй, Районен съд – Балчик, Агенция „Митници“ – Министерство на финансите, Административен съд – Добрич, Върховна административна прокуратура, Районен съд – Монтана, Районен съд – Плевен, Районен съд – Бургас, Административен съд – Перник, Районен съд – Харманли, Районен съд – Русе, Районен съд – Хасково, Висш адвокатски съвет и Административен съд – Русе.

В открито заседание на 07.07.2022 г. на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегията на Върховния касационен съд и колегията на Върховния административен съд по поставения за тълкуване въпрос е взето отношение от поканените и явили се лица – за главния прокурор на Република България – неговия заместник при Върховна административна прокуратура Десислава Пиронева, упълномощен представител на председателя на Висшия адвокатски съвет – адв. Илонка Райчинова, и Йохан Иванов – директор на Дирекция „Правно-нормативна“, Централно митническо управление, Агенция „Митници“, след което е закрыта публичната част на заседанието на ОСНК на ВКС и колегията на ВАС по Тълкувателно дело № 2/2022 г. Определен е срок до края на месец септември за докладчиците да изготвят становище по делото и заседанието е закрыто.

С разпореждане от 29.09.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС Тълкувателно дело № 2/2022 г. на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС е насрочено в закрито заседание на 26.10.2022 г.

В проведеното на 26.10.2022 г. заседание по тълкувателното дело, след обсъждане на изготвения по делото доклад, е приет отговор на поставения в искането за приемане на тълкувателно постановление въпрос.

С разпореждане от 21.11.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС Тълкувателно дело № 2/2022 г. на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС е насрочено за разглеждане в закрито заседание на 30.11.2022 г., предвид необходимостта от обсъждане на окончателната редакция на диспозитива и мотивите на тълкувателното постановление.

В закрито заседание на 30.11.2022 г. на Общото събрание на Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС са приети мотивите по Тълкувателно дело № 2/2022 г. в окончателен вариант след гласуване на предложените редакционни корекции.

Тълкувателното дело е приключило с издаването на Тълкувателно постановление № 1 от 16.02.2023 г. на Общото събрание на Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС.

Тълкувателно дело № 3/2022 г. по описа на Общото събрание на Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС (докладчици – съдия Петя Колева-Рушанова от страна на ВКС и съдия Павлина Найденова от страна на ВАС)

Тълкувателното дело е образувано с разпореждане от 05.05.2022 г. на председателя на ВАС и и.ф. председател на ВКС по искане на председателя на ВКС и председателя на ВАС за приемане на тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на ВАС по въпроса: „Наказва ли се с предвиденото в чл. 175, ал. 3 от Закона за движението по пътищата наказание водач, който управлява моторно превозно средство, чиято регистрация е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от Закона за движението по пътищата, без за това да е уведомен собственикът на моторното превозно средство?“. С разпореждането за докладчици са определени съдия Петя Колева-Рушанова от страна на ВКС и съдия Павлина Найденова от страна на ВАС.

С разпореждане от 09.06.2022 г. на докладчиците по тълкувателното дело е преценено, че искането е допустимо и е предложено делото да бъде насрочено в открито заседание. Отправено е предложение в откритото заседание да бъдат поканени за участие или изразяване на становище лицата по чл. 129, ал. 1 от ЗСВ и др.

С разпореждане от 09.06.2022 г. на председателя на ВАС и и.ф. председател на ВКС на основание чл. 128, ал. 2 и чл. 129 от ЗСВ Тълкувателно дело № 3/2022 г. на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на ВКС и на съдиите от Първа и Втора колегия на ВАС е насрочено за разглеждане в открито заседание на 07.07.2022 г., за която дата да се изпратят покани на посочените в разпореждането лица.

По делото са получени писмени становища от Административен съд – Смолян, Административен съд – Видин, Административен съд – Стара Загора, Районен съд – Несебър, Районен съд – Пазарджик, Районен съд – Кърджали, Административен съд – Разград, Районен съд – Девин, Районен съд – Горна Оряховица, Районен съд – Козлодуй, Районен съд – Балчик, Административен съд – Добрич, Министерството на вътрешните работи, Районен съд – Монтана, Районен съд – Плевен, Върховната административна прокуратура, Административен съд – Перник, Районен съд – Бургас, Районен съд – Русе, Районен съд – Хасково, Висшия адвокатски съвет, Административен съд – Русе, Административен съд – Варна и Изпълнителната агенция „Автомобилна администрация“.

В открито заседание на 07.07.2022 г. на ОСНК на ВКС и колегиите на ВАС от поканените лица са взели участие и са изразили становище заместникът на главния прокурор на Република България при Върховната административна прокуратура Десислава Пиронева и Симеон Грозданов – главен юрисконсулт в Отдел „Правно-нормативно обслужване“ в Дирекция ПНООПУП в Изпълнителната агенция „Автомобилна администрация“ – представител на изпълнителния директор на ИА „Автомобилна администрация“.

С разпореждане от 07.10.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС на основание т. 11.2 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд Тълкувателно дело № 3/2022 г. на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд е насрочено за разглеждане в закрито заседание на 26.10.2022 г.

В проведеното на 26.10.2022 г. заседание по тълкувателното дело, след обсъждане на изготвения по делото доклад, е приет отговор на поставения в искането за приемане на тълкувателно постановление въпрос.

С разпореждане от 21.11.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС Тълкувателно дело № 3/2022 г. на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС е насрочено за разглеждане в закрито заседание на 30.11.2022 г., предвид необходимостта от обсъждане на окончателната редакция на диспозитива и мотивите на тълкувателното постановление.

В закрито заседание на 30.11.2022 г. на Общото събрание на Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС не са приети мотивите по Тълкувателно дело № 3/2022 г. поради непостигане на необходимото мнозинство за приемане на окончателната им редакция, с оглед на което обсъждането на мотивите на тълкувателното постановление е отложено за следващо заседание.

С разпореждане от 03.02.2023 г. на председателите на ВКС и ВАС Тълкувателно дело № 3/2022 г. на ОСНК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС е насрочено за разглеждане в закрито заседание на 15.02.2023 г., предвид необходимостта от обсъждане на окончателната редакция на диспозитива и мотивите на тълкувателното постановление.

Към настоящия момент тълкувателното постановление все още не е издадено.

Тълкувателно дело № 4/2022 г. по описа на ВАС за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС (докладчици – съдия Красимира Медарова от страна на ВКС и съдия Станимир Христов от страна на ВАС)

Тълкувателното дело е образувано с разпореждане от 25.07.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС по искане на министъра на правосъдието за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС по следния въпрос: „Едно или няколко отделни административни нарушения извършва лице, което без необходимото по закон съгласие използва чрез публично изпълнение на запис повече от едно музикално произведение, съгласно разпоредбата на чл. 97, ал. 1, т. 5, пр. 1 от Закона за авторското право и сродните му права във връзка с чл. 18 от Закона за административните нарушения и наказания?“. С разпореждането за докладчици са определени съдия Красимира Медарова от страна на ВКС и съдия Станимир Христов от страна на ВАС.

С разпореждане от 19.09.2022 г. на докладчиците по тълкувателното дело подаденото искане е прието за допустимо, постановено е делото да се докладва на председателя на Върховния касационен съд и на председателя на Върховния административен съд за насрочването му за разглеждане в открито съдебно заседание и е предложено да бъдат поканени за участие лицата по чл. 129, ал. 1 – 3 и ал. 2 от Закона за съдебната власт и други посочени в диспозитива на разпореждането лица.

С разпореждане от 21.09.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС, постановено по Тълкувателно дело № 4/2022 г. по описа на ВАС на Общото събрание на Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС, същото е насрочено за разглеждане в открито заседание на 26.10.2022 г.

По делото са постъпили писмени становища от Министерството на културата, ЮЗУ „Неофит Рилски“, ЮФ на УНСС, Върховната административна прокуратура, както и от общите събрания на съдилищата: Административен съд – Разград, Административен съд – Кюстендил, Административен съд – Смолян, Административен съд – Русе, Административен съд – Перник, Районен съд – Несебър, Районен съд – Кнежа, Районен съд – Русе, Районен съд – Елхово, Районен съд – Горна Ореховица, Районен съд – Козлодуй, Районен съд – Бургас, Районен съд – Хасково, Районен съд – Devin, Районен съд – Плевен, Районен съд – Монтана, Административен съд – Габрово, Административен съд – Кърджали, Административен съд – Плевен, Районен съд – Пазарджик и Районен съд – Нови Пазар.

В открито заседание на 26.10.2022 г. на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на ВКС и колегите на ВАС от поканените лица

взимат участие заместникът на главния прокурор на Република България при Върховната административна прокуратура Десислава Пиронева и двама представители на Министерството на културата – Георги Туртуриков – ст. юрисконсулт, и Милена Бориславова-Николова и първите двама изразяват становище, след което е закрыта публичната част на заседанието на ОСНК на ВКС и колегиите на ВАС по Тълкувателно дело № 4/2022 г., като е постановено материалите да се предоставят на докладчиците, които следва да изготвят доклад и да го представят за обсъждане. Такова е процесуалното развитие по тълкувателното дело към момента.

Тълкувателно дело № 5/2022 г. по описа на ВАС за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС (докладчици – съдия Деница Вълкова от страна на ВКС и съдия Славина Влагова от страна на ВАС)

Тълкувателното дело е образувано с разпореждане от 28.07.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС по искане на председателя на ВКС и председателя на ВАС за приемане на тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на ВАС по въпросите: „1. Коя е надлежната страна при обжалване и протестиране на актовете по чл. 58д, т. 1 – 3 от Закона за административните нарушения и наказания? 2. Приложим ли е чл. 221, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс в производствата по чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания?“.

С разпореждането за докладчици са определени съдия Деница Вълкова от страна на ВКС и съдия Славина Влагова от страна на ВАС.

С разпореждане от 13.09.2022 г. на докладчиците по тълкувателното дело отправеното искане за приемане на съвместно тълкувателно постановление е прието за допустимо. Постановено е делото да се докладва на председателя на Върховния касационен съд и на председателя на Върховния административен съд за насрочването му за разглеждане в открито съдебно заседание и е предложено да бъдат поканени за участие лицата по чл. 129, ал. 1 – 3 и ал. 2 от Закона за съдебната власт и други посочени в диспозитива на разпореждането лица.

С разпореждане от 16.09.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС по Тълкувателно дело № 5/2022 г. по описа на ВАС на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд на основание чл. 128, ал. 2 и чл. 129 от ЗСВ делото е насрочено в открито заседание на 26.10.2022 г. и е постановено да се изпратят покани на посочените в разпореждането лица.

По тълкувателното дело са постъпили писмени становища на Върховната административна прокуратура, административните съдилища в Шумен, Габрово, Добрич, Видин, Разград, Кърджали, Кюстендил,

Велико Търново, Смолян, Русе, Плевен, Хасково и Силистра, районните съдилища в Несебър, Кнежа, Елхово, Русе, Горна Оряховица, Бургас, Нови Пазар, Хасково, Девин, Търговище, Благоевград, Пазарджик, Свищов, Козлодуй, Плевен и Монтана.

В открито заседание на 26.10.2022 г. на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на ВКС и колегиите на ВАС от поканените лица взима участие и изразява становище заместникът на главния прокурор на Република България и ръководител на Върховната административна прокуратура Десислава Пиронева.

С разпореждане от 09.11.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС по Тълкувателно дело № 5/2022 г. по описа на ВАС на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд делото е насрочено в закрито заседание на 30.11.2022 г.

В закрито заседание на 30.11.2022 г. след изслушване на изготвения по делото доклад са приети отговори на поставените в искането въпроси.

С разпореждане от 03.02.2022 г. на председателите на ВКС и ВАС по Тълкувателно дело № 5/2022 г. по описа на ВАС на Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд делото е насрочено в закрито заседание на 15.02.2023 г., предвид необходимостта от обсъждане на окончателната редакция на диспозитива и мотивите на тълкувателното постановление.

В закрито заседание на 15.02.2023 г. са гласувани и приети мотивите на тълкувателното постановление.

От изложеното се налага извод за разширяване и интензифициране на тълкувателната дейност.

г) Решения на ОСНК по поставени за обсъждане въпроси

Тълкувателната дейност на ОСНК не се изчерпва с постановените тълкувателни решения по тълкувателни дела. През отчетния период, в рамките на проведени общи събрания, са обсъдени редица дискуссионни въпроси, с които е бил сезиран касационният съд.

На свои заседания ОСНК се е произнесло:

- по въпроси, касаещи подсъдността при условно предсрочно освобождаване на военнослужещи, които търпят наказание „лишаване от свобода“ в общите места. В заседание на 26.05.2022 г. ОСНК е приело, че Тълкувателно решение № 23 от 13.05.1983 г. не е загубило сила при актуалната правна уредба от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и предложение за условно предсрочно и предсрочно освобождаване по чл. 70 и чл. 71 от НК за осъдени военнослужещи от военни съдилища за умишлени престъпления, които са уволнени на основание чл. 245, ал. 1, т. 1 от ЗОВСРБ и изтърпяват наложеното им наказание „лишаване от свобода“ в затворите и създадените към тях затворнически общежития, се правят от съответния окръжен прокурор и се разглеждат от съответния окръжен съд по местоизпълнението на

наказанието. Посоченото становище, изготвено от Аналитичното звено при НК на ВКС, прието като решение на ОСНК на 26.05.2022 г., заедно с придружително писмо от ръководителя на НК, е изпратено на административните ръководители – председатели на Софийския военен съд, Военно-апелативния съд, Военен съд – Пловдив и Военен съд – Сливен (съответно с изх. № № И-540, И-543 от 31.05.2022 г. и изх. № И-561/02.06.2022 г.);

- по уведомление по чл. 15 ЗСВ от съдия в СНС относно евентуално противоречие между нормата на чл. 384, ал. 3 НПК и чл. 31, ал. 4 от Конституцията на РБ, отправено с определение от 18.05.2022 г. по н.о.х.д. № 2260/2020 г. на СНС, 14 състав. В заседанието си на 14.07.2022 г. ОСНК след обсъждане е решило да не се отправя искане до Конституционния съд на РБ за обявяване на противоконституционност на нормата на чл. 384, ал. 3 НПК с нормата на чл. 31, ал. 4 КРБ;

- по въпроси относно съдържанието на понятието „проведено разпоредително заседание“ по смисъла на § 49 и § 50 от ПЗР на ЗИД ЗСВ (обн. ДВ, бр. 32/2022 г.). В заседание на 10.11.2022 г. ОСНК е приело, че в хипотезата, когато делото е било внесено с обвинителен акт в СНС и е било проведено разпоредително заседание, в рамките на което е прекратено съдебното производство и делото е върнато на прокурора за отстраняване на констатиранни съществени нарушения на процесуалните правила на основание чл. 249, ал. 1 вр. чл. 248, ал. 1, т. 3 от НПК, при поредното внасяне на обвинителен акт в съответния компетентен съд повторно внесеното в съда дело се образува под нов номер и се възлага за разглеждане на първоначално определения съдия докладчик, ако той е преназначен в него. Посоченото становище, изготвено от Аналитичното звено при НК на ВКС, прието като решение на ОСНК на 10.11.2022 г., заедно с придружително писмо е изпратено на: административните ръководители – председатели на апелативните и окръжните съдилища (изх. № И-1076/16.11.2022 г.) за изпращането му на съдилищата от съответните съдебни райони;

- по въпроса от кой момент започва да тече тригодишният давностен срок по чл. 87, ал. 1 от НК за допускане на съдебна реабилитация при условно осъждане. В заседание на 10.11.2022 г. на ОСНК е прието становището на Аналитичното звено към НК на ВКС, като е решено, че моментът, който следва да се счита за начало на тригодишния давностен срок по чл. 87, ал.1 от НК, се свързва от закона с деня, следващ изтичането на изпитателния срок. Изводът следва от редакцията на законовия текст, ползваща израза „от изтичане на срока“ на наложеното с присъдата или намалено с работа или помилване наказание. Текстът на цялото становище на Аналитичното звено, приет като решение на ОСНК, заедно с придружително писмо е изпратен на административните ръководители – председатели на окръжните съдилища (изх. № И-1077/16.11.2022 г.);

- по въпроси, свързани със становища по законопроекти – в съответствие с решение на ОСНК от 21.02.2019 г. становища на ОСНК на ВКС по внесени законопроекти, изготвени от Аналитичното звено на

колегията, се съгласуват от съдиите в НК и неprisъствено. Те се публикуват на вътрешния сайт на ВКС. Становищата на НК по изпратени за съгласуване законопроекти от председателя на Комисията по правни въпроси на НС се публикуват на интернет страницата на Народното събрание по сигнатурата на съответния законопроект. Пълен списък на изготвените становища през 2022 г. е включен в раздела от доклада, посветен на дейността на Аналитичното звено.

5. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

а) Помощни атестационни комисии в Наказателната колегия

С изменения и допълнения на ЗСВ (обн. ДВ, бр. 11/7.02.2020 г.) в чл. 39а от ЗСВ бе въведена регламентация при атестирането на съдиите да участват помощни атестационни комисии в съдилищата (ПАК).

На основание чл. 114, ал. 1, т. 2 от ЗСВ вр. чл. 39а от ЗСВ и в съответствие с решенията по т. 19 по Протокол № 16/19.05.2020 г. и по т. 27 по Протокол № 17/2.06.2020 г. на СК на ВСС, със Заповед № 650/2.06.2020 г. на председателя на ВКС е указано ПАК да се определят на принципа на случайния подбор за всяко конкретно атестиране в състав, състоящ се от трима редовни и един резервен член съгласно чл. 39а от ЗСВ, като се използва предоставеният от ВСС софтуер. Съгласно посочената заповед на председателя на ВКС при определянето на ПАК се съобразяват следните изисквания:

- в състава на ПАК участват съдии, разглеждащи дела от материята, относима към работата на атестирания магистрат;
- в избора на членове на ПАК участват само титуляри на съответната длъжност, без командировани съдии;
- с оглед гарантиране на прозрачността на процедурата изборът на членовете на ПАК се осъществява от поименно назначени комисии за Гражданска, Търговска и Наказателни колегии на ВКС.

Въз основа на заповедта на председателя на ВКС в НК са постановени разпореждания № 42 от 08.06.2020 г. и № 53 от 04.08.2020 г. на ръководителя на НК с указания относно реда и начина на образуване и провеждане на атестационни процедури по атестиране на съдии по постъпващите в НК на ВКС атестационни преписки. Въведени са регистри за завеждане на постъпилите атестационни преписки в НК на ВКС и на издадените разпореждания на заместник-председателя на ВКС и ръководител на НК във връзка с провеждането на атестационни процедури.

Със Заповед № 504 от 14.04.2022 г., издадена на основание чл. 114, ал. 1, т. 2 от ЗСВ вр. чл. 39а от ЗСВ и в съответствие с решенията по т. 19 по Протокол № 16/19.05.2020 г. и по т. 27 по Протокол № 17/2.06.2020 г. на СК на ВСС, както и с оглед решения т.т. 49.1, 49.2, 49.3 по Протокол № 12 от 22.03.2022 г. на СК на ВСС, с които са назначени на основание чл. 160 вр. чл. 168, ал. 2 и чл. 169, ал. 2 от ЗСВ съдия Евгений Стайков, съдия Лада Паунова и съдия Мими Фурнаджиева за заместник-председатели и ръководители на Търговска, Наказателна и Гражданска колегии, на

председателя на ВКС е наредено определянето на ПАК на принципа на случайния подбор за всяко конкретно атестиране в състав, състоящ се от трима редовни и един резервен член съгласно чл. 39а от ЗСВ, като се използва представения от ВСС софтуер, който се прилага във ВСС за избор на дисциплинарен състав. Указано е при определянето на ПАК да се съобразят следните изисквания:

- в състава на ПАК да участват съдии, разглеждащи дела от материята, относима към работата на атестирания магистрат;

- в избора за членове на ПАК да не участват командировани съдии, а само титуляри на съответната длъжност.

Постановено е, с оглед гарантиране на прозрачността на процедурата, изборът на членовете на ПАК да се осъществява от назначени комисии за Гражданска, Търговска и Наказателна колегии на ВКС, като със заповедта са определени и съставите на тези три комисии.

Със Заповед № 882 от 28.11.2022 г. на председателя на ВКС, издадена на основание чл. 114, ал. 1, т. 2 от ЗСВ вр. чл. 39а от ЗСВ и в съответствие с решенията по т. 19 по Протокол № 16/19.05.2020 г. и по т. 27 по Протокол № 17/2.06.2020 г. на СК на ВСС и с оглед прекратяването на трудовото правоотношение на секретаря на НК на ВКС, считано от 10.11.2022 г., е изменен Раздел VI от Заповед № 504 от 14.04.2022 г. на председателя на ВКС и новият секретар на Наказателна колегия е определен за член на комисия със задача: да проведе избор между съдиите от НК на ВКС за членове на ПАК, като в останалата част Заповед № 504 от 14.04.2022 г. на председателя на ВКС остава непроменена.

През 2022 г. в НК са постъпили две атестационни преписки, във връзка с които са постановени разпореждания № 63 и 64 от 29.12.2022 г. на зам.-председателя на ВКС и ръководител на НК.

б) Публикуване на съдебната практика, електронен ежемесечен бюлетин на ВКС, ключови думи

Съществена роля за уеднаквяване на съдебната практика в страната продължава да се възлага на публикуването на тълкувателните решения, както и на принципни решения по дела в Бюлетина на ВКС. От страна на НК в редакционната колегия участват ръководителят на колегията и съдия Галина Тонева – член на Аналитичното звено.

На интернет страницата на ВКС, Секция „Бюлетин“, са дигитализирани бюлетините на ВКС от бр. 2/2017 г. нататък, като последният публикуван брой на бюлетина е 12/2022 г.

През отчетната година съдебните помощници в НК продължават да класират постановените в колегията съдебни актове по ключови думи, която дейност допринася за публичността и прозрачността на работата на колегията и улеснява значително търсенето на съдебна практика по определени въпроси.

в) Аналитично звено¹³

Считано от 2016 г. до настоящия момент се потвърждава устойчива тенденция към увеличаване на дейностите на съдиите, извън преките им задължения по разглеждане и решаване на делата и тълкувателна дейност. Значителният брой на работни групи, в които се включват съдиите, активното участие в множество форми за преодоляване на противоречивата съдебна практика и повишаване на квалификацията на съдиите от страната, приносът към законотворчеството чрез участието в заседанията на Комисията по правни въпроси към НС и в работни групи в Министерството на правосъдието, изготвяне на становища по законопроекти и пр. са все ангажименти, изискващи задълбочена подготовка.

Формираната първоначално в НК структура – Аналитично звено – във висока степен оптимизира аналитичния капацитет на колегията, особено в областта на проучването и обобщаването на съдебната практика. След обособяването на звеното в НК качеството на приноса на колегията се повиши, като се констатираха редица постижения при планирането, организирането и провеждането на дейностите по повишаване на квалификацията и участието на представители на ВКС в научни форуми, работни групи и други дейности, несвързани с правораздавателната. Опитът на създадената в НК аналитична група сочи, че работата ѝ допринася за видимо разтоварване на останалите съдии от служебни ангажименти, извън пряката им дейност по разглеждане на дела и тълкувателната функция, тъй като са освободени от задачи по изготвяне на становища, включване в работни групи и други мероприятия. Изложеното дава основание за извод, че формираната самостоятелна структурна единица – Аналитично звено – оптимизира ефективността на аналитичния капацитет на ВКС в цялост.

Поради това през 2022 г. е взето решение обособената със Заповед № 1384/29.07.2016 г. на председателя на ВКС организационна единица да продължи да функционира не само в Наказателната колегия, а в рамките на ВКС в цялост. В проведеното на 12 октомври 2022 г. Общо събрание на съдиите от Гражданската колегия ръководителят на колегията – съдия Фурнаджиева, е отправила предложение за включване в състава на Аналитичното звено на съдиите Светлана Калинова и Веска Райчева за период на дейност една година. В заседание на 10 ноември 2022 г. Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия е излъчило за членове на Аналитичното звено съдиите Галина Тонева и Милена Панева също със срок на дейност една година. Издадена е Заповед № 853/16.11.2022 г. на председателя на ВКС за формиране на Аналитичното звено.

И през 2022 г. Аналитичното звено изготви значителен брой становища в областта на наказателното право и процес от името на

¹³Необходимостта от създаването на Аналитично звено в НК на ВКС е лансирана още в доклада за дейността на колегията за 2015 г. Идеята за сформиранието му е обсъдена и подкрепена на заседания на ОСНК от м. април 2016 г. Относно историята на създаването и предходни състави на звеното, вж. предходни отчетни доклади на НК на ВКС.

ВКС/НК на ВКС, свързани в частност с правомощията му при прилагането на наказателното законодателство.

Изготвени становища на Аналитичното звено (АЗ) по постъпили преписки през 2022 г.:

- с вх. № В-102/21.01.2022 г. Висшият съдебен съвет е изпратил за становище извлечение от Протокол № 2 от заседание на Комисията по правни въпроси към Пленума на ВСС, проведено на 17.01.2022 г., относно проект на Наредба за изменение и допълнение на наредба № 5/01.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация. Писмото е насочено към АЗ, което е счело, че липсват основания за излагане на възражения и предложения по проекта, поради което не следва да се изпраща становище;

- с вх. № В-105/21.01.2022 г. Министерството на вътрешните работи е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на ЗИД на Закона за чужденците в Република България. Писмото е насочено към АЗ, което е предоставило становище, с което е изразило положителна оценка относно доклада в частите му, попадащи в компетентността на НК;

- с вх. № В-141/2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на ЗИД на Закона за съдебната власт. Предложеният ЗИД съдържа изменения в две насоки: 1. Отмяна на кариерните бонуси и финансовите обезщетения за членовете на ВСС и инспектората към него; 2. Закриване на специализираните наказателни съдилища и прокуратурите към тях. Писмото е насочено към АЗ, което е предоставило становище, с което е изразило положителна оценка относно първия пункт, а по втория се е въздържало от взимането на становище, доколкото е счетоно, че не трябва да се намесва в законодателната дейност и наказателната политика на държавата. Доколкото с този ЗИД са се предлагали и промени в други закони, сред които е НПК, в становището на АЗ в отделни точки е обърнато внимание на констатираните недостатъци в предлаганата уредба;

- с вх. № В-153/01.02.2022 г. Висшият съдебен съвет е изпратил за становище извлечение от Протокол № 3 от заседание на Комисията по правни въпроси към Пленума на ВСС, проведено на 31.01.2022 г., относно проект на Правила за провеждане на избори на членове на ВСС от съдиите, прокурорите и следователите. Писмото е насочено към АЗ, което е счело, че представеният проект за изменения и допълнения в материята по същество представлява стилистично и редакционно прецизиране на текстовете и уеднаквяване на терминология, поради което липсват основания за излагане на възражения и предложения по проекта. Становище не е изпратено;

- с вх. № В-160/03.02.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило становище на правната служба на Европейската прокуратура относно документната измама по българското наказателно право и прилагането на Директива (ЕС) 2017/1371 относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред. Писмото е насочено към АЗ. Изготвеното становище е изпратено на министъра на правосъдието;

- с вх. № В-211/15.02.2022 г. Министерството на правосъдието е поискало становище от ВКС във връзка с обучението по специалност „право“. Писмото е насочено към АЗ, което е изготвило исканото становище. Сред предложените промени са: задължителният стаж на юристите да бъде платен и на пълен работен ден, по време на който стажант-юристите да имат осигурителни права, по-подробното обучение по право на ЕС и правото по ЕКЗПЧОС;

- с вх. № В-251/18.02.2022 г. Националният институт на правосъдието е изпратил на ВКС изпратено до него за становище от министъра на правосъдието проект на ЗИД на Закона за съдебната власт, касаещ дейността на Института. Писмото е насочено към АЗ;

- с вх. № В-312/02.03.2022 г. Комисията за борба с трафика на хора е изпратила на ВКС искане за експертно становище, отправено до нея от Европейската комисия във връзка с предварително проучване на транспонирането на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защита на жертвите. Писмото е насочено към АЗ. Изготвеното становище е изпратено на секретариата на Комисията за борба с трафика на хора;

- с вх. № В-380/15.03.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на ЗИД на Наказателния кодекс, свързан със съобразяване практика на Европейския съд по правата на човека. Писмото е насочено към АЗ. Изготвеното положително становище е изпратено на министъра на правосъдието;

- с вх. № В-407/21.03.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е поискала становище по законопроект със сигнатура № 47-254-01-28 (ЗИД на НПК). Предлага се запазване (до голяма степен) компетентността на Специализирания наказателен съд. Писмото е насочено към АЗ. В изпратеното становище АЗ се е въздържало от изразяването на становище, доколкото е счетено, че не трябва да се намесва в законодателната дейност и наказателната политика на държавата;

- с вх. № В-451/28.03.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е поискала становище по законопроект със сигнатура № 47-202-01-14 (ЗИД на НК). Писмото е насочено към АЗ, което изразява положителна оценка на предлаганите изменения с оглед преодоляване на несъответствието при транспониране на Директива 2013/40/ЕС относно атаките срещу информационни системи;

- с вх. № В-521/05.04.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за одобряване и подписване на Втори допълнителен протокол за засилено сътрудничество и разкриване на електронни доказателства към Конвенцията на СЕ за престъпления в кибернетичното пространство. Писмото е насочено към АЗ, което е предоставило положително становище, доколкото протоколът цели осигуряване на по-голяма правна сигурност относно условията, при които доставчиците на услуги могат да отговарят на непосредствени искания отправени от съответните органи за достъп до данни в цифров формат;

- с вх. № В-638/29.04.2022 г. Софийският военен съд е поискал становище относно приложението на ТР № 23/13.05.1983 г. по н.д. № 24/1983 г. ОСНК на ВС. Подготвеното становище е обсъдено и гласувано на заседание на ОСНК;

- с вх. № В-668/09.05.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. Писмото е насочено към АЗ, което в свое становище е изразило принципна подкрепа. Посочени са конкретни слабости и са направени съответните бележки. Предложено е статутът на лицата, подаващи сигнали, да бъде аналогичен с този на защитените свидетели по НПК. Обърнато е внимание на някои отворени формулировки, предпоставящи злоупотреба;

- с вх. № В-671/10.05.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на ЗИД на Закона за съдебната власт. Писмото е насочено към АЗ, но поради изключително краткия срок за становище – 12.05.2022 г., и сериозността на материята, искането е отклонено;

- с вх. № В-704/13.05.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС и с вх. № В-708/13.05.2022 г. Комисията по контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данните по закона за електронните съобщения са поискали становище по законопроект със сигнатура № 47-254-01-44 (ЗИД на НПК). Писмата са насочени към АЗ, което в свое становище е посочило, че предлаганите изменения не съответстват на посочените цели. Същите не са в унисон с философията на действащия НПК;

- с вх. № В-729/19.05.2022 г. Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства е поискало становище по постъпило в органа запитване от Държавната агенция „Технически операции“ относно това следва ли да се приспада срокът, през който вече е било прилагано специално разузнавателно средство по отношение на обект по чл. 12, ал. 1, т. 4 ЗСРС, ползван от лице, чиято самоличност още не е установена, от срока, за който по отношение на вече установеното лице се

прилага СРС, когато се касае за едно и също престъпление, за разследването на което е образувано досъдебно производство или дело на оперативен отчет. Изпратено е становище;

- с вх. № В-806/03.06.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е изпратила за становище ЗИД на НК, сиг. № 47-254-01-60. Такова е изготвено и изпратено;

- с вх. № В-814/03.06.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е изпратила покана за участие в заседание на комисията, провеждано на 08.06.2022 г., за обсъждане на ЗИД на ЗСВ, сиг. № 47-202-01-25 и ЗИД на НК, сиг. № 47-202-01-14. Писмото е насочено към АЗ. В изпратено становище се посочва, че предложеният ЗИД на ЗСВ е съответен на изискванията на Регламент 2017/1339. Отбелязано е, че следва да се избегне ръководителят на структурата на европейските делегирани прокурори да се приравни на административен ръководител по смисъла на ЗСВ, доколкото тази структура се явява подчинена на Европейската прокуратура. Изразено е и положително становище относно създаването на процедура за избор на националния член в Евроджъст;

- с вх. № В-943/28.06.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за изменение и допълнение на ПМС № 240/2019 г. за създаване на Национален механизъм за мониторинг на борбата с корупцията и организираната престъпност, съдебната реформа и върховенството на закона и на Съвет за координация и сътрудничество (обн. ДВ, бр. 76/2019 г., изм., бр. 14/2020 г.). Писмото е насочено към АЗ;

- с вх. № В-975/05.07.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за съгласуване комплект материали относно проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на ЗИД на Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест. В изпратеното становище се посочва, че са съобразени предложенията на членовете на работната група от ВКС;

- с вх. № В-985/07.07.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е изпратила за становище ЗИД на НК, сиг. № 47-254-01-84. Писмото е насочено към АЗ. Изпратено е становище;

- с вх. № В-986/07.07.2022 г. Висшият съдебен съвет е изпратил извлечение от Протокол № 15, т. 3, от заседание на Комисията по правни въпроси към Пленума на ВСС, проведено на 29.06.2022 г., ведно с проект на решение на МС за одобряване на проект на ЗИД на Закона за защита от домашно насилие. Преценено е, че материята не е от компетентността на НК на ВКС;

- с вх. № В-1019/19.07.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е изпратила за становище ЗИД на НК, сиг. № 47-254-01-95 и ЗИД на НК, сиг. № 47-254-01-97. Писмото е насочено към АЗ. Изготвено е становище, в което е посочено, че със ЗИД на НК, сиг. № 47-254-01-95 законодателят се е ориентирал към въвеждане на напълно формални критерии за разграничаване на основните от квалифицираните

състави на престъпления по транспорта, което ограничава възможността на съда да индивидуализира наказателната отговорност и е нежелателно. Относно предлагането увеличаване на предвидените наказания е обърнато внимание на залегналия в Конституцията принцип – корективна цел на наказанието, но по същество в тази част не е изразено становище. Относно ЗИД на НК, сиг. № 47-254-01-97 е посочено, че с предлаганите промени не се държи сметка за наказателноправния характер на бланкетните наказателни норми;

- с вх. № В-1048/25.07.2022 г. Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-мото НС е изпратила покана за участие в заседание на комисията на 27.07.2022 г. за обсъждане на ЗИД на НПК, сиг. № 47-202-01-36. Законопроектът касае въвеждане на Директива (ЕС) 2016/800 относно процесуалните гаранции по отношение на децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателно производство. Счетено е, че не следва представители на ВКС да взимат участие в заседанието, тъй като са взели активно участие в работната група по изработването на законопроекта и повечето техни предложения са взети предвид;

- с вх. № В-1207/29.08.2022 г. министърът на правосъдието е поискал становище относно предложените от министъра на труда и социалната политика изменения в НК. Писмото е насочено към АЗ. Предложението засяга недобросъвестни лица, които предоставят социални услуги без лиценз и в нарушение на нормативно установените стандарти за качество. В изпратеното становище е посочено, че се цели с наказателни мерки да се регулират обществени отношения, които би следвало да са предмет позитивна регулация;

- с вх. № В-1276/16.09.2022 г. министърът на правосъдието е поискал становище относно проект на постановление на МС за създаване на Съвет за криминологични изследвания и приемане на Правилник за неговата дейност. Изразено е положително становище;

- с вх. № В-1656/02.11.2022 г. Висшият съдебен съвет е изпратил за запознаване и становище проект на анализ „Възможностите за възстановително правосъдие в България в рамките на действащото законодателство – възстановителни подходи в наказателното правосъдие и при изпълнение на наказанието. Предложения и законодателни промени“ и проект на анализ „Дейността на съдебните преводачи в Република България“, в изпълнение на проект BGJUSTICE-2.001-002 „Повишаване професионализма в съдебната система“ НФМ 2014-2021. Изразени са положителни становища;

- с вх. № В-1804/22.11.2022 г. Министерството на вътрешните работи е изпратило за становище комплект материали относно проект на решение на МС за одобряване на ЗИД на Закона за движението по пътищата. Законодателната инициатива е била свързана с необходимост от създаване на нова организация за връчване на актове за установяване на административни нарушения и др. Изразено е положително становище. Налице са били и предложения относно завишаване на административните

наказания и въвеждане на нови принудителни административни мерки, въвеждане на съвременни технически средства в работата на компетентните органи, по които не е взето становище. Посочени са конкретни детайли, на които следва да се обърне внимание;

- с вх. № В-1912/09.12.2022 г. Министерството на правосъдието е изпратило за становище комплект документи относно проект на решение на МС за одобряване на проект на ЗИД на НПК. Изпратено е становище, в което подробно са обсъдени важни моменти и са отправени препоръки;

- покана от Националната комисия за борба с трафика на хора за предложения от страна на ВКС по националната програма. Изпратени са предложения за дейности, относими към компетентността на ВКС;

- постъпило писмо от председателя на Националното бюро за контрол над специалните разузнавателни средства с искане за становище относно компетентността на съдилищата и прокуратурите след закриване на Специализирания наказателен съд в процедурите свързани с експлоатиране на специални разузнавателни средства. Изпратено е становище съвместно със зам.-председателя на СГС;

- покана от Комисията по правни въпроси към ВСС за становище относно предложение от съдиите от наказателното отделение на Софийския районен съд за изменение на норми от НПК, касаещи участието на съдебни заседатели по наказателни дела. Изпратено е становище;

- покана от Комисията по правни въпроси към ВСС за становище относно предложение за изменение на Наредбата за конкурсите за магистрати и административни ръководители в органите на съдебната власт. Изпратено е становище;

- постъпило писмо с искане за становище от Националното бюро за контрол над специалните разузнавателни средства относно проект за единен електронен регистър относно дейността по Закона за специалните разузнавателни средства. Изпратено е становище;

- постъпило писмо от Националното бюро за контрол над специалните разузнавателни средства с искане за становище относно теми за обсъждане на работна среща с органите по чл. 15 ЗСРС. Изпратено е становище;

- покана от Гражданския съвет към ВСС за изготвяне на искане до Конституционния съд за обявяване на противоконституционност на финансирането на разследванията на Европейската прокуратура от бюджета на съдебната власт, с оглед гарантиране на конституционособразност на функционирането на Европейската прокуратура на територията на Република България. Изготвено е становище за неангажиране на Конституционния съд;

- по постъпило искане от зам.-председателя на Софийския градски съд във връзка с §§ 49 – 50 на ЗИД на ЗСВ за закриването на Специализирания наказателен съд е изготвено становище. Обсъдено е и гласувано в заседание на ОСНК;

- изготвяне на становище по постъпило искане от ДАНС относно „План за изпълнение на препоръчителните действия по отношение на България“ на MONEYVAL комитета към Съвета на Европа;

- изготвяне на становище по постъпила покана от ВСС относно проект на Правилник за организацията на европейските делегирани прокурори;

- изготвяне на становище по постъпила покана в процедура по чл. 32 УПМСНА относно проект на ЗИД НПК, касаещ разследване на главния прокурор;

- изготвяне на становище по постъпила покана в процедура по чл. 32 УПМСНА относно проект на ЗИД ЗСВ във връзка с ЕИСС.

Проекти на становища по конституционни дела, възложени за изготвяне на Аналитичното звено:

- проект на становище по конституционно дело № 14/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 17/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 9/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 5/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 6/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 8/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 10/2022 г.;

- проект на становище по конституционно дело № 18/2022 г.

г) Участия и членства в междуинституционални комисии, съвети, междуведомствени работни групи и други работни формати

Тази дейност се осъществява основно от членовете на Аналитичното звено, както и от определени други представители на ВКС.

През 2022 г. продължи участието на ръководителя на НК като член/представител на ВКС в: Националната комисия за борба с трафика на хора към МС; Централната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към МС; Съвета по прилагане на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система; Националният съвет по антикорупционни политики към МС. През 2022 г. беше създаден Съвет за криминологични изследвания към МС, като ръководителят на НК е негов член и участва в работата му.

През 2022 г. представители на ВКС са участвали:

- в междуведомствена работна група за анализ на втория допълнителен протокол към Будапешката конвенция на СЕ (електронни доказателства), подписан от министъра на правосъдието на международна конференция в Страсбург, 12 – 13.05.2022 г., съгласно решение на МС от 27.04.2022 г. – съдия Галина Тонева;

- в междуведомствена работна група за актуализация на правилата на работа на Съвета за защита на лицата, застрашени във връзка с наказателното производство – съдия Галина Тонева;

- в междуведомствена работна група за изработване на законодателни предложения във връзка с изпълнението на решения на Европейския съд по правата на човека – съдия Галина Тонева;

- в междуведомствена работна група за изработване на законодателни предложения във връзка с присъединяването на Република България към конвенция на Съвета на Европа за борба с трафика на човешки органи – съдия Галина Тонева;

- в междуведомствена работна група за подготовка на законодателни промени във връзка с констатациите и препоръките в доклада за корупцията на ОИСР – съдия Галина Тонева;

- в междуведомствена работна група за подготовка на законодателни промени във връзка с процедура за нарушение № 2021/2098 на Европейската комисия относно неправилното транспониране на разпоредби от Директива № 2012/13/ЕС относно информация в наказателното производство – съдиите Галина Захарова и Галина Тонева;

- в преговори за приемане на Директива за възстановяване на активи и конфискация – съдиите Лада Паунова и Галина Тонева;

- в междуведомствена работна група за изработване на законодателни предложения във връзка със становище на правната служба на Европейската прокуратура относно документната измама по българското наказателно право – съдия Галина Тонева;

- в кръгла маса по покана на Националния институт на правосъдието на тема: „Стандарти за съдебно обучение за развитие на ключови умения и компетентности“ по проект Оперативна програма „Добро управление“;

- в преговори по покана от Министерството на правосъдието за приемане на Директива за борба с насилието над жени и домашното насилие – съдиите Лада Паунова и Галина Тонева;

- в работна група за проучване на практиката на Съда на ЕС във връзка с Европейската заповед за разследване по покана от Министерството на правосъдието – съдиите Галина Тонева и Татяна Грозданова;

- в работна група по покана от Министерството на правосъдието относно по-добра наказателноправна защита срещу онлайн пиратството – съдия Галина Тонева;

- в работна група по покана от Министерството на правосъдието във връзка с предложение от Агенция „Митници“ за изменения и допълнения на чл. 251 и чл. 255 от НК – съдия Галина Тонева;

- във форум за представяне на резултатите от предприетите мерки от Министерството на вътрешните работи, както и обсъждане на предложения на междуведомствената работна група за ограничаване на пътнотранспортния травматизъм и повишаване на безопасността на движението по пътищата - съдия Красимир Шекерджиев;

- в събитие на тема: „Практически въпроси относно декларирането на имущество и интереси от съдии, прокурори и следователи. Ролята на декларациите за превенция на конфликта на интереси и противодействие на корупцията в съдебната власт“ – съдия Даниел Луков;

- в работна среща, организирана от НБКСПС за уеднаквяване на практиката по прилагане на процедурите по НПК и ЗСПС – съдия Лада Паунова;

- в работна група за актуализиране на Правилата за образуване, случайно разпределение и насрочване на делата във ВКС – съдия Антоанета Данова.

Попълвани от Аналитичното звено въпросници в отговор на молби от държави членки или от международни институции:

- въпросник на Европейската комисия във връзка с подготовка на предложение за директива относно наказателни санкции за нарушаване на ограничителните мерки в ЕС;

- въпросник на Националната комисия за борба с трафика на хора във връзка с изпълнение на Директива 2011/36/ЕС;

- предоставяне на информация от компетентността на ВКС за принос към изготвяне на Годишния доклад за върховенство на закона в ЕС;

- въпросник на Европейската комисия за ефективност на правосъдието (СЕ);

- предоставяне на информация относно отчет към 30.06.2022 г. за изпълнението на целите и мерките от Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и Актуализираната пътна карта към нея;

- статистически данни за периода 01.01 – 31.12.2021 г. в изпълнение на решение № 9/09 на Съвета на министрите в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа относно борбата срещу престъпленията от омраза;

- информация от компетентността на ВКС във връзка с разглеждане на първо гласуване на ЗИД на НК, сиг. № 47-202-01-14;

- информация за Годишния доклад на омбудсмана на Република България в частта относно наблюдение за конвенциите за защита на правата на човека;

- въпросник на Държавния департамент на САЩ във връзка с Годишния доклад за трафика на хора за 2021 г.;

- въпросник на Европейската комисия, изпратен от Министерството на правосъдието, за отговори във връзка с отправяне на предложение за Директива относно наказателни санкции за нарушаване на ограничителните мерки на ЕС;

- покана от Националната комисия за борба с трафика на хора за оценка на потенциалните разходи във връзка с актуализирането на Директива 2011/36/ЕС;

- покана от Националната комисия за борба с трафика на хора за предоставяне на информация в контекста на общи мерки на ЕС във връзка с украински граждани.

Проучване за противоречива практика от Аналитичното звено и изготвяне на становища:

- с вх. № В-1899/07.12.2022 г. директорът на Програмата за правна защита на Българския хелзинкски комитет е поискал справка, свързана с практиката на апелативните съдилища по отношения мярката за неотклонение „домашен арест“, както и справка за съдебните актове, с които е изменена мярката за неотклонение „задържане под стража“ в

„домашен арест“. Изпратен е доклад-анализ относно мярката за неотклонение „домашен арест“ и изменението на „задържане под стража“ в „домашен арест“;

- проучване за противоречива практика на НК на ВКС по чл. 423, ал. 1 НПК относно наказателните дела от частен характер;

- проучване относно противоречива съдебна практика по чл. 355 НК;

- проучване във връзка с противоречива съдебна практика относно това допустимо ли е съдиите, постановили съдебни актове по чл. 64 – 65 НПК да участват в производство по решаване на въпросите по чл. 301 НПК и какъв е обхватът на съдебния контрол върху доказателствения материал в производството по мярка за неотклонение;

- проучване във връзка с противоречива съдебна практика относно това длъжен ли е съдът в производство по реда на Глава двадесет и девета НПК след одобряване на споразумението да се произнесе веднага по реда на чл. 306, ал. 1, т. 1 и т. 3 НПК по въпросите, визирани в чл. 383, ал. 2 и ал. 3 НПК. Какъв следва да е съставът на съда при това произнасяне – едноличен или състав, определен по общото правило на чл. 28, ал. 1 НПК;

- проучване във връзка с противоречива съдебна практика относно това, дали когато се прилага разпоредбата на чл. 25, 27 и 68 НК в отделно производство, извън това на диференцираната процедура, и компетентен е съдът, одобрил споразумението в едноличен състав, какъв следва да е съставът на съда – едноличен или такъв по общото правило на чл. 28 НПК;

- проучване на съдебна практика относно необходимостта от инициране на тълкувателна дейност на ОСНК по въпроса за правото на касационна жалба на повереника на частните обвинители, гражданските ищци и гражданските ответници в наказателния процес;

- проучване на съдебна практика относно рамките на съдебния контрол в процедура по прекратяване на наказателното производство на основание чл. 243, ал. 5 вр. чл. 24, ал. 6 вр. чл. 25, ал. 1, т. 6 НПК;

- проучване на съдебна практика относно момента, от който тече 3-годишният срок за реабилитация по чл. 87, ал. 1 НК;

- проучване на съдебна практика относно това кое лице може да има качеството пострадад по см. чл. 74 ал. 1 НПК;

- проучване на съдебна практика относно материалноправните предпоставки по чл. 89 НК.

д) Становища във връзка с дейността на Националната комисия за борба с трафика на хора (НКБТХ)

В периода м. януари – м. декември 2022 г. НК на ВКС е участвала със становища в случаите, когато същата е била сезирана от НКБТХ:

- предоставена информация по въпросник от Държавния департамент на САЩ във връзка с изготвяне на Годишния доклад за трафика на хора на Държавния департамент на САЩ за 2022 – 2023 г.;

- изпратено предложение на Върховния касационен съд на Република България относно дейности по Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите за 2023 г. за

разширяване на създадения Електронен регистър на делата за трафик на хора;

- изпратено становище относно Годишния доклад на САЩ за незаконния трафик по света с превод на английски език до заместник-министъра на външните работи с копие до администрацията на НКБТХ. Във връзка с получения Годишен доклад на Държавния департамент на САЩ за незаконния трафик по света, в който са отбелязани някои дефицити в познанията на разследващите органи и магистратите по отношение на престъпления, свързани с трафик на хора, до директора на Националния институт на правосъдието е изпратено писмо от зам.-председателя на ВКС и ръководител на НК с предложение в програмата на НИП да залегнат специфични обучения по въпроси, свързани с трафика на хора, които да са насочени към разследващи, прокурори и съдии;

- предоставена информация за изпълнение на Общ план за борба с трафика на хора за справяне с рисковете от трафик на хора и защита на потенциалните жертви сред бягащите от войната в Украйна на ЕК;

- изпратено предложение на Върховния касационен съд на Република България относно дейности по Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите за 2022 г. за разширяване на създадения Електронен регистър на делата за трафик на хора;

- предоставено становище на Върховния касационен съд на Република България, Наказателна колегия, относно доклад на Европейската комисия, съдържащ анализ на транспонирането на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите;

- предоставена информация относно въпросник, изпратен от администрацията на НКБТХ, за изпълнението на Директива (ЕС) 36/2011;

- предоставена информация по въпросник от Държавния департамент на САЩ във връзка с изготвяне на Годишния доклад за трафика на хора на Държавния департамент на САЩ за 2021 г.

Участия в събития, свързани с противодействие на трафика на хора:

- участие на съдия Блага Иванова в дискуссионен форум „Устойчивост на политиките за противодействие на трафика на хора. Подобряване на механизмите за събиране и анализ на данни. Оползотворяване в полза на пострадалите на конфискувани средства и имущества от осъдени трафиканти“ на 18.10.2022 г.;

- участие на съдия Лада Паунова в първото за годината редовно заседание на НКБТХ на 29.09.2022 г., на което са приети Годишният доклад по изпълнението на Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите за 2021 г., Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите за 2022 г. и Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите за 2023 г.

е) Становища и участия във връзка с дейността на Съвета по прилагане на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система

В отчетния период е изпратено становище във връзка с проект на ЗИД на ЗСВ, целящ усъвършенстване на института на съдебните заседатели.

Съдия Паунова е участвала в заседанието на Съвета през септември 2022 г.

ж) Участие в Съвета за криминологични изследвания към МС

До новосъздадения Съвет за криминологични изследвания е отправено предложение за включване в годишната програма за 2023 г. на изследване „Анализ на проблемите, свързани с престъплението „трафик на хора“ и тази тема е приета в годишната програма на Съвета с Протокол № 1/28.11.2022 г.

з) Участия в обучения през 2022 г., организирани от Националния институт на правосъдието (НИП)

И през 2022 г. съдиите от НК на ВКС продължиха активното си участие като лектори и обучаеми в организирани от НИП обучения (електронни дистанционни, уебинари, регионални, присъствени, в рамките на програмите на кандидатите за младши съдии и за задължително първоначално обучение на кандидатите за младши прокурори и др.):

Съдия Галина Захарова

Участие като член на Програмния съвет на Националния институт на правосъдието в периода 01.01 – 10.02.2022 г.;

Модератор в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.;

Модератор в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.

Съдия Лада Паунова

Участие като временен преподавател в зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд – Пловдив, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено във Велинград в периода 04 – 05.11.2022 г. В рамките на зоналното съвещание съдия Паунова разгледа темите „Мерките по чл. 53 от НК – същност, вещи, които подлежат на отнемане в полза на държавата. Особености при отнемане на вещи в случаите, изрично предвидени в особената част на НК“ и

„Администриране на дела при обжалване по реда на Глава двадесет и втора. Администриране на дела, образувани по искане за възобновяване“;

Участие като временен преподавател в електронно дистанционно обучение „Как работят социалните мрежи?“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в периода 27.09 – 05.10.2022 г. В рамките на обучението съдия Паунова разработи и предостави учебни материали по темата „Проблеми с подсъдността на наказателни дела, по които обвинението е за престъпление, извършено чрез използване на социални мрежи“ в контекста на проблеми, свързани с доказването и възможни бъдещи казуси при дела, свързани със социалните мрежи; модерира форума и участва във виртуална класна стая;

Участие като временен преподавател в обучение на тема „Доказателства и доказателствени средства“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено на 20.06.2022 г. В рамките на обучението, съдия Паунова дискутира с участниците въпросите, свързани с основните аспекти на правото на справедлив процес във връзка с доказването в наказателното производство, както и темите „Гласни доказателствени средства. Оценка на обясненията на обвиняемия/подсъдимия. Свидетелски показания – проблеми в практиката“, „Доказателства, събрани при нарушаване на права по чл. 8 от ЕКПЧ“ и „Способи на доказване, свързани с упражняване на принуда“;

Участие като временен преподавател в обучение „Актуалните предизвикателства пред военното правораздаване“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено във Велинград в периода 18 – 20.05.2022 г. на тема „Основанието за отвод на съда по чл. 29, ал. 2 от НПК разгледано в светлината на „обосновано предположение“ за извършено престъпление от обвиняемото лице и практиката на ЕСПЧОС относно разликите в „обоснованото подозрение за извършено престъпление и формалните основания за виновност“ на предаденото на съд лице“;

Участие като модератор в представяне на анализ на тема „Използване на специални разузнавателни средства по искане на прокуратурата за периода 2015 г. – 2020 г.“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 16.03.2022 г.

Участие в разработването на структура на учебно съдържание на самообучителни ресурси във връзка с изпълнението на Дейност 4 „Укрепване и надграждане на форум по права на човека“ по проект „Съвременна учебна среда за съдии, прокурори, следователи и други

представители на професионалната общност“, финансиран по Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 г.;

Участник в среща-дискусия с Йонко Грозев, съдия в Европейския съд по правата на човека, на тема „Актуална практика на ЕСПЧ“, проведена в София на 24.11.2022 г.

Съдия Галина Тонева

Участие като временен преподавател в обучение, предназначено за европейските делегирани прокурори от България на тема „Анализ на националната материалноправна рамка, свързана с престъпленията, засягащи финансовите интереси на ЕС. Съответствие с Директива (ЕС) 2017/1371 относно борбата с измамите“, проведено в София на 12.04.2022 г.;

Участник в кръгла маса за представяне на стандарти за съдебно обучение за развиване на ключови умения и компетентности, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София в периода 31.01 – 01.02.2022 г.;

Член на работна група за разработване на рамка за устойчиво съдебно обучение в областта на основните права и върховенството на закона, създадена в рамките на проект „Съвременна учебна среда за съдии, прокурори, следователи и други представители на професионалната общност“, финансиран по Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 г.

Съдия Мина Топузова

Участник в среща-дискусия на тема „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Антоанета Данова

Участник в среща-дискусия на тема „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Ружена Керанова

Модератор в представяне на Анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн. ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 18.11.2022 г.;

Участник в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.

Съдия Даниела Атанасова

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.

Съдия Румен Петров

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Спас Иванчев

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Петя Шишкова

Участие като временен преподавател в зонално съвещание за съдиите от района на Апелативен съд София, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в периода 24 – 25.10.2022 г. В рамките на обучението съдия Шишкова разгледа темите, свързани със състава на престъплението по чл. 321 от НК; извършване на банкови сделки по занятие по смисъла на чл. 252, ал. 1 от НК; въззивна и касационна жалба – съдържание, действие и администриране; предели на въззивната и касационна проверка;

Участие като временен преподавател в обучение „Актуалните предизвикателства пред военното правораздаване“, проведено във Велинград на 18 – 20.05.2022 г. В рамките на обучението съдия Шишкова

представи темата „Въззивна и касационна жалба (протест). Предела на инстанционната проверка“.

Съдия Мая Цонева

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Валя Рушанова

Участие като временен преподавател в представяне на анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн. ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участник в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.

Съдия Милена Панева

Модератор в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участие като временен преподавател в „Актуалните предизвикателства пред военното правораздаване“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено във Велинград в периода 18 – 20.05.2022 г. В рамките на обучението съдия Панева разгледа темата „Задружна престъпна дейност – материалноправни и процесуални въпроси. Процесуалноправни проблеми в хипотезите по чл. 396, ал. 1 НПК“;

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.;

Участник в представяне на анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн. ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно

обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участник в представяне на анализ на тема „Използване на специални разузнавателни средства по искане на прокуратурата за периода 2015 г. – 2020 г.“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 16.03.2022 г.

Съдия Красимир Шекерджиев

Участие като временен преподавател в зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд – Пловдив, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в периода 04 – 05.11.2022 г. В рамките на зоналното съвещание, съдия Шекерджиев представи темите „Противоречиво решавани въпроси по дела, образувани по обвинение по чл. 343 от НК. Особености на съкратено съдебно следствие по такива дела“ и „Особености на престъпния състав по чл. 356а от НК“;

Участие като временен преподавател в регионално обучение „Съществени процесуални нарушения на досъдебното и съдебното производство в наказателния процес“, организирано съвместно с Окръжен съд – Ловеч в рамките на Програмата за регионално обучение, 17.06.2022 г.;

Участие като временен преподавател в обучение на тема „Данъчни престъпления. Практически проблеми“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, в периода 18 – 20.04.2022 г. Съдия Шекерджиев представи темите „Преглед на актуалната съдебна практика на престъпленията по чл. 255 и чл. 256 НК. Практически проблеми при разглеждането на тези дела“;

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.;

Участие в разработването на структура на учебно съдържание на самообучителни ресурси във връзка с изпълнението на Дейност 4 „Укрепване и надграждане на форум по права на човека“ по проект „Съвременна учебна среда за съдии, прокурори, следователи и други представители на професионалната общност“, финансиран по Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 г.

Съдия Красимира Медарова

Участник в обучение „Международно сътрудничество по наказателни дела с Обединено кралство Великобритания и Съединените американски щати. Актуални проблеми при прилагането на инструментите за правно сътрудничество – ЕЗА, трансфер на осъдени лица, ЕЗР и обезпечаване на имущество“, проведена в София на 15 – 16.12.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.;

Участник в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, 31.05.2022 г.;

Участник в представяне на анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн. ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, 31.05.2022 г.

Съдия Невена Грозева-Недева

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Петя Колева

Участник в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведено в София на 25.11.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.;

Участник в представяне на анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн., ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно

обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.

Съдия Елена Каракашева

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.

Съдия Деница Вълкова

Участие като временен преподавател в задължително първоначално обучение на кандидатите за младши прокурори по темата „Определяне на наказанията по чл. 54 – 58а НК. Смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства“, випуск 2021 – 2022, проведено в София в периода 04.10.2021 – 03.07.2022 г.;

Участник в тематична онлайн сесия „Практически аспекти при работа с форум в платформата за електронно обучение на НИП“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в периода 05 – 09.12.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.;

Участник в среща-дискусия „70 години Съд на Европейския съюз – диалогът между националните съдилища и Съда на Европейския съюз“, организирана по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведена в София на 18.11.2022 г.;

Участник в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, 31.05.2022 г.;

Участник в представяне на анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн. ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, 31.05.2022 г.;

Участник в дискусия на тема „Актуални тенденции в практиката на Европейския съд по правата на човека по гражданскоправни въпроси“, организирана по проект „Съвременна учебна среда за съдии, прокурори, следователи и други представители на професионалната общност“,

финансиран по Програма „Правосъдие“ на НФМ 2014 – 2021, проведена на 08.04.2022 г.

Съдия Димитрина Йорданова

Участник в среща-дискусия „Актуална практика на Европейския съд по правата на човека по наказателноправни въпроси“, проведена в София на 25.11.2022 г.

Съдия Татяна Грозданова

Участие като временен преподавател в „Зонално съвещание за съдиите от района на Апелативен съд – София“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в периода 24 – 25.11.2022 г. В рамките на учебния план съдия Грозданова представи следните теми: „ЗЕЕЗА, особеност на производствата. Нови положения с оглед последната практика на съда на ЕС“ и „Закон за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание „лишаване от свобода“ или на мерки, включващи ЛС. Проблемни моменти в приложението на закона“;

Участник в представяне на анализ „Упражняване на правомощието на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по наказателноправни въпроси“, организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участник в представяне на Анализ на практиката на апелативните съдилища в производствата по възобновяване на наказателни дела от тяхна компетентност по силата на ЗИД НПК (обн., ДВ, бр. 42 от 2015 г.), организирано по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в София на 31.05.2022 г.;

Участник в обучение на тема „Международно сътрудничество по наказателни дела с Обединено кралство Великобритания и Съединените американски щати. Актуални проблеми при прилагането на инструментите за правно сътрудничество – ЕЗА, трансфер на осъдени лица, ЕЗР и обезпечаване на имущество и конфискация“, проведено в София в периода 15 – 16.12.2022 г.;

Участник в дистанционно обучение на тема „Практически аспекти при използване на електронните ресурси в платформата за електронно обучение на НИП“, организирано по проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионална компетентност и интегритет на магистрати и съдебни служители“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, проведено в периода 01 – 08.11.2022 г.

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА ОТ ОБРАЗУВАНЕТО ДО ПРИКЛЮЧВАНЕТО ИМ

Към 31.12.2021 г. в НК са работили девет съдебни помощници. През 2022 г. е проведен конкурс за заемане на длъжността „съдебен помощник“

в НК за три щатни бройки. Съобразно класирането от конкурсната комисия са назначени трима съдебни помощници и по този начин към 31.12.2022 г. в НК работят единадесет, предвид увеличения през отчетния период щат. Разпределението на съдебните помощници по отделения се регулира със заповеди на председателя на ВКС и разпореждания на ръководителя на Наказателната колегия. Съдебните помощници: проверяват предпоставките за образуване на производство пред ВКС по постъпилите дела и изготвят писмени проекти за разпореждания – за образуване на производство пред ВКС или за отказ от образуване на производство пред ВКС; изготвят проекти на други разпореждания и отговори по жалби и молби на граждани; изготвят проекти на решения/определения по образувани пред ВКС производства по реда на Глава двадесет и трета и Глава тридесет и трета от НПК; изготвят проекти на определения по образувани пред ВКС частни наказателни производства и др. По възлагане от ръководителя на НК всички съдебни помощници извършват проучвания на съдебната практика във връзка с необходимостта от тълкувателна дейност на ОСНК на ВКС. През 2022 г. те продължават да участват в присъствени или дистанционни обучения на НИП, предназначени за съдии и съдебни помощници, както и в изследователски общности на НИП за изготвяне на анализи по теми от областта на правото на ЕС и наказателно-процесуалното право.

През 2022 г. НК разполага с общо 14 служители на специализираната администрация: 7 съдебни секретари, 1 секретар на колегията, 2 куриери – общо за трите наказателни отделения, 4 деловодители – по един за всяко от отделенията, както и 1 деловодител в адвокатска стая.

7. ИЗВОДИ

Основен приоритет на НК през изминалата 2022 г. отново бе ефективното осъществяване на пряката дейност на съдиите по разглеждане и решаване на делата. Делата в колегията, както и в предходни отчетни периоди, се администрат и разглеждат експедитивно; насрочват се интензивно в открити заседания в рамките на около месец; не се допускат случаи на безпричинно и неоснователно отлагане на дела. Преобладаващата част от съдебните актове се изготвят в разумен срок, като са допуснати отклонения по ограничен брой дела с висока фактическа и правна сложност. Спазването на принципа за разглеждане и решаване на делата в разумен срок налага да продължат да се полагат усилия за пълно преодоляване на изолираните случаи на забава при окончателното финализиране на делата.

В сравнение с 2021 г. през отчетната 2022 г. се наблюдава незначителен спад на постъпилите дела, като това се отнася до касационните производства и такива по възобновяване. Понастоящем този факт не може да се прецени като стабилна величина. Трайно се запазва висок относителният дял на делата с висока фактическа и правна сложност. Броят на производствата по чл. 354, ал. 5 от НПК – т. нар. трета

касация е идентичен на тези от предходния отчетен период. Тези факти са белег за постоянно усложняване на дейността по правоприлагане, което обстоятелство съществено влияе върху натовареността на съдиите, като я завишава.

Констатира се също така трайно увеличаване на броя изискани и предоставени становища по законопроекти, по дела пред Конституционния съд на Република България и др., интензивно участие в множество работни групи не само от членовете на Аналитичното звено, но и от други магистрати. Наблюдава се и активност от инстанционните съдилища при сезиране на НК на ВКС с установена противоречива практика по прилагане на закона, която се поставя на проучване. Всички тези обстоятелства сочат на необходимост от увеличаване на аналитичния потенциал чрез увеличаване състава на Аналитичното звено.

През 2022 г. се потенцира тълкувателната дейност на НК, включително и съвместната такава с Първа и Втора колегия на ВАС, на основание чл. 124, ал. 3 от ЗСВ. Тази възходяща тенденция следва да се оцени като положителна, понеже уеднаквяването на съдебната практика се постига както чрез инстанционния контрол, така и чрез тълкувателната дейност, които спомагат за постигане на върховенството на правото.

С оглед уеднаквяване на съдебната практика, например по производствата по възобновяване, подсъдни на апелативните съдилища, както и при констатирани пропуски или противоречия в съдебните актове, проверявани по касационен ред, следва да се сигнализира председателят на ВКС за упражняване на правомощието по чл. 114, ал. 1, т. 9 от ЗСВ.

В негативен аспект следва да се отчетат пречките, които създава работата с ЕИСС, които са констатирани в доклада. Това сочи на необходимост от доработване на функционалностите на системата в съответствие със спецификите на работата в НК на ВКС. В тази връзка също така би била очаквана законодателна намеса при безпротиворечивото уреждане в НПК на изискването за формата на валидност на съдебните актове, с цел избягване на нееднакво прилагане на закона.

III. ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ

Статистически данни за делата, разглеждани през 2022 г. в Гражданската колегия на Върховния касационен съд, както и за свършените дела през годината

Несвършени дела към 1 януари 2022 г.	2638 бр.
От тях:	
- касационни дела	2302 бр.
- частни производства	336 бр.
Постъпили преписки през 2022 г.	5888 бр.
Прекратени преписки	923 бр.

Дела, постъпили през 2022 г. От тях: - касационни дела - частни производства	4965 бр. 3459 бр. 1506 бр.
Общ брой на делата за разглеждане през 2022 г. От тях: - касационни производства - частни производства	7603 бр. 5761 бр. 1842 бр.
Свършени дела през 2022 г. От тях: - свършени касационни дела - свършени частни производства	4930 бр. 3339 бр. 1591 бр.
Несвършени дела към 31 декември 2022 г. От тях: - касационни дела - частни производства	2685 бр. 2435 бр. 250 бр.

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През 2022 г., както и през предходните 2021 г. и 2020 г., в Гражданската колегия на Върховния касационен съд са обособени четири отделения, във всяко от които съдиите са разпределени в постоянни тричленни състави, като от 12.09.2022 г. в Трето гражданско отделение (с Разпореждане № 127/23.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданска колегия) и от 25.10.2022 г. в Четвърто гражданско отделение (с Разпореждане № 220/25.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданска колегия) са създадени по един четиричленен състав. Делата се разпределят по реда на чл. 9 от Закона за съдебната власт съобразно специализацията на съдиите, установена от 01.01.2009 г., както следва: в Първо и Второ отделения, формиращи Първи поток – дела, образувани по вещноправни спорове и делби, както и дела с правно основание на искове чл. 45 – 50 от Закон за задълженията и договорите, прехвърлени от Втори поток в Първи поток от 16.08.2021 г. (Разпореждане № 158/13.08.2021 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданска колегия), а в Трето и Четвърто граждански отделения, формиращи Втори поток – дела по облигационноправни спорове, трудовоправни спорове, дисциплинарни производства, дела, свързани с родителската отговорност и др.

Със Заповед № 836/10.11.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд са насочени от Търговската колегия в Гражданската колегия дела по чл. 405 от Кодекс за застраховане „Плащане на застрахователно обезщетение“, по чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ „Обезщетение от фонда за вреди от неидентифицирано МПС“, по чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.) „Пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя“ и по чл. 432, ал. 1 от КЗ „Пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя“ за срок от 4 месеца, считано от 14.11.2022 г. до 14.03.2023 г. И през 2022 г.

частните производства и молбите за отмяна са разпределяни съобразно установената от 01.03.2017 г. специализация на отделенията в Гражданската колегия съгласно Разпореждане № 21/28.02.2017 г. на председателя на колегията, в което е посочено, че постъпващите частни жалби по чл. 274, ал. 2 и ал. 3 от ГПК и молбите за отмяна на влезли в сила решения по чл. 303 и чл. 304 от ГПК се разпределят между съдиите съобразно установената в колегията специализация според вида на делото, на основание Заповед № 1015/27.05.2008 г. на председателя на ВКС.

През 2022 г. в Гражданската колегия на ВКС са работили общо 50 съдии, като през отчетния период са настъпили промени в персоналия състав. След освобождаването от длъжност на съдия Светла Димитрова – заместник-председател на Върховния касационен съд и ръководител на Гражданска колегия, на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, от 29.09.2021 г. за и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия е определена съдия Емануела Балевска – със Заповед № 941/29.09.2021 г. на председателя на ВКС. След освобождаването от длъжност на съдия Емануела Балевска, на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, със Заповед № 68/03.02.2022 г. на председателя на ВКС от 04.02.2022 г. за и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия е определена съдия Мария Иванова. Предвид тава, че съдия Емануела Балевска е освободена и като и. ф. председател на Второ г. о. на ВКС, със Заповед № 69/03.02.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 04.02.2022 г. за изпълняваща функциите председател на Второ гражданско отделение е определена съдия Снежанка Николова. Със заповеди № 151 и № 152 от 16.03.2023 г. на председателя на Върховния касационен съд, считано от 17.03.2022 г. за председател на Първо гражданско отделение е назначена съдия Бранислава Павлова, а за председател на Второ гражданско отделение е назначена съдия Снежанка Николова. С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по т. 49.3 от Протокол № 12 от 22 март 2022 г. за заместник-председател на Върховния касационен съд и ръководител на Гражданската колегия е избрана съдия Мими Фурнаджиева, която встъпва в длъжност на 01.04.2022 г. с Акт № 167/01.04.2022 г. От 09.05.2022 г. е освободен от длъжност поради пенсиониране съдия Симеон Чаначев, а от 11.06.2022 г. съдия Светла Бояджиева е освободена от длъжност на същото основание.

Със Заповед № 88 от 18.02.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 21.02.2022 г., в Гражданска колегия на ВКС за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във ВКС е командирована съдия Соня Найденова – съдия в Софийския градски съд. Със Заповед № 170/04.04.2022 г. на председателя на ВКС, считано 05.04.2022 г. в Гражданска колегия на ВКС за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във ВКС е командирована съдия Анелия Цанова – съдия в Апелативен съд – София, а със заповеди № 270 и № 271 от 06.04.2022 г. на председателя на ВКС в Гражданска колегия на ВКС за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във ВКС са командировани, считано от 09.04.2022 г. съдия Джулиана Петкова – съдия в Апелативен съд – София, а от 14.06.2022 г. съдия Яна Вълдобрева –

съдия от Апелативен съд – София. Със Заповед № 292 от 13.04.2022 г. на председателя на ВКС в Гражданска колегия на ВКС за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във ВКС е командирован, считано от 03.05.2022 г. съдия Николай Иванов – съдия в Окръжен съд – Ямбол, на мястото на освободените от длъжност съдии поради пенсиониране.

С Разпореждане № 38/21.02.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Соня Найденова е включена в състав на Второ гражданско отделение. Първи съдебен състав: Снежанка Николова, Гургана Никова, Соня Найденова. С Разпореждане № 70/04.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Анелия Цанова заседава с членове на състава – съдия Веска Райчева и съдия Геника Михайлова. С Разпореждане № 74/12.04.2022 на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, до провеждане на Пленум на ВКС, съдия Любка Андонова заседава в Трето гражданско отделение в състав със съдиите Маргарита Георгиева и Даниела Стоянова. С Разпореждане № 97/03.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Любка Андонова заседава в Трето гражданско отделение със съдиите Маргарита Георгиева и Даниела Стоянова след проведения Пленум на ВКС от 28.04.2022 г. С Разпореждане № 118/09.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Яна Вълдобрева заседава със съдиите Василка Илиева и Ерик Василев. С Разпореждане № 127/23.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, считано от 12.09.2022 г. съставите на Трето гражданско отделение са, както следва: Първи съдебен състав – Мария Иванова, Любка Андонова, Даниела Стоянова, Таня Орешарова; Втори съдебен състав – Марио Първанов, Маргарита Георгиева, Николай Иванов; Трети съдебен състав – Емил Томов, Драгомир Драгнев, Геновева Николаева; Четвърти съдебен състав – Жива Декова, Александър Цонев, Филип Владимиров; Пети съдебен състав – Илияна Папазова, Майя Русева, Джулиана Петкова. С Разпореждане № 220/25.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия в Трето и Четвърто гражданско отделение са определени четиричленни състави, както следва: в Трето гражданско отделение Първи състав се състои от съдиите: Мария Иванова, Любка Андонова, Даниела Стоянова, Таня Орешарова, като основният Първи състав е: съдия Мария Иванова, съдия Даниела Стоянова и съдия Таня Орешарова, като съдия Любка Андонова заседава със съдиите Мария Иванова и Даниела Стоянова. В Четвърто гражданско отделение Втори състав се състои от съдиите: Василка Илиева, Борис Илиев, Ерик Василев, Яна Вълдобрева, като основният Втори състав е със съдиите: Василка Илиева, Борис Илиев, Ерик Василев, съдия Яна Вълдобрева заседава със съдиите Борис Илиев и Ерик Василев.

Към 31.12.2022 г. съдебните състави в Гражданска колегия са, както следва: В Първо гражданско отделение: Първи съдебен състав – Бранислава Павлова, Теодора Гроздева, Милена Даскалова; Втори съдебен

състав – Маргарита Соколова, Светлана Калинова, Гълъбина Генчева; Трети съдебен състав – Дияна Ценева, Бонка Дечева, Ваня Атанасова. Във Второ гражданско отделение: Първи съдебен състав – Снежанка Николова, Гургана Никова, Соня Найденова; Втори съдебен състав – Пламен Стоев, Здравка Първанова, Розинела Янчева; Трети съдебен състав – Камелия Маринова, Веселка Марева, Емилия Донкова. В Трето гражданско отделение: Първи съдебен състав – Мария Иванова, Любка Андонова, Даниела Стоянова, Таня Орешарова; Втори съдебен състав – Марио Първанов, Маргарита Георгиева, Николай Иванов; Трети съдебен състав – Емил Томов, Драгомир Драгнев, Геновева Николаева; Четвърти съдебен състав – Жива Декова, Александър Цонев, Филип Владимиров; Пети съдебен състав – Илияна Папазова, Майя Русева, Джулиана Петкова. В Четвърто гражданско отделение: Първи съдебен състав – Мими Фурнаджиева, Велислав Павков, Десислава Попколева; Втори съдебен състав – Василка Илиева, Борис Илиев, Ерик Василев, Яна Вълдобрева; Трети съдебен състав – Веска Райчева, Геника Михайлова, Анелия Цанова; Четвърти съдебен състав – Албена Бонева, Боян Цонев, Мария Христова; Пети съдебен състав – Зоя Атанасова, Владимир Йорданов, Димитър Димитров.

Към 31.12.2022 г. съдиите в Гражданската колегия са разпределени по отделения така: в Първо гражданско отделение – 9 съдии, три състава; във Второ гражданско отделение – 9 съдии, три състава; в Трето гражданско отделение – 16 съдии, пет състава; в Четвърто гражданско отделение – 16 съдии, пет състава.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ

а) Организация по образуване и насрочване на делата

През 2022 г. дейността на Гражданската колегия на ВКС е белязана с продължаващата в света и в страната пандемия от COVID-19, обявеното от 12.03.2020 г. извънредно положение в Република България и последвалата от 14.05.2020 г. извънредна епидемична обстановка, която продължи и през 2022 г. и приключи на 01.04.2022 г. Въпреки затрудненията, дейността на Гражданската колегия е организирана с необходимите усилия за изпълнение на водещата правораздавателна функция на съда.

Със Заповед № 29/11.01.2022 г. на председателя на ВКС са утвърдени образци на формуляр за определяне и поставяне на индекси по граждански и търговски дела във връзка с Правилата за определяне и поставяне на индекси на съдебните актове за резултатите от инстанционната проверка и от производствата за възобновяване по наказателни дела, приети с Решение по Протокол № 45 от 14.12.2021 г. на заседание на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, които се прилагат по приключилите производства в Гражданска колегия.

Във връзка с образуваните производства за спиране на изпълненията на невлезли в сила въззивни решения и производства по спиране на изпълнението на влезли в сила съдебни решения с разпореждания на

заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданска колегия са определени дежурни състави за произнасяне по неотложните производства. С разпореждания на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданска колегия са възложени участие като докладчик и членове на състава от дежурните състави по постъпилите преписки по молби за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение и на влязло в сила съдебно решение, както следва: разпореждания с номера 1/06.2022 г. 4/13.01.2022 г.; 9/20.01.2022 г.; 17/28.01.2022 г.; 19/03.02.2022 г.; 20/03.02.2022 г.; 21/03.02.2022 г.; 22/04.02.2022 г.; 23/07.02.2022 г.; 32/15.02.2022 г.; 52/08.02.2022 г.; 53/09.03.2022 г.; 56/11.03.2022 г.; 59/15.03.2022 г.; 63/23.03.2022 г.; 66/30.03.2022 г.; 67/31.03.2022 г.; 83/19.04.2022 г. и 133/30.06.2022 г.

Предвид предстоящото освобождаване от длъжност на съдия Емануела Балевска на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ и насрочените закрити съдебни заседания на неин доклад, с Разпореждане № 5/14.01.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия е разпоредено да се извърши ново електронно разпределение за определяне на нов докладчик, като с Разпореждане № 6/14.01.2022 г. е разпоредено да се извърши електронно разпределение за определяне на нов член на състава на мястото на съдия Емануела Балевска по делата за открити съдебни заседания с докладчици членовете на състава на съдия Балевска – съдия Снежанка Николова и съдия Гергана Никова, а с Разпореждане № 25/10.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия е възложено участие като докладчик на съдия Емилия Донкова на мястото на съдия Емануела Балевска, предвид освобождаването ѝ от длъжност поради пенсиониране, като на съдия Донкова е възложено участие и като член на състава по делата с докладчици съдия Снежанка Николова и съдия Гергана Никова за същото открито съдебно заседания (като членове на състава на съдия Емануела Балевска). Издадено е и Разпореждане № 29/14.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за извършване на електронно разпределение, на принципа на случайния подбор, за определяне на други докладчици по дела с докладчик съдия Емануела Балевска по насрочени дела за закрито съдебно заседание поради освобождаването от длъжност на съдия Балевска, предвид пенсионирането ѝ. С Разпореждане № 33/15.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдиите Бонка Дечева и Ваня Атанасова като членове на състава по дела за закрито съдебно заседание с докладчици съдия Снежанка Николова и съдия Гергана Никова поради непълния състав на Второ гражданско отделение.

Във връзка с изпреварващия график на насрочените дела на съдия Василка Илиева в сравнение с графика на насрочените дела на членовете на състава ѝ, с Разпореждане № 7/18.01.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия за съдия Василка Илиева е продължено спирането от участие в списъците за

случайно разпределение, за определяне на докладчик и членове на състав по постъпващите в Гражданска колегия касационни граждански производства.

С Разпореждане № 8/19.01.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено в програмата за разпределение на делата на случаен принцип да се заложи натовареност за разпределение на касационни дела от 100% на 75% за съдия Любка Андонова, като съдия Андонова се спре от разпределение по частни производства за периода от 20.01.2022 г. до 20.07.2022 г., предвид необходимостта от продължителното ѝ лечение и единодушното съгласие на съдиите от Гражданска колегия.

Със Заповед № 68/03.02.2022 г. на председателя на ВКС от 04.02.2022 г. за и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия е определена съдия Мария Иванова, а със Заповед № 72/04.02.2022 г. на председателя на ВКС е изменена Заповед № 650 от 02.06.2020 г., изменена със Заповед № 969/13.10.2021 г. на председателя на ВКС в частта, с която е определен съставът на комисията със задача да проведе избор между съдиите от Гражданска колегия на ВКС за членове на помощни атестационни комисии, е определена за председател на комисията съдия Мария Иванова – и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия.

С Разпореждане № 10/24.01.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид спряно производство по гражданско дело с докладчик съдия Бойка Стоилова, която е освободена от длъжност поради пенсиониране и обявеното тълкувателно решение, във връзка със спирането и необходимостта от възобновяване на производството по делото е разпоредено да се извърши електронно разпределение на принципа на случения подбор за определяне на друг докладчик на мястото на съдия Стоилова. Постановено е Разпореждане № 43/28.02.2023 г. и по спряно до постановяване на тълкувателно решение дело с докладчик съдия Светла Цачева, като поради пенсионирането ѝ, обявяването на тълкувателното решение и необходимостта от възобновяване на производството по делото е разпоредено да се извърши електронно разпределение на принципа на случения подбор за определяне на друг докладчик на мястото на съдия Цачева.

Във връзка със спрени до постановяване на тълкувателни решения дела с докладчици съдия Стоил Стоилов и съдия Светла Цачева, които са освободени от длъжност на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, е издадено Разпореждане № 27/11.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за извършване на електронно разпределение на принципа на случайния подбор за определяне на други докладчици по изброени в разпореждането дела. Постановено е Разпореждане № 43/28.02.2022 г. и по спряно до постановяване на тълкувателно решение дело с докладчик съдия Светла Цачева, като поради пенсионирането ѝ, обявяването на тълкувателно решение и

необходимостта от възобновяване на производството по делото е разпоредено да се извърши електронно разпределение на принципа на случайния подбор за определяне на друг докладчик на мястото на съдия Цачева.

По постъпило писмо на заместник-председателя на Комисията по атестирането и конкурсите при Съдийската колегия на ВСС с атестационна преписка на съдия от Софийския апелативен съд е постановено Разпореждане № 28/14.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия да се определи чрез предоставения софтуер на принципа на случайния подбор докладчик и членове на помощна атестационна комисия.

С Разпореждане № 30/14.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено електронно разпределение за определяне на други докладчици на мястото на съдиите Диана Хитова и Светла Димитрова, освободени от длъжност поради пенсиониране, по спряно дело до постановяване на тълкувателни решения и вече постановени такива, за продължаване на съдопроизводствените действия по тях. Във връзка със спрени дела до постановяване на тълкувателни решения с докладчици съдия Диана Хитова и съдия Светла Димитрова, които са освободени от длъжност на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, е издадено Разпореждане № 30/14.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, с което е възложено участие като докладчици на съдиите Филип Владимиров и Таня Орешарова по тези дела, предвид издадените разпореждания на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за разглеждане на постъпващия текущ доклад с докладчици съдия Диана Хитова и съдия Светла Димитрова да се разглежда от съдиите Филип Владимиров и Таня Орешарова.

С Разпореждане № 31/15.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид назначаването на съдия Снежанка Николова за председател на Второ гражданско отделение, е разпоредено в програмата за разпределението на делата на случаен принцип натовареност за касационни дела 75%, като съдия Снежанка Николова се изключи от разпределение на частни дела.

Във връзка с организацията на работа, предвид продължаване действието на обявената епидемична обстановка в страната, е издадено Разпореждане № 13/24.01.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданска колегия, с което е утвърден график на дежурните състави за периода от 01.02.2022 г. до 28.02.2022 г. с оглед неотложните производства в колегията, като е утвърден и график на дежурните съдебни помощници за същия период.

Предвид наличието на производства, по които има пречки за участие на съдии като членове на състава им поради участие в предишно производство по делата на основание чл. 22, ал. 1, т. 5 от ГПК, както и направени отводи от съдии в колегията на основание чл. 22, ал. 1, т. 6 от ГПК са издадени разпореждания на заместник-председателя на ВКС и

ръководител на Гражданската колегия за извършване на ново електронно разпределение за определяне на друг член или членове на съставите за обезпечаване на пълни състави по делата: разпореждания с номера 16/28.01.2022 г.; 36/18.02.2022 г.; 37/18.02.2022 г.; 40/23.02.2022 г.; 52/08.03.2022 г.; 54/09.03.2022 г.; 61/21.03.2022 г.; 64/25.03.2022 г.; 65/28.03.2022 г.; 71/07.04.2022 г.; 82/18.04.2022 г.; 90/28.04.2022 г.; 96/03.05.2022 г.; 105/12.05.2022 г.; 112/02.06.2022 г.; 112/02.06.2022 г.; 117/06.06.2022 г.; 120/09.06.2022 г.; 130/28.06.2022 г.; 143/08.07.2022 г.; 144/07.07.2022 г.; 150/19.07.2022 г.; 161/27.07.2022 г.; 197/27.09.2022 г.; 199/04.10.2022 г.; 200/05.10.2022 г.; 201/05.10.2022 г.; 202/5.10.2022 г.; 203/06.10.2022 г.; 204/07.10.2022 г.; 205/07.10.2022 г.; 205/07.10.2022 г.; 209/11.10.2022 г.; 212/12.10.2022 г.; 218/21.10.2022 г.; 226/17.11.2022 г. и 227/24.11.2022 г.

С Разпореждане № 38/21.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия командированата във ВКС съдия Соня Найденова е включена в състав на Второ гражданско отделение със съдиите Снежанка Николова и Гергана Никова, като са ѝ възложени дела, разпределени и насрочени за закрити и открити съдебни заседания на съдия Емануела Балеvsка, предвид пенсионирането на съдия Балеvsка, като постъпващият текущ доклад с докладчик съдия Балеvsка се разглежда от съдия Соня Найденова.

С Разпореждане № 39/22.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е утвърждаван график на дежурните състави и дежурните съдебни помощници, по приложени списъци, за месец март 2022 г., с оглед на необходимостта от произнасяне по неотложни производства по реда на ГПК (чл. 282 от ГПК, Семейния кодекс и др.), предвид продължаващата епидемична обстановка в страната и избягване на струпвания на съдии и служители на едно място.

С Разпореждане № 43/28.02.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид отсъствието на съдия Велислав Павков по здравословни причини, за обезпечаване произнасянето по насрочените дела за открито съдебно заседание на 28.02.2022 г. по дела с докладчици съдия Мими Фурнаджиева и съдия Десислава Попколева, по които член на състава е съдия Велислав Павков, е възложено участие на съдия Ерик Василев като член на състава. С Разпореждане № 45/01.03.2022 г. е възложено участие на съдия Гълъбина Генчева като член на състав на мястото на съдия Любка Андонова, поради отсъствие по здравословни причини, по насрочените за открито съдебно заседание на 01.03.2022 г. дела с докладчици съдия Веска Райчева и съдия Геника Михайлова (съдия Любка Андонова е член на състава със съдиите Веска Райчева и Геника Михайлова). Поради отсъствие по здравословни причини на съдия Зоя Атанасова с Разпореждане № 46/01.03.2022 г. е възложено участие на съдия Мими Фурнаджиева на мястото на съдия Атанасова по насрочените за открито съдебно заседание на 02.03.2022 г. по дела с докладчици съдия Владимир Йорданов и съдия Димитър Димитров (съдия Зоя Атанасова е член на състава със съдиите Владимир Йорданов и

Димитър Димитров). С Разпореждане № 47/1.03.2022 г. и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Десислава Попколева като член на състав на мястото на съдия Любка Андонова, поради отсъствие по здравословни причини, по частно гражданско дело с докладчик съдия Веска Райчева за произнасяне в закрито съдебно заседание. С Разпореждане № 49/04.03.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Десислава Попколева като член на състав на мястото на съдия Любка Андонова, поради отсъствие по здравословни причини, по ч.гр.д. № 20А/2021 г. на 5-членен смесен състав на ВКС и ВАС, по описа на ВКС. С Разпореждане № 79/18.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид отсъствието на съдия Майя Русева по здравословни причини и насроченото открито съдебно заседание на 19.04.2022 г., е отсрочено делото с докладчик съдия Майя Русева за друга дата и е възложено участие като член на състава на съдия Александър Цонев на мястото на съдия Майя Русева по делата с докладчици съдия Марио Първанов и съдия Илияна Папазова за откритото съдебно заседание на 19.04.2022 г. (съдия Майя Русева е член на състава със съдия Марио Първанов и съдия Илияна Папазова). С Разпореждане № 80/18.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид отсъствието на съдия Жива Декова по здравословни причини и насроченото открито съдебно заседание на 20.04.2022 г., са отсрочени делата с докладчик съдия Жива Декова за друга дата и е възложено участие като член на състава на съдия Филип Владимиров на мястото на съдия Жива Декова по делата с докладчици съдия Мария Иванова и съдия Таня Орешарова за откритото съдебно заседание на 20.04.2022 г. (съдия Жива Декова е член на състава със съдия Мария Иванова и съдия Таня Орешарова). С Разпореждане № 85/20.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид отсъствието на съдия Маргарита Георгиева по здравословни причини и насроченото открито съдебно заседание на 20.04.2022 г., е възложено участие на съдия Мими Фурнаджиева като докладчик на мястото на съдия Маргарита Георгиева и член на състава по насрочените дела с докладчик съдия Даниела Стоянова за откритото съдебно заседание на 20.04.2022 г. (съдия Маргарита Георгиева е член на състава със съдия Даниела Стоянова и съдия Светла Бояджиева). С Разпореждане № 86/20.04.2022 г. е възложено участие на съдия Мими Фурнаджиева на мястото на съдия Маргарита Георгиева по насрочените в закрито съдебно заседание дела на 20.04.2022 г. с докладчици съдия Даниела Стоянова и съдия Светла Бояджиева. С Разпореждане № 129/27.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов на мястото на съдия Анелия Цанова по дела с докладчици съдиите Веска Райчева и Геника Михайлова, поради отсъствието на съдия Анелия Цанова по здравословни причини.

С Разпореждане № 48/02.03.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид предстоящото освобождаване от длъжност на съдия Симеон Чаначев на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, съдия Чаначев е отстранен от участие в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и член на състав в програмата за разпределението на делата по постъпващите в Гражданската колегия касационни производства по касационни жалби и молби за отмяна и частни производства по частни жалби и молби, по които се образуват частни производства.

С Разпореждане № 55/10.03.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено съдия Любка Андонова да бъде спряна за времето от 14.03.2022 г. до 14.04.2022 г. в програмата за разпределение на делата на случаен принцип заради запълнения график до м. октомври 2022 г. на съдия Андонова на насрочените дела по реда на чл. 288 от ГПК. С Разпореждане № 73/12.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Любка Андонова е възстановена в програмата за разпределение на делата на случаен принцип в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по касационни производства и частни производства в Трето гражданско отделение, като е заложена натовареност 75% за периода от 15.04.2022 г. до 20.07.2022 г. (с решение на Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия на ВКС). С Разпореждане № 74/12.04.2022 г. е разпоредено до провеждането на Пленум на ВКС съдия Любка Андонова да заседава в Трето гражданско отделение с членове на състава съдия Маргарита Георгиева и съдия Даниела Стоянова.

С Разпореждане № 57/14.03.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Василка Илиева като член на състав на мястото на съдия Любка Андонова, поради отсъствие по здравословни причини, по насрочените дела за закрито съдебно заседание на 15.03.2022 г. по дела с докладчици съдия Веска Райчева и съдия Геника Михайлова (съдия Любка Андонова е член на състава със съдиите Веска Райчева и Геника Михайлова). С Разпореждане № 58/15.03.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Василка Илиева като член на състав на мястото на съдия Любка Андонова, поради отсъствие по здравословни причини, за разпределено гражданско дело с докладчик съдия Геника Михайлова за обезпечаване произнасянето по делото. С Разпореждане № 60/18.03.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Десислава Попколева като член на състав на мястото на съдия Любка Андонова, поради отсъствие по здравословни причини, по разпределено частно гражданско дело с докладчик съдия Майя Русева, по което е определена като член на състава съдия Любка Андонова, за обезпечаване произнасянето по делото.

С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по т. 49.3 от Протокол № 12 от 22.03.2022 г. за заместник-председател на Върховния касационен съд и ръководител на Гражданската колегия е избрана съдия Мими Фурнаджиева, която встъпва в длъжност на 01.04.2022 г. с Акт № 167/01.04.2022 г. за заемане на длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ и ръководител на Гражданска колегия на ВКС. С Разпореждане № 68/01.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е определена промяна в подреждането на съставите на Четвърто гражданско отделение, като съставите са, както следва: Първи съдебен състав – Мими Фурнаджиева, Велислав Павков, Десислава Попколева; Втори съдебен състав – Василка Илиева, Борис Илиев, Ерик Василев; Трети съдебен състав – Веска Райчева, Геника Михайлова, Любка Андонова; Четвърти съдебен състав – Албена Бонева, Боян Цонев, Мария Христова; Пети съдебен състав – Зоя Атанасова, Владимир Йорданов, Димитър Димитров.

Със Заповед № 170/04.04.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 05.04.2022 г. в Гражданска колегия на ВКС е командирована съдия Анелия Цанова за цялостно изпълняване на длъжност „съдия“ във ВКС. С Разпореждане № 70/04.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено съдия Анелия Цанова да заседава в Четвърто гражданско отделение в състав със съдиите Веска Райчева и Геника Михайлова, като съдия Цанова е включена в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по частни производства със 100% натовареност и е възложено участие като докладчик по дела, насрочени за открити и закрити съдебни заседания през м. април 2022 г., по които е била определена като докладчик съдия Любка Андонова. На съдия Анелия Цанова е възложено да разглежда постъпващия текущ доклад с докладчик съдия Любка Андонова. С Разпореждане № 88/27.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия на съдия Анелия Цанова е възложено участие като докладчик по дела, насрочени за открити и закрити съдебни заседания през м. май 2022 г., по които е била определена като докладчик съдия Любка Андонова, като ѝ е възложено участие като член на състава по делата с докладчици съдия Веска Райчева и съдия Геника Михайлова по насрочените за открити и закрити съдебни заседания дела през м. май 2022 г. С Разпореждане № 110/25.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия на съдия Анелия Цанова е възложено участие като докладчик по дела за закрито съдебно заседание на 14.06.2022 г. на Четвърто гражданско отделение с докладчик съдия Любка Андонова, предвид преместването на съдия Андонова в Трето гражданско отделение, като на съдия Цанова ѝ е възложено участие като член на състава по дела с докладчици съдия Веска Райчева и съдия Геника Михайлова за откритото съдебно заседание на 14.06.2022 г. С Разпореждане № 122/16.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е

разпоредено съдия Анелия Цанова да бъде включена в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и член на състав в програмата за разпределението на делата по постъпващите в Гражданска колегия касационни граждански дела на Втори поток и граждански дела по молба за отмяна на Втори поток със 100% натовареност, считано от 16.06.2022 г. С Разпореждане № 121/15.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия на съдия Анелия Цанова е възложено участие като докладчик по дела за закрити съдебни заседания на 27.09.2022 г. и на 04.10.2022 г. , както и за откритото съдебно заседание на 27.09.2022 г. и на 04.10.2022 г. на Четвърто гражданско отделение с докладчик съдия Любка Андонова, предвид преместването на съдия Андонова в Трето гражданско отделение, като на съдия Цанова ѝ е възложено участие като член на състава по дела с докладчици съдия Веска Райчева и съдия Геника Михайлова за закритите и откритото съдебни заседания на 27.09.2022 г. и на 04.10.2022 г.

С Разпореждане № 72/08.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид предстоящото освобождаване от длъжност на съдия Светла Бояджиева на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, съдия Бояджиева е отстранена от участие в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и член на състав в програмата за разпределението на делата по постъпващите в Гражданската колегия касационни производства по касационни жалби и молби за отмяна и частни производства по частни жалби и молби, по които се образуват частни производства.

С Разпореждане № 75/11.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид освобождаването от длъжност на съдия Симеон Чаначев и необходимостта от определяне на друг член на състава по разпределените дела на съдия Александър Цонев и съдия Филип Владимиров, които са членове на състава със съдия Симеон Чаначев, е възложено участие на съдия Мария Иванова на мястото на съдия Симеон Чаначев по насрочени дела за открито и закрито съдебно заседание на 14.04.2022 г.

С Разпореждане № 89/28.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Мими Фурнаджиева на мястото на съдия Симеон Чаначев, поради пенсионирането му, по насрочените дела за закрито съдебно заседание на 21.04.2022 г. с докладчици съдия Александър Цонев и съдия Филип Владимиров.

Със Заповед № 292/13.04.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 03.05.2022 г. в Гражданска колегия на ВКС е командирован съдия Николай Иванов, съдия в Окръжен съд – Ямбол, като с Разпореждане № 92/29.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено съдия Николай Иванов да бъде включен в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и член на състав в програмата за разпределението на делата в Трето гражданско отделение, като се заложи 100% натовареност. С

Разпореждане № 93/29.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов като докладчик на мястото на съдия Симеон Чаначев за закритото съдебно заседание на 05.05.2022 г. в състав със съдиите Александър Цонев и Филип Владимиров, като на съдия Иванов е възложено участие като член на състава на мястото на съдия Чаначев по делата с докладчици съдия Александър Цонев и Филип Владимиров за закритото съдебно заседание на 05.05.2022 г. С Разпореждане № 94/29.04.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов като докладчик на мястото на съдия Светла Бояджиева за закритото съдебно заседание на 11.05.2022 г. в състав със съдиите Маргарита Георгиева и Даниела Стоянова, като на съдия Иванов е възложено участие като член на състава на мястото на съдия Светла Бояджиева по делата с докладчици съдиите Маргарита Георгиева и Даниела Стоянова за закритото съдебно заседание на 11.05.2022 г. С Разпореждане № 98/04.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов като член на състав на мястото на съдия Светла Бояджиева по дела с докладчик съдия Даниела Стоянова за закритото съдебно заседание на 18.05.2022 г. С Разпореждане № 109/25.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов като член на състава на мястото на съдия Светла Бояджиева за откритото съдебно заседание на 08.06.2022 г. по делата с докладчици съдиите Маргарита Георгиева и Даниела Стоянова. С Разпореждане № 124/17.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено съдия Николай Иванов да се произнася като докладчик по постъпващия текущ доклад с докладчик съдия Светла Бояджиева заради освобождаването ѝ от длъжност поради пенсиониране. С Разпореждане № 138/01.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов на мястото на съдия Светла Бояджиева като докладчик по насрочените дела за закритото и открито съдебно заседание на 28.09.2022 г., по насрочените дела за откритите съдебни заседания на 26.10.2022 г. и на 23.11.2022 г. и по насрочените дела за закритите съдебни заседания на 05.10.2022 г., 12.10.2022 г., 26.10.2022 г., 02.11.2022 г., 09.11.2022 г. и 23.11.2022 г. По насрочените дела за открити и закрити съдебни заседания през месеците септември, октомври, декември и занапред с докладчици съдия Марио Първанов и съдия Маргарита Георгиева да се произнасят в състав със съдия Николай Иванов. С Разпореждане № 147/13.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Николай Иванов на мястото на съдия Светла Бояджиева като докладчик по насрочените дела за открито съдебно заседание на 23.11.2022 г.

С Разпореждане № 95/03.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на

съдия Мими Фурнаджиева като член на състав на мястото на съдия Светла Бояджиева по дела с докладчик съдия Даниела Стоянова за закритото съдебно заседание на 04.05.2022 г.

С Разпореждане № 97/03.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено, считано от 28.04.2022 г. съдия Любка Андонова да заседава в Трето гражданско отделение в постоянен състав със съдиите Маргарита Георгиева и Даниела Стоянова след проведения Пленум на ВКС и приетото решение по т. 4 от 28.04.2022 г.

С Разпореждане № 99/04.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, във връзка с образувано административно дело на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС, по което за член на състава е определена съдия Светла Цачева, която е освободена от длъжност поради пенсиониране, е разпоредено да се извърши електронно разпределение на принципа на случайния подбор за определяне на друг член на състава по делото на петчленния състав по описа на ВАС.

Със Заповед № 270/06.04.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 09.05.2022 г. в Гражданска колегия на ВКС е командирована съдия Джулиана Петкова – съдия в Апелативен съд – София, като с Разпореждане № 100/05.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено съдия Джулиана Петкова да бъде включена в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и член на състав в програмата за разпределението на делата в Трето гражданско отделение, като се заложи 100% натовареност по всички постъпващи дела в колегията. С разпореждания с номера 101, 102 и 103 от 05.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Джулиана Петкова като докладчик на мястото на съдия Симеон Чаначев по насрочените дела за закритите съдебни заседания на 12.05.2022 г., 19.05.2022 г. и 02.06.2022 г. и откритото съдебно заседание на 02.06.2022 г. в състав със съдиите Александър Цонев и Филип Владимиров, като на съдия Петкова е възложено участие като член на състава на мястото на съдия Симеон Чаначев по делата с докладчици съдия Александър Цонев и съдия Филип Владимиров за закритите съдебни заседания и откритото съдебно заседание на посочените дати. С Разпореждане № 104/11.05.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено на съдия Джулиана Петкова да се произнася по постъпващия текущ доклад по дела с докладчик съдия Симеон Чаначев в състав със съдиите Александър Цонев и Филип Владимиров. С Разпореждане № 139/04.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдия Джулиана Петкова на мястото на съдия Симеон Чаначев като докладчик по насрочените дела за откритите съдебни заседания на 29.09.2022 г., 13.10.2022 г. и 10.11.2022 г., по насрочените дела за закритите съдебни заседания на 26.10.2022 г. и 23.11.2022 г. и по

насрочените дела за закритите съдебни заседания на 29.09.2022 г., 06.10.2022 г., 13.10.2022 г., 27.10.2022 г. и 03.11.2022 г. По делата за открити и закрити съдебни заседания на посочените дати съдия Джулиана Петкова заседава в състав със съдия Илияна Папазова и съдия Майя Русева.

Във връзка с разпределените дела с докладчици съдия Геновева Николаева и съдия Николай Иванов в Трето гражданско отделение, на съдия Албена Бонева и съдия Десислава Попколева в Четвърто гражданско отделение и на съдия Камелия Маринова, чиито графици за насрочените им дела значително изпреварват графичите на насрочените дела на членовете на съставите им, с Разпореждане № 113/03.06.2022 г. и Разпореждане № 114/06.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдиите Геновева Николаева, Николай Иванов, Албена Бонева и Десислава Попколева са спрени от участие в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по постъпващите в Гражданска колегия касационни граждански производства по реда на чл. 288 от ГПК за срок от 06.06.2022 г. до 06.07.2022 г., а съдия Камелия Маринова – за срок от 07.06.2022 г. до 07.07.2022 г.

С Разпореждане № 115/06.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено, предвид разпределените дела на съдия Соня Найденова по реда на чл. 288 от ГПК, които значително изостават като бройка и насрочване от делата на останалите съдии от Второ гражданско отделение, в което е съдия Соня Найденова, в програмата за разпределението на делата на случаен принцип да се заложи натовареност на съдия Найденова 150% за срок от 07.06.2022 г. до 07.07.2022 г.

Със Заповед № 271/09.06.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 14.06.2022 г. в Гражданска колегия на ВКС е командирована съдия Яна Вълдобрева – съдия в Софийския апелативен съд, за цялостно изпълняване на длъжност „съдия“ във ВКС. С Разпореждане № 118/09.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Яна Вълдобрева е разпредена да заседава в Четвърто гражданско отделение в състав със съдиите Василка Илиева и Ерик Василев, като съдия Вълдобрева е включена в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по постъпващите производства във ВКС със 100% натовареност.

С Разпореждане № 122/16.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено при постъпването едновременно на касационна жалба с една или повече частни жалби по едно и също дело, при образуване на производства по преписки с касационни жалби и частни жалби едновременно по едно и също дело, като първо се извършва разпределение по първата частна жалба, а касационното производство се разпределя на докладчика по частната жалба, да се изключат от списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по частното производство и

спрените съдии от разпределение по постъпващите касационни граждански дела по реда на чл. 288 от ГПК за срока на спирането.

С Разпореждане №127/23.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия са определени съставите на Трето гражданско отделение, считано от 12.09.2022 г.

С Разпореждане № 128/27.06.2022 г. на председателя на ВКС, съобразно разпореждания № 1 и № 2 на председателя на ВКС и председателя на ВАС за образуване на производство по реда на чл. 29н, ал. 4, ал. 5 и ал. 6 от ЗСВ по повод жалба на Бойко Атанасов – следовател в Софийската градска прокуратура – „Следствен отдел“ и кандидат за избран член на ВСС от квотата на следователите, срещу решението на Избирателната комисия за избор на член на ВСС от квотата на следователите, избрана с решение на Общото събрание на следователите, свикано на основание чл. 29а, ал. 3 и 6 от ЗСВ и проведено на 04.06.2022 г. в гр. София, е разпоредено да се определят трима съдии от ВКС, участващи в петчленния състав по чл. 29н, ал. 4 вр. чл. 29г, ал. 4 от ЗСВ, като се извърши електронно разпределение на принципа на случайния подбор за разглеждане на жалбата на Бойко Атанасов, като делото се образува по описа на Гражданска колегия на ВКС по общия ред, предвиден за делата по чл. 135, ал. 5 от АПК пред смесен петчленен състав на ВКС и ВАС. По образуваното гр. д. № 20/2022 г. на смесения петчленен състав на ВКС и ВАС с Разпореждане № 145/12.07.2022 г. на председателя на ВКС е разпоредено да се извърши ново електронно разпределение на принципа на случайния подбор за определяне на нов съдия от Върховния касационен съд на мястото на съдия Маргарита Соколова, предвид депозирания отвод от съдия Соколова по гр. д. № 20/2022 г. на смесения петчленен състав на ВКС и ВАС.

С Разпореждане № 141/06.07.2022 г. на председателя на ВКС, съобразно разпореждания № 1 и № 2 от 06.07.2022 г. на председателя на ВКС и председателя на ВАС за образуване на производство по реда на чл. 129, ал. 1 от АПК вр. чл. 29н, ал. 4 вр. чл. 29г, ал. 4 от ЗСВ по повод жалба на Атанас Атанасов – съдия в Софийския градски съд и кандидат за избран член на ВСС от квотата на съдиите, и Татяна Жилова – съдия в Административен съд София-град и кандидат за избран член на ВСС от квотата на съдиите, срещу решение от 26.06.2022 г. на Избирателната комисия за избор на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите, избрана с решение на Общото събрание на съдиите, свикано на основание чл. 29а, ал. 1 и 6 от ЗСВ и проведено на 18.06.2022 г. в гр. София, жалба на Владимир Вълков – съдия в Софийския градски съд и кандидат за избран член на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите, и Владислава Цариградска – съдия в Районен съд – Луковит и кандидат за избран член на ВСС от квотата на съдиите, чрез пълномощниците адв. Михаил Екимджиев, адв. Катина Бончева и адв. Александър Кашъмов, срещу решение от 26.06.2022 г. на Избирателната комисия за избор на членове на ВСС от квотата на съдиите, избрана с решение на Общото събрание на съдиите, свикано на основание чл. 29а, ал. 1 и 6 от ЗСВ и

проведено на 18.06.2022 г. в гр. София, е разпределено да се определят трима съдии от ВКС, участващи в петчленния състав по чл. 29н, ал. 4 вр. чл. 29г, ал. 4 от ЗСВ, като се извърши електронно разпределение на принципа на случайния подбор за разглеждане на подадените жалби, като се образува едно дело по описа на Гражданската колегия на ВКС по общия ред, предвиден за делата по чл. 135, ал. 5 от АПК пред смесен петчленен състав на ВКС и ВАС.

С Разпореждане № 135/30.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Зоя Атанасова на мястото на съдия Десислава Попколева по частно производство с докладчик съдия Велислав Павков, поради отсъствие на съдия Попколева заради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 136/30.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Борис Илиев на мястото на съдия Ерик Василев по дела с докладчик съдия Яна Вълдобрева поради отсъствие на съдия Василив (член на състава, с който заседава съдия Яна Вълдобрева), предвид графика на заявените отпуски на съдиите от Четвърто гражданско отделение за периода 01.07.2022 г. до 15.07.2022 г., за обезпечаване на произнасянето по делата в срок. С Разпореждане № 137/30.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Зоя Атанасова на мястото на съдия Десислава Попколева по частно производство с докладчик съдия Велислав Павков поради отсъствие на съдия Десислава Попколева заради ползване на платен годишен отпуск за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 146/12.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за обезпечаване на произнасянето по делата в срок е възложено участие като членове на състав на съдиите Мария Иванова и Илияна Папазова на мястото на съдиите Александър Цонев и Джулиана Петкова по частни производства с докладчик съдия Филип Владимиров поради отсъствие на съдиите Александър Цонев и Джулиана Петкова заради ползване на платен годишен отпуск. С Разпореждане № 149/15.06.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Снежанка Николова на мястото на съдия Пламен Стоев по частно производство с докладчик съдия Здравка Първанова поради отсъствие на съдия Пламен Стоев заради ползване на платен годишен отпуск за обезпечаване на неотложното произнасянето по делото. Във връзка със спряно до постановяване на тълкувателно решение дело с докладчик съдия Геника Михайлова в състав със съдиите Светла Димитрова и Даниела Стоянова и обявеното тълкувателно решение, предмет на спряното дело, както и обстоятелството, че съдия Светла Димитрова е освободена от длъжност на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, е издадено Разпореждане № 151/19.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, с което е

разпоредено съдия Геника Михайлова да се произнесе с настоящия си състав със съдиите Веска Райчева и Анелия Цанова за продължаване на съдопроизводствени действия по делото. С Разпореждане № 154/20.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като членове на състав на съдия Мими Фурнаджиева и съдия Димитър Димитров на мястото на съдия Василка Илиева и съдия Ерик Василев по частно производство с докладчик съдия Яна Вълдобрева поради отсъствие на съдиите Илиева и Василев във връзка с ползването на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото. С Разпореждане № 156/25.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Илияна Папазова на мястото на съдия Александър Цонев по гражданско дело с искане за спиране на невлязло в сила решение с докладчик съдия Джулиана Петкова поради отсъствие на съдия Александър Цонев, свързано с ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване неотложно произнасяне по делото. С Разпореждане № 157/26.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Мими Фурнаджиева на мястото на съдия Александър Цонев по граждански и частни касационни дела с докладчик съдия Филип Владимирев, предвид отсъствие на съдия Александър Цонев, свързано с ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делата в срок. С Разпореждане № 158/27.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия във връзка с образувано производство с докладчик съдия Светлана Калинова с членове на състава съдия Жанин Силдарева и съдия Дияна Ценева, което е било спряно до приключване на производство по възстановяване на изгубени съдебни книжа по дело на Бургаския районен съд и по което се налага произнасяне, както и обстоятелството, че съдия Жанин Силдарева е освободена от длъжност поради пенсиониране, е възложено участие като член на състав на съдия Маргарита Соколова на мястото на съдия Жанин Силдарева за обезпечаване произнасянето по делото. С Разпореждане № 159/27.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Илияна Папазова на мястото на съдия Александър Цонев по гражданско касационно дело с докладчик съдия Джулиана Петкова, предвид отсъствие на съдия Александър Цонев, свързано с ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 160/28.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Зоя Атанасова на мястото на съдия Велислав Павков по частно гражданско дело по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение с докладчик съдия Десислава Попколева, предвид отсъствие на съдия Велислав Павков поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване неотложното произнасянето по делото. С Разпореждане № 162/28.07.2022 г. на

заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Зоя Атанасова на мястото на съдия Александър Цонев по частно гражданско дело с докладчик съдия Филип Владимиров, предвид отсъствие на съдия Александър Цонев поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 163/28.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като членове на състав на съдия Мими Фурнаджиева и съдия Десислава Попколева на мястото на съдия Здравка Първанова и съдия Розинела Янчева по частно гражданско дело с докладчик съдия Пламен Стоев, предвид отсъствието на съдиите Здравка Първанова и Розинела Янчева поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 166/04.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Димитър Димитров на мястото на съдия Бранислава Павлова по частно гражданско дело с докладчик съдия Милена Даскалова по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение, предвид отсъствие на съдия Бранислава Павлова поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване неотложното произнасянето по делото. С Разпореждане № 167/04.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като членове на състав на съдия Мими Фурнаджиева и съдия Десислава Попколева на мястото на съдия Албена Бонева и съдия Боян Цонев по частно гражданско дело с докладчик съдия Мария Христова, предвид отсъствието на съдиите Албена Бонева и Боян Цонев поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. Във връзка с образувано гражданско дело с докладчик съдия Маргарита Соколова по молба за отмяна на влязло в сила решение с искане за спиране на изпълнението му и обстоятелството, че съдия Маргарита Соколова отсъства поради ползване на платен годишен отпуск, е издадено Разпореждане № 168/08.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за възлагане на участие на съдия Теодора Гроздева на мястото на съдия Маргарита Соколова като докладчик по искането за спиране на изпълнението на влязлото в сила съдебно решение. С Разпореждане № 170/09.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Димитър Димитров на мястото на съдия Бранислава Павлова по частно гражданско дело с докладчик съдия Милена Даскалова, предвид отсъствието на съдия Бранислава Павлова поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. Във връзка с образувано гражданско дело по касационна жалба с искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение с докладчик съдия Мария Христова и обстоятелството, че членовете на състава съдиите Албена Бонева и Боян Цонев отсъстват поради ползване на платен годишен отпуск, е издадено Разпореждане № 171/09.08.2022 г.

на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за възлагане на участие на съдия Мими Фурнаджиева и съдия Владимир Йорданов като членове на състава на мястото на съдиите Албена Бонева и Боян Цонев за обезпечаване произнасянето по искането за спиране на изпълнението на невлязлото в сила въззивно решение. С Разпореждане № 174/12.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие на съдиите Мими Фурнаджиева и Десислава Попколева на мястото на съдия Зоя Атанасова и на съдия Владимир Йорданов по образуваното производство с докладчик съдия Димитър Димитров по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила съдебно решение за обезпечаване неотложното произнасяне по делото. С Разпореждане № 175/12.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като докладчик на съдия Теодора Гроздева, предвид отсъствието на съдиите от Първи поток на Гражданската колегия с изключение на съдия Теодора Гроздева поради ползване на платен годишен отпуск, по постъпила преписка с искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение за обезпечаване неотложното произнасяне по делото. С Разпореждане № 176/16.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Десислава Попколева на мястото на съдия Анелия Цанова по частно гражданско дело с докладчик съдия Геника Михайлова, предвид отсъствието на съдия Анелия Цанова поради отвеждането ѝ от състава за разглеждане на делото, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 177/18.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като докладчик на съдия Бранислава Павлова по постъпила преписка за определяне на срок при бавност, както и обстоятелството, че всички съдии от Първи поток на Гражданската колегия освен съдия Бранислава Павлова отсъстват, за обезпечаване произнасянето по преписката. С Разпореждане № 179/26.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като докладчик на съдия Бранислава Павлова по постъпила преписка за спиране на изпълнението на невлязло в сила решение, предвид обстоятелството, че всички съдии от Първи поток на Гражданска колегия освен съдия Бранислава Павлова отсъстват, за обезпечаване неотложното произнасяне по преписката. Във връзка с постъпила молба от частен съдебен изпълнител по гражданско дело с докладчик съдия Маргарита Георгиева и членове на състава съдия Мими Фурнаджиева и съдия Даниела Стоянова с искане внесена сума като гаранция по сметката за обезпеченията на ВКС да бъде преведена по посочена сметка на частния съдебен изпълнител за погасяване на дължимата сума по изпълнително дело, както и с обстоятелството, че докладчикът и членовете на състава отсъстват поради ползване на платен годишен отпуск, е издадено Разпореждане № 180/26.08.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия (заместник-

председателят на ВКС и ръководител на Гражданска колегия отсъства поради ползване на платен годишен отпуск), с което е възложено участие на съдия Джулиана Петкова като докладчик на мястото на съдия Маргарита Георгиева и на съдиите Бранислава Павлова и Илияна Папазова като членове на състава на мястото на съдиите Мими Фурнаджиева и Даниела Стоянова за произнасяне по молбата на частния съдебен изпълнител. С Разпореждане № 182/29.08.2022 г. на и. ф. заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като докладчик на съдия Зоя Атанасова по постъпила преписка за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение, предвид обстоятелството, че всички съдии от Втори поток на Гражданска колегия освен съдия Зоя Атанасова отсъстват, за обезпечаване неотложното произнасяне по преписката.

Във връзка с разпределените дела на съдия Бранислава Павлова, съпоставяйки ги с разпределените дела на съдиите от Първо гражданско отделение и с графика на насрочените дела по реда на чл. 288 от ГПК на съдия Павлова, който значително изпреварва графика на насрочените дела на другите съдии в отделението, с Разпореждане № 183/05.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия съдия Бранислава Павлова е спряна от участие в списъците за случайно разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по постъпващите в Гражданската колегия на ВКС касационни граждански производства по касационни жалби по реда на чл. 288 от ГПК в програмата за разпределението на делата за периода от 07.09.2022 г. до 07.10.2022 г.

С Разпореждане № 184/05.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпредено, във връзка с постъпила преписка за спиране на изпълнението на влязло в сила решение по иск за собственост, както и с обстоятелството, че всички съдии от Първи поток на ВКС, в който се разглеждат производства по вещни искове, отсъстват, да се извърши електронно разпределение на принципа на случайния подбор за определяне на съдия докладчик за произнасяне по преписката между присъстващите съдии на работа в Гражданската колегия на ВКС. С разпореждания с номера 185, 188, 189 и 190 от 13.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Мария Иванова на мястото на съдия Филип Владимиров по частни граждански дела с докладчик съдия Жива Декова, предвид отсъствието на съдия Владимиров – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делата в срок. С Разпореждане № 186/13.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Мария Иванова на мястото на съдия Филип Владимиров по гражданско дело с докладчик съдия Жива Декова, предвид отсъствието на съдия Владимиров – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 193/14.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на

Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Жива Декова на мястото на съдия Даниела Стоянова по гражданско дело, по което е постъпила молба за освобождаване на обезпечение, с докладчик съдия Таня Орешарова, предвид отсъствието на съдия Даниела Стоянова – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване по-бързото произнасянето по молбата. С Разпореждане № 194/14.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Мария Иванова на мястото на съдия Марио Първанов по частно гражданско дело с докладчик съдия Николай Иванов, предвид отсъствието на съдия Първанов – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване произнасянето по делото в срок. С Разпореждане № 198/27.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Мими Фурнаджиева по гражданско дело с докладчик съдия Даниела Стоянова, по което член на състава е съдия Светла Бояджиева – освободена от длъжност поради пенсиониране, за обезпечаване постановяването на съдебен акт по делото. С Разпореждане № 211/12.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Яна Вълдобрева на мястото на съдия Василка Илиева по частно гражданско дело с докладчик съдия Ерик Василев по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение, предвид отсъствието на съдия Василка Илиева – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване неотложното произнасяне по делото. С Разпореждане № 215/18.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, предвид насрочените за открито съдебно заседание на 19.10.2022 г. дела с докладчици съдия Димитър Димитров, съдия Зоя Атанасова и съдия Владимир Йорданов и обстоятелството, че съдия Димитров не може да участва в заседанието, е възложено участие като докладчик на мястото на съдия Димитров на съдия Мими Фурнаджиева и член на състава по делата с докладчици съдиите Зоя Атанасова и Владимир Йорданов, за обезпечаване произнасянето по делата за откритото съдебно заседание на 19.10.2022 г. С Разпореждане № 217/19.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпредено по ч.гр.д. № 20/2021 г. на петчленен смесен състав на ВКС и ВАС, по описа на ВКС, да се извърши ново електронно разпределение за определяне на нов член на състава поради отвод на съдия Филип Владимиров – докладчик по делото, за попълване състава по делото. С Разпореждане № 222/01.11.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Камелия Маринова на мястото на съдия Маргарита Соколова по частно гражданско дело с докладчик съдия Светлана Калинова по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение, предвид отсъствието на съдия Маргарита Соколова – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за

обезпечаване неотложното произнасяне по делото. С Разпореждане № 554/30.11.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като член на състав на съдия Светлана Калинова на мястото на съдия Емилия Донкова по частно гражданско дело с докладчик съдия Светлана Калинова по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение, предвид отсъствието на съдия Емилия Донкова – член на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване неотложното произнасяне по делото. С Разпореждане № 235/29.12.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е възложено участие като членове на състав на съдиите Мария Иванова и Светлана Калинова на мястото на съдиите Дияна Ценева и Ваня Атанасова по частно гражданско дело с докладчик съдия Бонка Дечева по искане за спиране на изпълнението на невлязло в сила въззивно решение, предвид отсъствието на съдиите Дияна Ценева и Ваня Атанасова – членове на състава, поради ползване на платен годишен отпуск, за обезпечаване неотложното произнасяне по делото.

С Разпореждане № 165/03.08.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е утвърден график по приложен списък за работа на съдебните помощници в Гражданската колегия на ВКС за периода от 04.08.2022 г. до 04.09.2022 г. за разпределението на доклада.

С Разпореждане № 192/14.09.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е утвърден график на дежурните състави с оглед на неотложните производства по реда на ГПК по приложени списъци за месец септември: от 19.09.2022 г. до 30.09.2022 г.; за м. октомври: от 03.10.2022 г. до 31.10.2022 г.; за м. ноември: от 01.11.2022 г. до 30.11.2022 г. и за м. декември: от 01.12.2022 г. до 22.12.2022 г.

С Разпореждане № 152/20.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е утвърден график на съдиите, които са на работа, и на съдебните помощници за периода от 18.07.2022 г. до 16.09.2022 г. в Гражданската колегия на ВКС във връзка със съдебната ваканция на съдилищата, като е разпоредено през посочения период постъпващите дела в колегията да се образуват по общия ред и съхраняват в деловодството и частните производства да се докладват на съдиите след завръщането им на работа и след изискване от тях. Разпоредени са действия във връзка с образуването на неотложни производства по реда на чл. 282 и чл. 309 от ГПК, както и по постъпващите касационни жалби с искания за спиране на изпълнението на невлезли в сила съдебни решения и молби за отмяна с искания за спиране на изпълнението на влезли в сила съдебни решения.

С Разпореждане № 153/20.07.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, считано от 21.07.2022 г. до последващо решение, е разпредено в програмата за разпределение на делата на случаен принцип за съдия Любка Андонова в Трето гражданско

отделение да се заложи натовареност от 50% по постъпващите за образуване преписки по касационни жалби и молби за отмяна и частни касационни производства, предвид решение на Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на ВКС.

Със Заповед № 691/11.08.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд е разпоредено да се възобнови използването на Единната информационна система на съдилищата, считано от 26.09.2022 г. Поетапно е осъществено обучение на съдиите и съдебните служители за работа с актуалната версия на ЕИСС, като са изготвени графици за обученията.

С Разпореждане № 208/11.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е утвърден списък на съдии от Гражданската колегия на ВКС за предварително изключване при наличие на основания по смисъла на чл. 22, ал. 1, т. 1 – 5 от ГПК съгласно т. 2 от р. II от Правилата за образуване, случайно разпределение и насрочване на делата във ВКС.

С Разпореждане № 213/17.10.2022 г. заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е разпоредено при извършване на ново електронно разпределение или възлагане на основание Правилата за образуване, случайно разпределение и насрочване на делата във ВКС, при определяне на нов докладчик или член на съдебния състав, в който има участие командирован съдия, при новото разпределение да се изключат всички останали командировани съдии в Гражданската колегия на ВКС.

Във връзка с издадена Заповед № 777/18.10.2022 г. на председателя на ВКС по повод задълженията на съда по чл. 10, т. 5 от ПМС № 240 от 24.09.2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане (обн. ДВ, бр. 76 от 219 г., изм. бр. 14 от 2020 г., изм. и доп. бр. 62 от 05.08.2022 г.) е разпоредено да се въведе Единен каталог на престъпленията, свързани с корупционно поведение и практики, както и да се създаде Електронен регистър на производства, водени срещу журналисти и медии, като е издадено Разпореждане № 219 на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за създаване на организация на работа на съдебните помощници, председателите на отделения, секретаря на колегията и секретарите на съставите в колегията за изпълнението на заповедта на председателя на Върховния касационен съд, предвид постъпилите преписки и образуваните дела срещу журналисти и медии.

С Разпореждане № 220/25.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия в Трето и Четвърто гражданско отделение са определени четиричленни състави, както следва: в Трето гражданско отделение Първи състав се състои от съдиите: Мария Иванова, Любка Андонова, Даниела Стоянова, Таня Орешарова, като основният Първи състав е: съдия Мария Иванова, съдия Даниела Стоянова и съдия Таня Орешарова, а съдия Любка Андонова заседава със съдиите Мария Иванова и Даниела Стоянова. В Четвърто гражданско отделение Втори състав се състои от съдиите: Василка Илиева, Борис Илиев, Ерик Василев, Яна Вълдобрева, като основният Втори състав е със съдиите:

Василка Илиева, Борис Илиев и Ерик Василев, а съдия Яна Вълдобрева заседава със съдиите Борис Илиев и Ерик Василев.

Със Заповед № 836/10.11.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд с цел осигуряване на възможност за разглеждане на делата в разумен срок за период от 4 месеца, считано от 14.11.2022 г. до 14.03.2022 г., цялостното постъпление на производства от Търговската колегия на ВКС с номенклатурни кодове по чл. 404 от Кодекса за застраховането „Плащане на застрахователно обезщетение“, по чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ „Обезщетение от фонда за вреди от неидентифицирано МПС“, по чл. 226, ал. 1 от КД (отм.) „Пряк иск на увредения срещу застрахователя“ и по чл. 432, ал. 1 от КЗ „Пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя“ се насочва в Гражданската колегия на ВКС в двата потока в съотношение 1:3 за Първи поток към Втори поток. В изпълнение на заповедта в номенклатурните кодове на Гражданската колегия са въведени кодове по посочените производства от Кодекса за застраховането, като в статистическите формуляри за постъпленията в Гражданската колегия се обособи нова група за търговските дела, като се извършва наблюдение в статистическите данни във връзка с обема на постъпленията на тези дела и периода на насрочване на делата в закрити заседания в колегията за постигане на целите на заповедта.

С Разпореждане № 224/03.11.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия във връзка с необходимостта от оптимизиране произнасянето по делата и работата в Единната информационна система на съдилищата е разпоредено по образуваните граждански дела преди 25.10.2022 г., които се произнасят в съставите съгласно Разпореждане № 220/25.10.2022 г., в ЕИСС да се променят членовете на съставите съгласно Разпореждане № 220/25.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия.

С Разпореждане № 228/06.11.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия във връзка с постановено разпореждане от 23.11.2022 г. на съдията докладчик по ч.гр.д. № 3217/2021 г. на 4-то г. о. на ВКС за възстановяването му, предвид развила се процедура по реда на чл. 94 от Правилника за администрацията в съдилищата за възстановяване на изгубени дела и възстановяването на първоинстанционното и въззивното производство по частното гражданско дело на ВКС, е разпоредено да се образува частно гражданско дело в Четвърто гражданско отделение за възстановяване на ч.гр.д. № 3217/2021 г. на 4-то г. о. на ВКС по реда на чл. 274, ал. 2 от ГПК, като се възложи като докладчик на съдия Зоя Атанасова с членовете на постоянния ѝ състав съдиите Владимир Йорданов и Димитър Димитров. Делото е насрочено за открито съдебно заседание на 15.02.2023 г.

Със Заповед № 853/16.11.2022 г. на председателя на Върховния касационен съд във връзка с устойчивата тенденция към увеличаване на дейностите на съдиите, които са извън преките им задължения по разглеждане и решаването на делата и тълкувателната дейност, във ВКС се формира вътрешна организационна структура – Аналитично звено на ВКС,

с участието на съдии от Наказателната колегия и Гражданската колегия на ВКС. Персоналният състав на Аналитичното звено за периода от 17.11.2022 г. до 17.11.2023 г. включва съдиите от Гражданската колегия Светлана Калинова и Веска Райчева, като се определя натовареност на членовете на Аналитичното звено по отношение на съдиите Светлана Калинова и Веска Райчева 50% участие в разпределението на касационни граждански дела по отмяна и касационни частни граждански дела.

С Разпореждане № 231/9.12.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, считано от 12.12.2022 г. до 30.12.2022 г., е разпорежено съдия Емилия Донкова, предвид здравословното ѝ състояние и създаване на благоприятни условия за възстановяването ѝ, да бъде спряна от разпределение за определяне на докладчик и членове на състав по постъпващите в колегията частни производства по чл. 274, ал. 2 от ГПК – 1 поток, чл. 274, ал. 3 от ГПК – 1 поток, и по граждански дела – петчленен състав.

С оглед на неотложните производства по реда на ГПК с Разпореждане № 233/19.12.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия е утвърден график на дежурните състави по приложени списъци: за 23.12.2022 г., 29.12.2022 г. и 30.12.2022 г.; за периода от 03.01.2023 г. до 06.01.2023 г.; за периода от 16.01.2023 г. до 31.01.2023 г.; за м. февруари от 01.02.2023 г. до 28.02.2023 г. и за м. март от 01.03.2023 г. до 31.03.2023 г., като за периода от 09.01.2023 г. до 13.01.2023 г. неотложните производства по реда на ГПК се разпределят между съдиите, които са на работа.

С разпореждания на председателя на колегията при отсъствие на председателя на колегията или на председателите на отделения поради ползване на платен годишен отпуск или служебни ангажименти са издавани своевременно следните разпореждания за заместването им с оглед администрирането на дейността на Гражданската колегия и образуването на делата в съответното отделение: разпореждания с номера 11/24.01.2022 г.; 18/02.02.2022 г.; 35/22.02.2022 г.; 41/23.02.2022 г.; 81/18.04.2022 г.; 106/12.05.2022 г.; 107/18.05.2022 г.; 125/22.06.2022 г.; 134/01.07.2022 г.; 164/29.07.2022 г.; 172/11.08.2022 г.; 191/14.09.2022 г.; 195/15.09.2022 г.; 214/18.10.2022 г.; 207/11.10.2022 г.; 223/01.11.2022 г.; 230/09.12.2022 г. и 232/14.12.2022 г.

Постъпилите в Гражданската колегия на ВКС молби за връщане на погрешно постъпили суми за държавни такси по сметката на съда или за прехвърляне на погрешно преведени суми за обезпечения в сметката за държавни такси на ВКС са докладвани своевременно на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за разпореждане, като са издадени и конкретни разпореждания от ръководителя на колегията: разпореждания с номера 2/11.01.2022 г.; 3/11.01.2022 г.; 26/11.02.2022 г.; № 62/21.03.2022 г.; 69/01.04.2022 г.; 77/14.04.2022 г.; 108/18.05.2022 г.; 126/23.06.2022 г.; 181/29.08.2022 г. и 225/03.11.2022 г.

По протокол от 11.10.2022 г. на Комисията за непотърсени в законоустановения срок суми по набирателната сметка на ВКС, назначена със заповед на председателя на съда, е издадено Разпореждане № 221/31.10.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Търговската колегия и на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, с което е разпоредено да се преведат от набирателната сметка на ВКС в транзитната сметка на съда за трансфер към ВСС сумите, внесени в набирателната сметка, по приложения с номера 1, 2, 3 и 4 към протокола, по граждански и търговски дела. По протокол от 22.11.2022 г. на Комисията за непотърсени в законоустановения срок суми по набирателната сметка на ВКС, назначена със заповед на председателя на съда, е издадено Разпореждане № 2229/07.12.2022 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, с което е разпоредено да се преведат от набирателната сметка на ВКС в транзитната сметка на съда за трансфер към ВСС сумите, внесени в набирателната сметка по т. I, II, III, IV и V от протокола от 22.11.2022 г. по граждански дела.

И през 2022 г. продължава да действа Разпореждане № 176/27.12.2018 г. на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, с което са въведени коефициенти за фактическа и правна сложност при образуването на делата в Първи поток на Гражданската колегия. Коефициент 1 за образуване на дела се поставя при постъпване на една касационна жалба. Коефициент 2 – при образуване на дела с приложения, при постъпване на две касационни жалби, при образуване на дела по искове по чл. 108 от Закона за собствеността със съединени облигационни искове и при образуване на дела по искове по чл. 440 от ГПК. Коефициент 3 се поставя при образуване на дела с три и повече касационни жалби, при образуване на дела по искове за делба, съединени с искове по чл. 30 от Закона за наследството, при образуване на дела по искове за делба, втора фаза, с искове по сметки, подлежащи на касационно обжалване. През 2022 г. постъпилиите дела с Коефициент 1 са 658, докато през 2021 г. с Коефициент 1 са 700, а през 2020 г. са 606 бр. С Коефициент 2 са 153 дела, докато през 2021 г. с Коефициент 2 са 166 бр., а през 2020 г. са 180 бр. С Коефициент 3 са 47 дела, докато през 2021 г. с Коефициент 3 са 75 бр., а през 2020 г. са 54 бр.

През 2022 г. продължава да се изпълнява Заповед № 2631/23.12.2016 г. на председателя на ВКС, с която заместниците на председателя и ръководители на колегии са задължени да водят регистър на отводите. През 2022 г. на секретаря на колегията е възложено да актуализира в електронен формат отводите по чл. 22, ал. 1, т. 1 – 6 и ал. 2 от ГПК, както и да поддържа и съхранява класьор с копия от определенията (разпорежданията) по чл. 22, ал. 1, т. 1 – 6 и ал. 2 от ГПК, което не е извършено, и в началото на 2023 г. е разпоредено да се изпълни разпореждането.

Със Заповед № 974/24.06.2015 г. на председателя на ВКС са утвърдени Правила за насрочване на делата в Гражданска колегия и

Търговска колегия на ВКС, насочени към осигуряване еднаква месечна натовареност на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на ВКС. И през 2022 г. съгласно правилата месечно на всеки съдия са насрочвани по три закрити заседания и не по-малко от едно открито заседание, като в едно закрито заседание се насрочват по три дела, а в открито заседание – по три дела на съдия, за да се осигури еднаква месечна натовареност на съдиите от Гражданската колегия на ВКС, както е регламентирано със Заповед № 839/18.05.2016 г. на председателя на ВКС, която действа и през отчетния период.

Делата по Закона за кадастъра и имотния регистър през 2022 г. продължават да се разпределят между съдиите от Първо и Второ граждански отделения. Делата по Закона за адвокатурата, Закона за нотариусите и нотариалната дейност и Закона за частните съдебни изпълнители се разпределят между съдиите от Трето и Четвърто граждански отделения. Делата по ЗОПДИПД (отм.) и ЗОПДНПИ се разпределят между съдиите от Трето и Четвърто граждански отделения. През 2021 г. на съдиите от Първо и Второ граждански отделения, Първи поток, са прехвърлени дела с правно основание на иска по чл. 45 – 50 от Закон за задълженията и договорите от Втори поток с цел равномерна натовареност на съдиите в колегията. И през 2022 г. в програмата за разпределение на делата на случаен принцип продължава да действа механизмът за изравняване на натовареността на съдиите в рамките на календарната година по постъпващите в Гражданската колегия дела по ЗКИР, ЗА, ЗННД, ЗЧСИ, ЗОПДИПД (отм.) и ЗОПДНПИ. Със Заповед № 836/10.11.2022 г. на председателя на ВКС са прехвърлени от Търговската колегия на ВКС в Гражданската колегия на ВКС дела по Кодекса за застраховането по чл. 405 от КЗ, чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ, чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.), чл. 432, ал. 1 от КЗ, които се разпределят на Първи и Втори поток на колегията при съотношение 3:1. През 2022 г. са образувани 41 бр. дела по Кодекса за застраховането.

В изпълнение на Заповед № 143/02.02.2017 г. на председателя на ВКС за регламентиране на отговорностите по администриране на вътрешните актове на съда е разпоредено да се поддържат и съхраняват хронологично подредени регистри, отделно за всяка от трите колегии на ВКС, на всички писмени разпореждания на председателите на колегии, свързани с организацията на работа, като в Гражданската колегия през 2022 г. са постановени 235 разпореждания на заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия.

През 2022 г. продължава създадената организация на работа на съдебните помощници, които подпомагат съдиите от Гражданската колегия в правораздавателната им дейност, изразяваща се в проверка на редовността на постъпващите книжа, както и с персонално подпомагане на съдиите от колегията чрез изготвяне на проекти за съдебни актове, проучване на правната доктрина и съдебната практика, изпълнение на други задачи, свързани с разглежданите дела, възложени от съдиите, на които са определени да помагат. Към 31.12.2022 г. в Гражданската колегия

работят 15 съдебни помощници, като 1 е в отпуск поради бременност и раждане към 31.12.2022 г.

б) Брой на образуваните дела и средна натовареност на съдиите от Гражданската колегия

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Отдел "ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ, КОМУНИКАЦИЯ И СЪДЕБНА СТАТИСТИКА"
СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА 2022г. Справка 6.1
Индивидуални параметри за магистратите - движение на делата

1 / 3

ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ НА ВКС ИНДИВИДУАЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА МАГИСТРАТИТЕ - ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2022 - 31.12.2022. Справка 6.1

Справката е изготвена от отдел ИСКСС към ВКС. Вярност на резултатите е осигурена само и единствено съгласно дефинициите и обхвата описани в МЕТОДИКАТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ във ВКС. Данните са достоверни до толкова, доколкото събитията и обектите са адекватно и своевременно отразени в Деловодната система на съда.

	Брой закрити заседания в края на периода ОБЩО	Брой отплати заседания	Брой съдебни актове общо (6.23.1+6.23.2)	Брой съдебни актове - определения	Брой съдебни актове - решения	Брой отплати в края на периода ОБЩО	Невъършени дела общо (6.18+6.19)	Невъършени частни производства	Невъършени касационни дела	Съдени дела общо (6.16+6.17)	Съдени частни производства (6.8+6.13+6.14)	Съдени касационни дела (6.7+6.12+6.13)	Прекарани дела общо (6.13+6.14)	Прекарани частни производства	Прекарани касационни дела	Недоплати до касационно обжалване дела по чл.288	Дела разглеждани по чл.288 ГПК	Съдени дела със съдебен акт като участници в съд. състав	Съдени дела със съдебен акт общо (6.7 + 6.8)	Съдени частни производства със съдебен акт по същество	Съдени касационни дела със съдебен акт по същество	Разпределени дела общо - като доводици (6.4 + 6.5)	Разпределени частни производства	Разпределени касационни дела	Невъършени дела ОБЩО	Невъършени частни производства	Невъършени касационни дела	Магистрат			
Мими Фурнаджиева	51	2	53	45	0	45	13	1	14	224	39	30	2	1	3	45	2	47	50	0	50	6	14	69	83	23	55				
Мария Иванова	43	0	43	55	2	57	20	1	21	253	48	32	5	0	5	57	1	58	41	1	42	2	19	79	98	20	53				
Василка Илиева	50	4	54	43	0	43	15	4	19	238	46	39	2	0	2	56	4	60	37	0	37	1	15	76	91	16	47				
Бранислава Павлова	37	0	37	51	3	54	17	2	19	213	45	30	6	0	6	53	2	55	36	1	37	2	19	61	80	23	49				
Снежанка Николова	48	11	59	64	4	68	14	9	23	153	46	42	8	0	8	59	14	73	52	1	53	3	14	86	100	25	63				
Маргарита Соколова	37	13	50	74	38	112	11	29	40	224	50	54	10	6	16	63	47	110	48	4	52	2	12	118	130	16	66				
Веска Райчева	40	7	47	67	31	98	21	25	46	208	60	52	8	1	9	72	35	107	37	1	38	1	29	123	152	23	63				
Пламен Стоев	33	9	42	79	37	116	8	17	25	212	53	61	6	7	13	62	37	99	51	9	60	2	8	121	129	12	61				
Дяна Ценева	58	9	67	80	38	118	18	17	35	211	62	56	7	5	12	71	32	103	66	15	81	0	19	125	144	13	64				
Светлана Калинова	38	13	51	71	37	108	19	23	42	5	66	57	7	6	13	74	38	112	35	11	46	1	20	143	163	20	66				
Гълъбина Генчева	42	12	54	76	37	113	18	31	49	213	64	60	4	3	7	71	45	116	48	4	52	2	19	143	162	25	65				
Марио Първанов	59	12	71	66	31	97	19	22	41	218	63	60	5	6	11	73	39	112	54	4	58	1	17	131	148	14	62				
Емил Томов	62	6	68	70	35	105	18	21	39	210	75	72	6	0	6	83	34	117	50	7	57	1	18	143	161	18	65				
Албена Бонева	67	8	75	65	32	97	20	22	42	205	64	62	5	3	8	77	35	112	57	5	62	1	19	131	150	28	73				
Бонка Дечева	38	5	43	79	37	116	15	20	35	9	60	59	7	3	10	71	33	104	46	9	55	8	17	130	147	28	66				
Жива Декова	57	8	65	69	33	102	18	25	43	63	65	62	4	6	10	76	39	115	51	2	53	9	18	143	161	23	68				
Камелия Маринова	43	11	54	74	35	109	18	24	42	184	49	47	6	3	9	58	40	98	58	5	63	0	21	116	137	22	61				
Здравка Първанова	49	8	57	80	38	118	8	20	28	3	58	67	7	4	11	68	38	106	62	10	72	4	8	122	130	16	65				
Илияна Палазова	35	2	37	73	33	106	27	18	45	74	59	49	6	2	8	68	34	102	40	1	41	1	30	126	156	26	61				
Теодора Гроздева	19	4	23	96	40	136	18	22	40	7	59	62	9	1	10	71	41	112	44	3	47	1	18	127	145	21	66				
Зоя Атанасова	74	14	88	70	36	106	17	20	37	197	64	60	1	4	5	70	32	102	74	18	92	1	17	125	142	17	69				
Велислав Павков	45	2	47	66	29	95	17	15	32	5	60	51	10	6	16	71	28	99	42	2	44	3	16	111	127	19	66				
Веселка Марева	37	7	44	79	34	113	17	19	36	4	58	53	4	6	10	65	34	99	50	7	57	4	17	106	123	24	57				
Борис Илиев	45	4	49	70	35	105	16	26	42	37	58	53	7	3	10	68	37	105	48	2	50	0	17	121	138	16	66				
Боян Цонев	53	7	60	71	31	102	24	22	46	5	56	45	10	7	17	73	35	108	51	3	54	3	24	117	141	24	68				
Маргарита Георгиева	51	10	61	70	34	104	20	25	45	63	67	58	10	5	15	81	37	118	40	7	47	2	21	142	163	21	70				
Драгомир Драгнев	41	5	46	69	32	101	17	25	42	3	62	58	8	2	10	74	36	110	36	1	37	1	19	121	140	18	65				
Владимир Йорданов	62	13	75	70	32	102	26	26	52	4	69	62	8	2	10	86	38	124	49	6	55	0	25	126	151	20	67				
Геника Михайлова	60	3	63	69	32	101	23	21	44	9	70	62	5	3	8	80	34	114	50	3	53	0	23	135	158	26	65				
Димитър Димитров	69	10	79	68	32	100	22	18	40	221	57	45	4	3	7	64	28	92	73	14	87	2	20	108	128	24	64				
Любка Андонова	61	2	63	44	20	64	17	12	29	70	47	40	3	1	4	54	19	73	36	3	39	4	19	88	107	20	42				
Даниела Стоянова	51	5	56	71	32	103	23	25	48	103	71	62	10	2	12	87	35	122	35	2	37	1	23	133	156	26	68				
Гергана Никова	51	9	60	80	35	115	20	20	40	38	55	52	8	3	11	66	37	103	65	7	72	1	21	126	147	17	64				
Майя Русева	41	5	46	72	30	102	24	22	46	156	62	46	5	7	12	69	35	104	46	2	48	4	23	128	151	27	63				
Ерик Василев	42	6	48	69	34	103	21	22	43	164	53	45	8	6	14	67	35	102	44	5	49	1	21	122	143	21	63				
Геновева Димитрова	49	6	55	63	32	95	11	19	30	1	57	60	6	4	10	68	32	100	46	5	51	0	12	117	129	14	67				
Ваня Атанасова	41	8	49	83	39	122	14	22	36	208	64	70	1	3	4	75	35	110	48	12	60	3	15	120	135	18	65				
Александър Цонев	51	10	61	69	33	102	23	25	48	61	56	43	8	7	15	67	39	106	56	4	60	0	23	135	158	19	69				
Розинела Янчева	36	5	41	77	37	114	9	19	28	208	64	68	7	5	12	72	36	108	42	6	48	4	12	137	149	16	69				
Емилия Донкова	41	10	51	61	32	93	11	14	25	198	49	58	3	2	5	55	33	88	47	9	56	2	11	107	118	21	61				
Филип Владимиров	46	7	53	71	34	105	15	24	39	145	60	57	6	6	12	69	39	108	47	3	50	0	14	134	148	15	64				
Десислава Попколева	67	11	78	62	32	94	26	23	49	157	64	53	5	7	12	72	42	114	58	2	60	2	26	125	151	29	69				
Милена Даскалова	34	5	39	77	37	114	18	20	38	167	53	49	5	5	10	62	35	97	50	8	58	0	17	124	141	26	68				
Таня Орешарова	54	4	58	70	33	103	14	21	35	187	63	61	7	3	10	75	31	106	48	6	54	2	14	122	136	18	70				
Мария Христова	46	2	48	71	32	103	18	18	36	221	51	45	10	5	15	66	30	96	51	4	55	2	17	108	125	20	72				
Соня Найденова	0	0	0	76	33	109	7	23	30	116	27	28	4	1	5	33	30	63	54	3	57	0	6	80	86	8	53				
Анелия Цанова	0	0	0	57	21	78	8	11	19	144	34	35	4	0	4	39	19	58	33	3	36	0	8	72	80	9	45				
Николай Иванов	0	0	0	61	21	82	5	13	18	124	25	26	8	1	9	33	20	53	41	1	42	0	5	76	81	6	44				
Джулиана Петкова	0	0	0	55	18	73	2	9	11	137	24	28	4	0	4	28	15	43	45	4	49	2	2								

Симеон Чаначев	57	13	70	2	6	8	15	11	26	87	24	18	5	3	8	35	17	52	3	0	3	9	15	65	80	23	15
Стоил Сотиров	1	1	2							0													0	1	1		
Бойка Стоилова	2	1	3				1	1	2	0	1	0	0	0	0	1	1	2	1	0	1	0	1	2	3	1	0
Борислав Белазелков	4	0	4							0									1	0	1		0	1	1		
Светла Цачева	0	1	1							0																	
Емануела Балева	30	0	30				15	0	15	31	16	4	0	0	0	19	0	19				0	15	9	24	2	0
Общо:	2302	336	2638	3459	1506	4965	866	972	1838	6502	2825	2603	313	176	489	3339	1591	4930	2435	250	2685	101	890	5841	6731	998	3118

През 2022 г. в Гражданската колегия на ВКС са образувани 4965 нови дела. Постъпилите преписки са 5888, от които 923 бр. са прекратени. В сравнение с 2021 г. образуваните дела са намалели с 224 бр. (2021 г. – 5189 бр., 2020 г. – 4242 бр.). В сравнение с 2020 г. увеличението е със 723 бр. За сравнение – през 2022 г. постъпилите в Гражданската колегия преписки са 5888 бр., а през 2021 г. – 6159 бр. Намалението е с 271 бр., 2020 г. – 4967 бр. В сравнение с 2020 г. увеличението на преписките е с 921 бр., а в сравнение с 2019 г. – 5809 бр., увеличението е със 79 бр.

Конкретно новопостъпилите касационни граждански дела през 2022 г. са 3459 бр., през 2021 г. са 3778 бр., като намалението е с 319 бр. В сравнение с 2020 г. (2925 бр.) увеличението е с 534 бр. дела, а в сравнение с 2019 г. (3357 бр.) увеличението е със 102 бр. касационни дела. В сравнение с 2018 г. (3384 бр.) увеличението е със 75 бр. Очертава се слабо намаление на образуваните касационни дела в колегията през 2022 г., като в сравнение с 2020, 2019 г. и 2018 г. темпът е на нарастване.

Частните производства, постъпили през периода, са 1506 бр., като увеличението е с 95 бр. в сравнение с 2021 г., когато са 1411 броя. В сравнение с 2020 г., когато са 1317 броя, увеличението е със 189 бр., в сравнение с 2019 г., когато са 1633 бр., намаляват със 127 бр., а в сравнение с 2018 г. – 1621 бр., намаляват със 115 частни дела. Наблюдава се относително увеличение на образуваните частни производства в Гражданската колегия на ВКС в сравнение с 2021 г. и 2020 г. и намаление в сравнение с 2019 г. и 2018 г.

През 2022 г. четиримата председатели на отделения в колегията са постановили общо 923 разпореждания за връщане на преписки, образувани по нередовни или недопустими жалби, изпратени до ВКС.

Средната натовареност на съдиите в Гражданската колегия на ВКС през 2022 г., предвид свършените дела (4930 бр.), се определя средно на 99 бр. дела на съдия при 50 съдии в края на 2022 г., като съставът се променя през цялата година: м. януари 2022 г. – 48 съдии, от 04.02.2022 г. е освободена от длъжност съдия Емануела Балева и съдиите са 47 броя; от 21.02.2022 г. в Гражданска колегия на ВКС за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във ВКС е командирована съдия Соня Найденова – съдия в Софийския градски съд, и съдиите стават 48; от 05.04.2022 г. в Гражданската колегия на ВКС за цялостно изпълнение на длъжността „съдия“ във ВКС е командирована съдия Анелия Цанова – съдия в Апелативен съд – София, съдиите са 49; от 09.04.2022 г. е командирована съдия Джулиана Петкова – съдия в Апелативен съд – София, съдиите са 50; считано от 03.05.2022 г. съдия Николай Иванов – съдия в Окръжен съд – Ямбол, е командирован във ВКС, съдиите са 51; от 09.05.2022 г. е освободен от длъжност поради пенсиониране съдия Симеон Чаначев и

съдиите са 50; от 12.06.2022 г. е освободена от длъжност съдия Светла Бояджиева поради пенсиониране и съдиите са 49; от 14.06.2022 г. съдия Яна Вълдобрева – съдия от Апелативен съд – София, е командирована във ВКС, като съдиите са 50.

Със заповеди на председателя на ВКС през 2022 г. са командировани в Гражданската колегия на ВКС съдиите: Соня Найденова, Анелия Цанова, Джулиана Петкова, Яна Вълдобрева, Николай Иванов, броят на съдиите е 50.

През отчетния период всеки съдия от Гражданската колегия участва в разглеждането средно на 297 дела, като е докладчик средно на по 99 свършени дела. На отделен съдия от колегията през отчетния период в тричленен състав е възложено да докладва средно по 99 новообразувани дела през годината. Заварени от предходната година са 2629 бр. дела или на съдия от Гражданската колегия има разпределени през 2022 г. средно 151 бр. дела за разглеждане в тричленен състав. През 2022 г. свършените дела средно на съдия са 99 бр., като през 2021 г. средно 95 бр. са свършените дела. В сравнение с 2020 г. – средно 88 дела на съдия, а през 2019 г. – средно 153 дела на съдия. В смесен петчленен състав е възложено да докладва по едно дело, а като член на състав в съвместни петчленни състави на ВКС и ВАС, по описа на ВАС – средно по 1 или 2 дела на съдия. Общо тези дела са 57 броя.

Към 01.01.2022 г. общият брой на несвършените от предходен период дела е 2638 бр., т.е. несвършените към 01.01.2022 г. дела са приблизително 55% спрямо новообразуваните през 2022 г. дела (през 2021 г. са 38%, през 2020 г. са 53%). Общият брой на делата за разглеждане в Гражданската колегия за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. е 7603 бр. За сравнение: през 2021 г. са 7149 бр., 6502 бр. дела са през 2020 г., 7362 бр. дела са през 2019 г., 7478 бр. дела са през 2018 г. и 7821 бр. дела са през 2017 г. Очертава се тенденция към увеличаване на броя на разпределените дела, всичко за разглеждане през отчетния период, в сравнение с предишните отчетни години от 2019 г. насам.

в) Видове образувани дела

През 2022 г. в Гражданската колегия на ВКС са образувани общо 4965 нови дела (по-малко с 224 бр. в сравнение с 2021 г.), от които 30 бр. са образувани пред смесен петчленен състав на ВКС и ВАС. През 2021 г. в Гражданската колегия на ВКС са образувани общо 5189 нови дела, от които 38 бр. са образувани пред смесен петчленен състав (в сравнение с 2020 г. – 39 бр., а през 2019 г. – 57 бр.) на ВКС и ВАС. Пред тричленен състав – 4935 броя, а през 2021 г. – 5151 броя. Образуваните през 2022 г. дела по видове са: граждански дела (по касационни жалби и молби за отмяна) – 3459 бр. (през 2021 г. – 3778 бр.), частни производства – 1506 бр. (през 2021 г. – 1411 броя). През 2020 г. гражданските дела (по касационни жалби и молби за отмяна) са 2925 бр., а частните производства – 1317 броя. Сочените данни показват, че има минимално намаляване на броя на образуваните през 2022 г. граждански дела по касационни жалби и молби

за отмяна в сравнение с 2021 г. и увеличение на броя на образуваните частни производства в сравнение с 2021 г.

В Първо отделение на Гражданската колегия през 2022 г. са образувани 989 бр. дела (през 2021 г. – 852 дела), във Второ отделение – 967 бр. дела (през 2021 г. – 873 дела), което сочи увеличение на броя на образуваните дела в Първи поток, които бяха значително по-малко в сравнение със средно образуваните дела на съдия в сравнение с Втори поток през 2021 г. В Трето отделение са 1516 бр. дела (през 2021 г. – 1738 дела), в Четвърто отделение – 1463 бр. дела (през 2021 г. – 1688 дела), а пред петчленен смесен състав – 30 дела. Значително е преодоляно неравномерното натоварване по брой на образуваните дела на съдиите от двата потока, предвид прехвърлените дела от Втори поток на Първи поток по образуваните иски по чл. 45 – 50 от ЗЗД.

г) Разпределени дела по текст на образуване

През 2022 г. постъпилите дела в Гражданската колегия на ВКС са разпределяни съгласно действащата в колегията специализация на двата потока, установена с оглед на вида и характера на делото, като се отчита незначително намаляване на постъпилите в колегията дела.

Намаление е налице по отношение на следните видове дела: установителен иск по чл. 124, ал. 1 от ГПК; иск за непълноти и грешки в кадастралната карта и кадастралните регистри, свързани със спор за материално право – чл. 53, ал. 2 от ЗКИР; изкупуване на част от съсобствен имот по чл. 33, ал. 2 от ЗС; делба по чл. 34 от ЗС; възстановяване на запазена част по чл. 30 от ЗН; делба на наследство по чл. 69 от ЗН; частни касационни жалби по чл. 274, ал. 3 от ГПК; отмяна на влязло в сила решение по чл. 303 от ГПК; молба за определяне на срок при бавност по чл. 255 от ГПК; нищожност и недопустимост на съдебно решение – чл. 270 от ГПК; иск за обявяване на предварителен договор за окончателен по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД; нищожност по чл. 26 от ЗЗД; непозволено увреждане по чл. 45 от ЗЗД; обективна отговорност за деликт при или по повод изпълнение на работа по чл. 49 от ЗЗД; неоснователно обогатяване по чл. 55 от ЗЗД; иск за изпълнение или обезщетение по чл. 79, ал. 1 от ЗЗД; разваляне на договор по чл. 87, ал. 3 от ЗЗД; отменителен иск по чл. 135 от ЗЗД; договор за заем по чл. 240 от ЗЗД; иск за обезщетение за трудова злополука и професионална болест по чл. 200 от КТ; иск за обезщетение при командировка по чл. 215 от КТ; иск за признаване на уволнението за незаконно по чл. 344, ал. 1 от КТ; иск за съществуване на вземането по чл. 422 от ГПК; иск за оспорване на вземането по чл. 439 от ГПК; обжалване на решение на дисциплинарната комисия на Нотариалната камара по чл. 80 от ЗННД; обжалване решение на Висшия адвокатски съвет по чл. 7 от ЗАДв.; иск за установяване на дискриминация по чл. 71 от ЗЗДискр.; иск за отговорност за вреди, причинени от администрацията по чл. 1 от ЗОДОВ; иск за отговорност за вреди, причинени от правозащитните организации по чл. 2 от ЗОДОВ и др.

Увеличение има по следните видове дела: ревандикационен иск по

чл. 108 от ЗС; частни жалби по чл. 274, ал. 2 от ГПК; спиране на изпълнението на влязло в сила решение по чл. 309 от ГПК; спиране на изпълнението на въззивно решение по чл. 182 от ГПК; неустойка по чл. 92 от ЗЗД; иск на солидарния длъжник срещу останалите съдлъжници по чл. 127, ал. 2 от ЗЗД; иск за изплащане на трудово възнаграждение по чл. 128 от КТ; родителски права след развода по чл. 59 от СК; спор относно родителски права по чл. 127 от СК; иск за определяне на мерки за лични отношения между баба, дядо и внуци по чл. 128, ал. 1 от СК; лишаване от родителски права по чл. 132 от СК; иск за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, по чл. 74 от ЗОПДНПИ; иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество по чл. 153 от ЗПКОНПИ; обжалване на решение на дисциплинарната комисия на Камарата на частните съдебни изпълнители по чл. 73 от ЗЧСИ; имуществена отговорност на частния съдебен изпълнител по чл. 74 от ЗЧСИ; иск за поставяне на лице под пълно или ограничено запрещение по чл. 5 от ЗЛС; реализиране отговорността на държавата за нарушение на правото на ЕС по чл. 4, пар. 3 от ДЕС и др.

Среден брой дела, разпределени на съдия от Гражданската колегия за 2019 г., 2020 г., 2021 г. и 2022 г.

	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Първо гражданско отделение				
Касационни пр. (общо)	576	493	640	693
Частни пр. (общо)	223	201	212	296
Ср. бр. кас. дела	64	54,78	71,11	77
Ср. бр. ч. пр.	27,88	25,12	26,50	37
Второ гражданско отделение				
Касационни пр. (общо)	608	478	645	686
Частни пр. (общо)	240	197	228	281
Ср. бр. кас. дела	67,55	53,11	71,66	76,22
Ср. бр. ч. пр.	30	24,63	28,50	35,13
Първи поток				
Ср. бр. кас. дела	65,77	53,94	71,38	76,60
Ср. бр. ч. пр.	28,94	24,88	27,50	36,06
Трето гражданско отделение				
Касационни пр. (общо)	1061	928	1237	1056
Частни пр. (общо)	582	449	501	460
Ср. бр. кас. дела	70,73	61,87	82,47	66
Ср. бр. ч. пр.	44,77	34,54	38,54	30,66
Четвърто гражданско отделение				
Касационни пр. (общо)	1055	987	1218	1024
Частни пр. (общо)	588	470	470	439
Ср. бр. кас. дела	70,33	65,80	81,20	64
Ср. бр. ч. пр.	42	33,57	33,57	31,36

Втори поток				
Ср. бр. кас. дела	70,53	63,83	81,83	65
Ср. бр. ч. пр.	43,33	34,03	35,96	31
Гражданска колегия на ВКС				
Ср. бр. кас. производства	69,94	60,93	78,71	69,18
Ср. бр. ч. производства	37,98	30,62	32,81	32,04
Среден брой дела	103,96	88,38	108,10	99

Изводът, който следва от посочената справка, е за наличие на значително увеличение на броя на постъпилите дела в Първи поток, като увеличението е както на касационните постъпления, така и особено на постъпващите частни производства. В Първи поток е увеличен средният брой постъпващи касационни дела и частни дела на съдия. Във Втори поток има намаление на постъпващите касационни производства и на средния брой на постъпващите касационни производства на съдия. Постъпващите частни производства във Втори поток също са намалени, както и средният брой частни дела на съдия във Втори поток. В колегията като цяло постъпващите касационни дела са незначително намалени, като увеличение има на постъпващите частни производства. Средният брой на постъпващите дела на съдия в колегията намалява, като се отчита намаление на средния брой на касационните производства на съдия в колегията, докато по отношение на средния брой на частните производства на съдия се наблюдава устойчиво постъпление.

През 2022 г. средно на съдия в Първи поток броят на касационните производства се е увеличил и е по-голям от средния брой касационни дела на съдия във Втори поток, предвид специализацията в разпределението на делата в Гражданската колегия и прехвърлените производства от Втори поток в Първи поток по чл. 45 – 50 от ЗЗД през 2021 г. Освен това средно на съдия в Първи поток частните производства също са се увеличили и са по-голям брой от средния брой на частни дела, разпределени на съдия във Втори поток.

Средният брой на разпределените на съдия от Гражданската колегия на ВКС частни производства през 2022 г. е 32,04 бр., (през 2021 г. е 32,81 бр., през 2020 г. е 30,62 бр., през 2019 г. е 37,98 бр., през 2018 г. – 39,54 бр., през 2017 г. – 35,37 бр., през 2016 г. – 34,41 бр.). Налице е устойчиво разпределение на частните производства в сравнение с 2021 г., като следва да се вземе предвид и фактът, че председателите на отделения и ръководителят на Гражданската колегия не разглеждат частни производства.

Средният брой на разпределените на съдия от Гражданската колегия на ВКС касационни производства през 2022 г. е 69,18 бр. (през 2021 г. е 78,71 бр., през 2020 г. е 60,93 бр., през 2019 г. е 69,94 бр.). Имайки предвид резултатите от 2021 г., през 2022 г. се наблюдава намаляване на средния брой образувани касационни производства на съдия в Гражданската колегия.

Независимо от намаляването на броя на постъпилите и образувани

касационни и увеличените частни дела и въпреки извънредната епидемична обстановка в страната до 01.04.2022 г., съдиите от Гражданската колегия на ВКС през 2022 г. работят отговорно, качествено и при спазване на разумните срокове за разглеждане на делата.

Предвид обстоятелството, че голям брой образувани граждански дела – касационни и частни производства (2685 бр.), през 2022 г. не са приключили в рамките на отчетния период, от направения анализ следва изводът, че въпреки увеличения брой на съдиите в колегията през 2022 г. (с двама командировани съдии), на дневен ред отново възниква необходимостта от обособяването на допълнителни съдебни състави за балансиране на товареността на съдиите в колегията. Тази промяна безспорно ще допринесе за по-малък брой неразгледани дела в края на отчетния период, както е посочено и в доклада за предходната година.

3. ПРОВЕДЕНИ ЗАСЕДАНИЯ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДЕЛА

а) Проведени открити и закрити съдебни заседания

През 2022 г. в Гражданската колегия са проведени 998 открити съдебни заседания (през 2021 г. – 1114, през 2020 г. – 1000, през 2019 г. – 1061) и 3118 закрити съдебни заседания (през 2021 – 2883, през 2020 г. – 2782, през 2019 г. – 2987).

През отчетния период съдиите от Гражданската колегия на ВКС участват като докладчици средно в 20 открити съдебни заседания, а като членове на състав – средно в 40 заседания. В закрити съдебни заседания участват като докладчици средно в 66 заседания (през 2021 г. – в 60 закрити заседания, през 2020 г. – в 58 закрити заседания, през 2019 г. – в 62 закрити заседания), а като членове на състав средно в 132 заседания (през 2021 г. – в 120 заседания, през 2020 г. – в 116 заседания, през 2018 г. – в 148 заседания, а през 2017 г. – средно в 120 закрити заседания).

През 2022 г. по 55 дела съдиите от Гражданската колегия на ВКС участват като членове на смесен петчленен състав по дела за спор за подсъдност, образувани във Върховния административен съд.

Не са установени случаи на неоснователно отлагане на делата от съставите на Гражданската колегия на Върховния касационен съд. От проведените заседания по обективни причини са отложени 101 дела, около 10% от общия брой на проведените в колегията открити съдебни заседания, което се дължи на принудителното отлагане за друга дата на насрочените дела, както и заради обявената извънредна обстановка в страната, продължила до 01.04.2022 г.

б) Свършени дела

През отчетния период са свършени общо 4930 дела при 50 съдии (2021 г. – 4541 дела при 48 съдии), като следва да се имат предвид обявената епидемична обстановка в страната до 01.04.2022 г. и ограниченият брой насрочени дела през този период. Свършените касационни дела през периода са 3339 бр. (през 2021 – 3193 бр., а през

2020 г. – 3108 бр.), а свършените частни производства са 1591 бр. (през 2021 г. – 1348 бр., през 2020 г. – 1432 бр.). Свършените дела със съдебен акт по същество са 1838 бр. (1770 бр. през 2021 г., 1655 бр. са през 2020 г.), от които касационните дела със съдебен акт по същество са 866 бр., а свършените частни производства със съдебен акт по същество са 972 бр. Делата, разгледани по реда на чл. 288 от ГПК, са общо 2825 бр., като от тях допуснатите до касационно разглеждане дела са приблизително 24%. Високият процент на недопуснати до касационно разглеждане дела, както и през 2021 г., е обусловен от активната тълкувателна дейност на ВКС, както и от постановени по реда на чл. 290 и сл. ГПК съдебни решения, в които са дадени отговори на поставени правни въпроси от материално и процесуално естество, предмет на делата, по които е било допуснато касационното обжалване. В резултат на това във все по-голяма степен актовете на въззивните съдилища са съобразени както със задължителната, така и с установената по реда на чл. 290 от ГПК съдебна практика на касационната инстанция.

През 2022 г. в Гражданската колегия са постановени 6731 съдебни акта, средно по 135 бр. на съдия (през 2021 г. – 6432 бр. – 134 бр. на съдия, през 2020 г. – 6251 бр. – 130 бр. на съдия), от които 890 решения и 5841 определения от съставите на Гражданската колегия на ВКС.

От 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. в Първо отделение на Гражданската колегия общо свършените дела са 914 бр., във Второ отделение – 856 бр., в Трето отделение – 1593 бр., в Четвърто отделение – 1537 броя. Общо решенията в петчленен състав дела са 30 бр.

Към 01.01.2022 г. несвършените дела в Гражданската колегия са 2638 бр., което представлява приблизително 35% от общия брой – 7603 дела, висящи в началото на периода и образувани през същия период в колегията. Наблюдава се устойчивост на несвършените дела в началото на 2022 г. и в края на периода – 2685 бр. дела (през 2021 г. са 1960 бр. в началото на период, а в края на 2021 г. са 2638 бр.), което се дължи на възможностите за разглеждане на делата от съдиите, тъй като има регламентиран брой на делата за разглеждане в открити и закрити съдебни заседания. В края на годината броят на несвършените дела е 2685, незначително е увеличен в сравнение с 2021 г., когато са 2638 бр. (в края на 2020 г. – 1960 бр., в края на 2019 г. тези дела са 2260 броя). Това обективно е обусловено както от увеличения брой съдии в колегията, така и от броя на делата, разглеждани в едно заседание съгласно Заповед № 839/18.05.2016 г. на председателя на ВКС.

в) Сročност на изготвяне на касационните съдебни актове

Периодично по заповед на председателя на ВКС през 2022 г. са изисквани справки за неприключилите производства в разумния тримесечен срок, считано от датата на съответното открито или закрито заседание. Положени са всички усилия делата да приключват в посочения тримесечен срок и не се наблюдават съществени забавяния в постановяването на съдебните актове.

4. ДЕЙНОСТ ПО УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА. ПРОЗРАЧНОСТ НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО

а) Постановени тълкувателни решения

През 2022 г. от Общото събрание на Гражданската колегия са постановени 5 тълкувателни решения:

- Тълкувателно решение № 3/2020 г. от 05.01.2022 г. по Тълкувателно дело № 3/2020 г., чийто диспозитив гласи: „При иск по чл. 108 от ЗС, предявен от съсобственик срещу друг съсобственик за идеална част от съсобствен недвижим имот, съдът може да уважи искането за предаване владението върху претендираната идеална част, когато ответникът е установил фактическа власт върху имота, надхвърляща правата му и с това е нарушил владението на ищеца.“;

- Тълкувателно решение № 6/2017 г. от 11.02.2022 г. по Тълкувателно дело № 6/2017 г., чийто диспозитив гласи: „Вземането за заплащане на обезщетение на военнослужещ, положил труд повече от нормативно определения при даване на двадесет и четири часови дежурства, некомпенсиран с почивка, възниква от датата на прекратяване на служебното правоотношение. От този момент то става изискуемо и военнослужещият може да упражни правото си на иск. От същия момент започва да тече тригодишната погасителна давност по чл. 358, ал. 1, т. 3 във връзка с ал. 2, т. 2 от КТ.“;

- Тълкувателно решение № 2/2021 г. от 11.04.2022 г. по Тълкувателно дело № 2/2021 г., чийто диспозитив гласи: „За да се извърши делбата по реда на чл. 353 от ГПК, не е необходимо допуснатите до делба имоти да са еднакви по вид и предназначение (еднородни).“;

- Тълкувателно решение № 4/2019 г. от 14.04.2022 г. по Тълкувателно дело № 4/2019 г., чийто диспозитив гласи: „При извършен строеж от съпрузи по време на брака им, без учредено право на строеж, в поземлен имот, съсобствен между единия съпруг и трето лице, частта от построеното, съответстваща на правата на съпруга от съсобствеността върху терена, се придобива в режим на съпругеска имуществена общност, ако в имуществените отношения между съпрузите е приложим режимът по чл. 18, ал. 1, т. 1 от Семейния кодекс.“;

- Тълкувателно решение № 3/2021 г. от 25.10.2022 г. по Тълкувателно дело № 3/2021 г., чийто диспозитив гласи: „Отклонява предложението на състав на I г. о. на ВКС за постановяване на тълкувателно решение по въпроса: „Може ли съсобственик да предяви отрицателен установителен иск за собственост за идеални части от имота, надхвърлящи собствената му идеална част?“.

От Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии през 2022 г. са постановени 11 тълкувателни решения:

- Тълкувателно решение № 5/2019 г. от 21.01.2022 г. по Тълкувателно дело № 5/2019 г., чийто диспозитив гласи: „При уговорено погасяване на главното задължение на отделни погасителни вноски с различни падежи, шестмесечният срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД започва да

тече от настъпване на изискуемостта на целия дълг, включително в хипотеза на предсрочна изискуемост.“;

- Тълкувателно решение № 3/2019 г. от 23.02.2022 г. по Тълкувателно дело № 3/2019 г., чийто диспозитив гласи: „Дело, с предмет правоотношения, възникнали от договор по чл. 258 от ЗЗД за изпълнение на строителни работи, сключен между физическо лице и търговец във връзка с упражняването от него занятие, е търговско. Преди приемането на Закона за изменение и допълнение на ГПК – ДВ, бр. 100/2019 г. прагът за достъп до касационно обжалване по чл. 280 ал. 3, т. 1 от ГПК на въззивното решение е като по търговските дела. След изменението на чл. 113 от ГПК – ДВ, бр. 100/2019 г. дело, с предмет правоотношения, възникнали от договор по чл. 258 от ЗЗД за изпълнение на строителни работи, сключен между физическо лице, притежаващо качеството потребител по смисъла на § 13, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите, и търговец във връзка с упражняването от него занятие, се разглежда като гражданско, по реда на общия исков процес и прагът за достъп до касационно обжалване на въззивното решение е като по гражданските дела.“;

- Тълкувателно решение № 2/2020 г. от 18.03.2022 г. по Тълкувателно дело № 2/2020 г., чийто диспозитив гласи: „1. При уважено възражение за прихващане, признатите от съда насрещни вземания се смятат погасени с обратна сила от първия момент, в който прихващането е възможно да се осъществи, т. е. когато активното вземане е било изискуемо, а пасивното – поне изпълняемо. Кога е настъпила ликвидността е без значение. 2. При неоснователно възражение за прихващане силата на пресъдено нещо на съдебното решение установява несъществуването на вземането на ответника, освен ако възражението е неоснователно поради неизискуемост или некомпенсируемост. При уважено възражение за прихващане с вземане, което не е установено с друго влязло в сила решение или заповед за изпълнение, силата на пресъдено нещо на решението обхваща размера на вземането на ответника, необходим за прихващането. При непогасена горница, решението установява със сила на пресъдено нещо фактите, които са породили вземането. 3. При уважено възражение за прихващане в случаите по т. 2 е допустимо в следващ процес ответникът да заяви непогасения остатък от своето вземане. По новия иск съдът е длъжен да зачете задължителното действие на влязлото в сила решение относно фактите, които са породили вземането.“;

- Тълкувателно решение № 1/2020 г. от 27.04.2022 г. по Тълкувателно дело № 1/2020 г., чийто диспозитив гласи: „Съдът е длъжен да се произнесе в мотивите на решението по нищожността на правни сделки или на отделни клаузи от тях, които са от значение за решаване на правния спор, без да е направено възражение от заинтересованата страна, само ако нищожността произтича пряко от сделката или от събраните по делото доказателства.“;

- Тълкувателно решение № 6/2020 г. от 20.05.2022 г. по Тълкувателно дело № 6/2020 г., чийто диспозитив гласи: „Не подлежат на

отмяна по реда на чл. 303 и сл. ГПК влезлите в сила постановления по чл. 496, ал. 1 от ГПК за възлагане на недвижими имоти.“;

- Тълкувателно решение № 5/2020 г. от 30.05.2022 г. по Тълкувателно дело № 5/2020 г., чийто диспозитив гласи: „Договорът, сключен от дееспособно лице, ако то при сключването му е било в състояние на трайна неспособност да разбира или да ръководи действията си, е унищожаван на основание чл. 31, ал. 1 от ЗЗД.“;

- Тълкувателно решение № 2/2018 г. от 23.06.2022 г. по Тълкувателно дело № 2/2018 г., чийто диспозитив гласи: „Определение на апелативен съд, постановено по чл. 274, ал. 2, предл. 2 от ГПК, с което е потвърдено преграждащо развитието на производството определение или разпореждане на окръжен съд като въззивна инстанция, не подлежи на касационно обжалване.“;

- Тълкувателно решение № 1/2021 г. от 01.08.2022 г. по Тълкувателно дело № 1/2021 г., чийто диспозитив гласи: „При прилагане разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите преценката на съда за размера на справедливото обезщетение за неимуществени вреди от деликт не е ограничена от заявената претенция, но не може да се присъди сума, надхвърляща поисканата в петитума на исковата молба.“;

- Тълкувателно решение № 4/2019 г. от 14.10.2022 г. по Тълкувателно дело № 4/2019 г., чийто диспозитив гласи: „За да е налице прекъсване на давността по чл. 116, б. „а“ от Закона за задълженията и договорите, изявлението или действието на длъжника, в което се обективира признаването на вземането, следва да е адресирано до кредитора или до негов представител по начин, по който с оглед обстоятелствата е нормално признаването да достигне до знанието на кредитора.“;

- Тълкувателно решение № 2/2021 г. от 22.11.2022 г. по Тълкувателно дело № 2/2021 г., чийто диспозитив гласи: „1. При проверка по реда на чл. 463 от ГПК на законосъобразността на оспорваното разпределение, съдът е ограничен от оплакванията в жалбата и може да отмени разпределението само доколкото това е необходимо за уважаване на жалбата. Съдът служебно проверява дали в обжалваното разпределение са включени присъединените по право взискатели. 2. Окръжният съд, след отмяна на обжалваното пред него разпределение, изготвено от съдебен изпълнител, респ. апелативният съд, след отмяна на решение на окръжния съд, с което се потвърждава оспореното разпределение, решава въпроса по същество, като сам извършва ново разпределение. Когато липсва достатъчна конкретизация на вземанията, включени в разпределението, съдът, след отмяната му, връща делото на съдебния изпълнител за изготвяне на ново разпределение. 3. Вземанията на държавата, респ. на частния съдебен изпълнител към длъжника по принудителното изпълнение за дължимите, но незаплатени авансово от взискателя такси по изпълнителното производство, се ползват с привилегията по чл. 136, ал. 1, т. 1 от ЗЗД, когато таксите са начислени и необходими за осъществяването

на конкретния изпълнителен способ, чрез който е получена подлежащата на разпределение сума. 4. Вземането на общината за таксата „битови отпадъци“ не се ползва с привилегията по чл. 136, ал. 1, т. 2 от ЗЗД.“;

- Тълкувателно решение № 4/2021 г. от 23.11.2022 г. по Тълкувателно дело № 4/2021 г., чийто диспозитив гласи: „1. Допустимо е касационно производство, останало висящо след частичен отказ по чл. 233 от ГПК от спорното право пред ВКС, в резултат на което процесуално действие цената на предявения иск е под прага, установен в чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК. 2. При частичен отказ от иска, заявен по реда на чл. 233 от ГПК в касационното производство, ВКС следва да обезсили въззивното и първоинстанционното решение относно частта от размера на спорното право, с разглеждането на която съдът е десезиран, и да прекрати производството в тази част. Касационното обжалване относно останалата част от спорното право, за която не е налице десезиране от спора, е допустимо и следва да продължи дори и когато в резултат на частичния отказ цената на иска е под прага, установен в чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК.“.

б) Образувани тълкувателни дела

През 2022 г. пред Общото събрание на Гражданската колегия са образувани 2 тълкувателни дела:

- Тълкувателно дело № 1/2022 г. по въпроса: „При иск за обезщетяване на неимуществени вреди от нарушено право по чл. 6, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи за разглеждане и решаване в разумен срок по приключило дело и на други неимуществени вреди, които се обезщетяват по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, длъжен ли е съдът да определи дължимото обезщетение глобално?“;

- Тълкувателно дело № 2/2022 г. по въпроса: „Когато недвижим имот, придобит по време на брака при действието на Семейния кодекс от 2009 г., е заплатен със средства от влог на единия съпруг, за да се счита оборена презумпцията за съвместен принос, необходимо ли е да се доказва на какво основание са придобити паричните суми по този влог?“.

Пред Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии през 2022 г. са образувани 3 тълкувателни дела:

- Тълкувателно дело № 1/2022 г. по въпроса: „Какво е правното основание на предявен срещу Държавата иск за заплащане на сума – платена (удържана и внесена в държавния бюджет) такса по силата на чл. 35а от ЗЕВИ – предвид обявяването на нормата за противоконституционна и неизпълнение на задължението на Народното събрание по чл. 22, ал. 4 от ЗКС да отстрани настъпилите от приложението на тази разпоредба неблагоприятни правни последици – непозволено увреждане или неоснователно обогатяване?“;

- Тълкувателно дело № 2/2022 г. е образувано по въпроса: „Подлежи ли на обжалване определение за спиране, постановено от първоинстанционен или въззивен съд, поради отправено по реда на чл. 628 и сл. ГПК преюдициално запитване от друг съд?“, като с разпореждане на

председателя на ВКС тълкувателното дело е прекратено и е образувано Тълкувателно дело № 1 на ОСГТК и Първа и Втора колегии на ВАС по същия въпрос;

- Тълкувателно дело № 3/2022 г. по въпросите: „1. В случаите, в които държавата, в която е извършено нарушението на авторско право е различна от държавата по пребиваване на автора, кой е водещият пазар за ценообразуване при определяне размера на претърпените имуществени вреди под форма на пропуснато лицензионно възнаграждение, които подлежат на обезщетение по силата на чл. 95 от ЗАПСП? 2. Дължимото по сила на чл. 95, ал. 2 от ЗАПСП обезщетение за вреди включва ли право на обезщетение за направени извънсъдебни разноски за адвокат с оглед постигане на споразумение при нарушение на авторско право? 3. При определяне на справедливото обезщетение за нарушение на авторско право следва ли да се доказват претърпените неимуществени вреди в следствие на това нарушение или обезщетение на автора за неимуществени вреди се дължи винаги при доказано нарушение на авторско право?“.

През 2022 г. е образувано Тълкувателно дело № 1/2022 г. на Общото събрание на Гражданска и Търговска колегия на ВКС и Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по въпроса: „Подлежи ли на обжалване определение за спиране, постановено от първоинстанционен или въззивен съд, поради отправено по реда на чл. 628 и сл. ГПК преюдициално запитване от друг съд?“.

През 2022 г. по тълкувателни дела на Общото събрание на Гражданската колегия са проведени 15 заседания:

- 27.01.2022 г. – 6/2017 ОСГК;
- 03.02.2022 г. – 2/2020 ОСГК;
- 16.03.2022 г. – 5/2021 ОСГК;
- 24.03.2022 г. – 2/2021 ОСГК, 4/2019 ОСГК;
- 06.04.2022 г. – 4/2021 ОСГК;
- 21.04.2022 г. – 3/2021 ОСГК;
- 05.05.2022 г. – 1/2022 ОСГК;
- 19.05.2022 г. – 1/2021 ОСГК;
- 09.06.2022 г. – 2/2020 ОСГК, 5/2021 ОСГК;
- 29.09.2022 г. – 3/2021 ОСГК;
- 06.10.2022 г. – 2/2020 ОСГК;
- 13.10.2022 г. – 4/2021 ОСГК;
- 10.11.2022 г. – 1/2022 ОСГК, 5/2021 ОСГК;
- 17.11.2022 г. – 1/2021 ОСГК;
- 01.12.2022 г. – 1/2020 ОСГК, 2/2020 ОСГК.

Проведените заседания през 2022 г. по тълкувателни дела на Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии са 18:

- 27.01.2022 г. – 3/2019 ОСГТК;
- 10.02.2022 г. – 2/2020 ОСГТК;
- 17.02.2022 г. – 3/2020 ОСГТК, 4/2019 ОСГТК;

- 10.03.2022 г. – 2/2021 ОСГТК, 2/2018 ОСГТК;
- 17.03.2022 г. – 1/2020 ОСГТК;
- 07.04.2022 г. – 5/2020 ОСГТК;
- 14.04.2022 г. – 6/2020 ОСГТК, 1/2021 ОСГТК;
- 21.04.2022 г. – 4/2020 ОСГТК;
- 05.05.2022 г. – 4/2021 ОСГТК;
- 12.05.2022 г. – 4/2020 ОСГТК, 7/2020 ОСГТК;
- 19.05.2022 г. – 2/2018 ОСГТК;
- 02.06.2022 г. – 1/2021 ОСГТК, 3/2021 ОСГТК;
- 29.09.2022 г. – 4/2019 ОСГТК;
- 06.10.2022 г. – 3/2020 ОСГТК;
- 13.10.2022 г. – 4/2020 ОСГТК;
- 20.10.2022 г. – 2/2021 ОСГТК, 4/2021 ОСГТК;
- 03.11.2022 г. – 3/2021 ОСГТК, 1/2022 ОСГТК;
- 17.11.2022 г. – 7/2020 ОСГТК.

5. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

През 2022 г. съдиите от Гражданската колегия са взели участия в национални форуми, съвещания и семинари.

Съдия Албена Бонева участва като модератор в проведената Конференция по гражданскопроцесуален ред, в контекста на практиката по български дела на Европейския съд по правата на човека и Съда на европейския съюз.

Съдия Веселка Марева участва в изготвянето на становище на Върховния касационен съд на Република България относно проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс № 47-154-01-10.

Съдия Илияна Папазова изготви становище по ЗИС на § 18 от Семейния кодекс.

Съдия Веска Райчева изготви становище по изпратеното от Висшия съдебен съвет Ръководство за добри практики относно използването на видео връзка съгласно Конвенцията за събиране на доказателства, във връзка с писмо на заместник-министъра на правосъдието до ВСС с искане за становище относно възможността за прилагане на разпоредбите в Гражданския процесуален кодекс за събиране на доказателства чрез видеоконференция и в трансграничните случаи, при съдебни поръчки по реда на Конвенцията от 18 март 1970 г. за събиране на доказателства в чужбина по граждански или търговски дела.

Съдия Даниела Стоянова изготви становище по изпратения от омбудсмана на Република България въпросник по въпросите: „Какви мерки са предприети за съобразяване по делото „Станев срещу България“, включително доброволното поставяне на лица под частично запрещение (относно оценката на способността на лицето да се съгласи с предложеното място за настаняване, относно органа, който взема решение, относно предоставяне на информация на лицето за мястото, където ще

бъде настанено)? Какви мерки са предприети във връзка с въвеждането на допълнителни гаранции при временно настаняване, с достъпа до съда за сваляне на запрещения? Какви други мерки са планирани?“.

Съдия Илияна Папазова изготви становище, прието от Пленума на ВКС, по конституционно дело № 1/2022 г. на Конституционния съд на Република България.

Съдия Марио Първанов изготви становище по постъпилото писмо на генералния директор на ГД „Правосъдие и потребители“ на Европейската комисия във връзка с Решение № 14124 от 22.10.2019 г. по адм. д. № 6744/2019 г. на Върховния административен съд, V отд., и оставеното в сила с него Решение № 1390/05.03.2019 г., постановено по адм. дело № 10083/2018 г. на Административен съд – София-град относно индексирането на работната заплата при ползването на отпуск по майчинство и родителски отпуск на служители от ДФ „Земеделие“.

Съдия Теодора Гроздева изготви становище по постъпилия сигнал от електронното издание „Предизвикай правото“ за противоречива касационна практика по въпроса: „Отговаря ли общината за наследствени задължения в хипотезата на чл. 11 от Закона за наследството?“.

Съдиите Мими Фурнаджиева, Мария Иванова, Василка Илиева, Майя Русева участваха в дискусия, която Националният институт на правосъдието организира с участието на съдия Йонко Грозев от ЕСПЧ на тема: „Актуални тенденции в практиката на Европейския съд по правата на човека по гражданскоправни въпроси“.

Съдия Геновева Николаева изготви становище, прието от Пленума на ВКС, по конституционно дело № 3/2022 г. на Конституционния съд на Република България.

Съдия Веска Райчева изготви становище от името на Върховния касационен съд по Законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс № 47-202-01-13.

Съдия Светлана Калинова участва в семинар, организиран от НКЦ „Решение“ ООД и ИК „Труд и право“, по темата: „Практически въпроси на наследяването“.

Съдии и съдебни помощници от Гражданската колегия взеха участие чрез видеоконферентна връзка на 26.05.2022 г. в организираната от Националния институт на правосъдието дискусия за представяне на анализа „Упражняване на правомощията на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“, разработен в изпълнение на дейност „Развитие на изследователски общности“ по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, изпълняван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“.

Съдия Илияна Папазова участва в представянето на анализа „Упражняване на правомощията на българските съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда на ЕС по гражданскоправни и търговскоправни въпроси“ на 26.05.2022 г.

Съдия Мими Фурнаджиева – заместник-председател на ВКС и ръководител на Гражданската колегия, взе участие в годишното отчетно събрание на Апелативен съд – Велико Търново и съдилищата от апелативния район през 2021 г.

Съдия Бонка Дечева е определена за член на работна група към Министерството на правосъдието за изготвяне на нормативни промени в областта на медиацията.

Съдия Светлана Калинова взе участие в организиран от НКЦ „Решение“ ООД и ИК „Труд и право“ семинар на тема: „Практически въпроси на наследяването“.

Съдия Василка Илиева – председател на Четвърто гражданско отделение, е определена за участие в работна група за изменение и допълнение на Правилата за образуване и случайно разпределение на делата във Върховния касационен съд.

Съдиите Здравка Първанова и Веселка Марева са определени за представители на ВКС, които да консултират и предоставят принос в процеса от гледна точка на съдебната практика на работна група „Гражданскоправни въпроси“ към Съвета на ЕС.

Съдия Велислав Павков изготви становище по постъпила молба от управителя на „Булсатком“ ЕООД за приемане на тълкувателно решение по въпроси от трудовото законодателство с твърдението за наличие на противоречива практика.

Съдия Светлана Калинова взе участие като временен преподавател в представянето на анализ на тема „Охранителни производства и производства по спорна съдебна администрация по Семейния кодекс“.

Съдия Бонка Дечева взе участие като временен преподавател в уебинар „Искове за собственост при твърдения или възражения за грешка или непълнота в кадастралната карта за имоти в урбанизирана в територия и извън нея, реституирани по ЗСДПЗЗ“.

Съдия Веска Райчева е определена за участие в Министерството на правосъдието за анализ на Регламент 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвлечане на деца, както и предлагане на промени в българското законодателство.

Съдия Ваня Атанасова е определена за участие в жилищната комисия на ВКС.

Съдия Бонка Дечева изготви становище по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за медиацията.

В организираното от Министерството на правосъдието събитие във връзка с представяне на промени в проекта на Закон за противодействие на корупцията, проведено в Националния институт на правосъдието, взе участие съдия Веска Райчева.

Съдия Боян Цонев взе участие в теоретико-практическия изпит по юридическа правоспособност в Министерството на правосъдието.

Във връзка с постъпило писмо от председателя на Държавната агенция за закрила на детето за извършена тематична планова проверка „Работа по случаи на деца с предприета мярка за закрила – настаняване в социални услуги за осигуряване на подслон“ и констатирана противоречива практика на районните съдилища във Върховния касационен съд се проведе работна среща на 25.11.2022 г. с представители на районните съдилища със съдиите Мими Фурнаджиева, Мария Иванова, Василка Илиева и Веска Райчева, като на председателя на ДАЗД бяха изпратени кратки бележки от проведената работна среща.

Съдия Веска Райчева изготви становище по проект на Закон за представителните иски за защита на колективните интереси на потребителите № 48-202-01-28, внесен от Министерския съвет на 05.11.2022 г.

По инициатива на съдия Галина Захарова – председател на Върховния касационен съд, се проведе на 18.11.2022 г. среща-дискусия, посветена на 70 години от създаването на Европейския съюз, в която участваха и съдии от Гражданската колегия на ВКС.

С решение по Протокол № 41/01.11.2022 г. на Съдийската колегия на ВСС е определен поименният състав на конкурсната комисия за провеждане на конкурса за повишаване в длъжност „съдия“ в апелативните съдилища – гражданско отделение, включваща съдиите от Гражданската колегия Дияна Ценева, Камелия Маринова, Ерик Василев и Александър Цонев.

Със Заповед № 853/16.11.2022 г. на председателя на ВКС се формира вътрешна организационна структура – Аналитично звено на ВКС, с участието на съдиите Веска Райчева и Светлана Калинова от Гражданска колегия на ВКС. Работата на съдиите Райчева и Калинова включва дейности по следните проблеми, по които са изготвени становища: становище по повод постъпил сигнал за противоречива практика относно местната подсъдност по чл. 7 33 ДН; проект за становище на Върховния касационен съд на Република България по конституционно дело № 20/2022 г. на Конституционния съд на Република България относно искането на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 8, т. 3 в частта „държавните“ от Закона за висшето образование поради противоречие с чл. 53, ал. 1 и ал. 6 и с чл. 6 от Основния закон; становище относно предложение за изменение на ГПК по отношение на чл. 288, ал. 3; становище за изменение на КТ относно липсата на предвидена разпоредба в КТ при възстановяване със съдебно решение на незаконно уволнен работник на работа да му бъде заплатено парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск за периода, през който е останал без работа в резултат на незаконното уволнение, при последващо прекратяване на трудовото правоотношение; становище за промени в ЗСВ, свързани с разпоредбите, относими към въвеждането на електронното правосъдие; становище по законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита от домашно насилие; становище относно законопроект за

представителните искиове за защита колективните интереси на потребителите; становище относно предложението за изменение разпоредбата на чл. 51 от ГПК относно редакцията ѝ, въведена с § 9 от Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 110 от 2020 г., в сила от 30.06.2021 г.); участие в работна група относно промени в Наредба № 2/23.02.2017 г. за показателите, методиката и реда за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд; становище по законопроекта за несъстоятелността на физическите лица; изготвени са становища по сигнал на електронното издание „Предизвикай правото“ относно наличието на противоречива практика на окръжните съдилища при прилагането на чл. 7 от Закона за защита от домашно насилие, в областта на гражданското правораздаване с цел предоставяне на информация от страна на Република България за подготвяне на Доклада за върховенството на правото в Европейския съюз за 2023 г., по молбата на Красимира Байчева с искане председателят на ВКС на основание чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България да сезира Конституционния съд по твърдения за противоконституционност на заповедното производство по ГПК, по предложение с мотиви за изменение на ГПК, касаещо достъпа до касационно обжалване, по законопроекта за изменение и допълнение на ГПК в частта за заповедното производство и по законопроекта за изменение и допълнение на ЗСВ, ГПК и НПК в частта за електронното правосъдие.

Съдия Веска Райчева изготви становище по законопроект за изменение и допълнение на Семейния кодекс № 48-254-01-64, внесен от Костадин Костадинов и група народни представители на 15.11.2022 г.

Съдиите Веска Райчева и Светлана Калинова взеха участие в обучение, организирано от Инспектората към Висшия съдебен съвет на тема: „Практически въпроси относно декларирането на имущество и интереси от съдии, прокурори и следователи. Ролята на декларациите за превенция на конфликта на интереси и противодействие на корупцията в съдебната власт“.

Съдия Светлана Калинова взе участие в редовно заседание на Комисията по правни въпроси на 48-то Народно събрание за обсъждане на първо гласуване на законопроекта за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 48-254-01-35, внесен от Надежда Йорданова и група народни представители на 27.10.2022 г.

Съдиите Веска Райчева и Светлана Калинова взеха участие в проведените срещи с обучаващи се магистрати от държави членки по програма за обмен „АЯКОС“ от Република Франция и Кралство Белгия.

През 2022 г. съдии от Гражданска колегия на ВКС взеха участие в обучителни дейности на Националния институт на правосъдието:

- Бонка Дечева-Бакалова взе участие като временен преподавател в уебинар на тема: „Искиове за собственост при твърдения или възражения за грешка или непълнота в кадастралната карта за имоти в урбанизирана територия и извън нея, реституирани по ЗСПЗЗ“, 17.06.2022 г.; в задължително първоначално обучение на кандидати за младши съдии –

випуск 2021 – 2022 г., по темите: „Подробни устройствени планове. Кадастрален план и кадастрална карта. Иск по чл. 54, ал. 2 ЗКИР“, „Способи за придобиване на собственост и други вещни права върху недвижими имоти. Реституция“, 22 – 25.03.2022 г.;

- Дияна Ценева-Каменова взе участие като временен преподавател в задължително първоначално обучение на кандидати за младши съдии – випуск 2021 – 2022 г., по темите: „Придобивна давност; придобиване на право на собственост чрез преобразуване и приватизация на държавни предприятия; способности за придобиване на право на собственост на държавата и общините; реституция по ЗВСОНИ и ЗВСНОИ по ЗТСУ, ЗПИНМ и др.“, 23.03.2022 г.;

- Илияна Папазова-Маркова взе участие като временен преподавател в присъствено обучение на тема: „Защита на правото на собственост по чл. 1 от Протокол № 1 ЕКПЧ“, 11 – 20.04.2022 г.;

- Камелия Маринова взе участие като временен преподавател в уебинар на тема „Въпроси по законовия режим на съпругеската имуществена общност“, 10.06.2022 г.; в задължително въвеждащо обучение на новоназначени съдии в районните съдилища – „Вещно право и съдебна делба“, 28.02 – 01.04.2022 г. в задължително първоначално обучение на кандидати за младши съдии – випуск 2021 – 2022 г., по темата: „Съдебна делба“, 29.04.2022 г. – 04.05.2022 г.;

- Маргарита Георгиева-Димова взе участие като временен преподавател в зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд – Пловдив, 04-05.11.2022 г.;

- Марио Първанов взе участие като временен преподавател в задължително въвеждащо обучение на новоназначени съдии в районните съдилища – „Трудово право“, 02-18.02.2022 г., както и в задължително първоначално обучение на кандидати за младши съдии – випуск 2021 – 2022 г., по темата: „Трудови права“, 30.03.2022 г. – 01.04.2022 г.;

- Светлана Калинова взе участие като модератор в представянето на анализ на тема: „Охранителни производства и производства по спорна съдебна администрация по Семейния кодекс“, разработен по проект „НИП – модерна институция за съдебно обучение“, 02.03.2022 г.; като временен преподавател в присъствено обучение на тема: „Обучение на обучители“, 27 – 28.04.2022 г.; в задължително първоначално обучение на кандидати за младши съдии – випуск 2021 – 2022 г., по темата: „Съдебна делба“, 29.04.2022 г. – 05.05.2022 г.; в задължително въвеждащо обучение на новоназначени съдии в районните съдилища – „Вещно право и съдебна делба“, 28.02 – 01.04.2022 г.; в уебинар на тема: „Защита на собствеността в отношенията между съсобственици по реда на чл. 108 ЗС след постановяване на ТР № 3 от 05.01.2022 г. по тълк. д. № 3/2020 г. на ОСГК на ВКС“, 24.06.2022 г.; в регионално обучение, организирано в партньорство с Окръжен съд – Бургас, на тема: „Защита на собствеността по реда на чл. 109 ЗС“, 01.07.2022 г.

През 2022 г. участия в комисии за държавни изпити по гражданскоправни науки в различните университети в страната са взели

съдиите: Светла Бояджиева, Веселка Марева, Мария Иванова, Светлана Калинова, Геновева Николаева, Филип Владимиров, Снежанка Николова, Бонка Дечева, Илияна Папазова, Геника Михайлова, Гергана Никова, Емилия Донкова, Здравка Първанова, Маргарита Георгиева, Геновева Николаева, Теодора Гроздева, Драгомир Драгнев, Александър Цонев, Василка Илиева, Албена Бонева и Веска Райчева.

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА ОТ ОБРАЗУВАНЕТО ДО ПРИКЛЮЧВАНЕТО ИМ

През 2022 г. в Гражданската колегия работят 48 съдебни служители, включително 15 съдебни помощници, 1 секретар на колегия, 16 съдебни секретари, 10 съдебни деловодители, 1 деловодител в адвокатската стая и 5 куриери. Съставът на съдебните служители се променя през годината с оглед на освобождаването от длъжност на служители, които се пенсионира, ползват отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст или са освободени от длъжност, предвид класирането им в конкурс на ВСС за младши съдии.

Служителите в Гражданската колегия на ВКС притежават добра квалификация и професионален опит. Постъпващите в регистратурата дела се образуват, докладват и насрочват своевременно. Всички молби, невръчените призовки, съобщения и други съдебни книжа се докладват своевременно на съдията докладчик, който се произнася по тях. Съдебните протоколи се изготвят веднага след съдебните заседания, като отразяват пълно и точно извършените съдопроизводствени действия.

7. ИЗВОДИ

Въз основа на посочената информация в доклада може да се направи извода, че и през изминалата 2022 г., въпреки обявената извънредна епидемична обстановка до 01.04.2022 г. в страната, съдиите от Гражданската колегия на ВКС са осъществили значителна по количество правораздавателна дейност, насочена към осигуряване на точно и еднакво приложение на закона. Големият брой образувани и приключени тълкувателни дела – по инициатива на съдебни състави (чл. 292 от ГПК) или по искане на председателя на съда, респективно на други лица по чл. 125 от ЗСВ, показва, че ВКС продължава да изпълнява основното си конституционно правомощие, а именно уеднаквяване на съдебната практика като важна предпоставка за предвидимост на правосъдието и повишаване на общественото доверие в него.

IV. ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ

Статистически данни за делата, разглеждани през 2022 г. в Търговската колегия на Върховния касационен съд, както и за свършените дела през годината

Несвършени дела към 1 януари 2022 г. От тях: - търговски дела - частни производства	2048 бр. 1742 бр. 306 бр.
Образувани дела през 2022 г. От тях: - търговски дела - частни производства	2798 бр. 1842 бр. 956 бр.
Общ брой на делата за разглеждане през 2022 г. От тях: - производства по търговски дела - частни производства	4846 бр. 3584 бр. 1262 бр.
Свършени дела през 2022 г. От тях: - свършени търговски дела - свършени частни производства	2686 бр. 1661 бр. 1025 бр.
Несвършени дела към 31 декември 2022 г. От тях: - търговски дела - частни производства	2092 бр. 1871 бр. 221 бр.

* Данните са общо за всички дела, образувани като търговски, като следва да се има предвид обстоятелството, че освен касационни търговски дела колегията разглежда второинстанционни дела по Закона за политическите партии, първоинстанционни дела по чл. 47 от Закона за международния търговски арбитраж и дела за отмяна по реда на чл. 303 и сл. от ГПК.

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Към 01.01.2022 г. Търговската колегия на ВКС при щат от 27 съдии функционира с 8 постоянно действащи състава, включващи 16 титулярни съдии и 8 командировани съдии. Към 31.12.2022 г. щатът в колегията е 30 съдийски бройки (със Заповед № 778/19.10.2022 г. на председателя на ВКС на Търговската колегия са предоставени трите съдийски бройки, разкрити с решение на Пленума на ВСС от 21.07.2022 г.). Правораздавателната дейност в колегията към края на отчетната година се осъществява от 9 състава, включващи 24 титулярни съдии и 3 командировани съдии.

До 02.03.2022 г. – датата на нейното освобождаване поради навършване на пенсионна възраст, Търговската колегия е ръководена от заместника на председателя на Върховния касационен съд съдия Дария Проданова. Със Заповед № 136/04.03.2022 г. на председателя на ВКС съдия Емилия Василева – председател на Второ отделение, е определена за изпълняваща функциите „заместник на председателя на Върховния касационен съд и ръководител на Търговска колегия на Върховния

касационен съд“, считано от 08.03.2022 г. С решение по Протокол № 12/22.03.2023 г. на Съдийската колегия на ВСС е назначен на основание чл. 160 вр. чл. 168, ал. 2 и чл. 169, ал. 2 от ЗСВ съдията от Търговската колегия Евгений Стайков на длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ и ръководител на Търговска колегия на Върховния касационен съд, встъпил в длъжност на 01.04.2022 г.

В рамките на колегията са обособени две отделения – Първо търговско – ръководено от председателя на отделението съдия Тотка Калчева, и Второ търговско – ръководено от председателя на отделението съдия Емилия Василева. Съставите в Търговската колегия на ВКС се председателстват от съдии с дългогодишен стаж във Върховния касационен съд и с богат опит в областта на търговското право.

В хода на отчетната 2022 г. на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ са освободени от длъжност съдия Дария Проданова, считано от 03.03.2022 г., и съдия Емил Марков, считано от 01.05.2022 г. През годината в Търговската колегия са командироваани следните съдии: Иванка Ангелова – със Заповед № 133/02.03.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 17.03.2022 г., Иво Димитров – със Заповед № 134/02.03.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 01.05.2022 г., и Елена Арнауčkова – със Заповед № 511/26.04.2022 г. на председателя на ВКС, считано от 03.05.2022 г. В резултат на приключилия конкурс за повишаване в длъжност „съдия“ във Върховния касационен съд – Търговска колегия (обявен с решение на СК на ВСС по Протокол 18/11.06.2019 г.) с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 28/12.07.2022 г. са назначени и встъпили в длъжност на 20.07.2022 г. съдиите Людмила Цолова, Мадлена Желева, Анжелина Христова-Борисова и Васил Христатиев. С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 34/27.09.2022 г. в Търговската колегия на ВКС са назначени съдиите Галина Иванова и Десислава Добрева, встъпили в длъжност на 03.10.2022 г., както и съдиите Ивайло Младенов и Анна Ненова-Вълканова, встъпили в длъжност на 14.10.2022 г.

С встъпването в длъжност на класираните 8 съдии от конкурса за повишаване в длъжност „съдия“ във ВКС – Търговска колегия се създаде възможност за формирането на нов девети състав в колегията (пети състав към Първо търговско отделение). Необходимостта от създаването на нов състав е обусловено от виждането на председателя на ВКС, залегнало в концепцията при нейния избор от ВСС, за необходимостта от ускоряване на касационните производства в Търговската колегия, като се намали времето за насрочване на търговските дела в закрити заседания. За осъществяване на тази цел е и постановената от председателя на ВКС Заповед № 836 от 10.11.2022 г., съгласно която за период от четири месеца цялото постъпление на производства по искове за заплащане на застрахователни обезщетения по преки искове на увреденото лице се насочва от Търговската към Гражданската колегия.

С Разпореждане № 19/12.10.2022 г. на ръководителя на ТК на ВКС в двете отделения на Търговската колегия са обособени девет постоянни състави, считано от 17.10.2022 г.

В Първо отделение:

- I състав – Тотка Калчева, Вероника Николова, Мадлена Желева;
- II състав – Боян Балевски, Кристияна Генковска, Анжелина Христова;
- III състав – Елеонора Чаначева, Васил Христатиев, Елена Арнаукова (ком.);
- IV състав – Евгений Стайков, Ирина Петрова, Десислава Добрева;
- V състав – Росица Божилова, Ивайло Младенов, Анна Ненова.

Във Второ отделение:

- I състав – Емилия Василева, Анна Баева, Людмила Цолова;
- II състав – Татяна Върбанова, Петя Хорозова, Иванка Ангелова (ком.);
- III състав – Камелия Ефремова, Бонка Йонкова, Иво Димитров (ком.);
- IV състав – Костадинка Недкова, Николай Марков, Галина Иванова.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ

а) Организация по образуване и насрочване на делата

От 19.07.2022 г. се работи по новите единни за трите колегии Правила за образуването и случайното разпределение и насрочване на делата във Върховния касационен съд, утвърдени със Заповед № 645/19.07.2022 г. на председателя на ВКС. Делата за открити и закрити заседания се насрочват и разглеждат в обичайните графици – ежемесечно всеки съдия (включително ръководителят на колегията и председателите на отделенията) участва най-малко в 1 открито съдебно заседание и в 3 закрити съдебни заседания. Както и в предходни години, ако естеството на делата налага това (дела по несъстоятелност, по Закона за политическите партии), тези дела допълват графичите с цел разглеждането им в предвидените в законите срокове. До 01.04.2022 г. служителите от специализираната администрация работят по график, съобразен с утвърдените от председателя на ВКС правила за работа при пандемията от COVID-19.

И през 2022 г. Търговската колегия на ВКС разполага с една заседателна зала, поради което продължава групирането на делата – отделно открити и закрити заседания, за оптималното използване на залата. Това налага създаването и на двойните графици за открити съдебни заседания – насрочване на заседания на два състава в различни часове.

Постъпилите в регистратурата дела са обработвани незабавно, още в същия ден или най-късно на следващия ден, след въвеждане на необходимата входяща информация от деловодителите в електронната деловодна система.

б) Брой на постъпилите дела, образуваните дела и средна натовареност на съдиите от Търговската колегия

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Отдел "ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ, КОМУНИКАЦИЯ И СЪДЕБНА СТАТИСТИКА"
СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА 2022 г. Справка 6.1
Индивидуални параметри за магистратите - движение на делата

1 / 2

ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ НА ВКС ИНДИВИДУАЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА МАГИСТРАТИТЕ - ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2022 - 31.12.2022. Справка 6.1

Справката е изготвена от отдел ИСКСС към ВКС. Вярност на резултатите е осигурена само и единствено съгласно дефинициите и обхвата описани в МЕТОДИКАТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ във ВКС. Данните са достоверни до толкова, доколкото събитията и обектите са адекватно и своевременно отразени в Деловодната система на съда.

Магистрат	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.10	6.11	6.12	6.13	6.14	6.15	6.16	6.17	6.18	6.19	6.20	6.21	6.22	6.23.1	6.23.2	6.23.3	6.23	6.24	6.25
Евгений Стайков	71	6	77	40	9	49	4	7	11	278	39	38	2	2	4	41	12	53	38	0	38	0	4	58	2	64	3	39
Емилия Василева	69	7	76	61	0	61	15	1	16	216	62	51	8	2	10	73	4	77	54	3	57	4	15	98	147	260	19	67
Тотка Калчева	55	0	55	53	0	53	21	0	21	273	48	31	1	0	1	53	0	53	51	0	51	0	20	55	187	262	15	48
Татяна Върбанова	78	13	91	42	44	86	17	32	49	225	66	66	4	2	6	72	49	121	47	5	52	1	17	134	0	151	22	70
Елеонора Чаначева	72	16	88	67	45	112	15	28	43	224	66	70	5	6	11	74	50	124	62	9	71	2	17	149	0	166	18	68
Камелия Ефремова	80	12	92	68	42	110	9	29	38	193	60	70	14	3	17	76	49	125	69	5	74	0	9	149	1	159	14	68
Бонка Йонкова	83	19	102	69	46	115	11	37	48	39	62	70	10	2	12	74	56	130	73	7	80	0	11	148	0	159	11	65
Боян Балевики	67	12	79	65	45	110	22	22	44	166	62	62	3	5	8	67	47	114	66	10	76	3	22	127	0	149	25	68
Ирина Петрова	64	17	81	69	44	113	11	37	48	19	67	67	6	4	10	74	51	125	58	9	67	1	10	145	1	156	10	68
Росица Божилова	76	14	90	68	41	109	19	28	47	33	64	60	4	10	14	71	50	121	68	5	73	1	18	131	0	149	13	66
Костадинка Недкова	87	10	97	68	42	110	11	26	37	195	62	69	6	3	9	72	43	115	81	9	90	3	13	152	0	165	18	66
Петя Хорозова	80	20	100	69	47	116	10	33	43	93	52	62	6	2	8	58	55	113	89	11	100	1	10	149	1	160	21	71
Анна Баева	88	27	115	68	44	112	14	32	46	13	64	70	8	4	12	74	54	128	83	15	98	2	13	144	0	157	18	68
Вероника Николова	96	16	112	65	44	109	29	26	55	5	82	77	5	3	8	92	48	140	66	12	78	4	27	140	0	167	26	71
Николай Марков	71	10	81	68	44	112	13	31	44	2	59	57	5	3	8	66	43	109	71	11	82	3	13	137	0	150	20	68
Кристиана Генковска	84	14	98	68	43	111	22	31	53	1	76	70	5	5	10	84	49	133	66	8	74	2	22	153	0	175	20	70
Людмила Цолова	55	6	61	81	44	125	11	28	39	173	58	63	6	4	10	69	43	112	66	7	73	4	11	120	1	132	15	66
Мадлена Желева	79	16	95	67	44	111	21	33	54	180	65	61	6	3	9	74	50	124	73	8	81	2	20	130	0	150	21	67
Анжелина Христова	75	16	91	67	41	108	16	35	51	186	55	55	6	4	10	66	50	116	74	10	84	6	15	138	0	153	23	70
Васил Христакчиев	109	15	124	68	44	112	15	29	44	218	49	43	7	2	9	59	37	96	114	22	136	1	15	99	0	114	16	65
Галина Иванова	86	14	100	66	44	110	8	29	37	217	48	52	11	4	15	61	43	104	87	14	101	0	7	142	0	149	16	68
Десислава Добрева	78	19	97	69	47	116	12	29	41	163	59	64	5	3	8	67	46	113	78	19	97	2	12	127	0	139	22	68
Ивайло Младенов	0	0	0	73	9	82	0	4	4	0	3	3	1	0	1	4	4	8	69	5	74	0	0	8	0	8	0	14
Анна Ненова	0	0	0	74	6	80	0	1	1	23	10	13	1	0	1	10	5	15	64	1	65	0	0	17	0	17	0	16
Иванка Ангелова	0	0	0	111	36	147	7	20	27	130	42	46	3	2	5	46	32	78	68	4	72	0	6	87	0	93	12	55
Иво Димитров	0	0	0	59	27	86	2	14	16	126	16	20	5	1	6	21	21	42	68	7	75	0	2	53	1	56	5	38
Елена Арнаукова	0	0	0	99	28	127	13	12	25	21	41	39	2	3	5	46	23	69	65	4	69	1	13	87	1	101	15	39
Емил Марков	33	7	40	0	6	6	4	4	8	90	16	19	0	1	1	17	11	28	2	1	3	0	4	35	1	40	3	8
Ваня Алексиева	2	0	2							0																		
Дария Проданова	2	0	2							36																		
Радостина Караколева	2	0	2							0																		
Общо:	1742	306	2048	1842	956	2798	352	638	990	3538	1453	1468	145	83	228	1661	1025	2686	1871	221	2092	43	346	3115	343	3804	421	1615

През 2022 г. в Търговската колегия са поставени за разглеждане общо 4846 дела/преписки (през 2021 г. техният брой е 4653, през 2020 г. – 4313 бр., през 2019 г. – 4570 бр., през 2018 г. – 3716 бр.), което представлява увеличение с 4,15%. От тях 2048 бр. са несвършени преписки към 01.01.2022 г. и 2798 бр. постъпили през цялата 2022 г.

През 2022 г. в регистратурата са постъпили 3159 бр. преписки, от които са образувани общо 2798 бр. дела (през 2021 – 3048 бр., през 2020 г. – 2522 бр., през 2019 г. – 3025 бр., през 2018 г. – 3226 бр.), както следва: 1842 търговски дела (през 2021 г. – 1804 бр., 2020 г. – 1622 бр., 2019 г. – 1805 бр., 2018 г. – 2037 бр.), 956 частни производства (през 2021 г. – 965 бр., 2020 г. – 900 бр., 2019 г. – 1220 бр., 2018 г. – 1189 бр.), а са прекратени 361 бр. (през 2021 г. – 279 бр., 2020 г. – 357 бр., 2019 г. – 467 бр., 2018 г. – 490 бр.).

От тях в Първо търговско отделение, състоящо се от 15 съдии, са образувани общо 1487 дела (през 2021 г. – 1322 бр., 2020 г. – 1205 бр., 2019 г. – 1372 бр., 2018 г. – 1438 бр.), от тях – 1010 търговски дела (през 2021 г. – 853 бр., 2020 г. – 724 бр., 2019 г. – 846 бр., 2018 г. – 928 бр.) и 477 частни производства (през 2021 г. – 469 бр., 2020 г. – 481 бр., 2019 г. – 526 бр., 2018 г. – 510 бр.). Във Второ отделение, състоящо се от 12 съдии, са образувани общо 1311 дела (през 2021 г. – 1447 бр., 2020 г. – 1317 бр., 2019 г. – 1653 бр., 2018 г. – 1788 бр.), от тях – 832 търговски дела (през 2021 г. – 951 бр., 2020 г. – 791 бр., 2019 г. – 959 бр., 2018 г. – 1109 бр.) и 479 частни производства (през 2021 г. – 496 бр., 2020 г. – 526 бр., 2019 г. – 694 бр., 2018 г. – 679 бр.).

През 2022 г. ръководителят на Търговската колегия е постановил 28 бр. разпореждания, с които е регулирал и оптимизирал дейността на колегията. Разпорежданията могат да бъдат разделени в следните групи: разпореждания, с които се извършват промени в съдебните състави в съответствие с Правилата за образуване, случайно разпределение и насрочване на делата във ВКС; разпореждания, с които се утвърждават графици на съдебните състави за произнасяне по производствата по чл. 282 ГПК и разпореждания за заместване.

В хода на администриране на касационните дела се констатира, че въззивните съдилища продължават да са все по-прецизни по отношение на възложената им проверка по чл. 286 ГПК и задължението за връщане с разпореждане по чл. 286, ал. 2 ГПК на касационните жалби на посочените в процесуалните норми основания. Проверката в колегията за редовността на изпращаните от въззивни инстанции жалби в Търговската колегия на ВКС се извършва от председателите на отделения, които за визирания период са постановили общо 337 броя (2021 г. – 257 бр., 2020 г. – 317 бр., 2019 г. – 454 бр., 2018 г. – 526 бр., 2017 г. – 630 бр.) разпореждания, с които са върнали делата на въззивния съд с конкретни указания. Така председателят на Първо търговско отделение е постановил 190 бр. разпореждания (2021 г. – 125 бр., 2020 г. – 162 бр., 2019 г. – 223 бр., 2018 г. – 251 бр., 2017 г. – 311 бр.), свързани с проверка на редовност на постъпващите жалби, а председателят на Второ търговско отделение – 147 бр. (2021 г. – 132 бр., 2020 г. – 155 бр., 2019 г. – 231 бр., 2018 г. – 275 бр., 2017 г. – 319 бр.). Като основания за връщане най-често продължават да се срещат: невнесена държавна такса или внесена не в дължимия ѝ размер и непредставено или нередовно адвокатско пълномощно за процесуално представителство пред ВКС в съответното производство или удостоверение за юридическа правоспособност.

При заведени в Търговската колегия искания по чл. 282, ал. 2 ГПК за спиране на изпълнението на въззивно решение, те се администрат незабавно и след като се прецени редовността им, въз основа на разпореждане на председател на отделение за образуване, се пристъпва към електронно разпределение на докладчик и в рамките на същия ден се постановява определение от съдебния състав по искането. За 2022 г. са постъпили 130 броя искания за спиране на изпълнението на въззивно

решение по чл. 282 ГПК, по които при констатирани редовни молби и др. документи съдебните състави са постановявали съдебни актове в рамките на същия ден на постъпване на искането. Броят им в сравнение с 2021 г. (88 бр.) е нараснал с 47,73%.

Със Заповед № 691/11.08.2022 г. на председателя на ВКС е разпоредено да се възстанови използването на Единната информационна система на съдилищата, считано от 26.09.2022 г. Поетапно е осъществено обучение на съдиите и на служебните служители за работа с актуалната версия на ЕИСС. След 26.09.2022 г. новопостъпилите търговски дела се обработват и отчитат чрез използването на ЕИСС.

в) Видове образувани дела според техния предмет

Посочената статистика в доклада се позовава на актуалната методика на отчитане на постъпленията на делата, основаваща се на данни от компютърната обработка, заложи в деловодната система на ВКС.

Общият брой на поставените за разглеждане в Търговската колегия на Върховния касационен съд дела (преписки) през 2022 г. е 4846 бр. (през 2021 г. – 4653 бр., 2020 г. – 2879 бр., 2019 г. – 3492 бр., 2018 г. – 3716 бр.), т. е. наблюдава се увеличение с 4,15%.

От постъпилите през годината преписки в регистратурата са образувани в дела 3159 бр. (през 2021 г. – 2769 бр., 2020 г. – 2522 бр., 2019 г. – 3025 бр., 2018 г. – 3226 бр.), както следва:

- търговски дела – 1842 бр. (1804 бр. през 2021 г., 1515 бр. през 2020 г., 1805 през 2019 г., 2037 през 2018 г.);
- частни производства – 956 бр. (965 бр. през 2021 г., 1007 бр. през 2020 г., 1220 бр. през 2019 г., 1189 бр. през 2018 г.);
- прекратени с разпореждане – 361 бр. (279 бр. през 2021 г., 357 бр. през 2020 г., 467 бр. през 2019 г., 490 бр. през 2018 г.).

Запазва се тенденцията да преобладават търговските производства, докато процентът на прекратените преписки намалява.

Търговските дела са групирани по видове, както следва:

- по касационни жалби – 1842 бр. (1804 бр. през 2021 г., 1622 бр. през 2020 г., 1634 бр. през 2019 г., 1704 бр. през 2018 г.);
- по молби за отмяна на влезли в сила съдебни решения – 54 бр. (59 бр. за 2021 г., 55 бр. през 2020 г., 106 бр. през 2019 г., 268 бр. през 2018 г.);
- по иски молби с правно основание чл. 47 от ЗМТА – 42 бр. (през 2021 г. – 38 бр., 51 бр. през 2020 г., 51 бр. през 2019 г., 65 бр. през 2018 г.).

Образуваните дела по депозирани касационни жалби поддържат по-висок брой в сравнение с останалите производства. Броят на образуваните дела по молби за отмяна на влезли в сила съдебни решения е увеличен с 5 бр. в сравнение с 2021 г. С 6 повече са и делата, образувани по иски молби с правно основание чл. 47 от ЗМТА.

До 10.11.2022 г. само в Търговската колегия се образуват дела по иски с правно основание чл. 405 КЗ, чл. 557, ал. 1, т. 1 КЗ и чл. 432, ал. 1 (чл. 226 КЗ отм.), а по иски с правно основание чл. 113 ГПК дела се образуват както в Търговската, така и в Гражданската колегия. След

постановяването на Заповед № 836/10.11.2022 г. на председателя на ВКС цялото постъпление на производствата с номенклатурни кодове 3002491, чл. 405 „Плащане на застрахователно обезщетение“, 3002493, чл. 557, ал. 1, т. 1 КЗ „Обезщетение от фонда за вреди от неидентифицирано МПС“, 3002600, чл. 226, ал. 1 КЗ „Пряк иск на увредения срещу застрахователя“ и 3002612, чл. 432, ал. 1 КЗ „Пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя“ е насочено от Търговската към Гражданската колегия. Въз основа на същата заповед е генериран самостоятелен номенклатурен код за търговските дела по чл. 113 ГПК с предмет „Искове на и срещу потребители“, които са категоризирани като „Потребителски спорове, чл. 113 ГПК“.

Относно делата, образувани по касационни жалби

За пета поредна година най-голям е броят на делата, образувани по прекия иск на застрахования срещу застрахователя (чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) и чл. 432, ал. 1 КЗ) – общо 500 бр. (през 2021 г. – 337 бр., 2020 г. – 410 бр., 2019 г. – 350 бр., 2018 г. – 297 бр.).

Делата, свързани със застрахователните правоотношения, са намалели с 10,07% в сравнение с предходната година – 634 бр. (2021 г. – 705 бр., 2020 г. – 500 бр., 2019 г. – 455 бр., 2018 г. – 392 бр.), но това намаление е свързано с действието на цитираната по-горе Заповед № 836/10.11.2022 г. на председателя на ВКС. Броят на делата извън тези по чл. 432, ал. 1 КЗ е, както следва: 35 бр. по чл. 288 КЗ (отм.) и чл. 557 КЗ (2021 г. – 42 бр., 2020 г. – 29 бр., 2019 г. – 29 бр., 2018 г. – 33 бр.), 5 бр. по чл. 208 КЗ (отм.) и чл. 386 КЗ (2021 г. – 12 бр., 2020 г. – 22 бр., 2019 г. – 31 бр., 2018 г. – 29 бр.). Образуваните дела по чл. 558, ал. 5 КЗ са 13 бр. (2021 г. – 6 бр., 2020 г. – 2 бр., 2019 г. – 1 бр.), чл. 493, ал. 1, т. 2 КЗ – 1 бр. (2021 г. – 10 бр., 2020 г. – 2 бр., 2019 г. – 2 бр.), чл. 435 КЗ – 1 бр. (2021 г. – 0 бр., 2020 г. – 2 бр., 2019 г. – 1 бр.), чл. 288, ал. 12 КЗ (отм.) – 10 бр. (2021 г. – 2 бр., 2020 г. – 2 бр., 2019 г. – 3 бр.), чл. 405 КЗ – 20 бр. (2021 г. – 18 бр., 2020 г. – 12 бр., 2019 г. – 6 бр.), 557, ал. 1, т. 1 КЗ – 25 бр. (2021 г. – 34 бр., 2020 г. – 16 бр.)

Със 74 бр. повече в сравнение с 2021 г. са постъпилите и образувани дела по касационни жалби, свързани с изпълнителното производство – общо 211 бр. (2021 г. – 137 бр., 2020 г. – 175 бр., 2019 г. – 229 бр., 2018 г. – 243 бр.). От тях най-голям е броят на делата по чл. 422 вр. чл. 415 ГПК – 183 бр. (през 2021 г. – 113 бр., 2020 г. – 149 бр., 2019 г. – 205 бр., 2018 г. – 215 бр.).

Образуваните през годината дела, свързани със Закона за задълженията и договорите, са 439 бр., което представлява намаление със 145 бр. спрямо предишната година (през 2021г. – 584 бр., 2020 г. – 436 бр., 2019 г. – 516 бр., 2018 г. – 530 бр.). Намаление спрямо 2021 г. се констатира при делата по искове за изпълнение на договори или за заплащане на обезщетения/неизпълнение на договорни задължения по чл. 79, ал. 1 ЗЗД – 177 бр. (през 2021 г. – 195 бр., 2020 г. – 155 бр., 2019 г. –

203 бр., 2018 г. – 178 бр.). Леко нараснал е броят на делата по чл. 55 ЗЗД – 72 бр. (2021 г. – 64 бр., 2020 г. – 75 бр., 2019 г. – 72 бр., 2018 г. – 108 бр.).

С 37 бр. по-малко в сравнение с предходната година са делата, свързани с търговската несъстоятелност – общо 95 бр. (2021 г. – 132 бр., 2020 г. – 108 бр., 2019 г. – 138 бр., 2018 г. – 152 бр.). От тях по молби за откриване на производство по несъстоятелност са образувани 27 дела (през 2021 г. – 15 бр., 2020 г. – 19 бр., 2019 г. – 26 бр., 2018 г. – 31 бр.), искове за нищожност на действия и сделки по чл. 646 ТЗ – 5 бр. (през 2021 г. – 12 бр., 2020 г. – 1 бр., 2019 г. – 4 бр., 2018 г. – 10 бр.). Намалял е в сравнение с 2021 г. и броят на отменителните искове по чл. 647 и чл. 649 ТЗ – 18 бр. (през 2021 г. – 40 бр., 2020 г. – 19 бр., 2019 г. – 25 бр., 2018 г. – 20 бр.), а установителните искове по чл. 694 ТЗ са запазили броя си от предходната година – 45 бр. (през 2021 г. – 45 бр., 2020 г. – 36 бр., 2019 г. – 53 бр., 2018 г. – 51 бр.).

Образуваните през годината дела, свързани със Закона за банковата несъстоятелност, са се увеличили със 77,78% – 32 бр., докато през 2021 г. са 18 бр. (2020 г. – 41 бр., 2019 г. – 25 бр., 2018 г. – 51 бр.). Леко намалял е броят на делата по чл. 60а, ал. 1 ЗБН – 3 бр. През 2021 г. и 2020 г. техният брой е 5 (през 2019 г. са 9 бр., през 2018 г. – 1 бр.).

През 2022 г. са образувани 54 бр. дела по молба за отмяна на влязло в сила решение, като броят им е сходен с този през 2021 г. (59 бр.) и 2020 г. (56 бр.), и двойно по-малък в сравнение с предходни периоди (2019 г. – 106 бр., 2018 г. – 268 бр.).

През 2022 г., също като и през 2021 г., са образувани 2 дела по чл. 23, ал. 1 ЗГВБ (отм.) (2020 г. – 1 бр., 2019 г. – 1 бр.). Образувани са 7 дела по ЗЮЛНЦ.

Леко увеличен е броят на делата, образувани по ЗК – 18 бр. (през 2021 г. – 14 бр., 2020 г. – 10 бр., 2019 г. – 11 бр., 2018 г. – 11 бр.), по ЗПП – 7 бр. (през 2021 г. – 8 бр., 2020 г. – 4 бр., 2019 г. – 7 бр., 2018 г. – 7 бр.), по ЗАПСП – 8 бр. (през 2021 г. – 10 бр., 2020 г. – 7 бр., 2019 г. – 7 бр., 2018 г. – 9 бр.), по ДОПК – 10 бр. (през 2021 г. – 15 бр., 2020 г. – 8 бр., 2019 г. – 8 бр., 2018 г. – 7 бр.) и по ЗЗП – 2 бр. (през 2021 г. – 3 бр., 2020 г. – 5 бр., 2019 г. – 6 бр., 2018 г. – 8 бр.).

Съотношението между допуснати до касационно разглеждане дела спрямо постановените откази за допускане до касационно обжалване, заедно с прекратените, е 26,89%. За предходните отчетни периоди това съотношение е: 2021 г. – 24,02%, 2020 г. – 13,22%, 2019 г. – 22,70%, 2018 г. – 41,47%, 2017 г. – 36,22%, 2016 г. – 21,90%, 2015 г. – 20,75%, 2014 г. – 19,03%. От 1661 общо свършени касационни дела през годината допуснати до касационно обжалване са 352 бр. (2021 г. – 277 бр., 2020 г. – 204 бр., 2019 г. – 357 бр., 2018 г. – 528 бр., 2017 г. – 543 бр., 2016 г. – 395 бр., 2015 г. – 276 бр.), постановени са 1164 отказа за допускане до касационно разглеждане, а са прекратени 145 дела, с оглед на което недопуснатите до касационно обжалване дела, заедно с прекратените, са 1309 бр. (2021 г. – 1153 бр., 2020 г. – 1543 бр., 2019 г. – 1216 бр., 2018 г. – 1273 бр., 2017 г. – 1499 бр., 2016 г. – 1803 бр., 2015 г. – 1054 бр.).

Въз основа на постъпили частни и частни касационни жалби са образувани 956 бр. частни производства (2021 г. – 965 бр., 2020 г. – 1007 бр., 2019 г. – 1220 бр., 2018 г. – 1121 бр., 2017 г. – 1270 бр., 2016 г. – 1201 бр., 2015 г. – 1363 бр.). Частните производства, предмет на регламентация по чл. 274, ал. 2 ГПК, са 417 бр. (2021 г. – 505 бр., 2020 г. – 492 бр., 2019 г. – 594 бр., 2018 г. – 619 бр., 2017 г. – 648 бр., 2016 г. – 621 бр., 2015 г. – 768 бр.), а по чл. 274, ал. 3 ГПК са 403 бр. (през 2021 г. – 361 бр., 2020 г. – 332 бр., 2019 г. – 557 бр., 2018 г. – 502 бр., 2017 г. – 622 бр., 2016 г. – 494 бр., 2015 г. – 489 бр.). Запазва се почти същото съотношение свършени частни производства с акт по същество (638 бр.) спрямо общо свършени частни производства през годината (1025 бр.) – 62,24% (2021 г. – 63,09%, 2020 г. – 63,08%, 2019 г. – 61,82%, 2018 г. – 61,72%).

В колегията са постъпили 1 бр. искане по чл. 23 ГПК за определяне на друг равен по степен съд поради отвод (2021 г. – 2 бр., 2020 г. – 1 бр., 2019 г. – 1 бр., 2018 г. – 3 бр.) и 2 бр., свързани със спор за подсъдност по чл. 122 ГПК (2021 г. – 4 бр., 2020 г. – 2 бр., 2019 г. – 2 бр., 2018 г. – 4 бр.).

Съдии от Търговската колегия на ВКС са се произнесли по 3 молби за определяне на срок при бавност през 2022 г. (2021 г. – 4 бр., 2020 г. – 0 бр., 2019 г. – 2 бр.).

Пред тричленни състави на Търговската колегия през 2022 г. са постъпили 54 молби с правно основание чл. 303 и чл. 304 ГПК за отмяна на влезли в сила актове на съдилищата (2021 г. – 59 бр., 2020 г. – 56 бр., 2019 г. – 106 бр., 2018 г. – 268 бр., 2017 г. – 131 бр., 2016 г. – 143 бр., 2015 г. – 113 бр.). Спрямо общия брой постъпващи и образувани в колегията дела производства за отмяна на влезли в сила съдебни актове представляват около 2% (2021 г. – 2,13%, 2020 г. – 2,22%, 2019 г. – 3,5%, 2018 г. – 8,3%, 2017 г. – 4,11%, 2016 г. – 5,79%, 2015 г. – 3,07%).

3. ПРОВЕДЕНИ ЗАСЕДАНИЯ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДЕЛА

а) Насрочени в открито съдебно заседание

Към 01.01.2022 г. в Търговската колегия са останали несвършени общо 2048 дела (2021 г. – 1884 бр., 2020 г. – 1791 бр., 2019 г. – 1545 бр., 2018 г. – 1262 бр.). От тях висящи са 1742 търговски дела (2021 г. – 1544 бр., 2020 г. – 1497 бр., 2019 г. – 1268 бр., 2018 г. – 1035 бр.) и 306 частни производства (2021 г. – 340 бр., 2020 г. – 294 бр., 2019 г. – 277 бр., 2018 г. – 227 бр.).

През 2022 г. постъпленията от образувани дела на съдиите са средно по 40 бр. (2021 г. – 40,20 бр., 2020 г. – 37,50 бр., 2019 г. – 51 бр., 2018 г. – 59 бр.) частни дела, разпределени измежду 24 съдии, и по 68,22 бр. (2021 г. – 75,17 бр., 2020 г. – 68 бр., 2019 г. – 75 бр., 2018 г. – 89 бр.) касационни дела, разпределени измежду 27 съдии, което прави средно по около 109 бр. (2021 г. – 115 бр., 2020 г. – 105 бр., 2019 г. – 126 бр., 2018 г. – 148 бр.) постъпили и образувани дела през отчетния период, разпределени измежду всички съдии.

За сравнение през 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г. и 2017 г. постъпленията от образувани дела на съдиите варират от средно по 75, 37, 50, 51, 59 и 68 частни дела (разпределени измежду 20 съдии) и по 68, 75, 89 и 76 касационни дела (разпределени измежду 24 съдии) – т. е. по около 115, 105, 126, 148 и 144 постъпили и образувани дела за предходните отчетни периоди.

Заедно с останалите висящи дела от 2021 г. от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. в Търговската колегия са поставени за разглеждане общо 4846 броя дела (2021 г. – 4653 бр., 2020 г. – 4313 бр., 2019 г. – 4570 бр., 2018 г. – 4771 бр.). Тези дела са разпределени на 27 съдии от колегията (2021 г. – 24, 2020 г. – 24, 2019 г. – 24, 2018 г. – 23), което означава средно по 180 бр. образувани дела на производство на съдия (2021 г. – 194 бр., 2020 г. – 180 бр., 2019 г. – 190 бр., 2018 г. – 207 бр.), като при изчислението не се съобразяват намаленото процентно натоварване на председателя на колегията и на двамата председатели на отделения.

От образуваните след щателна преценка от председателите на отделения в Търговската колегия през 2022 г. общо 2798 дела (2021 г. – 2769 бр., 2020 г. – 2522 бр., 2019 г. – 3025 бр., 2018 г. – 3226 бр.) в открито съдебно заседание са насрочени 421 бр. (2021 г. – 435 бр., 2020 г. – 427 бр., 2019 г. – 442 бр., 2018 г. – 591 бр.). От насрочените дела по обективни причини са отложени общо 43 дела (2021 г. – 72 бр., 2020 г. – 69 бр., 2019 г. – 77 бр., 2018 г. – 54 бр.).

Отложените дела представляват 10% спрямо общо решенията, насрочени в открито съдебно заседание за предходната година. За сравнение през 2021 г. са 16,55%, 16,16% през 2020 г., 17,42% през 2019 г. и 9,13% през 2018 г.

През отчетния период до постановяване на решения по тълкувателни дела са спрени 47 производства по търговски дела (през 2021 г. – 46 бр.) и 32 производства по частни (2021 г. – 32 бр., 2020 г. – 32 бр., 2019 г. – 55 бр., 2018 г. – 18 бр.).

б) Свършени дела

През 2022 г. в Търговската колегия са свършени 2686 дела (2021 г. – 2562 бр., 2020 г. – 2407 бр., 2019 г. – 2765 бр. и 2018 г. – 2927 бр.), приключили с решение или определение на съдебен състав.

В Търговската колегия е отчетено провеждането на общо 2036 заседания по дела (2021 г. – 1959 бр., 2020 г. – 1921 бр., 2019 г. – 1920 бр., 2018 г. – 2060 бр.). Съдиите от колегията са провели общо 421 открити съдебни заседания (2021 г. – 435 бр., 2020 г. – 526 бр., 2019 г. – 442 бр., 2018 г. – 591 бр.), в Първо отделение – 211 заседания (2021 г. – 216 бр., 2020 г. – 236 бр., 2019 г. – 196 бр., 2018 г. – 242 бр.), във Второ отделение – 210 заседания (2021 г. – 219 бр., 2020 г. – 290 бр., 2019 г. – 246 бр., 2018 г. – 349 бр.). Закритите заседания са общо 1615 (2021 г. – 1524 бр., 2020 г. – 1395 бр., 2019 г. – 1478 бр., 2018 г. – 1469 бр.), разпределени спрямо отделенията по следния начин: Първо отделение – 809 бр. (2021 г. – 764 бр., 2020 г. – 637 бр., 2019 г. – 653 бр., 2018 г. – 641 бр.), Второ отделение –

806 бр. (2021 г. – 760 бр., 2020 г. – 758 бр., 2019 г. – 825 бр., 2018 г. – 828 бр.).

Постановените от съдиите в колегията съдебни актове са:

- съдебни решения: 346 бр. (2021 г. – 353 бр., 2020 г. – 353 бр., 2019 г. – 353 бр., 2018 г. – 516 бр.), от тях: Първо търговско отделение – 170 бр. (2021 г. – 173 бр., 2020 г. – 159 бр., 2019 г. – 142 бр., 2018 – 212 бр.), Второ търговско отделение – 176 бр. (2021 г. – 180 бр., 2020 г. – 194 бр., 2019 г. – 211 бр., 2018 г. – 304 бр.);

- съдебни определения: 3115 бр. (2021 г. – 2957 бр., 2020 г. – 2897 бр., 2019 г. – 3329 бр., 2018 г. – 3453 бр.).

Свършените дела със съдебен акт по същество общо са 990 бр. (2021 г. – 991 бр., 2020 г. – 864 бр., 2019 г. – 1094 бр., 2018 г. – 1223 бр.), от тях:

- касационните дела с акт по същество са 352 бр. (2021 г. – 368 бр., 2020 г. – 336 бр., 2019 г. – 357 бр., 2018 г. – 528 бр.);

- частните дела по чл. 274 ГПК с акт по същество са 638 бр. (2021 г. – 623 бр., 2020 г. – 528 бр., 2019 г. – 737 бр., 2018 г. – 695 бр.).

От разгледаните общо касационни дела (КЖ+ЧКЖ) недопуснатите до касационно обжалване са 1468 дела (2021 г. – 1415 бр., 2020 г. – 1366 бр., 2019 г. – 1485 бр., 2018 г. – 1455 бр.).

През отчетния период са прекратени общо 228 дела (2021 г. – 156 бр., 2020 г. – 177 бр., 2019 г. – 186 бр., 2018 г. – 249 бр.), от които касационни – 145 бр. (2021 г. – 93 бр., 2020 г. – 116 бр., 2019 г. – 119 бр., 2018 г. – 146 бр.), и частни – 83 бр. (2021 г. – 63 бр., 2020 г. – 61 бр., 2019 г. – 67 бр., 2018 г. – 103 бр.).

Съотношението на броя на постановените в колегията съдебни актове – решения и определения – 3461 бр. (2021 г. – 3310 бр., 2020 г. – 3250 бр., 2019 г. – 3682 бр., 2018 г. – 3969 бр.) спрямо общия брой на съдиите в колегията – 27 (2021 г. – 24, 2020 г. – 24, 2019 г. – 24, 2018 г. – 23), води до извод за постановяване средно от един съдия в Търговската колегия на 128 броя съдебни актове през 2022 г. (2021 г. – 138 бр., 2020 г. – 135 бр., 2019 г. – 153 бр., 2018 г. – 173 бр.).

Съобразно общия брой свършени дела през годината – 2686 (2021 г. – 2562 бр., 2020 г. – 2407, 2019 г. – 2765, 2018 г. – 2927 бр.), спрямо броя на съдиите в Търговската колегия следва, че всеки съдия е разгледал средно по 99,5 дела (2021 г. – 107 бр., 2020 г. – 100 бр., 2019 г. – 115 бр., 2018 г. – 127 бр.) и същевременно е участвал като член на тричленен съдебен състав при постановяването на 299 дела (2021 г. – 321 бр., 2020 г. – 200 бр., 2019 г. – 154 бр., 2018 г. – 381 бр.).

Председателят на колегията се е произнесъл по 49 дела (2021 г. – 49 бр., 2020 г. – 36 бр., 2019 г. – 36 бр., 2018 г. – 48 бр.), 11 от които са приключили със съдебен акт, председателят на Първо отделение – по 53 дела (2021 г. – 51 бр., 2020 г. – 53 бр., 2019 г. – 37 бр., 2018 г. – 65 бр.), председателят на Второ отделение – по 61 дела (2021 г. – 89 бр., 2020 г. – 42, 2019 г. – 78, 2018 г. – 83 бр.).

Не без значение е и обстоятелството, че по едно дело е възможно постановяване на повече от един съдебен акт, предвид производството по допускане на касационно обжалване, както и комбиниране на касационна жалба с частна жалба, които са били образувани в кориците на едно търговско дело. Тази специфика в образуванияте търговски дела обуславя и различния среден брой на делата – 99,5 бр., разглеждани от всеки един съдия от Търговската колегия, и големия среден брой на актовете, постановени от един съдия – 128 (2021 г. – 138 бр., 2020 г. – 135 бр., 2019 г. – 172 бр., 2018 г. – 173 бр., 2017 г. – 165 бр.).

Приключилите със съдебен акт частни производства са 1025 бр. (2021 г. – 975 бр., 2020 г. – 837 бр., 2019 г. – 1192 бр., 2018 г. – 1126 бр.) или на всеки един съдия, разглеждащ частни производства (24 души), се падат средно по 43 бр. разгледани и решени частни дела (2021 г. – 41 бр., 2020 г. – 40 бр., 2019 г. – 60 бр., 2018 г. – 56 бр.).

Натовареността на съдиите от Търговската колегия може да се проследи за периода 2012 – 2022 г. в приложената таблица, като се има предвид, че в колегията през 2012 г. правораздават 19 съдии, в края на 2012 г. са 21 съдии, през 2013 г. – 21 съдии, през 2014 г. – 21 съдии, през 2015 – 24 съдии, през 2016 – 24 съдии, през 2017 г. – 24 съдии, в края на 2017 г. – 22 съдии, през 2018 г. – 23 съдии, през 2019 г. – 24 съдии, през 2020 г. – 24 съдии, през 2021 г. – 24 съдии, през 2022 г. – 27 съдии.

Година	Постъпили	Образувани	Насрочени в открито заседание	Свършени	Допуснати до касац. обжалване	Натовареност брой актове	Натовареност брой дела
2022	3159	2798	421	2686	289	141	104
2021	3048	2769	453	2562	257	138	107
2020	2856	2522	427	2407	264	135	100
2019	3492	3025	442	2765	357	172	115
2018	3716	3226	591	2927	528	173	127
2017	3844	3184	610	3196	543	165	133
2016	4590	2468	604	3463	395	179	144
2015	4659	3712	485	3494	276	177	146
2014	4682	3808	550	3803	322	232	181
2013	4950	4055	473	4379	302	238	209
2012	5107	4073	477	4967	332	237	240

4. ДЕЙНОСТ ПО УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА. ПРОЗРАЧНОСТ НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО

а) Постановени тълкувателни решения

Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии на ВКС през 2022 г. е постановило 11 тълкувателни решения:

- Тълкувателно решение № 6/20.05.2022 г. по т. д. № 6/2020 г. на ОСГТК на ВКС относно възможността (допустимост или недопустимост)

за отмяна по реда на чл. 303 и сл. ГПК влезлите в сила постановления по чл. 496 ал. 1 ГПК за възлагане на недвижими имот;

- Тълкувателно решение № 5/30.05.2022 г. по т. д. № 5/2020 г. на ОСГТК на ВКС относно валидността (нищожност или унищожаемост) на договор, сключен от дееспособно лице, ако то при сключването му е било в състояние на трайна неспособност да разбира или да ръководи действията си;

- Тълкувателно решение № 2/18.03.2022 г. по т. д. № 2/2020 г. на ОСГТК на ВКС относно последиците при направено възражение за прихващане;

- Тълкувателно решение № 1/27.04.2022 г. по т. д. № 1/2020 г. на ОСГТК на ВКС относно задължението на съда да следи служебно за нищожност на сделката;

- Тълкувателно решение № 5/21.01.2022 г. по т. д. № 5/2019 г. на ОСГТК на ВКС относно прилагането на шестмесечният срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД;

- Тълкувателно решение № 3/23.02.2022 г. по т. д. № 3/2019 г. на ОСГТК на ВКС относно разграничението между граждански и търговски дела;

- Тълкувателно решение № 2/23.02.2022 г. по т. д. № 2/2018 г. на ОСГТК на ВКС относно обжалваемостта, респ. необжалваемостта на определение на апелативен съд, постановено по чл. 274, ал. 2, предл. 2 ГПК, с което е потвърдено преграждащо развитието на производството определение или разпореждане на окръжен съд като въззивна инстанция;

- Тълкувателно решение № 1/01.08.2022 г. по т. д. № 1/2021 г. на ОСГТК на ВКС относно приложението на разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД;

- Тълкувателно решение № 4/14.10.2022 г. по т. д. № 4/2019 г. на ОСГТК на ВКС относно прекъсването на давността на основание чл. 116, б. „а“ ЗЗД;

- Тълкувателно решение № 2/22.11.2022 г. по т. д. № 2/2021 г. на ОСГТК на ВКС относно разпределението, изготвено от съдебния изпълнител, в изпълнителното производство по ГПК;

- Тълкувателно решение № 4/23.11.2022 г. по т. д. № 4/2021 г. на ОСГТК на ВКС относно последиците при заявен в касационното производство частичен отказ от иск.

б) Образувани тълкувателни дела

През 2022 г. в Търговската колегия са образувани 2 тълкувателни дела:

- Тълкувателно дело № 1/2022 г. на ОСТК на ВКС, образувано на 17.02.2022 г. по въпроса: „Какви обстоятелства съдът трябва да изследва и да взема предвид при разглеждане на исканията в производствата по чл. 536, ал. 1 ГПК вр. чл. 19 ЗТТРЮЛНЦ?“;

- Тълкувателно дело № 2/2022 г. на ОСТК на ВКС, образувано на 25.07.2022 г. по въпроса „Основание ли е за спиране по реда на чл. 229, ал.

1, т. 4 ГПК на производство по искове с правно основание чл. 57 от Закона за промишления дизайн във връзка с нарушение на правата върху промишлен дизайн наличието на висящо пред административен съд производство по обжалване на решението на председателя на Патентно ведомство на Република България за заличаване на регистрацията на същия промишлен дизайн?“.

Образуваните тълкувателни дела през 2022 г. от Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии са 3:

- Тълкувателно дело № 1/2022 г. на ОСГТК на ВКС по въпроса: „Какво е правното основание на предявен срещу Държавата иск за заплащане на сума – платена (удържана и внесена в държавния бюджет) такса по силата на чл. 35а ЗЕВИ – предвид обявяването на нормата за противоконституционна и неизпълнение на задължението на Народното събрание по чл. 22 ал. 4 ЗКС да отстрани настъпилите от приложението на тази разпоредба неблагоприятни правни последици – непозволено увреждане или неоснователно обогатяване?“;

- Тълкувателно дело № 2/2022 г. на ОСГТК на ВКС по въпроса: „Подлежи ли на обжалване определение за спиране, постановено от първоинстанционен, въззивен или касационен съд, поради отправено по реда на чл. 628 и сл. ГПК преюдициално запитване от друг съд?“;

- Тълкувателно дело № 3/2022 г. на ОСГТК на ВКС по въпросите: „1. В случаите, в които държавата, в която е извършено нарушението на авторско право, е различна от държавата по пребиваване на автора, кой е водещият пазар за ценообразуване при определяне размера на претърпените имуществени вреди под форма на пропуснато лицензионно възнаграждение, които подлежат на обезщетение по силата на чл. 95 от ЗАПСП? 2. Дължимото по силата на чл. 95, ал. 2 ЗАПСП обезщетение за вреди включва ли право на обезщетение за направени извънсъдебни разноски за адвокат с оглед постигане на споразумение при нарушение на авторско право? 3. При определяне на справедливото обезщетение за нарушение на авторско право следва ли да се доказват претърпените неимуществени вреди в следствие на това нарушение или обезщетение на автора за неимуществени вреди се дължи винаги при доказано нарушение на авторско право?“.

През 2022 г. е образувано Тълкувателно дело № 1/2022 г. на ОСГТК на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС по въпроса: „Подлежи ли на обжалване определение за спиране, постановено от първоинстанционен или въззивен съд, поради отправено по реда на чл. 628 и сл. ГПК преюдициално запитване от друг съд?“.

5. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

И през 2022 г. съдии от Търговската колегия продължават обученията на съдии от районните, окръжните и апелативните съдилища.

Съдия Емилия Василева е участвала като временен преподавател в Зонално съвещание за съдиите от района на Апелативен съд – София, проведено в периода 24 – 25.10.2022 г. Съдия Емилия Василева участва в петчленния състав, определен да разгледа дело № 2/2020 г. на ВКС и ВАС, образувано по жалби срещу избора на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдебната власт.

Съдия Тотка Калчева е участвала като временен преподавател в присъствено Обучение на обучители, проведено в периода 27 – 28.04.2022 г. През цялата 2022 г. съдия Тотка Калчева положи изключителни усилия като член на работната група, създадена през 2020 г. за изготвяне на предложения за необходимите промени в ЕИСС.

Съдия Костадинка Недкова е участвала като временен преподавател в следните обучения:

- зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд – Пловдив, проведено в периода 04 – 05.11.2022 г.;

- присъствено обучение на тема „Установяване и удовлетворяване на кредиторите по несъстоятелност“, проведено на 20.06.2022 г.;

- регионално обучение, организирано в партньорство с Окръжен съд – Враца, на тема „Производството по несъстоятелност“, проведено в периода 24.03 – 01.04.2022 г.

И през 2022 г. година продължава участието на съдиите от Търговската колегия в изпитни комисии за полагане на държавни изпити по гражданскоправни науки в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, Университета за национално и световно стопанство – гр. София, Свободния университет „Черноризец Храбър“ – гр. Варна, Бургаския свободен университет и в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград. Ръководителят на колегията и съдии от Търговската колегия участваха в работни групи и заседания на Правната комисия на Народното събрание във връзка с обсъждане на законопроекти.

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА ОТ ОБРАЗУВАНЕТО ДО ПРИКЛЮЧВАНЕТО ИМ

До 01.12.2022 г. щатната численост на съдебните помощници в Търговската колегия е 9 броя, след което щатният брой е увеличен с още 1 бройка. Със заповед от 14.11.2022 г., издадена на основание чл. 5 от Вътрешните правила за работата на съдебните помощници във ВКС, от председателя на Върховния касационен съд е утвърдено ново разпределение на съдебните помощници за оказване на персонална помощ на съдиите от Търговската колегия, като всеки един от съдебните помощници подпомага работата на минимум трима съдии.

През отчетната година съдебните помощници са извършили доклад по общо 3159 преписки (2021 г. – 3326 бр., 2020 г. – 2930, 2019 г. – 3475, 2018 г. – 3798 бр.), като по всички са подготвили проекти на

разпореждания. Изготвените от съдебните помощници проекти на съдебни актове (определения и решения) по търговски дела са общо 653 бр. (2021 г. – 458 бр., 2020 г. – 387 бр., 2019 г. – 484 бр., 2018 г. – 399 бр.). На съдебните помощници през 2022 г. са възложени и 80 допълнителни задачи, свързани с проучването на съдебна практика, включително на СЕС, и аотиране на постановените през годината по същество определения по чл. 274, ал. 3 ГПК и всички решения по чл. 290 ГПК, чл. 303 ГПК и чл. 47 ЗМТА, както и подпомагане на конкурсната комисия по обявления от ВСС конкурс за повишаване в длъжност „съдия“ в апелативен съд – търговско отделение.

През 2022 г. броят на съдебните служители от специализираната администрация (извън съдебните помощници) е 17, от които 9 съдебни секретари, 6 деловодители (един от които е в отпуск за отглеждане на дете) и 2 куриери.

На един деловодител в Търговската колегия през 2022 г. се пада обработването средно на 631 дела (2021 г. – 610 бр., 2020 г. – 630 бр., 2019 г. – 617 бр., 2018 г. – 807 бр.) – постъпващи и образувани дела. До 17.10.2022 г. всеки един от съдебните секретари (с изключение на секретаря на колегията) обслужва съответен съдебен състав. Секретарската работа, свързана с формирания нов девети състав, е поета от всички секретари. Следва да се отбележи, че както съдебните секретари, така и деловодителите в Търговската колегия съвместно и професионално изпълняват задълженията си, за което принос има и опитният секретар на колегията Красимира Ковачка. През годината от служителите в специализираната администрация към Търговската колегия са положени извънредни усилия във връзка с пълноценното въвеждане на ЕИСС.

С Допълнително споразумение № 889/01.12.2022 г. Здравко Стойков на длъжност „експерт-юрисконсулт“ към сектор „Правен и човешки ресурси“ на Отдел „Финанси и човешки ресурси“ на ВКС е преназначен на съществуваща щатна бройка „съдебен помощник“ в Търговската колегия на ВКС. Със заповеди № 890/01.12.2022 г. и № 915/02.12.2022 г. на председателя на ВКС му е възложено осъществяването на процесуално представителство пред съдилищата по дела, по които е страна ВКС, както и да поддържа електронен регистър на тези дела. Като резултат от дейността на Здравко Стойков по осъществяване на правна защита на ВКС по предявени граждански иски следва да се отбележи, че през 2022 г. ВКС не е изплащало суми, тъй като няма уважени осъдителни иски против ВКС по приключилите с влязъл в сила съдебен акт 19 броя дела.

7. ИЗВОДИ

Констатираните в доклада положителни данни за качеството на правораздаването в колегията за отчетната 2022 г. е резултат на отговорното отношение на съдиите от колегията към работата им при разглеждането и решаването на търговските дела, както и на добрите колегиални отношения, съществуващи в рамките на отделните състави. За

постигането на още по-добри показатели при търговското правораздаване и в частност – за съкращаване на периода от време за насрочване на търговските дела в закрито заседание, биха могли да бъдат предприети и осъществени следните мерки:

- чрез законодателно изменение на разпоредбата на чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК да се увеличи прагът на достъп до касационно обжалване по търговски дела над досегашния размер от 20 000 лв. В резултат на инфлационните процеси в страната, особено през отчетната 2022 г., търговските спорове с цена на иска под 20 000 лв. стават изключение, което от своя страна обуславя бъдеща тенденция за увеличаване на броя на касационните дела с несъществен за търговците материален интерес;

- чрез законодателно изменение на разпоредбата на чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК да се увеличи прагът на достъп до касационно обжалване по граждански дела над досегашния размер от 5000 лв., определен през 2010 г. Това изменение ще допринесе за съкращаване на времето за насрочването на търговските дела в закрити заседания, тъй като делата по искове на и срещу потребители по чл. 113 ГПК – които се разглеждат като граждански, са съществена част от делата, образувани в Търговската колегия. Не отговаря на действителното положение тезата, че ограничаването на достъпа до касация по потребителски спорове би ощетило правата на потребителите. Напротив, триинстанционното производство увеличава разноските на страните по делата, води до забавяне на производствата и което е най-важно – в случаите при уважаване на исковете, изцяло или частично, за задължения, произтичащи от договор за потребителски кредит, потребителят дължи на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД законната лихва, натрупана и по време на касационното производство, която лихва надхвърля значително по размер (+ 10 пункта) годишния лихвен процент, определен от БНБ;

- чрез законодателно изменение на разпоредбите на чл. 188 и сл. ЗСВ и чрез промени в Наредба № 1/09.02.2017 г. на ВСС да се предвиди облекчен спрямо сегашния ред за провеждане на конкурсите за повишаване в длъжност в органите на съдебната власт. През отчетната 2022 г. в резултат на обявен от СК на ВСС (Протокол № 31/26.07.2022 г.) конкурс за повишаване и заемане на длъжност „съдия“ в търговските отделения на апелативните съдилища бе определен (Протокол № 41/01.11.2022 г. на СК на ВСС) поименния състав на конкурсната комисия, включващ четирима съдии от Търговската колегия на ВКС, в чиито задължения е класирането на кандидатите след проверка на 1200 бр. дела (200 кандидати по 6 дела). Касае се за огромен по обем труд на съдиите, което неминуемо се отразява на срочността при разглеждането и решаването на касационните търговски дела. Предстои (след окончателно приключване на конкурса от 2019 г.) обявяване от СК на ВСС на нов конкурс за свободните 6 броя длъжности „съдия“ в Търговската колегия на ВКС. Включването на нови четирима съдии от Търговската колегия на ВКС в новата конкурсна комисия допълнително ще затрудни правораздавателната дейност в колегията;

- чрез увеличаване на щатните бройки за съдебни помощници в Търговската колегия на ВКС с още 2 бройки. По този начин, след формирането на нов 10 състав, съдиите ще бъдат подпомагани от 10 съдебни помощници, 1 съдебен помощник ще подпомага дейността на ръководителя на колегията и 1 съдебен помощник ще продължи да осъществява процесуалното представителство на ВКС;

- чрез осигуряване допълнително на поне един съдийска кабинет за съдиите от Търговската колегия и разширяване на пространството в Търговското деловодство;

- чрез други мерки, относими за дейността и на останалите колегии на ВКС. Следва да се обсъди възможността за промени в чл. 203а, ал. 1, т. 6 ЗСВ, касаещи състава и дейността на помощните атестационни комисии. Ангажирането на трима съдии от ВКС за всяка помощна атестационна комисия за атестирането на съдиите от апелативните съдилища затруднява качествено и срочно изпълнение на професионалните задължения на съдиите от ВКС. Би следвало СК на ВСС да обсъди изменение на т. 8.1 и т. 8.3 от Правилата за определяне и поставяне на индекси на съдебните актове за резултатите от инстанционната проверка и от производствата по възобновяване по наказателни дела (в сила от 01.01.2022 г.). В тази връзка през отчетната година на Пленум на ВКС на 28.04.2022 г. (т. 10) съдиите от ВКС категорично се обединиха около становището, че с разпоредбите на т. 8.1 и т. 8.3 от Правилата за определяне и поставяне на индекси се разширява кръгът на служебните задължения на съдиите от ВКС с дейност по съдебна администрация, която не съответства на законово разписаните в ЗСВ и в процесуалните закони функции и задължения на върховните съдии.

В заключение: през отчетната 2022 г. съдиите от Търговската колегия на ВКС, подпомогнати от служителите от специализираната администрация, независимо от наличието на определени обективни затруднения в работата, успешно се справиха със своите професионални задължения, осъществявайки значителна по количество и с високо качество правораздавателна дейност.

Глава втора.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Подробна информация за дейността на съдилищата в Република България по апелативни райони с конкретни статистически данни и анализи, свързани с тях, е предоставена в годишните доклади, изготвени от председателите на апелативните съдилища и публикувани в сайтовете на тези съдебни звена:

- Апелативен съд – Бургас – <https://burgas-as.justice.bg/bg/2247>;
- Апелативен съд – Варна – <https://varna-as.justice.bg/bg/2317>;
- Апелативен съд – Велико Търново –
<https://vtarnovo-as.justice.bg/bg/2387>;
- Апелативен съд – Пловдив – <https://plovdiv-as.justice.bg/bg/2457>;
- Софийски апелативен съд – <https://sofia-as.justice.bg/bg/2527>;
- Военно-апелативен съд – <https://voas.justice.bg/bg/2807>.

I. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ, НАТОВАРЕНОСТ, КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС

През отчетната 2022 г. в Апелативен съд – Бургас са постъпили общо за разглеждане 1028 броя дела, което е с 87 дела по-малко от предходната 2021 г. и с 61 дела от 2020 година.

Постъпилите дела по видове са:

- наказателни дела: през 2022 г. са 280 дела, през 2021 г. – 259 дела, и през 2020 г. – 313 дела;
- въззивни граждански дела: през 2022 г. са 263 дела, през 2021 г. – 289 дела, през 2020 г. – 183 дела;
- въззивни търговски дела: през 2022 г. са 118 дела, през 2021 г. – 157 дела, а през 2020 г. – 102 дела;
- частни граждански и търговски дела 2-ра инстанция: през 2022 г. са 308 дела, през 2021 г. – 410 дела, а през 2020 г. – 491 дела.

От тези данни е видно, че постъпленията на наказателни дела са се увеличили, докато за граждански и търговски дела има лек спад.

Общ брой дела за разглеждане за периода 2022 – 2020 г. е:

- за 2022 г. – 1173 дела;
- за 2021 г. – 1256 дела;
- за 2020 г. – 1181 дела.

Със 7,08% е намален броят на делата за разглеждане през 2022 г. спрямо тези през 2021 г. и с 0,7% спрямо 2020 г.

Общо свършените дела за периода 2022 – 2020 г.:

- за 2022 г. – 1056 дела;
- за 2021 г. – 1111 дела;
- за 2020 г. – 1040 дела.

С 5,21% е намален броят на общо свършените дела през 2022 г. спрямо свършените през 2021 г. и е увеличен с 1,5% спрямо 2020 г.

В тримесечен срок са свършени 91% от делата. Този показател сочи, че постигнатата бързина в работата на съда е трайна тенденция.

От 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. кадровата обезпеченост на съда се състои от 15 съдии, които след решение на Общото събрание на съдиите от 01.06.2016 г. са разпределени в три отделения: 6 съдии в наказателно отделение, 5 съдии в гражданско отделение и 4 съдии в търговско отделение. Седем от съдиите са командировани от други съдилища. При този брой на съдиите, като цяло и по отделения, в конкретни случаи се затруднява формирането на съдебните състави, а съдиите от гражданско и търговско отделение, които се налага да участват в разглеждане на наказателни дела, са особено затруднени. Тайните съвещания по такива дела отнемат повече време от останалите, което се отразява на натовареността на всички съдии. Налице е и различна натовареност на съдиите по материя. Това налага с решение на ОС да бъдат променени Правилата за случайно разпределение и натовареността на съдиите в Апелативен съд – Бургас, като считано от 01.01.2023 г. участието на съдии от гражданско и търговско отделения в съдебни състави по върнати за ново разглеждане от апелативен съд наказателни дела да бъде по изключение – при невъзможност да се формира състав от съдии от наказателното отделение.

Обща средна натовареност за Апелативен съд – Бургас:

- през 2022 г. в Апелативен съд – Бургас са разгледани общо 1173 дела, което представлява 6,52 дела средна месечна натовареност по щат на съдия;
- през 2021 г. в Апелативен съд – Бургас са разгледани общо 1256 дела, което представлява 6,98 дела средна месечна натовареност по щат на съдия;
- през 2020 г. в Апелативен съд – Бургас са разгледани общо 1181 дела, което представлява 6,56 дела средна месечна натовареност по щат на съдия.

И през настоящия отчетен период натовареността се измерва количествено чрез броя дела спрямо щатната численост и действителната натовареност.

През последните три години е налице устойчивост на натовареността.

Натовареност по броя на свършените дела:

- за 2022 г. те са 1056 дела, което е 5,87 дела месечно;
- за 2021 г. те са 1111 дела, което е 6,17 дела месечно;
- за 2020 г. те са 1040 дела, което е 5,78 дела месечно.

Действителна натовареност:

- за 2022 г. общо на съдия спрямо разгледаните дела е 6,71 броя на месец, а към свършените 6,04;
- за 2021 г. общо на съдия спрямо разгледаните дела е 7,16 броя на месец, а към свършените 6,34;
- за 2020 г. общо на съдия спрямо разгледаните дела е 6,73 на месец, а към свършените 5,92.

ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

Към 1 януари 2022 г. са останали несвършени от предходния период общо за окръжните съдилища 69 н.о.х.д. и 46 ч.н.д. 1 инстанция, а висящи в края на периода към 31 декември 2022 г. са 78 н.о.х.д. и 41 ч.н.д. 1 инстанция.

През отчетната 2022 г. в окръжните съдилища от апелативния съдебен район са постъпили общо 291 броя н.о.х.д. и 1329 броя ч.н.д. 1 инстанция.

Всичко дела за разглеждане в сравнение за тригодишен период:

- за 2022 г. са 366 н.о.х.д., 1375 ч.н.д., както и 162 ч.н.д. разпити;
- за 2021 г. са 373 н.о.х.д., 1065 ч.н.д., както и 88 ч.н.д. разпити;
- за 2020 г. са 373 н.о.х.д., 1298 ч.н.д., 121 разпити.

Разпределението на делата за разглеждане за 2022 г. по съдилища е:

- Окръжен съд – Бургас е разгледал 204 н.о.х.д. и 847 ч.н.д., както и 112 разпити;
- Окръжен съд – Сливен е разгледал 96 н.о.х.д., 409 броя ч.н.д. и 25 разпити;
- Окръжен съд – Ямбол е разгледал 66 н.о.х.д., 119 броя ч.н.д. и 25 разпити.

Всичко свършени дела в сравнение за тригодишен период:

- за 2022 г. са 288 н.о.х.д. и 1334 ч.н.д., както и 162 разпити;
- за 2021 г. са 304 н.о.х.д. и 1018 ч.н.д., както и 88 разпити;
- за 2020 г. са 297 н.о.х.д. и 1259 ч.н.д., както и 121 разпити.

През отчетния период окръжните съдилища са постановили актове по същество по н.о.х.д. общо по 97 броя дела:

- за Бургаския окръжен съд са 53 бр.;
- за Сливенския окръжен съд са 25 бр.;
- за Ямболския окръжен съд 19 бр.

Към 1 януари 2022 г. са останали общо несвършени в окръжните съдилища от съдебния район от предходния период 93 броя в.н.о.х.д. и 26 броя в.ч.н.д. Към 31 декември 2022 г. са останали несвършени общо 123 въззивни наказателни дела и 39 частни наказателни дела.

През 2022 г. в окръжните съдилища са постъпили общо 352 броя в.н.о.х.д. и 411 броя ч.н.д. 2-ра инстанция. През 2021 г. в окръжните съдилища са постъпили общо 352 броя в.н.о.х.д. и 368 броя ч.н.д. 2-ра инстанция. През 2020 г. са постъпили общо 346 броя в.н.о.х.д. и 370 броя частни дела.

През отчетната 2022 г. в окръжните съдилища са разгледани общо 445 броя в.н.о.х.д. и 437 броя частни наказателни дела 2-ра инстанция. През 2021 г. в окръжните съдилища са разгледани общо 437 броя в.н.о.х.д. и 381 броя частни наказателни дела 2-ра инстанция. През 2020 г. са разгледани общо 414 бр. в.н.о.х.д. и 395 бр. частни наказателни дела 2-ра инстанция.

Свършените в.н.о.х.д. през отчетната година 2022 г. общо за окръжните съдилища са 322 броя. Свършените в.н.о.х.д. през 2021 г. общо са 343 броя. Свършените в.н.о.х.д. през 2020 г. са 329 броя.

Приключили общо дела със съдебен акт по същество:

- през отчетната 2022 г. това са 374 частни дела, т. е. 93,97% от общо свършените частни наказателни дела;

- през 2021 г. това са 326 частни дела, т. е. 91,83% от общо свършените;

- през 2020 г. са общо 358 броя в.ч.н.д., т. е. 93,72% от свършените.

Към 1 януари 2022 г. са висящи общо несвършени в окръжните съдилища от съдебния район от предходния период 850 първоинстанционни граждански, търговски и фирмени дела, включително частни граждански и частни търговски дела, като съответно са: 457 граждански първа инстанция, 392 търговски първа инстанция, 1 ч.г.д., 0 – фирмено дело. Към 31 декември 2022 г. са останали несвършени общо 485 граждански дела, 1 частно и 378 търговски дела.

Висящи/несвършени в началото на отчетния период към 01.01.2022 г. дела съответно по съдилища:

- Бургаски окръжен съд: за 2022 г. са 621, за 2021 г. са 571, за 2020 г. са 527;

- Сливенски окръжен съд: за 2022 г. са 105 дела, за 2021 г. са 104, за 2020 г. са 126;

- Ямболски окръжен съд: за 2022 г. са 124, за 2021 г. са 136, за 2020 г. са 84.

В края на отчетния период общо в окръжните съдилища останали несвършени/висящи дела за 2022 г. са 864 дела (при 850 дела за 2021 г. и 810 дела за 2020 г.), от които:

- 485 граждански 1-ва инстанция (457 за 2021 г. и 388 за 2020 г.);

- 378 търговски 1-ва инстанция (392 за 2021 г., при 420 за 2020 г.);

- 1 частно гражданско 1-ва инстанция (при 1 за 2021 г. и 2 за 2020 г.).

Общо постъпление в трите окръжни съдилища от района на Бургаския апелативен съд:

- през 2022 г. са постъпили 1400 броя граждански и търговски дела първа инстанция, включително и частни;

- през 2021 г. са постъпили 1426 броя граждански и търговски дела първа инстанция, включително и частни;

- през 2020 г. са постъпили 1374 броя граждански и търговски дела първа инстанция, включително и частни.

Брой на всичко дела за разглеждане по окръжни съдилища:

- Бургаски окръжен съд: през 2022 г. са 1604 бр., през 2021 г. са 1586 бр., през 2020 г. са 1465 бр.;

- Сливенски окръжен съд: за 2022 г. са 400 дела, за 2021 г. са 370 дела, за 2020 г. са 403 дела;

- Ямболски окръжен съд: през 2022 г. разгледаните дела са 280 бр., през 2021 г. са 293 бр., през 2020 г. са 262 бр.

Свършени първоинстанционни граждански, търговски и частни дела общо в окръжните съдилища:

- през 2022 г. са 1420 броя (1341 гр. и търг. и 79 частни дела);

- през 2021 г. са 1399 броя (1318 гр. и търг. и 81 частни дела);

- през 2020 г. са 1320 броя (1234 броя и 86 частни дела).

Брой на свършени със съдебен акт по същество по окръжни съдилища:

- Бургаски окръжен съд: за 2022 г. са 725, за 2021 г. са 747, за 2020 г. са 674;

- Сливенски окръжен съд: за 2022 г. са 241, за 2021 г. са 221, за 2020 г. са 243;

- Ямболски окръжен съд: за 2022 г. са 125, за 2021 г. са 124, за 2020 г. са 97.

Разгледани и свършени фирмени дела общо в окръжните съдилища: за 2022 г. са 9 фирмени дела, свършени са 9, като всички са свършени в тримесечния срок, т. е. 100% и са решени със съдебен акт по същество; за 2021 г. са 16 фирмени дела, свършени са 16, като 15 са свършени в тримесечния срок, т. е. 94% и са решени със съдебен акт по същество; за 2020 г. са 7 фирмени дела, свършени са 6, като всички 6 са свършени в тримесечния срок, т. е. 100% и са решени със съдебен акт по същество.

Останали несвършени от предходната година към 1 януари дела в окръжните съдилища в района на Апелативен съд – Бургас за 2022 г. са съответно 748 въззивни граждански дела и 80 частни граждански дела 2-ра инстанция.

Останалите несвършени дела в окръжните съдилища в района на Апелативен съд – Бургас към 31.12.2022 г. са 537 въззивни граждански дела и 56 частни граждански дела 2-ра инстанция.

Постъпили общо в окръжните съдилища въззивни граждански дела и частни граждански дела 2-ра инстанция: през 2022 г. постъпилите въззивни граждански дела са 2626, от които 1847 въззивни граждански дела, 779 частни граждански дела 2-ра инстанция; през 2021 г. са постъпили 2490 въззивни граждански дела, от които 1562 въззивни граждански дела, 928 частни граждански дела 2-ра инстанция; през 2020 г. постъпилите въззивни граждански дела са 3626, от които 2686 въззивни граждански дела, 940 частни граждански дела 2-ра инстанция.

Постъпили въззивни граждански дела и частни граждански дела 2-ра инстанция по окръжни съдилища:

- в Бургаския окръжен съд: през 2022 г. са 1243 въззивни граждански дела, 545 частни граждански дела 2-ра инстанция, през 2021 г. са 1141 въззивни граждански дела, 687 частни граждански дела 2-ра инстанция, за

2020 г. са 1792 въззивни граждански дела, 700 частни граждански дела 2-ра инстанция;

- в Сливенския окръжен съд: за 2022 г. са 221 въззивни граждански дела и 141 частни граждански дела 2-ра инстанция, за 2021 г. са 244 въззивни граждански дела и 149 частни граждански дела 2-ра инстанция, за 2020 г. са 431 въззивни граждански дела и 164 частни граждански дела 2-ра инстанция;

- в Ямболския окръжен съд: за 2022 г. са 383 въззивни граждански дела и 93 частни граждански дела 2-ра инстанция, за 2021 г. са 177 въззивни граждански дела и 92 частни граждански дела 2-ра инстанция, за 2020 г. са 463 въззивни граждански дела и 76 частни граждански дела 2-ра инстанция.

Общо разгледани въззивни граждански дела и частни граждански дела 2-ра инстанция в съдебния район: през 2022 г. са 3459, за 2021 г. са 3257, за 2020 г. са 4062.

Общ брой за разглеждане въззивни граждански дела и частни граждански дела 2-ра инстанция по окръжни съдилища:

- в Бургаския окръжен съд: през 2022 г. са разгледани общо 2400 въззивни граждански дела, от които 1785 въззивни граждански и 615 частни граждански дела, през 2021 г. са разгледани общо 2373 въззивни граждански дела, от които 1628 въззивни граждански и 745 частни граждански дела, през 2020 г. са разгледани общо 2861 въззивни граждански дела, от които 2130 въззивни граждански и 731 частни граждански дела;

- в Сливенския окръжен съд: през 2022 г. са разгледани 382 въззивни граждански дела, от които 239 въззивни граждански и 143 частни граждански дела 2-ра инстанция, през 2021 г. са разгледани 436 въззивни граждански дела, от които 281 въззивни граждански и 155 частни граждански дела 2-ра инстанция, през 2020 г. са разгледани 625 въззивни граждански дела, от които 457 въззивни граждански и 168 частни граждански дела 2-ра инстанция;

- в Ямболския окръжен съд: през 2022 г. са разгледани 677 въззивни граждански дела, от които 576 въззивни граждански дела и 101 частни гр. дела 2-ра инстанция, през 2021 г. са разгледани 448 въззивни граждански дела, от които 351 въззивни граждански дела и 97 частни гр. дела 2-ра инстанция, през 2020 г. са разгледани 576 въззивни граждански дела, от които 496 въззивни граждански дела и 80 частни гр. дела 2-ра инстанция.

Общо свършени въззивни граждански и частни граждански дела в окръжните съдилища от района на Апелативен съд – Бургас: през 2022 г. са свършени общо 2866 въззивни гр. дела, от които 2063 въззивни гр. дела и 803 частни гр. дела 2-ра инстанция, през 2021 г. са свършени общо 2429 въззивни гр. дела, от които 1512 въззивни гр. дела и 917 частни гр. дела 2-ра инстанция, през 2020 г. са свършени общо 3304 въззивни гр. дела, от които 2390 въззивни гр. дела и 914 частни гр. дела 2-ра инстанция.

Постановените съдебни актове от окръжните съдилища в района на Апелативен съд – Бургас през 2022 г. са 1872 по въззивни граждански дела

и 738 по частни гр. дела 2-ра инстанция. През 2021 г. са 1331 по въззивни граждански дела и 821 по частни гр. дела 2-ра инстанция. За 2020 г. са 2219 по въззивни граждански дела и 812 по частни гр. дела 2-ра инстанция.

През 2022 г. в окръжните съдилища в Бургаския апелативен район правосъдие са осъществявали 71 съдии по щат.

Окръжен съд – Бургас: Утвърдената щатна численост към 01.01.2022 г. е 125 щ. бр., от които 45 щ. бр. магистрати (в това число 1 щ. бр. председател, 3 щ. бр. заместник-председател, 37 щ. бр. съдии, 4 щ. бр. мл. съдии) и 80 щ. бр. съдебна администрация. Заетата щатна численост към 31.12.2022 г. е 120 щ. бр., от които 42 щ. бр. магистрати (в това число 1 щ. бр. председател, 3 щ. бр. заместник-председатели, 36 щ. бр. съдии и 2 мл. съдии) и 78 щ. бр. администрация.

Окръжен съд – Сливен: Към 01.01.2022 г. щатната численост на Окръжен съд – Сливен е 16 щ. бр. магистрати, от които: административен ръководител – председател, 2 щ. бр. заместник-председатели, 11 щ. бр. съдии и 2 щ. бр. младши съдии. От тях към 31.12.2022 г. са заети 13 бр., от които: един административен ръководител, един заместник-председател (при един зам.-председател, командирован в Апелативен съд – София), десет съдии (при един съдия, командирован да изпълнява длъжността „съдия“ в Административен съд – Стара Загора) и един младши съдия (при една вакантна длъжност по щат). Към 01.01.2022 г. щатната численост на администрацията при Окръжен съд – Сливен се състои от 34 щ. бройки съдебни служители, две от които са останали незаети към 31.12.2022 г.

Окръжен съд – Ямбол: Към 31.12.2022 г. Окръжен съд – Ямбол работи с утвърден щат от 10 магистрати: административен ръководител – председател, един заместник-председател, седем съдии, както и един младши съдия. Към 31.12.2022 г. има една незаета длъжност за съдия.

В годишния доклад, изготвен от председателя на Апелативен съд – Бургас се посочва, че все още има незаети съдийски бройки в окръжните съдилища, което продължава да налага командироване на съдии от районните съдилища, а на тяхно място командироване на младши съдии. Кадровата необезпеченост отново се дължи на забавяне на конкурсните процедури. И през 2022 г. съдии от наказателно отделение и от гражданско отделение на трите окръжни съдилища са били командировани в Апелативен съд – Бургас.

2. АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА

През последните три години броят на общо постъпилите дела в Апелативен съд – Варна е:

- 2022 г. – 1751 бр.;
- 2021 г. – 1801 бр.;
- 2020 г. – 1649 бр.

Постъпилите през 2022 г. дела са с 50 бр. по-малко от 2021 г. и със 102 бр. повече от 2020 г.

Средно месечно през отчетния период са постъпвали по 145,92 бр. дела или по 6,08 бр. дела на съдия.

Постъпилите дела по видове са:

- наказателни дела: през 2022 г. – 410 дела, през 2021 г. – 439 дела, през 2020 г. – 438 дела;

- граждански дела: през 2022 г. – 605 дела, през 2021 г. – 603 дела, през 2020 г. – 553 дела;

- търговски дела: през 2022 г. – 736 дела, през 2021 г. – 759 дела, 2020 г. – 658 дела.

От тези данни е видно, че постъпленията при наказателните дела са намалели с 29 дела, гражданските са се увеличили с 2 дела, търговските са намалели с 23 дела, като все още не могат да се достигнат нивата преди 2020 г. Забелязва се обаче ръст на постъпленията, което показва, че постепенно се завръща нормалният ритъм на живот на гражданите след пандемията.

Относителният дял на постъпилите през 2022 г. наказателни дела спрямо общия брой постъпили дела възлиза на 23,42%. За гражданските дела този процент е 34,55%. За поредна година най-висок е относителният дял на постъпилите търговски дела – 42,03%.

Общият брой дела за разглеждане за периода 2020 – 2022 г:

- за 2022 г. – 2101 дела;

- за 2021 г. – 2106 дела;

- за 2020 г. – 1903 дела.

Налице е увеличение на броя на делата за разглеждане спрямо 2020 г. и намаление със 7 дела спрямо 2021 г., което е незначително.

По видове делата за разглеждане в съда са:

- наказателни: 2022 г. – 490 дела, 2021 г. – 516 дела, 2020 г. – 497 дела;

- граждански: 2022 г. – 693 дела, 2021 г. – 705 дела, 2020 г. – 614 дела;

- търговски: 2022 г. – 918 дела, 2021 г. – 885 дела, 2020 г. – 749 дела.

Анализирайки данните е видно, че през отчетния период в Търговското отделение са разгледани с 33 дела повече. В Наказателното и Гражданското отделение броят на разгледаните дела е по-малък в сравнение с предходната 2021 г., съответно с 26 дела и 12 дела.

Общо свършени дела за периода 2020 – 2022 г.:

- през 2022 г. са свършени 1776 дела;

- през 2021 г. са свършени 1756 дела;

- през 2020 г. са свършени 1598 дела.

По този показател е налице увеличение в сравнение с предходните 2021 г. и 2020 г., като все още не може да се достигнат данните от годините преди пандемията.

Средно месечно през отчетния период в Апелативен съд – Варна са свършвани 148 бр. дела, което е увеличение с 2,8 бр. дела спрямо 2021 г.,

когато са 145,3 бр. дела. През 2020 г. техният брой е 133 дела. За анализирания период е видно постепенно увеличение на делата.

По видове свършените дела в съда са:

- наказателни: 2022 г. – 419 дела, 2021 г. – 436 дела, 2020 г. – 420 дела;

- граждански: 2022 г. – 619 дела, 2021 г. – 617 дела, 2020 г. – 512 дела;

- търговски: 2022 г. – 738 дела, 2021 г. – 703 дела, 2020 г. – 666 дела.

Относителният дял на свършените през 2022 г. наказателни дела спрямо общо свършените дела възлиза на 23,59%, като намалението е незначително (за 2021 г. – 24,83%). За гражданските дела този процент е 34,85% (за 2021 г. – 35,14%). Най-висок е отново относителният дял на свършените търговски дела – 41,55%, като за 2021 г. той е 40,03%.

През отчетния период щатната численост на магистратите в Апелативен съд – Варна е 24, като в началото на 2022 г. три щатни бройки са незаети. На незаетите щатни бройки има командировани съдии.

През 2022 г. поради навършване на 65-годишна възраст и решения на Съдийската колегия на ВСС по чл. 165, ал. 1, т. 1 са освободени от длъжност „апелативен съдия“ трима магистрати. След освобождаването на щатните бройки са командировани съдии.

Така в края на отчетния период от 24 щатни бройки за съдии незаетите са 6 бройки. На тях са командировани съдии от Окръжен съд – Варна и Окръжен съд – Търговище.

Средната натовареност по щат:

Период	АС – Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2020	6,61	5,55
2021	7,31	6,10
2022	7,29	6,16

През 2022 г. показателят средна натовареност по щат спрямо делата за разглеждане е малко по-нисък спрямо 2021 г. и по-висок спрямо 2020 г., а за свършените дела е по-висок спрямо предходните две години.

Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

Период	АС – Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2020	6,73	5,65
2021	7,50	6,25
2022	7,50	6,34

При показателя действителна натовареност съотношението спрямо делата за разглеждане се запазва в границите на 2021 г., а за свършените дела е по-висока спрямо предходните две години.

Процентите показват, че натовареността на съдиите от Апелативен съд – Варна е константа, която е отражение на фактическата обстановка в страната и динамиката на постъпленията.

Според наличните статистическите данни във ВСС за натовареност на съдите от апелативните съдилища за първото полугодие на 2022 г. е видно, че средната месечна натовареност по щат на един съдия от апелативен съд за страната спрямо делата за разглеждане е 9,06 срещу 8,37 за същия период за Апелативен съд – Варна.

Съгласно същите данни, средната месечна натовареност за свършени дела по щат от един съдия от апелативен съд за страната е 6,31, докато за Апелативен съд – Варна тя е 6,58.

Средната действителна натовареност в апелативните съдилища за първото полугодие на 2022 г. спрямо делата за разглеждане е 9,57, а за Апелативен съд – Варна е 8,71.

Средната действителна натовареност спрямо свършените дела за апелативните съдилища за първото полугодие на 2022 г. е 6,67 дела, а за Апелативен съд – Варна е 6,85 дела.

За Апелативен съд – Варна действителната натовареност спрямо дела за разглеждане е под средната за страната за апелативно ниво с 0,86, а спрямо свършените дела е по-висока от средната с 0,18.

Действителната натовареност на съдиите от Апелативен съд – Варна за отчетния период е най-висока за последните три години, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените, което е един от показателите за обема на работата им.

Средната натовареност на един съдия в Апелативен съд – Варна през 2022 г., измерена чрез коефициентите на тежест на разглежданите дела, е 127,17 (натовареност общо ЕИСС и СИНС). От това следва, че съгласно чл. 16, ал. 2 от Правилата за определяне натовареността на съдиите, съдиите от Апелативен съд – Варна са високо натоварени, пише в изготвения от председателя на съда годишен доклад.

ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

Данните за делата за разглеждане в окръжните съдилища от апелативния съдебен район са следните:

- 2022 г. – 129 съдии (по щат) са разгледали 12 652 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 98 дела;
- 2021 г. – 131 съдии са разгледали 13 422 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 102 дела;

- 2020 г. – 131 съдии са разгледали 13 968 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 107 дела.

Отчита се тенденция на намаляване с 5 дела спрямо предходния период, както и намаляване на броя на съдиите (по щат) спрямо 2021 г. с 4.

Свършени дела в окръжните съдилища от апелативния район:

- 2022 г. – свършени общо 10 534 дела от 129 съдии (по щат) или средна натовареност на един съдия е 82 дела;

- 2021 г. – свършени общо 10 811 дела от 131 съдии или средната натовареност на един съдия е 83 дела;

- 2020 г. – свършени общо 11 151 дела от 131 съдии или средната натовареност на един съдия е 85 дела.

По критерия свършени дела се наблюдава устойчивост на средната годишна натовареност, като разликата с предходната година е само 1 дело.

Действителната месечна натовареност на един окръжен съдия от района на Апелативен съд – Варна по отчетената статистика за окръжните съдилища е:

- натовареност спрямо делата за разглеждане – 8,17;

- натовареност спрямо свършените дела – 6,8.

По окръжни съдилища данните за средната натовареност по щат и действителна на съдиите по критериите дела за разглеждане и свършени дела са следните:

В Окръжен съд – Варна дела за разглеждане:

- 2022 г. – 6400 дела;

- 2021 г. – 6997 дела;

- 2020 г. – 7966 дела.

Броят на съдиите по щат за 2022 година е 67.

Натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е 7,96 за 2022 г., 8,57 за 2021 г. и 9,76 за 2020 г.

Действителна натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е 10,20 за 2022 г., 10,81 за 2021 г. и 12,47 за 2020 г.

Свършени дела:

- 2022 г. – 5292 дела;

- 2021 г. – 5694 дела;

- 2020 г. – 6419 дела.

Натовареност по щат на един съдия по показателя свършени дела е 6,58 за 2022 г., 6,98 за 2021 г. и 7,87 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя свършени дела е 8,43 за 2022 г., 8,79 за 2021 г. и 10,05 за 2020 г.

В Окръжен съд – Добрич дела за разглеждане:

- 2022 г. – 2038 дела;

- 2021 г. – 2070 дела;

- 2020 г. – 1980 дела.

Броят на съдиите по щат през последните три години е непроменен – 18 щатни бройки.

Натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е 9,44 за 2022 г., 9,58 за 2021 г. и 9,17 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е 12,74 за 2022 г., 12,11 за 2021 г. и 11,28 за 2020 г.

Свършени дела:

- 2022 г. – 1704 дела;
- 2021 г. – 1565 дела;
- 2020 г. – 1471 дела.

Месечната натовареност по щат на един съдия от този съд спрямо свършените дела е 7,89 за 2022 г., 7,25 за 2021 г. и 6,81 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя свършени дела е 10,65 за 2022 г., 9,15 за 2021 г. и 8,38 за 2020 г.

В Окръжен съд – Разград дела за разглеждане:

- 2022 г. – 861 дела;
- 2021 г. – 905 дела;
- 2020 г. – 942 дела.

Броят на съдиите по щат през 2022 г., 2021 г. и 2020 г. е непроменен – 10 щатни бройки.

Месечната натовареност по щат на един съдия от по показателя дела за разглеждане е 7,18 за 2022 г., 7,54 за 2021 г. и 7,85 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е 8,97 за 2022 г., 9,53 за 2021 г. и 10,18 за 2020 г.

Свършени дела:

- 2022 г. – 754 дела;
- 2021 г. – 790 дела;
- 2020 г. – 809 дела.

Натовареността по щат на един съдия от Окръжен съд – Разград по този показател е 6,28 за 2022 г., 6,58 за 2021 г. и 6,74 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по този показател е 7,85 за 2022 г., 8,32 за 2021 г. и 8,75 за 2020 г.

В Окръжен съд – Шумен дела за разглеждане:

- 2022 г. – 1480 дела;
- 2021 г. – 1477 дела;
- 2020 г. – 1315 дела.

Броят на съдиите по щат през 2022 и 2021 и 2020 г. е 13 съдии.

Месечна натовареност по щат на един съдия от Окръжен съд – Шумен по показателя дела за разглеждане е 9,49 за 2022 г., 9,47 за 2021 г. и 8,43 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е 10,29 за 2022 г., 9,85 за 2021 г. и 8,43 за 2020 г.

Свършени дела:

- 2022 г. – 1211 дела;
- 2021 г. – 1213 дела;
- 2020 г. – 1051 дела.

Натовареността по щат на един съдия спрямо свършените дела е 7,76 за 2022 г., 7,78 за 2021 г. и 6,74 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия спрямо свършените дела е 8,41 за 2022 г., 8,09 за 2021 г. и 6,74 за 2020 г.

В Окръжен съд – Силистра дела за разглеждане:

- 2022 г. – 1129 дела;
- 2021 г. – 1151 дела;
- 2020 г. – 1007 дела.

Броят на съдиите по щат за последните три години остава непроменен – 10 съдии.

Месечната натовареност по щат на един съдия от Окръжен съд – Силистра по показателя дела за разглеждане е 9,41 за 2022 г., 9,59 за 2021 г. и 8,39 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е 13,13 за 2022 г., 12,79 за 2021 г. и 9,78 за 2020 г.

Свършени дела:

- 2022 г. – 911 дела;
- 2021 г. – 842 дела;
- 2020 г. – 751 дела.

Натовареността по щат на един съдия спрямо свършените дела е 7,59 за 2022 г., 7,02 за 2021 г. и 6,26 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия спрямо свършените дела е 10,59 за 2022 г., 9,36 за 2021 г. и 7,29 за 2020 г.

В Окръжен съд – Търговище дела за разглеждане:

- 2022 г. – 744 дела;
- 2021 г. – 822 дела;
- 2020 г. – 758 дела.

Броят на съдиите по щат през 2022 г. е 11, а през 2021 г. и 2020 г. е 12.

Месечната натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е 5,64 за 2022 г., 5,71 за 2021 г. и 5,26 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е 6,64 за 2022 г., 7,34 за 2021 г. и 7,08 за 2020 г.

Свършени дела:

- 2022 г. – 662 дела;
- 2021 г. – 707 дела;
- 2020 г. – 650 дела.

Натовареността по щат на един съдия спрямо свършените дела е 5,02 за 2022 г., 4,91 за 2021 г. и 4,51 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия спрямо свършените дела е 5,91 за 2022 г., 6,31 за 2021 г. и 6,07 за 2020 г.

За 2022 г. натовареността в апелативния район по отношение на делата за разглеждане е най-висока за съдиите от Окръжен съд – Силистра, следвани от Окръжен съд – Добрич, Окръжен съд – Шумен и Окръжен съд – Варна. Спрямо свършените дела се открояват Окръжен съд – Добрич и Окръжен съд – Силистра.

3. АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

В края на 2022 г. в Апелативен съд – Велико Търново са останали неприключени общо 231 дела, от които 181 граждански и 50 наказателни. При сравнителния анализ на годините 2020 – 2022 г. е видно, че броят на тези дела бележи тенденция на значително намаляване през отчетната година по отношение на гражданските и незначително увеличение по отношение на наказателните дела.

В началото на 2022 г. в Апелативен съд – Велико Търново са останали несвършени от предходната година общо 181 въззивни граждански, въззивни търговски и въззивни частни граждански и търговски дела спрямо 240 през 2021 г. и спрямо 198 през 2020 г. В началото на отчетния период са останали несвършени от предходната година общо 50 наказателни дела при 45 за 2021 г. и 39 за 2020 г.

Брой на постъпилите дела:

Година	Всичко дела	Граждански дела	Наказателни дела
2020	1232	821	411
2021	1332	915	417
2022	1172	814	358

Сравнителният анализ показва, че след отчетената през преходната година тенденция на увеличение на постъпилите дела, през 2022 г. се наблюдава намаление на броя на постъпилите дела и връщане към нивата през 2020 г. След като през 2021 г. е налице значителен ръст на постъпилите граждански дела (915 спрямо 821), през настоящата година се наблюдава обратна тенденция – значително намаление на постъпилите граждански дела и връщане на нивата от 2020 г., като намалението е със 101 дела. Това намаление се дължи на постепенното нормализиране на пандемичната обстановка в страната след отчетеното през предходната отчетна година увеличение на постъплението на гражданските дела, дължащо се изключително на възстановителната 2021 г. след разразилата се през 2020 г. пандемия. След отчетената през предходните години тенденция на устойчивост на постъпленията на наказателни дела – 417 дела през 2021 г., 411 – през 2020 г. и 412 – през 2019 г., през настоящия отчетен период се наблюдава спад на постъплението на този вид дела – 358 спрямо 417 за предходната година (с 58 по-малко). Увеличението през предходните години се дължи изключително на промените в процесуалните закони – ГПК (чл. 274, ал. 2) и НПК (чл. 424, ал. 1 вр. с чл. 422, ал. 1, т. 5), с които се промени подсъдността на голяма група дела, като вече компетентен за разглеждането им е апелативен съд, както и измененията в Глава тридесет и пета „Производства във връзка с изпълнение на наказанията“ от НПК.

Постъпилите през отчетната година въззивни граждански дела са 218 спрямо 166 през 2021 г. и 132 през 2020 г., въззивните търговски дела са 190 спрямо 270 през 2021 г. и 283 през 2020 г., въззивните частни граждански и търговски дела са 397 спрямо 472 през 2021 г. и спрямо 402 през 2020 г., от които частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК – 61 дела. Постъпилите жалби за бавност са 9 спрямо 7 през 2021 г. и 4 през 2020 г.

Увеличеното постъпление на въззивни граждански дела и намалението на въззивните търговски дела е резултат от приложението на разпоредбата на чл. 113 от ГПК (изм. ДВ, бр. 100/2019 г.) спрямо исковете, предявени по реда на чл. 226 от КЗ (отм.) и чл. 432 от КЗ (Тълкувателно решение № 1/23.12.2015 г. на ВКС по т. д. № 1/2014 г., ОСТК). Голяма част от делата по преки искове по КЗ са образувани и разгледани от окръжните съдилища като граждански съгласно чл. 113 от ГПК, вследствие на което е увеличено общото постъпление на въззивни граждански дела за сметка на въззивните търговски дела.

Новопостъпилите през 2022 г. общо наказателни дела са 358 при 417 за 2021 г. и 411 за 2020 г. Новопостъпилите дела през отчетния период са намалени в сравнение с предишните две години. Постъпилите през изминалата година въззивни дела от общ характер са общо 69 при 91 бр. за 2021 г. и 82 дела за 2020 г. Постъпилите през 2022 г. въззивни частни наказателни дела са 193 при 227 бр. 2021 г. и при 253 за 2020 г. Новопостъпилите въззивни частни наказателни дела по чл. 243 НПК са 19 при 32 за 2021 г. и 25 за 2020 г. През отчетната година са постъпили 6 бр. въззивни административни наказателни дела при 3 броя за 2021 г. и при 4 бр. за 2020 г. Постъпилите през 2022 г. дела за възобновяване са 71 при 64 за 2021 г. и при 47 броя за 2020 г.

Това намаление на постъплението на въззивните наказателни дела от общ характер както като общ брой, така и по отделни видове се дължи на намаленото постъпление на наказателни дела от общ характер, разглеждани от окръжните съдилища в апелативния район. На следващо място намаленото постъпление на тези дела в апелативния съд се дължи и на значителния брой дела, които приключват със споразумение и не подлежат на въззивен контрол, както и на приключените първоинстанционни производства по реда на чл. 371, т. 2 НПК, по които са постановени присъди и не са атакувани пред въззивния съд.

През отчетната 2022 г. в Апелативен съд – Велико Търново е имало за разглеждане общо 1403 дела. При сравнителния анализ на последните три години и тук е налице тенденция на намаляване на отчитаните стойности през отчетната година след увеличението през предходните години – 1469 дела за 2020 г., 1617 през 2021 г. и 1403 дела през 2022 г.

В края на отчетния период несвършени са останали 260 дела, който показател е увеличен спрямо 2021 г. – тогава са 231, макар и по-нисък от отчетените стойности през 2020 г. – 285 дела. Това се дължи основно на непълния състав, при който работи съдът, и на продължителния отпуск поради временна нетрудоспособност на някои съдии.

За 2022 г. в Апелативен съд – Велико Търново са свършени 787 въззивни граждански и търговски дела, в т. ч. и въззивни частни граждански и търговски дела, от които 611 дела са приключили в тримесечен срок, което представлява 78%. През 2021 г. са свършени 974 въззивни граждански и търговски дела, в т. ч. и въззивни частни граждански и търговски дела, от които 764 дела са приключили в тримесечен срок, което представлява 78%. През 2020 г. са свършени 779 въззивни граждански и търговски дела, в т. ч. и въззивни частни граждански и търговски дела, от които 568 дела са приключили в тримесечен срок, което представлява 73%.

През отчетната година от всичките 408 наказателни дела за разглеждане са свършени 356 дела, от които 305 дела в тримесечен срок от образуването им, което представлява 86%. За 2021 г. са приключени 412, от които 353 в тримесечен срок или 86%. За 2020 г. са приключени 450 дела, от които 405 в тримесечен срок или 89%. От разгледаните през отчетната година 102 въззивни наказателни общ характер дела са свършени 73 бр. От тях 37 дела са решени в срок до три месеца, което представлява 51%. От разгледаните 196 въззивни частни наказателни дела са свършени 189 броя, от които 186 дела в тримесечния срок или 98%. По тези дела бързината на производството е постоянна величина в тригодишния период, която е 99% през 2021 г. и през 2020 г. През 2022 г. са разгледани 21 дела по чл. 243 НПК, от които са свършени 21 бр., като всичките са в тримесечен срок или 100%. Такава е тенденцията през последните три години. През 2022 г. са разгледани 8 въззивни административни наказателни дела. От тях са свършени 7 броя, като 5 дела са в тримесечен срок или 71%. От разгледаните през 2022 г. 81 наказателни дела за възобновяване са свършени 66 броя дела, като 56 броя от тях са в тримесечен срок или 85%.

Към 01.01.2022 г. Апелативен съд – Велико Търново е с утвърдена щатна численост за 17 съдии, включително председател, двама заместник-председатели и 14 съдии. Съдът започва работа през 2022 г. със заети девет съдийски бройки и свободни осем бройки за съдия, пет от които в Гражданското и търговско отделение и три бройки в Наказателното отделение. Поради силно намалената заета щатна численост на съдии, увеличени брой дела, кореспондиращ с второто място по натовареност за седма поредна година сред апелативните съдилища в страната, от председателя на Апелативен съд – Велико Търново е извършено командироване в апелативния съд на съдии от окръжните съдилища в съдебния район.

В края на отчетния период в съда са свободни осем съдийски щатни бройки, пет от които в Гражданско и търговско отделение и три в Наказателно отделение, т. е. почти 1/2 от щатната численост на съда за магистрати е незаета.

Натовареността по щат за 2022 г. по отношение на делата за разглеждане е 6,88 при 7,93 за 2021 г. и 7,20 за 2020 г., а по отношение на свършените дела е 5,60 при 6,79 за 2021 г. и 5,80 за 2020 г.

Действителната натовареност е 8,16 при 9,24 за 2021 г. и 8,64 за 2020 г. по отношение на делата за разглеждане; 6,65 за 2022 г., 7,92 за 2021 г. и 6,96 за 2020 г. по отношение на свършените дела. Натовареността на съдиите през отчетната година е намаляла спрямо предходната, но все още е към нивата от 2020 г. В годишния доклад, изготвен от председателя на съда се отбелязва, че върху натовареността на съдиите влияе и участието им в помощни атестационни комисии за атестиране на съдиите от окръжните съдилища. През годината новопостъпили са десет броя атестации, но като се има предвид малкият брой съдии, които могат да участват в помощните комисии, интензитетът на натоварване е по-голям.

ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

През 2022 г. в Окръжен съд – Велико Търново са образувани 1665 дела. В началото на отчетния период са останали несвършени 606 дела. През 2022 г. от всички 2271 дела за разглеждане са свършени 1673 дела, от които решени по същество са 1425, а 248 са прекратени. Средната натовареност по щат съобразно броя на разгледани дела е 9,96, а съобразно броя на свършени дела е 7,34. Средната действителна натовареност съобразно броя на разгледани дела е 17,20, а съобразно броя на свършени дела е 12,67.

През 2022 г. в Окръжен съд – Габрово са образувани 908 дела. В началото на отчетния период са останали несвършени 166 дела. От всички 1074 дела за разглеждане са свършени 923 дела, от които решени по същество са 801, а 122 са прекратени. Средната натовареност по щат съобразно броя на разгледани дела е 7,46, а съобразно броя на свършени дела е 6,41. Средната действителна натовареност съобразно броя на разгледани дела е 8,80, а съобразно броя на свършени дела е 7,57.

През 2022 г. в Окръжен съд – Ловеч са образувани 1151 дела. В началото на отчетния период са останали несвършени 283 дела. От всички 1434 дела за разглеждане са свършени 1211 дела, от които решени по същество са 1013, а 198 са прекратени. Средната натовареност по щат съобразно броя на разгледани дела е 9,19, а съобразно броя на свършени дела е 7,76. Средната действителна натовареност съобразно броя на разгледани дела е 9,19, а съобразно броя на свършени дела е 7,76.

През 2022 г. в Окръжен съд – Плевен са образувани 2195 дела. В началото на отчетния период са останали несвършени 389 дела. От всички 2584 дела за разглеждане са свършени 2193 дела, от които решени по същество са 1858, а 335 са прекратени. Средната натовареност по щат съобразно броя на разгледани дела е 8,28, а съобразно броя на свършени дела е 7,03. Средната действителна натовареност съобразно броя на разгледани дела е 9,79, а съобразно броя на свършени дела е 8,31.

През 2022 г. в Окръжен съд – Русе са образувани 2049 дела. В началото на отчетния период са останали несвършени 366 дела. От всички 2415 дела за разглеждане са свършени 2059 дела, от които решени по същество са 1719, а 340 са прекратени. Средната натовареност по щат съобразно броя на разгледани дела е 9,15, а съобразно броя на свършени дела е 7,80. Средната действителна натовареност съобразно броя на разгледани дела е 10,55, а съобразно броя на свършени дела е 8,99.

Окръжен съд – Велико Търново е започнал 2022 г. при утвърден щат за 19 съдии, като действително заетите бройки в началото на годината са 11 при вакантни 1 щ. бр. за „заместник на административния ръководител – заместник-председател“, 5 щ. бр. за „съдия“ и 2 щ. бр. за „младши съдия“. Към 31.12.2022 г. заетата щатна численост на магистратите в Окръжен съд – Велико Търново е следната: административен ръководител – председател, заместник-административен ръководител – заместник-председател, 13 щатни бройки за длъжността „съдия“ и 1 щ. бр. за длъжността „младши съдия“. Незаети са 1 щ. бр. за длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ и 2 щ. бр. за „младши съдия“.

Към 01.01.2022 г. Окръжен съд – Габрово е с утвърден щат от административен ръководител – председател, един заместник на административния ръководител – заместник-председател, девет съдии и един младши съдия. На основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ един съдия е освободен от заеманата длъжност, считано от 04.01.2022 г.

В началото на отчетния период Окръжен съд – Ловеч е с утвърден щат за 14 съдии, в т. ч. председател, двама заместник-председатели, 10 окръжни съдии и 1 младши съдия. С решение на Съдийската колегия от 29.03.2022 г. съдия Милена Вълчева е назначена за заместник на административния ръководител. С решение по Протокол № 22/23.06.2022 г. на Пленума на ВСС е съкратена на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Ловеч. Към края на отчетния период няма незаети съдийски щатни бройки.

Окръжен съд – Плевен е с утвърден щат за 26 съдии: административен ръководител, 2 заместници на административния ръководител, 22 съдии и 1 младши съдия. В началото на отчетния период 24 щатни бройки са заети, а незаети щатни бройки са 1 за „административен ръководител – председател“ и 1 за „младши съдия“. С решение на Съдийската колегия от 31.05.2022 г. съдия Весела Сахатчиева е назначена на длъжност „административен ръководител – председател“ на Окръжен съд – Плевен. С решения на Съдийската колегия на ВСС за заместници на административния ръководител са назначени съдиите Стефан Данчев и Калоян Гергов. В края на отчетния период щатната численост на Окръжен съд – Плевен включва 26 щатни бройки за съдии, като 24 щатни бройки за съдии и 1 щатна бройка за младши съдия са заети, а 1 щатна бройка за съдия е незаета.

Окръжен съд – Русе е с утвърден щат за 22 съдии: административен ръководител, 2 заместници на административния ръководител, 17 съдии и 2 младши съдии. През цялата отчетна година Окръжен съд – Русе е работил в непълнен съдийски състав. Действително заети щатни длъжности са: 19 щ. бр. „съдия“, от които 1 „зам.-председател“, 16 „съдия“ и 2 „младши съдия“. Вакантни са 6 щатни длъжности: 1 „административен ръководител – председател“, 1 „заместник административен ръководител – зам.-председател“, 1 „съдия“. Назначени след проведен конкурс за повишаване и преместване са двама съдии.

4. АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ

Към 31.12.2021 г. останалите общо несвършени дела в Апелативен съд – Пловдив са 422 бр. През 2022 г. са постъпили общо 1965 бр. дела при 2304 бр. дела за 2021, 2068 бр. за 2020 г. и 2090 бр. за 2019 г. От постъпилите дела наказателните са 540 бр., гражданските – 685 бр., търговските – 997 бр. Общо са разгледани 2387 бр. дела (2599 бр. – 2021 г., 2330 бр. през 2020 г. и 2327 бр. – 2019 г.). От общия брой разгледани дела през 2022 г. свършените са общо 2092 бр. (през 2021 г. – 2177 бр., 2020 г. – 2035 бр., 2019 г. – 2065 бр.). От тях в срок до 3 месеца са приключили 1537 бр., съставляващи 73% от всички свършени дела, при 1745 бр. за 2021 г. (80%).

През отчетния период има намаление на броя на постъпилите (с 339), на разгледаните (с 212) и на свършените (с 85) дела спрямо предходния отчетен период.

Към 01.01.2022 г. щатните бройки в Апелативен съд – Пловдив за съдии са 29, от които 24 щ. бр. са заети и 5 – свободни. Две от свободните щ. бр. са в търговско отделение, една – в гражданско отделение, и две – в наказателно отделение на съда. През отчетната година е освободена 1 щ. бр. за длъжността „съдия“ в търговско отделение поради освобождаване на съдия Красимир Коларов от длъжност на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ. Към 31.12.2022 г. съдийските щатове в Апелативен съд – Пловдив са 29 бр., от които 23 щ. бр. са заети и 6 щ. бр. са свободни. Три от свободните щатни бройки са в търговско отделение, една – в гражданско отделение, и две – в наказателно отделение на съда.

Средната натовареност на съдиите от Апелативен съд – Пловдив през 2022 г. е следната:

Натовареност по щат (в скоби са данните за 2021 г.)

Показател	Апелативен съд – Пловдив
Дела за разглеждане	6,86 (7,47)

Свършени дела	6,01 (6,26)
---------------	-------------

Действителна натовареност (в скоби са данните за 2021 г.)

Показател	Апелативен съд – Пловдив
Дела за разглеждане	7,32 (7,85)
Свършени дела	6,42 (6,58)

От сравнението с 2021 г. следва изводът за запазване на натовареността както по щат, така и действителната, към делата за разглеждане и свършените дела през отчетната 2022 г.

ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

Обобщените статистически данни за Окръжен съд – Пловдив сочат, че за 2022 г. всички постъпили дела са 6504 бр. При тези постъпления за разглеждане са стояли общо 8319 бр. дела при общ брой свършени дела за годината 6862 (от тях 76% в срок до 3 месеца). През 2022 г. се наблюдава намаление на броя на постъпилите и разгледаните дела спрямо предходната година (съответно – с близо 6,91% и 5,48%) и намаление на броя на свършените дела с около 2,15%.

За 2022 г. в Окръжен съд – Стара Загора всички постъпили дела са 2504 бр. При тези постъпления за разглеждане са стояли общо 3122 бр. дела при общ брой свършени дела за годината 2545 (от тях 79% в срок до 3 месеца). Налице е намаляване на обема на работа, като броят на постъпилите, разгледани и свършени дела спрямо предходната 2021 г. е намален съответно с около 3,76%, 3,89% и 3,45%.

Обобщените статистически данни сочат, че за 2022 г. в Окръжен съд – Пазарджик всички постъпили дела са 1762 бр. При тези постъпления за разглеждане са стояли общо 2139 бр. дела при общ брой свършени дела за годината 1824 (от тях 81% в срок до 3 месеца). През 2022 г. има намаляване на броя на постъпилите дела, на делата за разглеждане и на свършените дела спрямо предходната 2021 г. съответно с около 2,82%, 3,07% и 0,71%.

През 2022 г. в Окръжен съд – Хасково всички постъпили дела са 1677 бр. При тези постъпления за разглеждане са стояли общо 2304 дела при общ брой свършени дела за годината 1686 (от тях 84% в срок до 3 месеца). През 2022 г. спрямо предходния отчетен период има спад на броя на постъпилите дела с около 2,5%, а намалението на разгледани и свършени дела спрямо 2021 г. съответно е с около 3,5% и 4,8%.

Обобщените статистически данни сочат, че за 2022 г. в Окръжен съд – Смолян всички постъпили дела са 633 бр. При тези постъпления за разглеждане са стояли общо 844 бр. дела при общ брой свършени дела за годината 735 (от тях 87% в срок до 3 месеца). Сравнението на показателите по години сочи, че през 2022 г. се наблюдава намаляване на броя на

постъпилите дела с 10,45%. Броя на разгледаните дела е колкото и през 2021 г., а при свършени дела се забелязва увеличение спрямо 2021 г. с около 15,9%.

За 2022 г. в Окръжен съд – Кърджали всички постъпили дела са 638 бр. При тези постъпления за разглеждане са стояли общо 805 бр. дела при общ брой свършени дела за годината 715 (от тях 84% в срок до 3 месеца). През 2022 г. се наблюдава увеличение на броя на постъпилите, разгледани и свършени дела спрямо 2021 г. съответно с около 10,18%, 8,05% и 23,72%.

Средномесечната натовареност по щат (Окръжен съд – Пловдив – 61 щата, Окръжен съд – Стара Загора – 23 щата, Окръжен съд – Пазарджик – 20 щата, Окръжен съд – Хасково – 18 щата, Окръжен съд – Смолян – 13 щата и Окръжен съд – Кърджали – 10 щата) на съдиите от окръжните съдилища в апелативния район е:

Натовареност по щат (в скоби са данните за 2021 г.)

Окръжен съд	Дела за разглеждане	Свършени дела
Пловдив	11,36 (11,83)	9,37 (9,43)
Стара Загора	11,31 (11,77)	9,22 (9,55)
Пазарджик	8,91 (9,20)	7,60 (7,65)
Хасково	10,67 (11,06)	7,81 (8,20)
Смолян	5,41 (5,42)	4,71 (4,06)
Кърджали	6,71 (6,21)	5,96 (4,82)

Действителната натовареност (в скоби са данните за 2021 г.)

Окръжен съд	Дела за разглеждане	Свършени дела
Пловдив	12,98 (13,48)	10,71 (10,74)
Стара Загора	12,64 (12,47)	10,30 (10,12)
Пазарджик	10,52 (10,86)	8,97 (9,04)
Хасково	13,77 (13,27)	10,07 (9,84)
Смолян	6,06 (7,61)	5,28 (5,71)
Кърджали	7,89 (7,30)	7,01 (5,67)

От сравнението на статистическите данни за работата на окръжните съдилища могат да се направят следните изводи:

- през 2022 г. се констатира, че почти във всички окръжни съдилища има намаление на постъпленията на дела, съответно на делата за разглеждане, като най-значително е то в Окръжен съд – Смолян (с 10%) и в Окръжен съд – Пловдив (със 7%). За разлика от предходни години в Окръжен съд – Кърджали има увеличение на броя на постъпите дела – с над 10%, което от своя страна е довело и до увеличаване на броя на делата за разглеждане и свършени дела;

- през отчетния период с най-висока действителна натовареност спрямо останалите окръжни съдилища в апелативния район продължават да са окръжните съдилища в Хасково, Пловдив и Стара Загора. Традиционно най-ниско натоварени са окръжните съдилища в Смолян и Кърджали.

През отчетната 2022 г. щатната численост на Окръжен съд – Пловдив е претърпяла промяна. В началото на периода включва 62 щата за съдии. С решение на Пленума на Висшия съдебен съвет от 20.01.2022 г. една свободна длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Пловдив е съкратена на осн. чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, като същевременно е разкрита в АССГ, където е преназначен съдия от Окръжен съд – Пловдив. През 2022 г. след решения на Съдийската колегия на ВСС трима младши съдии от Окръжен съд – Пловдив са встъпили като районни съдии и в края на отчетния период съдът работи само с един младши съдия. След проведен конкурс за повишаване в длъжност и съгласно решение на Съдийската колегия на ВСС съдия Кръстина Димитрова е встъпила в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Пловдив, считано от 10.10.2022 г., заемайки обявеното през 2019 г. едно свободно място в Окръжен съд – Пловдив – гражданска колегия. В процедура по чл. 193, ал. 6 от ЗСВ, предвид освободени още две места по време на конкурса в Окръжен съд – Пловдив за съдии със същата специализация, след провеждане на същия конкурс за повишаване в длъжност и съгласно решение на Съдийската колегия на ВСС съдиите Таня Георгиева и Николай Стоянов са встъпили в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Пловдив, считано от 28.11.2022 г. Така свободните щатове в гражданско отделение и въззивно гражданско отделение са попълнени. През 2022 г. един окръжен съдия е освободен поради ползване на право на предсрочно пенсиониране. Към 31.12.2022 г., в Окръжен съд – Пловдив незаети са 9 щатни бройки за магистрати, от които 1 за длъжността „заместник на административния ръководител“, 2 за длъжността „окръжен съдия“ и 6 за длъжността „младши съдия“.

Към 31.12.2022 г. съдийските щатове в Окръжен съд – Стара Загора са 23 бр. Разпределението им по длъжности е следното: административен ръководител – председател, 3 заместник-председатели, 18 окръжни съдии и 1 младши съдия.

Към 31.12.2022 г. магистратските длъжности в Окръжен съд – Пазарджик са 20 щатни бройки. Разпределени са, както следва: административен ръководител – председател, 2 заместници на административния ръководител – заместник-председатели, 15 окръжни

съдии и 2 младши съдии. Предвид наличието на два незаети щата за длъжността „съдия“ в наказателното отделение на съда, за един от които е обявен конкурс, са командировани съдии от Районен съд – Пазарджик.

В началото на отчетния период в Окръжен съд – Хасково по утвърдено щатно разписание има 15 щата за длъжността „съдия“, от които 1 е свободен и 3 щата за длъжността „младши съдия“, от които 1 е зает. Те са разпределени, както следва: административен ръководител – председател, заместник-председатели – 2, окръжни съдии – 12, младши съдии – 3. Свободната щатна длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Хасково в Наказателно отделение, за която е обявена конкурсна процедура с решение на Съдийската колегия на ВСС от 02.07.2019 г., е заета на основание решение на Съдийската колегия от 08.11.2022 г. от Даниела Николова „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Районен съд – Хасково. Така в края на отчетния период всички 15 щата за длъжността „съдия“ в Окръжен съд – Хасково са заети, а 3 щата за длъжността „младши съдия“ са свободни.

В Окръжен съд – Смолян към 01.01.2022 г. съдийските щатове са общо 13 бр., от които 12 съдии и 1 младши съдия. Разпределението им по длъжности е: административен ръководител – председател, 2 заместник-председатели; 9 съдии и 1 младши съдия.

През отчетния период в Окръжен съд – Кърджали съд има 9 щатни бройки за длъжността „съдия“ и 1 за длъжността „младши съдия“. Разпределението по съдийските длъжности е: административен ръководител – председател, заместник-председатели – 2, съдии – 6, и 1 младши съдия. До 12.10.2022 г. е свободна 1 щатна бройка за длъжността „съдия“, овакантена от 29.07.2019 г. на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ. Щатът е зает от Невена Калинова-Тодорова, съдия в Районен съд – Кърджали, след успешно приключване на конкурс и повишаването ѝ в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Кърджали – гражданска колегия с решение на СК на ВСС от 20.09.2022 г. От 07.12.2022 г. младши съдията в Окръжен съд – Кърджали е назначен като съдия в Районен съд – Пловдив и от тази дата щатната бройка за длъжността „младши съдия“ е незаета.

5. СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД

По отношение на наказателните дела в Софийския апелативен съд отчетната 2022 г. бележи забележимо увеличение на общото постъпление в сравнение с предходната 2021 г. Постъпилите през 2022 г. наказателни дела като общ брой са с 82 повече в сравнение с предходната година (2022 г. всичко за разглеждане 1699 наказателни дела, включващи и 220 дела, висящи в началото на периода; за сравнение през 2021 г. общият брой е 1559, включващи 162 висящи дела в началото на периода). Наблюдава се изменение на тенденцията на намалено постъпление на делата от общ характер, отчетена през изминалата година – през 2022 г. са

постъпили 42 дела от общ характер повече в сравнение с предходната година. В значителна степен причината за това се дължи на приемането за разглеждане в Апелативен съд – София на делата на закрития Апелативен специализиран наказателен съд (АСНС), като се очаква тази тенденция за увеличаване постъплението да се запази именно поради тази причина, доколкото се очаква занапред от Софийския градски съд да бъдат изпращани по компетентност и решенията въззивни наказателни дела от общ характер с атакувани присъди, постъпили за решаване от Специализирания наказателен съд (СНС – закрит).

Увеличение на постъплението през 2022 г. бележат и останалите групи дела. В сравнение с 2021 г. частните наказателни дела през 2022 г. са с 20 бр. повече.

По реда на въззивното производство новообразуваните дела са 1479 броя. От тях 271 броя са делата от общ характер, 2 бр. са делата от административен характер и 1025 са частните наказателни производства. В общия брой на въззивните частни наказателни дела са включени всички, независимо дали са разгледани в открито или в закрито заседание, също в.ч.н.д. от досъдебното производство по мерки за процесуална принуда – последните общо 354 дела. През отчетната година в.ч.н.д. по чл. 243 от НПК са 62 бр. (с 4 бр. повече от предходната).

През 2022 година са образувани 181 дела за възобновяване на наказателното производство по глава XXXIII от НПК. По 4 бр. искания за възобновяване са изготвени разпореждания с указания за отстраняване на недостатъци, при което делата са образувани отново след администрирането им от първата инстанция. Решени по същество са 139 дела, от които по 53 искането за възобновяване е уважено, 28 са прекратени. 83% от делата за възобновяване са решени в тримесечен срок.

През отчетната година данните за броя на неприключилите дела показват значителен ръст – 237 бр., при 135 бр. в края на 2021 г. През 2022 г. продължава да е най-голям броят на неприключилите дела от общ характер – 164 бр. (при 90 бр. за 2021 г.), което е обяснимо с оглед на обстоятелството, че по тези дела в повечето случаи се провежда въззивно съдебно следствие, при което се допускат, събират и проверяват доказателства. От всички дела, постъпили за разглеждане от АСНС (закрит), както тези, продължаващи за довършване под стария номер в неизменен състав, така и образуваните под нов номер, 23 бр. дела са неприключили и висящи в края на отчетния период. В годишния доклад, изготвен от председателя на Софийския апелативен съд, се посочва, че 31% от наблюдавания ръст на висящи дела се дължи на прехвърлянето на визираната категория дела. С 14 дела е увеличен броят на неприключилите въззивни частни дела, които са 39 бр. (25 бр. са за предходната година). В края на 2022 г. има едно висящо дело от административен характер.

Неприключилите производства по възобновяване са 33 бр., като за предходната година броят им е с 14 дела по-малко.

През отчетната година продължава да е най-голям броят на постъпилите въззивни частни дела – 1025 бр., от общо постъпилите в съда

1479 бр. наказателни дела. От частните наказателни производства продължава да е най-висок броят на делата по МПП и тези по глава XXXV от НПК.

Новообразувани са 2 дела от административен характер, сравнимо с 5 бр. за предходната година.

През изминалата 2022 г. се запазва тенденцията на увеличаване броя на частните производства, образувани по жалби и протести срещу мерки за неотклонение „задържане под стража“. Под тази група са образувани общо 354 дела (231 по чл. 64 от НПК и 123 по чл. 65 от НПК), като са включени и произнасянията по мерките за неотклонение (МНО) на лицата, срещу които има производства по Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА).

През отчетната 2022 г. са свършени 1462 бр. дела (спрямо 1424 бр. за предходната година), но е намален този на делата, приключени в 3-месечен срок – 1290 (88%) спрямо 1342 бр. или 94% за 2021 г. Приключени са 278 дела от общ характер (241 за предходната година), 1015 частни наказателни дела, 167 по искане за възобновяване. В тримесечен срок са приключени общо 1290 дела, от тях 998 са наказателните частни дела, като в този брой влизат и делата по чл. 243 от НПК. Свършени в тримесечен срок са 2 бр. административни наказателни дела.

По отношение на гражданските и търговските дела в годишния доклад, изготвен от председателя на Софийския апелативен съд, се посочва, че през 2022 г. са постъпили общо 4744 броя въззивни граждански и търговски дела, включително въззивни частни граждански и въззивни частни търговски дела. За сравнение през 2021 г. броят на постъпилите дела е 5192, а през 2020 г. броят на тези дела е 4770. Намалението на броя на постъпилите дела не е значително, като същият е еквивалентен на броя на делата, образувани през 2020 година.

От разгледаните за отчетния период общо 6601 броя граждански и търговски дела общо свършените дела са 4839 броя (спрямо 5392 броя за 2021 г. и 5122 броя за 2020 г.), като броят свършени граждански дела възлиза на 1573 бр., а броят свършени търговски дела – 921 бр. Броят на свършените дела общо е по-нисък с 553 дела спрямо предходната година. През отчетната 2022 г. процентът на свършените дела в срок до три месеца спрямо общия брой свършени дела е 83% при 81% за предходната година и 88% за 2020 г.

Към 01.01.2022 г. броят на неприключилите производства възлиза на 1857 дела, а в края на отчетния период – към 31.12.2022 г., висящи са 1762 дела.

От постъпилите 4744 броя граждански и търговски дела през 2022 г. 1530 броя дела са образувани в Гражданско отделение като въззивни граждански дела, а 869 броя дела са образувани в Търговско отделение като въззивни търговски дела. В общия брой на образувани дела се включват и 2306 броя дела, образувани по частни жалби, 27 броя дела – по молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 от ГПК, а 12 броя са образуваните частни дела по жалби по чл. 274, ал. 2 ГПК. По всички

отделни видове дела се наблюдава намаление на постъпленията, което може да се обясни с поначало намаленото постъпление на дела. Най-чувствително е намалението на постъплението при въззивните частни граждански дела – с 216 броя спрямо 2021 г. При въззивните търговски дела намалението е със 141 броя спрямо 2021 г., а при гражданските дела – с 80 броя. По останалите видове се наблюдава минимално намаление на броя на постъпленията – в производствата по жалби за определяне на срок при бавност – със 7 броя, при производствата по чл. 274, ал. 2 от ГПК – с 4 броя по-малко в сравнение с предходния отчетен период.

Общо свършените 4839 дела за 2022 г. (спрямо 5392 дела за 2021 г.) са структурирани, както следва: въззивни граждански дела – 1573 бр. (спрямо 1786 за 2021 г. и 1740 бр. за 2020 г.), въззивни търговски производства – 921 бр. (спрямо 990 броя за 2021 г. и спрямо 1001 бр. за 2020 г.), производства по частни жалби – 2306 бр. (спрямо 2566 бр. за 2021 г. и 2331 бр. за 2020 г.), производства, образувани въз основа на молби за определяне на срок при бавност – 27 бр. (спрямо 34 бр. за 2021 г. и 24 бр. за 2020 г.), производства по частни дела по чл. 274, ал. 2 ГПК – 12 бр. (спрямо 16 бр. за 2021 г. и 26 бр. за 2020 г.).

Свършени в 3-месечен срок са общо 4028 бр. дела (спрямо 4389 за 2021 г. и 4498 за 2020 г.), които се равняват на 83 % от всичко свършените 4839 броя дела, от които: 1161 бр. въззивни граждански дела (спрямо 1190 бр. за 2021 г.) – 74% от всичко свършените 1573 бр.; 667 бр. въззивни търговски дела (спрямо 753 бр. за 2021 г.) – 72% от всичко свършените 921 бр.; 2161 бр. частни граждански дела II инстанция без жалби за бавност – 94% от всичко свършените 2306 бр. и 100% от жалбите за бавност – 27 бр., и от частните дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК – 12 бр.

Останали несвършени в края на периода са общо 1762 броя граждански и търговски дела спрямо 1857 броя дела за 2021 г.

Щатната численост на съдиите от Апелативен съд – София към 01.01.2022 г. е 70 щатни бройки, а към 31.12.2022 г. е 85 щатни бройки. Разпределението на щата на съдиите е: 1 щ. бр. за административен ръководител и председател на съда, 35 щ. бр. за съдии в Наказателно отделение (НО), в това число и заместник административен ръководител и ръководител на НО, 27 щ. бр. за съдии в Гражданско отделение (ГО), в това число и заместник административен ръководител и ръководител на ГО, и 22 щ. бр. за съдии в Търговско отделение (ТО), в това число и заместник административен ръководител и ръководител на ТО.

В началото на 2022 г. при 70 щ. бр. незаетите щатни бройки са 19: 1 щ. бр. за зам. административен ръководител – зам.-председател и ръководител на Наказателно отделение, 7 щ. бр. в Наказателно отделение, 6 щ. бр. в Гражданско отделение и 5 щ. бр. в Търговско отделение.

С решения на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 30/22.07.2022 г. са прехвърлени 10 съдии в Наказателно отделение, считано от 28.07.2022 г., във връзка със закриването на Апелативния специализиран наказателен съд. С решение на Пленума на ВСС по

Протокол № 26/26.07.2022 г. е увеличена щатната численост с 3 щ. бр. за съдии в Гражданска колегия. С решение на Пленума на ВСС по Протокол № 29/13.10.2022 г. е увеличена щатната численост с 2 щ. бр., както следва: 1 щ. бр. за съдия в Наказателна колегия за Драгомир Кояджиков, член на ВСС, и 1 щ. бр. за съдия в Търговска колегия за Стефан Гроздев, член на ВСС, считано от датата на конституиране на новия Висш съдебен съвет. На 18.10.2022 г. съдия Александър Желязков встъпи в длъжност „заместник административен ръководител – зам.-председател“ и ръководител на Наказателна колегия с оглед решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 34/29.09.2022 г. На 22.06.2022 г. се пенсионира съдия Нели Куцкова от Гражданска колегия. През 2022 г. седем съдии от Търговското отделение на Апелативен съд – София встъпиха в длъжност „съдия във ВКС“. Командироваани във Върховния касационен съд са един съдия от НО, трима съдии от ГО и двама съдии от ТО. На свободните щатни бройки, както и на мястото на командированите във ВКС съдии, в Апелативен съд – София са командироваани съдии от Софийския градски съд, Софийския окръжен съд, Окръжен съд – Благоевград, Окръжен съд – Перник, Окръжен съд – Монтана, Окръжен съд – Добрич и Окръжен съд – Сливен. В края на 2022 г. свободните щатни съдийски бройки са 32, както следва: 9 щ. бр. за съдии в НО, 10 щ. бр. за съдии в ГО и 13 щ. бр. за съдии в ТО.

Натовареността на база решени дела за съдиите от Наказателното отделение на Софийския апелативен съд е 3,48 дела месечно при 24 съдии до 27.07.2022 г. и 35 съдии от 28.07.2022 до 31.12.2022 г. Намалението в сравнение с предходния отчетен период по отношение на натовареността (за 2021 г. е 4,94) се дължи на встъпването на 9 съдии в Апелативен съд – София от АСНС (закрит) и сформирането на нови три съдебни състави, но се очаква това намаляване на натовареността да бъде само временно, доколкото се наблюдава общо увеличение броя на постъпващите дела от общ характер, както и се очаква постъпление на дела, образувани по жалби и протести против съдебни актове на Специализирания наказателен съд (закрит) по дела с голяма фактическа и правна сложност.

Средната натовареност на съдиите в Гражданско и Търговско отделение, които по щат са 50, на база дела за разглеждане през 2022 г. е от 11 броя дела месечно (спрямо 13,13 броя дела месечно за 2021 г.), а на база свършени дела е 8,07 дела средно месечно, като за 2021 г. средната натовареност спрямо същата база е 9,77 дела месечно на съдия.

В годишния доклад, изготвен от председателя на Софийския апелативен съд, се сочи, че най-същественният организационен проблем и в двете отделения (Гражданско и Търговско) е непопълненият щатен състав поради командироване на съдии във ВКС, което води до затруднения по повод непрекъснато преразпределение на делата на нови докладчици и заместване в съдебно заседание. Посоченото е допълнително натоварване на съдиите от двете отделения. Високият брой на командировани съдии в Софийския апелативен съд, включително и от други апелативни райони,

създава затруднения при формиране на съдебните състави. Горното е резултат от забавянето на конкурсните процедури, преодоляването на което не е от компетентността на ръководството на съда.

ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

През 2022 г. в Окръжен съд – Благоевград са постъпили общо 2542 дела (в сравнение с 2336 броя през 2021 г. и 2939 броя през 2020 г.). Забелязва се намаление на постъпилите дела през отчетния период. При щат от 26 съдии, натовареността по щат на база дела за разглеждане е общо 11,16 дела месечно, а на база свършени дела – 8,71. За сравнение натовареността по щат на база дела за разглеждане на съдия за 2021 г. е 10,69 броя, а на база свършени дела – 7,76 броя, за 2020 г. е 11,55 броя на база дела за разглеждане, а на база свършени дела – 8,39 броя. Действителната натовареност на база дела за разглеждане е 12,87 броя дела месечно, а на база свършени дела – 10,05 броя дела месечно. Останали несвършени от предходния период са 917 дела. Общият брой дела, разгледани в Окръжен съд – Благоевград през 2022 г., е 3482 бр., което е повече от разгледаните през предходната година. Всичко свършени дела за годината са 2719 бр., като през предходната година са 2420 бр., а през 2020 г. – 2619 броя. От всичко свършени дела, приключени в тримесечен срок от образуването им са 72%, като предходната година са 68%, а през 2020 г. – 79% общо.

За Окръжен съд – Видин общо постъпилите дела за 2022 г. са 841 бр. През 2021 г. са постъпили 937 бр., а през 2020 г. – 931 бр. При щат от 10 съдии натовареност по щат на база дела за разглеждане е 8,28 бр. на съдия средно месечно, а на база свършени дела – 7,06 бр. Действителната натовареност на база дела за разглеждане е 9,83 броя, а на база свършени дела – 8,39 бр. на месец. Общо за разглеждане в съда през 2022 г. е имало 993 дела, през 2021 г. – 1143 дела, през 2020 г. – 1067 дела. По отношение на сročността данните са, че за отчетния период в срок до три месеца са приключени 90% от делата общо (93% за 2021 г. и 91% за 2020 г.).

В Окръжен съд – Враца общо постъпилите дела за 2022 г. са 1493 бр., като за 2021 г. са 1462 бр., а за 2020 г. са 1223 броя. Общо за разглеждане през 2022 г. са 1869 бр. дела, докато за 2021 г. са 1768 бр. дела, а през 2020 г. са 1472 броя дела. При щат от 15 съдии средномесечно съдия е разглеждал през 2022 г. по 10,38 бр. дела, докато през 2021 г. по 9,16 бр. дела, през 2020 г. по 7,67 дела, а на база свършени дела – през 2022 г. – 8,42 бр. дела, 2021 г. – 7,20 бр., 2020 г. – 6,19 бр. Действителната натовареност на съдия от Окръжен съд – Враца към броя дела за разглеждане на месец е 13,02 бр., а към броя на свършените дела през 2022 г. е 10,58 бр. (през 2021 г. е 8,33 бр., а през 2020 г. – 6,47 броя дела средно месечно). По отношение на сročността данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени 78% от всички дела (при 85% през предходната година и 81% през 2020 г.).

В Окръжен съд – Кюстендил през отчетната 2022 г. са постъпили общо 1475 броя дела. За сравнение през 2021 г. са постъпили общо 1258 дела, а през 2020 г. – 1356 броя. Общо за разглеждане през 2022 г. са 1867 броя дела (при 1615 броя дела за 2021 г. и 1641 през 2020 г.). При щат от 14 съдии натовареността на съдия по щат средно месечно на база дела за разглеждане е 11,11 броя (при 9,61 броя средно месечно за 2021 г. и 9,77 бр. за 2020 г.), а на база свършени дела е 8,61 бр. Действителната натовареност на съдиите към броя на делата за разглеждане е 14,59, а на база свършените дела е 11,30 броя (при 9,84 броя средномесечно за 2021 г. и 10,07 бр. за 2020 г.). По отношение на срочността данните за този съд са, че в тримесечен срок са приключени 68% от всички дела (при 71% за предходната година и 72% за 2020 г.).

В Окръжен съд – Монтана през отчетната 2022 г. са постъпили общо 862 дела. За сравнение през 2021 г. са постъпили общо 864 дела при 751 броя дела за 2020 г. Общо делата за разглеждане през 2022 г. са 1084 броя, докато през 2021 г. са 1018 броя и 919 бр. през предходната година. При щат от 12 съдии действителната натовареност на база разгледани дела средномесечно от съдия е 11,29 бр. Действителната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Монтана по критерия свършени дела месечно средно е 9,34 броя (7,02 броя за 2021 г. и 6,93 броя за 2020 г.). По отношение на срочността данните за този съд са, че в тримесечен срок са приключени 75% от делата.

В Окръжен съд – Перник през отчетната 2022 г. са постъпили общо 1323 дела при 1218 дела за 2021 г. и 1177 дела за 2020 г. Общият брой на делата за разглеждане през 2022 г. е 1631 бр. (през 2021 г. е 1602 бр., а през 2020 г. е 1464 дела), а на свършените – 1325 бр., при 1300 бр. за 2021 г. и при 1065 бр. дела за 2020 г. При щат от 14 съдии действителната натовареност на съдиите към броя на разгледаните дела е 12,74 дела средномесечно, при 11,36 дела през предходната година и 10,31 за 2020 г. Действителната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Перник към броя на свършените дела е 10,36 дела средномесечно при 9,22 за 2021 г. и 7,64 дела средно месечно за 2020 г. По отношение на срочността, данните за този съд са, че в тримесечен срок са свършени 77% общо от делата.

В Окръжен съд – София през отчетната 2022 г. са постъпили общо 2002 дела. Общо делата за разглеждане са 2650 бр., като от тях свършени са 1920 бр. При щат от 24 съдии действителната натовареност на съдия от Софийския окръжен съд спрямо делата за разглеждане е 13,66, а спрямо свършените дела е 9,90. По отношение на срочността данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени 69% от делата.

В Софийския градски съд през отчетната 2022 г. са постъпили общо 21 834 дела. Общо делата за разглеждане през 2022 г. са 39 279 броя, като от тях са свършени 21 896 броя. При щат от 195 съдии средно месечното натоварване по щат на съдия от Софийския градски съд на база свършени дела е 9,62 броя дела (2021 г. – 10,50 броя дела, 2020 г. – 9,75 броя дела, 11,90 бр. дела за 2019 г. и 12,82 бр. за 2018 г.), а на база дела за разглеждане е 16,79 броя (18,23 броя за 2021 г. и 17,03 броя дела за

2020 г.), като бележи тенденция към намаляване. Действителната натовареност на съдиите към броя на свършените дела е 12,41 броя (2021 г. – 14,07 броя, 2020 г. – 13,53 бр. дела, 16,46 бр. дела за 2019 г. и 16,32 бр. дела за 2018 г.), а на база дела за разглеждане – 21,65 броя (2021 г. – 24,44 бр. дела, 2020 г. – 23,63 бр. дела, за 2019 г. – 26,05 бр. дела, за 2018 г. – 25,39 бр. дела), като същата бележи тенденция към намаляване. По отношение на срочността данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени 56% от делата.

Най-висок процент свършени дела в тримесечен срок се забелязва в Окръжен съд – Видин – 90%, но това е и съд с най-ниска натовареност по брой дела на съдия месечно.

Окръжен съд – Благоевград през 2022 г. е имал щатно разписание, включващо 26 съдии, от които един административен ръководител и двама заместник административни ръководители, 21 съдии и 2 младши съдии, като реално заетият съдийски щат към 31.12.2021 г. е 22 съдии.

В Окръжен съд – Видин щатната численост е 9 съдии и един младши съдия.

Към 1 януари 2022 г. щатната численост на магистратите във Окръжен съд – Враца е 16 щ. бройки, включваща 1 щ. бр. за административен ръководител – председател, 2 щ. бр. за заместник административни ръководители – зам.-председатели, 11 щ. бройки за съдии и 2 щ. бройки за младши съдии. Действително заети към същата дата са 11 съдийски щата. Незаети в началото на 2022 г. са общо 5 щ. бр., от които 1 щ. бр. за адм. ръководител – председател на съда, 3 щ. бр. за съдия и 1 щ. бр. за младши съдия. С решение на Съдийската колегия на ВСС от 08.02.2022 г. Надя Пеловска-Дилкова е назначена на длъжност „административен ръководител – председател“ на Окръжен съд – Враца, считано от 23.02.2022 г. С оглед на извършените през годината съкращения на съдийския щат към 31.12.2022 г. щатната численост на магистратите е 15 щ. бр., включваща 1 щ. бр. за адм. ръководител – председател, 2 щ. бр. за заместник на административния ръководител – зам.-председател, 10 щ. бр. за съдии и 2 щ. бр. за младши съдии. Към същата дата заети са 9 щата.

Към 31.12.2022 г. щатът на Окръжен съд – Кюстендил възлиза на 14 щатни броя за съдии – 12 съдии и 2 младши съдии, от които 5 наказателни, 6 граждански 1 търговски. Единият щат за младши съдия е зает, а един е незает. Към 31.12.2022 г. 1 съдийска щатна длъжност е незаета.

В началото на 2022 г. Окръжен съд – Монтана е с утвърден щатен състав от 12 съдии, включващ председател, заместник-председател, 9 окръжни съдии и един младши съдия. Този показател не е променян през цялата отчетна година. През 2022 г. Окръжен съд – Монтана е функционира в непълен съдийски състав.

Към 01.01.2022 г. щатната численост на Окръжен съд – Перник е 45 щатни бройки, от които 14 щ. бр. за съдии, в т. ч. административен ръководител и двама заместници, 9 съдии и 2 младши съдии.

Софийският окръжен съд към 01.01.2022 г. е имал щатно разписание от 22 съдии, от които 1 председател, 3 заместник-председатели, 15 съдии и 3 младши съдии.

Щатната численост на Софийския градски съд към 31.12.2022 г. включва 163 щ. бр. за съдии и 32 щ. бр. за младши съдии. Действително заети са 157 щ. бр. за съдии, в това число 1 щ. бр. за административен ръководител и 4 щ. бр. заместник-председатели и 12 младши съдии. В края на 2022 г. незаети щатни бройки за магистрати са 6, от които 2 щ. бр. за заместник административен ръководител и 4 щ. бр. за съдии.

В доклада на председателя на Софийския апелативен съд е посочено, че проблем, който следва да намери своето разрешение, е кадровата обезпеченост на съдийския състав в окръжните съдилища.

6. ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД И ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД

През 2022 г. във Военно-апелативния съд са постъпили за разглеждане по реда на въззивното производство общо 66 дела. Висящи в началото на периода са 8 дела – 8 в.н.о.х.д. Общо делата за разглеждане са 74, от които 30 в.н.о.х.д., 4 в.н.ч.х.д., 33 в.ч.н.д. и 7 в.а.н.д. За сравнение през 2021 г. са постъпили за разглеждане по реда на въззивното производство общо 65 дела, висящи в началото на периода са 21 дела, общо делата за разглеждане са 86, от които 35 в.н.о.х.д., 3 в.н.ч.х.д., 40 в.ч.н.д. и 8 в.а.н.д. През 2020 г. са постъпили за разглеждане по реда на въззивното производство общо 56 дела, висящи в началото на периода са 18 дела – 16 в.н.о.х.д., 1 в.ч.н.д. по чл. 243 НПК и 1 в.а.н.д., общо делата за разглеждане са 74, от които 42 в.н.о.х.д., 1 в.н.ч.х.д., 22 в.ч.н.д. и 9 в.а.н.д.

Данните показват, че през изминалата година се регистрира запазване на постъплението на делата в сравнение с 2021 г. Броят на постъпилите дела за 2022 г. е малко над средното постъпление на дела за последните три години, като за този тригодишен период значително е намалял броят на делата, останали висящи в началото на 2022 – 8 висящи дела, 2021 – 21 висящи дела, 2020 г. – 18 висящи дела.

В годишния доклад, изготвен от председателя на Военно-апелативния съд, се посочва, че спецификата в подсъдността на военните съдилища, в които постъпленията на делата са в пряка зависимост от числеността на Българската армия и нейната предислокация, както и особеното качество на военнослужещите като субекти на извършване на престъпленията, подсъдни на военните съдилища, продължават да оказват своето влияние върху този процес на намалено постъпление на делата. Последният е зависим и от организацията на работа на органите на досъдебното производство, функция от чиято дейност е дейността на военносъдебните органи.

Броят на останалите несвършени дела за 2022 г. е 7, за 2021 г. е 8, в сравнение с 2020 г., където броя им е 21. Наблюдава се тенденцията на

силно намаляване на броя за 2022 г.

През отчетната 2022 г. са свършени общо 67 второинстанционни дела, от които в.н.о.х.д. са 23, което е 34,3% относителен дял на наказателните общ характер дела от общо свършените, който показател спрямо 2021 г. и 2020 г. бележи намаление. През 2021 г. са свършени общо 78 второинстанционни дела, от които в.н.о.х.д. са 27, което е 34,6% относителен дял на наказателните общ характер дела от общо свършените, който показател спрямо 2020 г. и 2019 г. бележи намаление. През 2020 г. са свършени общо 53 второинстанционни дела, от които в.н.о.х.д. са 25, което е 47,16% относителен дял на наказателните общ характер дела от общо свършените, който показател спрямо 2019 г. и 2018 г. бележи увеличение.

От сравнението е видно, че през 2022 г. значително се е запазил относителният дял на свършените наказателни общ характер дела спрямо свършените общо за годината в сравнение с предходните две години. Видно от статистическите данни 100% от приключилите за годината дела са свършени в срок до три месеца.

Щатната численост на съдиите от Военно-апелативният съд в началото на 2022 г. е 6 щатни бройки, като разпределението на щата е: 1 щ. бр. за административен ръководител – председател, 1 щ. бр. за заместник-административен ръководител – заместник-председател и 4 щ. бр. за съдии. С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет от 19.04.2022 г. полк. Генко Драгиев е освободен от заеманата длъжност „съдия“ във Военно-апелативния съд поради навършване на пенсионна възраст. С решение на Съдийската колегия от 17.05.2022 г. полк. Юлиан Банков е освободен от заеманата длъжност „заместник на административния ръководител – заместник – председател“ на Военно-апелативния съд, като е преназначен на длъжността „съдия“ във Военно-апелативния съд. С решение на Съдийската колегия от 17 май 2022 г. полк. Лидия Евлогиева-Иванова, съдия във Военен съд – София, е назначена на длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Военно-апелативния съд. В края на 2022 г. заетата щатна численост на съдиите от Военно-апелативният съд е 5 щатни бройки, като разпределението на щата е: 1 щ. бр. за административен ръководител – председател, 1 щ. бр. за заместник административен ръководител – заместник-председател и 3 щ. бр. за съдии.

ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

Във Военен съд – София през отчетния период за разглеждане са постъпили общо 248 дела. Общо делата за разглеждане са 259, като средномесечното натоварване на съдия при пълен зает щат до 16.12.2022 г. възлиза на 5,40 дела, а в края на отчетния период – 7,20, каквато е и действителната натовареност през целия отчетен период. Свършени са 250 дела, като натовареността по щат към свършените дела до 16.12.2022 г. възлиза на 5,21 дела, а към края на отчетния период възлиза на 6,95,

каквато е и натовареността на реално полагащите труд магистрати през 2022 г. В сравнение с предходните три години се наблюдава увеличение на месечната действителна натовареност на зает в съда съдия средно с 34%, към постъпилите дела, с 37% спрямо делата за разглеждане и с 32% спрямо свършените дела. През отчетната година са свършени общо 250 дела, като разпределението между тях по видове е следното: 22 н.о.х.д., 9 н.ч.х.д., 6 а.н.д. и 213 ч.н.д.

През 2022 г. във Военен съд – Пловдив са постъпили 186 дела. От тях 24 н.о.х.д., 4 н.ч.х.д., 9 а.н.д. по чл. 78а от НК и 149 ч.н.д. Разгледани са 196 дела – 32 н.о.х.д., 4 н.ч.х.д., 10 а.н.д. по чл. 78а от НК и 150 ч.н.д. Свършени са 181 дела, от които 21 н.о.х.д., 3 н.ч.х.д., 7 а.н.д. по чл. 78а от НК и 150 ч.н.д. При съпоставка на постъпилите през тригодишния период дела, съответно през 2020 г. – 149 дела, през 2021 г. – 163, и през 2022 г. – 186 дела, се забелязва тенденция на относително стабилизиране и леко завишение на общия брой постъпили дела.

Във Военен съд – Сливен през 2022 г. общото постъпление на дела е 108 бр., от които н.о.х.д. – 19 бр., н.ч.х.д. – 1 бр., а.н.д. – 17 бр., и ч.н.д. – 71 бр. През 2022 г. се констатира спад в общия брой на постъпилите дела – 108 бр., спрямо 2021 г., когато техният брой е 151 бр. Постъпилите дела през годината са с 1 бр. повече в сравнение с 2020 г. В началото на 2022 г. висящите дела са 5 бр., като се наблюдава намаляване на броя им спрямо предходните две години. В началото на 2021 г. техният брой е 6, а в началото на 2020 г. – 7. Общо делата за разглеждане през 2022 г. са 113 бр., докато през 2021 г. са 157 бр., а през 2020 г. – 114 бр. Ниският брой дела за разглеждане се дължи на намаляване на броя както на висящи дела от предходната година, така и на постъпили дела през годината. През 2022 г. са решени 106 бр. дела. През предходната 2021 г. техният брой е 152 дела, а през 2020 г. – 108 дела. Висящи в края на 2022 г. са 7 бр. дела.

До 15.12.2022 г. щатната численост на съдиите от Военен съд – София е 4 щ. бр., в т. ч. председател и заместник-председател. С решение на Съдийската колегия по Протокол № 20/17.05.2022 г. полк. Лидия Евлогиева е назначена на длъжността „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Военно-апелативния съд и считано от 09.06.2022 г. е встъпила в длъжност. С решение по Протокол № 36/15.12.2022 г. на Пленума на Висшия съдебен съвет е съкратена 1 свободна щатна длъжност „съдия“. Реално през 2022 г. в съда са правораздавали трима магистрати.

По щат Военен съд – Пловдив има председател и трима военни съдии. Със заповед на административния ръководител – председател на Военно-апелативния съд, считано от 15.06.2022 г. съдия м-р Даниел Луков е командирован във Военно-апелативния съд. Със заповед на председателя на ВКС, считано от 17.10.2022 г. съдия м-р Даниел Луков е командирован във Върховния касационен съд. Реално след 15.06.2022 г. във Военен съд – Пловдив са правораздавали трима съдии.

В началото на 2022 г. щатът на Военен съд – Сливен включва 2

съдии, от които административен ръководител – председател и един съдия.

През 2022 г. във Военно-апелативния съд и военните съдилища делата общо за разглеждане са 642 на 16 съдии, като средната месечна натовареност за всеки един от тях е 3,34 дела. През 2021 г. делата общо за разглеждане са 706 на 16 съдии, като средната месечна натовареност за всеки един от тях е 3,67 дела. През 2020 г. делата общо за разглеждане са 600 на 18 съдии, като средната месечна натовареност за всеки един от тях е 2,77 дела. Тези данни показват, че през 2022 г. е налице намаляване на броя на делата за разглеждане в сравнение с 2021 г. и увеличение, но не чувствително, в сравнение с 2020 г.

През 2022 г. във Военно-апелативния съд и военните съдилища общо са решени 604 дела от 16 съдии, като натовареността на база решени дела е 3,14 дела за всеки военен съдия. През 2021 г. са решени общо 672 дела от 16 съдии, като натовареността на база решени дела е 3,5 дела за всеки военен съдия.

Анализът на гореизложените показатели налага извода, че като цяло се забелязва тенденция към намаляване през 2022 г. на броя на постъпилите дела за разглеждане и на решените дела. В годишния доклад, изготвен от председателя на Военно-апелативния съд, се казва, че причините за резкия спад на делата от 2014 г., което частично все още дава проявление и до настоящия момент, въпреки че анализираният данни сочат за преодоляване на тази тенденция, са комплексни и са тясно свързани със спецификата на военните съдилища, в които постъпленията на делата са в пряка зависимост от числеността на Българската армия и нейната предислокация. Значение имат още и промяната на подсъдността на военните съдилища по отношение на служителите на МВР, премахването на наборната военна служба, намаляването на числеността на личния състав на армията, общата промяна на наказателния процес с въвеждане на споразумението и съкратеното производство, в които случаи съдебните актове практически не се обжалват и други. „Неминуемо отражение върху постъплението на делата даде и съществено намаление на броя на военните прокурори при първоинстанционните съдилища. Причина за пониския брой дела във Военно-апелативния съд е и обстоятелството, че на другите апелативни съдилища в страната беше прехвърлена подсъдността досежно възобновяване на наказателните дела, което с оглед спецификата на военното правораздаване не е налице за Военно-апелативния съд“, пише председателят на съда.

II. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ, СЪДЕБНИ СГРАДИ, ЕИСС, ЕПЕП, ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

През цялата 2022 г. щатът на съдебната администрация в Апелативен съд – Бургас е 25 щатни бройки и е изцяло зает. Запазено е съотношението между щата на съдебните служители към съдиите 25:15, т. е. 1 съдия

работи с 1,66 съдебни служители. Реалното съотношение между броя на служителите от специализираната администрация и броя на съдиите е 16:15, т. е. един съдия работи с 1,06 съдебен служител от специализираната администрация. През отчетния период на конкретни служители са вменени допълнителни функции и са допълнени длъжностните им характеристики. В специализираната администрация съществуват 3 щатни бройки за съдебни помощници, които са заети. В доклада, изготвен от председателя на Апелативен съд – Бургас, се посочва, че броят им не е достатъчен, за да покрие нуждите на съда. Той намира за целесъобразно и необходимо да се достигне до съотношение поне един помощник на трима съдии, като по този начин тяхното участие в дейността на съда ще е по-ефективно и ще подпомага в по-пълна степен магистратите при администриране на делата, предварителната им подготовка и при изготвяне на проекти за крайни съдебни актове. Увеличено е натоварването и на съдебните деловодители вследствие на въвеждането на ЕИСС и все още продължаващата работа със старата деловодна система. Най-осезаемо това се усеща в регистратурата на съда и в съдебното деловодство в отделението по насрочени дела. За подпомагане на най-натоварените служители се пренасочват в помощ съдебните секретари, съдебният статистик, както и служителят „Връзки с обществеността“. Обработването на документите в Регистратура КИ, съдържащи класифицирана информация, се изпълнява от съдебен деловодител, работещ в наказателното отделение, който е заместваан от съдебния статистик. При отсъствие на двамата обработването се извършва от съдебен секретар. Тези служители ежегодно изпълняват посочените дейности, съвместявайки ги с основните си функции и задължения на заеманата длъжност. Апелативен съд – Бургас продължава да отчита необходимост от една щатна бройка за длъжността „служител по сигурността на информацията“, една щатна бройка за длъжността „архивар и куриер“ и една щатна бройка за длъжността „чистач“. Мотивите за това са изтъкнати в предходни доклади, но въпросите не са получили благоприятно за съда развитие.

В началото на 2022 г. щатната численост на администрацията на Апелативен съд – Варна е 34,5 щатни бройки. През 2022 г. е приключен започналият в края на 2021 г. конкурс за 2 щатни бройки съдебен помощник и от 07.02.2022 г. съдебните помощници са назначени. Проведен е и още един конкурс за една бройка съдебен помощник и въз основа на него от 15.07.2022 е назначен съдебен помощник. Така в края на отчетния период числеността на съдебната администрация на Апелативен съд – Варна остава непроменена – 34,5 щатни бройки, като всички те са заети. През 2022 г. съотношението по щат магистрати/съдебни служители е 1/1,43, което е с 0,08 повече от 2020 година и се доближава до средното за апелативните съдилища. Съотношението магистрати/специализирана администрация е 1/1,02, а магистрати/обща администрация – 0,42. В доклада, изготвен от председателя на Апелативен съд Варна, се казва, че независимо че през последните две години щатът на съдебната

администрация е увеличен с две щатни бройки съдебни помощници, съотношенията, посочени по-горе, нареждат съда на второ място след Апелативен съд – Пловдив като най-ниски сред апелативните съдилища.

Щатната численост на съдебните служители в Апелативен съд – Велико Търново е 26 броя. Към края на годината няма незаети щатни длъжности за съдебни служители. Съотношението на съдебни служители/съдии съобразно утвърдената щатна численост е 1,53, което е около средното за апелативните съдилища. От 29.06.2020 г. е въведена Единната информационна система на съдилищата, а едновременно с нея продължава и работата с Деловодната информационна система за управление на съдебните дела EMSG по дела, образувани преди 29.06.2020 г. В годишния доклад, изготвен от председателя на съда, се посочва, че това е повишило натовареността на съдебните служители, като най-осезаемо се усеща в регистратурата на съда и в съдебното деловодство. За да могат да бъдат изпълнени задачите там периодично се пренасочват в помощ и съдебни секретари. В съда няма щатове за съдебен статистик, съдебен архивар и призовкар, завеждащ „Регистратура за класифицирана информация“, служител по сигурността на информацията, финансов контролор – длъжности, които се съвместяват от натоварени за това съдебни служители. Според председателя на съда за протичане на работата в съдебното деловодство с нормална натовареност по администриране на преписките и делата, сканиране, регистриране, проверка и обработване на съдебните книжа и съдебните дела, следва да се разкрие една щатна бройка „съдебен деловодител“. В Апелативен съд – Велико Търново има трима съдебни помощници, като двама от тях са разпределени към Гражданското и търговско отделение, а един – към Наказателното отделение. Според посоченото в годишния доклад на Апелативен съд – Велико Търново съдебният помощник в Наказателното отделение е свръхнатоварен, няма възможност да работи с двата наказателни състава и затова съдът има нужда от поне още един съдебен помощник, който да бъде разпределен към Наказателното отделение. За разкриването на две щатни бройки за длъжности в специализираната администрация – „съдебен деловодител“ и „съдебен помощник“, е направено искане до Съдийската колегия с писмо № 2442 от 29.10.2021 г.

Към 31.12.2022 г. щатните бройки за съдебни служители в Апелативен съд – Пловдив са 36 броя, колкото са и в началото на годината, като на 1 щ. бр. за длъжността „съдебен деловодител“ е назначен съдебен служител до провеждане на конкурс. Съотношението между магистрати и съдебни служители общо в съда е 1/1,24 при средно за апелативните съдилища в страната 1/1,62 по данни от обобщените статистическите таблици за дейността на съдилищата за 2021 г., което е най-ниско спрямо останалите апелативни съдилища. Съотношението между магистрати и съдебни служители от специализираната администрация в съда е 1/0,83, което отново е най-ниско спрямо останалите апелативни съдилища при

средно за апелативните съдилища в страната 1/0,92. Данните за съотношението между магистрати и съдебни служители са същите и за първото полугодие на 2022 г., публикувани към момента на изготвяне на доклада на страницата на ВСС в интернет. В Апелативен съд – Пловдив има 5 щата за съдебни помощници, от тях 4 работят в Гражданското отделение и Търговското отделение, а 1 – в Наказателното отделение. В годишния доклад на съда се казва, че за равномерната натовареност на съдебните помощници е необходимо техният щат да бъде увеличен с 1 щатна бройка. Така те ще бъдат разпределени равномерно по отделения, като на 5 апелативни съдии (при общо 29 съдийски щата) ще се пада по 1 съдебен помощник (при общо 6 щата за съдебни помощници). В отчета се посочва също, че положително за работата на Гражданското и Наказателното отделение на съда би се отразило увеличаването на броя на съдебните деловодители с 2 щатни бройки – по една за всяко от отделенията, с цел всеки въззивен състав от трите отделения да бъде обслужван от един съдебен деловодител. При увеличаване на щатовете за съдебни служители за специализираната администрация с 1 бр. за съдебен помощник и 2 бр. за съдебни деловодители съотношението съдия/съдебен служител в специализираната администрация в съда ще стане 1/0,93 (което отново е най-ниско спрямо останалите апелативни съдилища без Апелативен съд – София) и ще доближи средното за апелативните съдилища – 1/0,92. Според посоченото в годишния отчет, с оглед на въвеждането на ЕИСС и на придобития опит от работата с нея при изготвяне на статистически данни и различни по вид справки, се установява, че е крайно необходимо да бъде увеличен броят и на системните администратори в съда с още 1 щатна бройка.

Щатната численост на администрацията на Софийския апелативен съд към 01.01.2022 г. е 126 щатни бройки. С решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 31/26.07.2022 г. е увеличена щатната численост на съдебните служители с 18 щ. бр. и във връзка със закриването на Апелативен специализиран наказателен съд при условията на чл. 123 от КТ са прехвърлени 18 служители, считано от 28.07.2022 г. През 2022 г. е прекратен трудовият договор с 6 служители поради пенсиониране, с 1 служител поради смърт, с 3 поради преместване в друг орган на съдебна власт и с 4 по взаимно съгласие. През отчетната година е проведен конкурс за 2 щ. бр. за длъжността „специалист – комуникации“, след което спечелилите конкурсите са назначени. Сключени са трудови договори с 15 служители при условията на чл. 68, ал. 1, т. 1, т. 3 и т. 4 от Кодекса на труда. В края на 2022 г. щатната численост е 144 щ. бр., с което след направените увеличения през годината съотношението съдии към съдебни служители в Апелативен съд – София по щат е 1:1,69.

Щатната численост на администрацията на Военно-апелативния съд към 01.01.2022 г. е 12 щ. бр., от които обща администрация – 6 човека, и специализирана администрация – 6 човека, както следва: съдебен

администратор, главен счетоводител, служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар, специалист – стопанисване на съдебно имущество, двама съдебни секретари, трима съдебни деловодители, системен администратор, той и съдебен статистик, куриер и чистач. В годишния доклад на председателя на Военно-апелативния съд се уточнява, че до това състояние на съдебната администрация се е стигнало в резултат на редица решения на ВСС от 31.07.2014 г. до настоящия момент, в резултат на което е намалена нейната численост и се е наложило съвместяване функциите на липсващите по щата на съда длъжности. Реално заетият щат по брой съдебни секретари спрямо съдии в съда е 1 към 3 (един секретар на трима съдии), а с оглед обстоятелството, че определени дела се разглеждат от командировани съдии по реда на чл. 107 ЗСВ съдебните секретари работят с повече от трима съдии. В годишния отчет на съда се казва, че възлагането на допълнителни задължения, поради остра служебна необходимост и недостига на щатни бройки, е надхвърлило обема на чл. 345, ал. 2 от ЗСВ, а продължителността на работното време, полагано от служителите при условията на чл. 345, ал. 3 от ЗСВ, в някои случаи е надвишавало максимално допустимото съгласно КТ и ЗСВ.

2. СЪДЕБНИ СГРАДИ

По отношение на материалната база на Апелативен съд – Бургас няма промяна в сравнение с предходните години. В Съдебната палата – Бургас се помещават седем органа на съдебната власт: апелативен, окръжен, административен и районен съдилища, апелативна, окръжна и районна прокуратури. Сградата обезпечава много добри условия на труд, поради което магистратите и съдебните служители работят в по-добра обстановка от повечето колеги в другите апелативни райони, се казва в годишния доклад на съда. Апелативен съд – Бургас продължава да обитава самостоятелно обособена част от сградата на първия и втория етаж от източното крило, включващо помещения с общо ефективно заета и полезна площ от 837,80 кв. м. Разполага с две съдебни зали, оборудвани с всички необходими комуникационни средства, в т. ч. звукозаписна техника и система за видеоконферентна връзка. Изградени и оборудвани са специални помещения за съхраняване на класифицирана информация. Обособени са самостоятелни гражданско, наказателно и търговско деловодства, регистратура, отделение по насрочени дела (адвокатска стая) и архив. Материално-техническата база е в много добро състояние, като съдът е обезпечен с необходимото офис обзавеждане и оборудване. Площта на стаите е напълно достатъчна за нормалното протичане на служебната дейност. Работните помещения и техническата обезпеченост задоволяват в пълна степен нуждите на съдиите и съдебните служители.

В отчета на ръководителя на Апелативен съд – Варна се казва, че през 2022 г. материалната база остава непроменена. Съдът ползва пети,

последен етаж в сградата на Съдебната палата, в която се помещават още Окръжен съд – Варна, апелативната и окръжната прокуратури и служителите на РД „Охрана“ – Варна.

За поредна година магистратската общност в гр. Варна се бори за построяването на Съдебна палата. Усилията вървят в положителна посока, но развързката все още се очаква.

За подобряване на условията за работа в съда през 2022 г. е извършен основен ремонт на фронт-офиса, разположен в централното фойе на петия етаж. Помещението е обновено с нови мебели, като пространството е оптимално организирано, за да създаде една малко по-приятна работна среда, независимо от липсата на пространство.

В годишния отчет на Апелативен съд – Велико Търново се сочи, че съдът се помещава на последния – четвърти етаж на Съдебната палата – Велико Търново. В нея се помещават още Окръжен съд – Велико Търново, Районен съд – Велико Търново, апелативната, окръжната и районната прокуратури. Според годишния отчет остава неразрешен проблемът на изчерпвания капацитет на сградния фонд, макар че за нуждите на институциите на съдебната власт е предоставена освен Съдебната палата на ул. „Васил Левски“ № 16 и сграда 2 на ул. „Цанко Церковски“ № 40. Двете сгради се стопанисват от Окръжен съд – Велико Търново. Те са пренаселени и трудно могат да поемат обособяване на още работни места, тъй като възможностите за преустройство на съществуващите помещения са изчерпани.

Апелативен съд – Велико Търново разполага с една съдебна зала, на която е извършен ремонт и ново оборудване през 2019 г. В нея се провеждат съдебните заседания на всички отделения. Поради това, че залата е оборудвана с необходимата техника, в нея се провеждат и разпитите чрез видеоконференция на основание чл. 474, ал. 3 от НПК на апелативния съд извън случаите на искания по Закона за европейската заповед за разследване. В случаите, когато окръжен съд от апелативния район няма необходимата техника, залата се предоставя за извършване на определени действия по Закона за европейската заповед за разследване. Според председателя на Апелативен съд – Велико Търново залата е крайно недостатъчна за провеждане на съдебните заседания на апелативния съд, а когато има насрочени разпити чрез видеоконференция, в нея дела не могат да се разглеждат, което налага почти всекидневно да се отправя искане до окръжния и районния съд за предоставяне на свободни зали за разглеждане на дела по описа на Апелативен съд – Велико Търново.

Независимо че преди въвеждане в експлоатация на архивното помещение на Апелативен съд – Велико Търново е направен ремонт и оборудване в съответствие с изискванията на Наредбата за реда за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учрежденските архиви на държавните и общинските институции, съществува опасност от влошаване качеството на документите, особено на тези за дългосрочно запазване, поради това че

помещението е влажно и няма начин да бъде проветрявано, защото се намира в сутерена под централните стълби на палатата.

В годишния доклад на Апелативен съд – Пловдив се подчертава, че проблемът на съдилищата със сградния фонд в Съдебна палата – Пловдив е безспорен факт. Той се задълбочава особено през последните няколко години поради сериозното увеличение на щатната численост на Районен съд – Пловдив и Окръжен съд – Пловдив основно с щатни бройки за съдебни служители. Апелативен съд – Пловдив ползва 32 помещения в Съдебната палата, предназначени за канцеларии и кабинети (две от тях са преустроени за такива след преграждане на части от коридори). Освен тях съдът ползва две съдебни зали и една заседателна зала, като в последната е монтирана системата за видеоконферентна връзка, използвана за правораздавателните нужди не само на Апелативен съд – Пловдив, но и на останалите съдилища в апелативния му район, а така също и за провеждане на срещи на трите съдилища с представители на други органи и институции, заседания на работни групи и др.

Съдебна зала № 1 на Апелативен съд – Пловдив се намира на втория етаж, където са разположени и кабинети на съдии, системни администратори, административен секретар, пресаташе и регистратурата на съда за класифицирана информация. В годишния доклад на съда се казва, че достъпът до съдебната зала създава изключителни неудобства: пречи на нормалната работа на съдиите, а съдебни служители, на принцип „дежурство“, осъществяват контрол и насочват потока от граждани към залата. Решаването на проблема е чрез изграждане на нова връзка (стълбище/външен асансьор) към зала № 1 на съда, вписани по подходящ начин към сградата.

Подобно е положението и в другите две съдилища, които обитават Съдебната палата, поради което за увеличаването на сградния фонд е наложително продължаването на съвместните действия от страна на административните ръководители на трите съдилища. В годишния отчет е посочено, че един от вариантите е съвместно с ВСС и Община Пловдив да се извърши пълно застрояване на терена, върху който е построена Съдебната палата. За разрешаване на проблема с пренаселеността като варианти се обсъждат и надстрояване на терасите на шест плюс четириетажна административна сграда с вход от ул. „Йоаким Груев“, с цел оформяне на канцеларии и други площи за административна цел (терасите са с обща площ 600 кв. м.). Освен това е необходимо обособяване в сградата на зона за особена сигурност с помещения за задържани и принудително доведени лица съгласно изискванията на Наредба № 4/2008 г. на министъра на правосъдието.

В рамките на обществена поръчка на ВСС през 2022 г. е извършено от специализирана фирма щателно обследване на сградите на Съдебна палата – Пловдив, на базата на което е премината и финализирана процедурата по паспортизация на комплекса от сгради и съответно е издаден и регистриран от общинската администрация технически паспорт

на комплекса от сгради. С оглед необходимостта от нови помещения за задоволяване нуждите от работна площ за трите съдилища в Съдебна палата – Пловдив и издаването и регистрирането в Община Пловдив на технически паспорт на сградите са заявени следните инвестиционни намерения:

1. Надстрояване на двуетажна масивна сграда „Нови съдебни зали“ до разрешените според регулацията за района четири етажа, което ще осигури нови около 1000 кв. м разгъната застроена площ.

2. Построяване на изцяло нова четириетажна административна сграда върху терен, който понастоящем е двор към Съдебната палата, ползван за паркинг на съдии и служители.

3. Оптимизиране използването на площта на съдебна зала № 13 на Районен съд – Пловдив чрез преграждане по такъв начин, че да се обособят две или три помещения, от които едно с по-голяма площ и с голям брой седящи места за събития от служебен и конферентен характер, а другите с по-малка площ за работни канцеларии.

4. Осигуряване на достъп до съдебна зала № 1 на Апелативен съд – Пловдив чрез изграждане на външен асансьор или стълбище, чрез което ще се избегне преминаването на посетители през втория етаж, където се намират кабинетите на съдии от Апелативен съд – Пловдив.

В изготвения от председателя на Софийския апелативен съд годишен доклад за 2022 г. е посочено, че съдът ползва помещения на партерния етаж и първи сутерен в Съдебна палата – София на бул. „Витоша“ № 2. С приемането на пасивите и активите на закрития Апелативен специализиран наказателен съд на 28.07.2022 г. от Софийския апелативен съд са получени и помещения в сградата на ул. „Черковна“ № 90, като всички прехвърлени от АСНС (закрит) съдии и служители продължават да изпълняват служебните си задължения на същите работни места.

В доклада се констатира, че в Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2 е необходим още един кабинет за осигуряване на работни места за трима съдии в Гражданското отделение. Продължава да има недостиг и на помещения за целия щат за служителите, което е ограничило цялостното му запълване.

Военно-апелативният съд ползва помещения на сутерена и на партерния етаж в сградата на Съдебната палата в гр. София, които включват 1 кабинет на председателя, 3 кабинета на съдии и заместник-председателя и 4 стаи за служители. Две трети от съдиите работят по двама в кабинет. Съдебният администратор и главният счетоводител заемат обща стая. Двама съдебни секретари, системният администратор, той и статистик и специалист – стопанисване на съдебно имущество, са в една стая. Съдебното деловодство и регистратурата се помещават също в една стая, където работят двамата деловодители. В същото помещение са оборудвани и работните места на куриера и чистача. Регистратурата за класифицирана информация по изискванията на ЗЗКИ се помещава в

напълно оборудвана отделна стая, намираща се на сутерена в Съдебната палата.

3. ЕИСС, ЕПЕП, ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

В годишните доклади на ръководителите на апелативните съдилища се отделя внимание на използването на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) и на Единния портал за електронно правосъдие на ВСС (ЕПЕП).

В доклада на Апелативен съд – Бургас се сочи, че през целия отчетен период новопостъпилите дела са образувани и администрирани в Единната информационна система на съдилищата. Новообразуваните дела се разпределят между съдиите съобразно поредността на тяхното постъпване от първоинстанционните съдилища. Според посоченото в годишния отчет на Апелативен съд – Бургас досегашната практика показва, че разпределението в ЕИСС е на принципа на случайност, но в никакъв случай и на равномерност. Не е известно на какъв принцип системата разпределя делата. Разпределението на делата чрез ЕИСС остава в по-малка степен равномерно и хипотетично може да доведе до сравнително големи разлики в броя дела, които се разпределят на отделните съдии. Продължава при разпределението на делата да не се отчита сложността и тежестта на разпределените до момента дела.

Ръководителят на Апелативен съд – Варна пише в годишния доклад на съда, че през 2022 г. поради липса на коректно генерирани статистически данни в ЕИСС възникват трудности при изготвяне на периодичните отчети за работата на съда (шестмесечни и годишни). Срещат се с редица затруднения при използването на ЕИСС: не се генерира коректна статистическа справка „Статистическа отчетна форма към ВСС“, което налага същата да се изготвя ръчно; данните в част от книгите и регистрите не се попълват автоматично; има невъзможност за райониране на призовки и съобщения и др. През 2022 година се наблюдава ръст от 31% спрямо 2021 г. и 73% спрямо 2020 г. на подадените заявления за достъп до дела в ЕПЕП.

В доклада, изготвен от председателя на Апелативен съд – Велико Търново, се казва, че от 29.06.2020 г. съдът използва пилотно Единната информационна система на съдилищата и всички дела, постъпили след тази дата се образуват, разпределят и обработват в новата единна система. Като пилотен съд за ЕИСС Апелативен съд – Велико Търново през 2022 г. продължава да участва активно в откриването и разрешаването на проблеми със системата. За изминалите месеци от началото на пилотното внедряване на ЕИСС в Апелативен съд – Велико Търново са налични над 190 нови версии (билда) на програмата. Чрез ЕИСС Апелативен съд – Велико Търново изпълнява задълженията на съдилищата по чл. 64 от Закона за съдебната власт да публикуват незабавно в интернет актовете на

съда, в следствие на което гражданите имат достъп до постановените съдебни актове, както и до информацията относно движението на делата. Информацията е достъпна за ползване чрез сайта на Апелативен съд – Велико Търново и Единния портал за електронно правосъдие. Съдебните актове са достъпни веднага след привеждането им във вид, съответстващ на Закона за защита на личните данни, Закона за защита на класифицираната информация и Вътрешните правила за организация на дейността по публикуване на съдебни актове.

В годишния отчет се отбелязва още, че при осъществяване на правната помощ и отправяне на искания до АС на Адвокатска колегия – Велико Търново за посочване на адвокат за назначаване на особен представител или служебен защитник се използва Единната информационна система за правна помощ. Комуникацията се осъществява изцяло по електронен път, което значително улеснява работата по реализиране на правната помощ. Според председателя на Апелативен съд – Велико Търново създаденият към ЕИСС модул не е удачен, тъй като освен подаване на писменото искане към АК и получаването на отговор модулът не позволява електронна кореспонденция за изпращане на копия от съдебните актове и протоколи, необходими с цел отчитане на правната помощ на съответния адвокат.

През отчетния период Апелативен съд – Пловдив работи паралелно със САС „Съдебно деловодство“ и Единната информационна система на съдилищата, като всички нови дела се образуват и администрират в ЕИСС, а образуванията до м. април 2021 г. продължават да се администрират в САС „Съдебно деловодство“ на „Информационно обслужване“ АД, която функционира и се актуализира своевременно от разработчиците към промените в законодателството.

Единната информационна система на съдилищата е уеб базирана и внедрена в Апелативен съд – Пловдив през м. август 2020 г. За периода от м. септември 2020 г. до м. април 2021 г. работата с ЕИСС е прекъсната за отстраняване на неточности и от 01.04.2021 г. до момента непрекъснато се оптимизира функционалността на системата.

Използва се и внедреният в края на 2015 г. допълнителен модул „Служебни защиты“ към САС „Съдебно деловодство“, осигуряващ електронен обмен на данни в реално време между системата за управление на делата на Апелативен съд – Пловдив и Адвокатска колегия – Пловдив при организиране на служебни защиты по делата, които се администрират по САС „Съдебно деловодство“. Тази функционалност в ЕИСС през 2022 г. е частично въведена и към месец м. март 2023 г. е реализирана изцяло.

Предоставянето на достъп до електронните съдебни дела на Апелативен съд – Пловдив чрез Единния портал за електронно правосъдие на ВСС, функционира и през 2022 г., съобразно утвърдените Вътрешни правила за организация на достъпа до електронни съдебни дела на Апелативен съд – Пловдив в ЕПЕП. Така се предоставя възможност на

страните и техните процесуални представители да прегледат електронните копия на съдебните дела, включително и да бъдат копирани различни документи, съдържащи се в него.

През 2022 г. за разпределение на дела, в изпълнение на чл. 9 ЗСВ се използват две системи – внедрената от ВСС, считано от 01.10.2015 г., Централизирана система за случайно разпределение на дела (ЦССРД) и модула за разпределение на дела в ЕИСС. Чрез ЦССРД се преразпределят при необходимост дела, образувани в САС „Съдебно деловодство“, а за всички останали се използва модулет за разпределение в ЕИСС. Протоколите за образуване и разпределяне на делата се подписват с електронен подпис от разпределящите, при което автоматично се публикуват на сайта на ВСС и са общодостъпни.

В доклада си председателят на Апелативен съд – София посочва, че с въвеждането на Единната информационна система на съдилищата за потребителите на информация (страни и адвокати), регистрирани с електронен подпис, е възможен пълен достъп до документация по делата, което значително улеснява работата им и пести времето им.

Апелативен съд – София своевременно публикува постановените съдебни актове, след като са обезличени личните данни на страните по Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). В доклада се обръща внимание на факта, че към момента продължава да съществува проблем с липсата на унифицирани правила за съдилищата при работа по обработка на актовете, подлежащи на публикуване, от специалистите. Този проблем не е от компетентността на съда и следва да бъде разрешен от управляващия орган Висш съдебен съвет.

През изминалата 2022 г. образуването и разпределението на делата в гражданското и търговското отделение на Апелативен съд – София продължава да се извършва чрез внедрената на 02.07.2020 г. Единна информационна система на съдилищата. За разлика от ЦССРД случайното разпределение на гражданските и търговските дела в ЕИСС се извършва в два отделни описа – за въззивни търговски и въззивни граждански дела. С оглед на това понастоящем въззивните граждански дела се разпределят между съдиите от ГО, въззивните търговски дела и въззивните частни търговски дела се разпределят между съдиите от ТО, а въззивните частни граждански дела се разпределят общо между съдиите от ГО и ТО. При въвеждане на новата система са запазени утвърдените по силата на Вътрешните правила за случайно разпределение на делата групи дела, които са въведени в ЕИСС.

В доклада е посочено също, че разпределението на делата, постъпили след закриването на АСНС, е създадо редица нови предизвикателства в работата с ЕИСС, което е наложило допълнителна комуникация между системните администратори на съда и „Информационно обслужване“ АД като разработващ и поддържащ единната информационна система.

Председателят на Военно-апелативния съд пише в доклада си, че проблем е липсата на финансиране и използване на компютърна техника, чиято възраст надвишава 4 – 5 години, и работата с ЕИСС и ЕПЕП е затруднена. В годишния отчет на Военно-апелативния съд се казва, че е препоръчително да се премине на едно централизирано снабдяване с компютърни конфигурации на всички органи на съдебната власт. Така ще се постигне унифициране на използваната техника и програмно осигуряване и най-вече със сигурност доста по-нисък разход на средства, предвид броя на закупуваното оборудване. Според председателя на съда е препоръчително компютърните конфигурации във Военно-апелативния съд и в останалите военни съдилища да се обновяват през разумни периоди от време, за да няма проблеми при функционирането им, особено пък сега с интегрирането в новите ЕИИС и ЕПЕП.

В отчета на военните съдилища се обръща внимание на факта, че спецификата на обслужвания от Пловдивския военен съд район предопределя и особеността на постъпилите в съда дела. Значителна част от тях, наред с тези от Пловдивската област, са и дела за престъпления, извършени в област Стара Загора и отчасти в областите Хасково и Смолян. Част от тях по необходимост са насрочвани за разглеждане в съдебните палати в градовете Стара Загора, Хасково, Казанлък, както и в други градове. Тази възможност през отчетната 2022 г. обаче беше силно ограничена, поради факта, че ЕИСС не дава възможност за работа с отдалечен достъп от седалището на съда, се констатира в годишния доклад, изготвен от председателя на Военно-апелативния съд. Въпреки направените констатации в тази насока и направените предложения пред разработчиците на програмата, проблемът е разрешен само частично – с осигуряване на достъп и работа онлайн само за магистратите. Такава възможност за съдебните секретари не съществува и към този момент.

Насрочването и разглеждането на делата на пункт гарантира спазването на принципа за достъп до правосъдие на участниците в процеса. По този начин се икономисват парични средства от изплащане на пътни разноски на свидетели и вещи лица. От друга страна, вероятността за отлагане на дадено дело значително намалява, пише в отчета на военните съдилища.

Глава трета.

КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ. ИНСТАНЦИОНЕН КОНТРОЛ ОТ ВКС

Сред основните индикатори за качеството на правораздавателната дейност по отношение на точното прилагане на закона са резултатите от касационната проверка. Анализ по този показател за работата на съдилищата, придружен със съответните статистически данни, е направен в Годишния доклад за дейността на Върховния касационен съд през 2021 г.

I. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

1. АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

През отчетния период касационната инстанция е извършила проверка на 401 съдебни акта, постановени от апелативните съдилища в страната¹⁴. В сравнение с предходните години, съотношението е следното:

Година	Постъпили дела от апелативните съдилища, свършени от ВКС
2022	401
2021	490
2020	489

По критерия брой на постъпили дела от съответния апелативен съд, както и през предходния отчетен период НК на ВКС е разгледала най-много дела, постъпили от: АС – София (129 броя), следван от АС – Пловдив (73 броя), АС – Варна (63 броя), АС – Велико Търново (51 броя), АС – Бургас (42 броя), Апелативния специализиран наказателен съд (АСНС) (29 броя) и Военно-апелативния съд (14 броя)¹⁵. За поредна година се утвърждава тенденцията по-голямата част от съдебните актове на апелативните съдилища (малко над 63%) да бъдат оставяни в сила, което е траен показател за положителна оценка на правораздавателната дейност в тези съдебни органи. В сравнителен план процентът на потвърдени съдебни актове е близък до данните от 2021 г. (близо 61%) и 2020 г. (малко над 58%). Видно от Справка 2 „Свършени дела, разпределени по съд, чието решение се атакува, и резултат“, изготвена от Отдел ИСКСС на ВКС, с най-много оставени в сила съдебни актове е¹⁶ АС – Бургас (82,05%), следван от АС – Велико Търново (69,39%), АС – Пловдив

¹⁴ Посоченият брой дела са изведени от данните в Справка 2 „Свършени дела, разпределени по съд, чието решение се атакува, и резултат“, изготвена от Отдел ИСКСС на ВКС, като са изключени делата за подсъдност от к. 2.1.12 (5 бр.).

¹⁵ Изключени са 5 броя дела за промяна на местна подсъдност, 3 постъпили от АС – София и по едно от АС – Варна и АС – Велико Търново.

¹⁶ От общия брой, поставен в съотношение с к. 2.1.9 „оставя в сила“, са приспаднати прекратените дела (к. 2.1.10), без разглеждане (к. 2.1.11), делата за подсъдност (к. 2.1.12), възобновявания (к. 2.1.13) и други (к. 2.1.14).

(69,01%), Военно-апелативния съд (61,54%), АС – София (57,72%), АС – Варна (57,38%) и АСНС (50%).

В резултат на касационната проверка актовете по 64 броя дела са отменени и върнати за ново разглеждане на апелативните съдилища, което представлява близо 17% (16,75%) от общия брой на постъпилите и свършени през 2022 г. дела от апелативните съдилища, при 14% през 2021 г. и 20% през 2020 г.

Най-голям брой отменени актове са постановените от АС – София (24 броя), от който съдебен орган са постъпили обаче и най-много за разглеждане дела, а най-нисък е броят на отмените актове на Военно-апелативния съд (3 бр.), от който са постъпили и най-малко дела за разглеждане, и АС – Бургас (4 бр.).

През 2022 г. общо 5 въззивни съдебни акта на апелативните съдилища (2 на АС – Варна и по 1 на АС – Пловдив, АС – София и Военно-апелативния съд) са били отменени от ВКС и върнати на първата инстанция (съответно 2 за 2021 г. и 3 за 2020 г.).

2. СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА, СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД

Броят на делата, постъпващи от окръжните съдилища за касационен контрол по реда на Глава двадесет и трета или Глава тридесет и трета от НПК, е по-малък спрямо 2021 г. и по-голям спрямо 2020 г.¹⁷:

Година	Постъпили дела от ОС, СГС и СНС, свършени от ВКС
2022	173
2021	187
2020	166

Отделно от посочените 173 броя касационни дела по Глава двадесет и трета и Глава тридесет и трета от НПК, през 2022 г. са свършени и 75 броя частни производства по дела, постъпили от окръжните съдилища за промяна на местна подсъдност.

От свършените през отчетния период 173 дела 46 броя съставляват постъпили във ВКС дела по искания за възобновяване.

През отминалата година се запазва тенденцията за най-голям относителен дял на делата (без производства за подсъдност), постъпващи от СГС – 49 броя, следван от ОС – Благоевград, ОС – Пловдив и ОС – Русе (по 10 броя) и ОС – Варна, ОС – Габрово и ОС – Бургас (по 8 броя).

Най-малко дела (без производства за подсъдност) през 2022 г. са постъпили от окръжните съдилища в Кърджали, Добрич и Смолян – по 1 брой, а от Видин и Специализирания наказателен съд – по 2 броя. От ОС –

¹⁷ Посоченият брой дела са изведени от данните в Справка 2 „Свършени дела, разпределени по съд, чието решение се атакува, и резултат“, изготвена от Отдел ИСКСС на ВКС, като са изключени делата за подсъдност (75 бр.).

Ямбол и ОС – Търговище не са постъпвали дела за разглеждане по реда на Глава двадесет и трета и Глава тридесет и трета от НПК.

Статистическите данни показват, че от свършените през 2022 г. дела, постъпили от окръжните съдилища, 74 броя съдебни актове (около 70%) са оставени в сила от касационната инстанция, 16 броя (около 15%) – са отменени и върнати на въззивния съд, а 4 броя – са отменени и подсъдимият е оправдан¹⁸.

3. ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

През 2022 г. са постъпили общо 7 дела – по искане за промяна за местна подсъдност и 1 по искане за възобновяване.

4. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА

През отчетната година в НК на ВКС са свършени общо 395 дела, постъпили от районните съдилища в страната, от които 342 броя (близо 87%) са по частни производства (промяна на местна подсъдност), а 44 броя – по искания за възобновяване. Прекратени са 5 дела. Три дела са оставени без разглеждане. По едно дело съдебният акт е оставен в сила.

5. ДРУГИ ОРГАНИ

През 2022 г. пред ВКС е образувано 1 производство по чл. 130, ал. 2 вр. чл. 7, ал. 7 от Закона за адвокатурата по постъпили искания за отмяна на решение на Висшия дисциплинарен съд на Адвокатурата на Република България, по което е оставено в сила съответното решение по дисциплинарно дело на Висшия дисциплинарен съд на Адвокатурата на Република България.

II. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През отчетния период свършените дела, по които има постановен акт в Гражданската колегия на Върховния касационен съд, са 4930 броя.

1. ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

През 2022 г. предмет на разглеждане са общо 273 граждански дела, образувани по жалби срещу определения на тричленни състави на колегията и по молби за отмяна на решения на ВКС. От тях отменени изцяло и върнати са 17 съдебни акта или 16,06% от всички, обезсилени и прекратени са 3 съдебни акта или под 1% от всички, отменен изцяло и пререшен е 1 съдебен акт или под 1% от всички, оставени в сила са 244 акта или 89,38% от всички, други производства са се развили по 5 дела.

¹⁸ От общия брой, поставен в съотношение с к. 2.1.9 „оставя в сила“, са приспаднати прекратените дела (к. 2.1.10), без разглеждане (к. 2.1.11), делата за подсъдност (к. 2.1.12), възобновявания (к. 2.1.13) и други (к. 2.1.14).

В производството по допускане на касационно обжалване в Гражданската колегия на ВКС по реда на чл. 288 от ГПК са разгледани 2825 дела, от тях съставите на колегията не са допуснали до касационно обжалване актове по 2138 дела или 76% от всички, подлежащи на допускане до касационен контрол касационни жалби, а допуснати са актове по 687 дела или 24% от общия брой касационни дела. Процентът недопуснати до разглеждане касационни жалби е резултат от активната тълкувателна дейност на ВКС през последните години с даване на отговори по правни въпроси, свързани с противоречива съдебна практика по тях, поради което във все по-голяма степен актовете на въззивните съдилища са съобразени с тази задължителна практика на ВКС.

2. АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

Предмет на проверка през 2022 г. пред Гражданската колегия на ВКС са общо 1550 съдебни акта на апелативните съдилища (за 2021 г. са 1326 бр., за 2020 г. те са 1369 бр.). От постановените от апелативните съдилища актове по граждански дела по реда на касационната проверка са отменени изцяло и върнати за ново разглеждане актове по 111 дела или 7,16% от общия брой на проверените актове, които са намалели (през 2021 г. – 118 бр. – 8,90%, през 2020 г. – 199 бр. или 14,54% от общия брой на проверените актове) с 1,74% спрямо процента на отменените изцяло и върнати на апелативните съдилища дела за 2021 г. Обезсилените решения на апелативните съдилища и прекратени производства са общо 93 бр. или 6% от всички актове на апелативните съдилища, които са се увеличили с 2,04% спрямо 2021 г. – 3,96%. За 2022 г. отменени изцяло и пререшени са съдебни актове по 126 дела или 8,13% от всички, които са се увеличили незначително с 0,59% спрямо отменените изцяло и пререшени дела за 2021 г. на апелативните съдилища – 7,54%. Частично отменени и пререшени са актове по 11 дела или 0,71% от общия брой, които са се намалили незначително с 0,57% спрямо 2021 г., когато са 1,28%. Оставени са в сила 309 решения на апелативните съдилища или 19,94% от всички, което е незначително увеличение с 1,77% спрямо останените в сила актове на апелативните съдилища през 2021 г. – 18,17%. Спрени са 69 дела, а е имало произнасяне за определяне на компетентния съд по 6 дела на апелативните съдилища. От актовете на апелативните съдилища, предмет на обжалване пред касационния съд, недопуснати до касационно обжалване са 791 бр. или около 51,03% от всички актове на апелативните съдилища, приблизително колкото са и през 2021 г. – 52%.

3. СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА

Предмет на касационна проверка през 2022 г. са актове, постановени от Софийския градски съд и окръжните съдилища по 2887 дела (през 2021 г. са 2790 дела). Отменени по реда на касационната проверка изцяло и върнати са актове по 187 дела или 6,48% от всички актове на СГС и окръжните съдилища, като през 2021 г. са 10,36%, т. е. намалени са с

3,88%. Обезсилени и прекратени са актове по 109 дела на СГС и окръжните съдилища, което е 3,78% от всички дела, приблизително толкова са и през 2021 г. – 3,69%. Отменени изцяло и пререшени от ВКС са актове по 289 дела или 10,01% от всички актове на СГС и окръжните съдилища, които са приблизително колкото за 2021 г. – 10,18%. Отменени частично и пререшени са актове по 27 дела на СГС и другите окръжни съдилища или под 1% от всички дела, приблизително толкова са и през 2020 г. – под 1%. Оставените в сила решения на окръжните съдилища и СГС са 300 бр. или 10,39% от всички проверени решения, като процентът се е увеличил незначително с 0,93% спрямо този за 2021 г. – 9,46%. През 2022 г. има 4 бр. върнати касационни жалби, което сочи изключително прецизно изпълнение на задълженията от страна на председателите на отделения в изпълнение на Заповед № 2281/19.12.2012 г. относно забраната за образуване, случайно разпределяне и насрочване на дела по нередовни жалби, както и Правилата за образуването, случайното разпределение и насрочване на делата във ВКС. В производствата по молби за отмяна на влезли в сила съдебни решения са отменени и върнати 8 решения на СГС и другите окръжни съдилища (през 2021 г. са отменени и върнати 9 решения), а 51 молби за отмяна са оставени без уважение, през 2021 г. – 41 броя. От актовете на окръжните съдилища и СГС недопуснати до разглеждане от касационната инстанция са 1804 бр. или 62,49% от всички актове на окръжните съдилища и СГС (през 2021 г. са 58,46%).

4. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА

Предмет на проверка в производство по отмяна на влезли в сила решения и обжалване по частни жалби за връщане на такива молби през 2022 г. са общо 265 акта (решения и определения), постановени от районните съдилища. Отменени изцяло и върнати са 2 бр. съдебни акта. Оставени в сила са 10 акта на районните съдилища. В производствата по молби за отмяна на влезли в сила съдебни решения са отменени и върнати 24 решения на районните съдилища или 9,06%, а 174 молби за отмяна са оставени без уважение, което е 65,66% от всички разгледани актове на районните съдилища. Недопуснати до разглеждане от ВКС са 7 съдебни акта на районните съдилища.

5. КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

През 2022 г. съставите на ВКС са се произнесли по 43 акта на дисциплинарните състави при КЧСИ, през 2021 са 31 бр., през 2020 г. те са 33 бр., през 2019 г. са 25 бр., през 2018 г. – 41 бр., през 2017 са също 41 броя. Отменени изцяло и пререшени са 16 акта. Частично отменен и пререшен е 1 акт, 15 акта са оставени без уважение, а оставени в сила са 9 решения или 21% от всички, като през 2021 г. този процент е 45,16.

6. ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

През отчетния период съставите на ВКС са се произнесли по 16 акта на Висшия адвокатски съвет. Обезсилен и пререшен е 1 акт, отменени изцяло и пререшени са 2 акта, оставени в сила са решенията по 11 дела или 69% от всички.

7. НОТАРИАЛНА КАМАРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

През 2022 г. са разгледани 3 акта на Нотариалната камара на Република България, като 1 акт е частично отменен, изцяло пререшени са 2 решения, оставено в сила е 1 решение на Нотариалната камара.

III. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

1. АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

Проверени през отчетния период са общо 2254 бр. свършени дела със съдебен акт на апелативни съдилища в страната. През предходните години броят на проверяваните актове на апелативни съдилища е: 2021 г. – 2156 акта, 2020 г. – 2002 акта; 2019 г. – 2249 акта, 2018 г. – 2105 акта, 2017 г. – 2281 акта, 2016 г. – 2430 акта, 2015 г. – 2097 акта, 2014 г. – 2154 акта.

По апелативни съдилища броят на проверените актове по дела е показан в следната таблица:

Година	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Апелативен съд – София	1257	1228	1213	1463	1294	1321	1345	1138	1166
Апелативен съд – Варна	310	255	217	240	239	278	315	319	335
Апелативен съд – Пловдив	316	335	307	293	299	370	408	326	328
Апелативен съд – Велико Търново	224	173	139	146	151	160	188	181	170
Апелативен съд – Бургас	147	165	126	107	122	152	174	133	155
Общо	2254	2156	2002	2249	2105	2281	2430	2097	2154

По отношение на резултата от проверката на обжалваните въззивни актове статистиката сочи, че от постъпилите през 2022 г. и допуснати до касационно разглеждане дела, най-голям продължава да е броят на оставените в сила въззивни решения и определения (потвърдени) – общо 405 бр. (2021 г. – 336 бр., 2020 г. – 316 бр., 2019 г. – 402, 2018 г. – 396 бр.), което представлява 19% от общия брой дела.

По съдебни райони най-голям след допускане на касационно обжалване е броят на потвърдените съдебни актове, постановени от Софийския апелативен съд – 169 бр. (2021 г. – 186 бр., 2020 г. – 194, , 2019 г. – 250 бр., 2018 г. – 224 бр.), което представлява 52% от всички оставени в сила въззивни съдебни актове. Потвърдените решения/определения на Апелативен съд – Пловдив са 54 бр. (2021 г. – 49 бр., 2020 г. – 45 бр., 2019 г. – 55 бр., 2018 г. – 56 бр.) или 16,46%, на Апелативен съд – Варна са 38 бр. (2021 г. – 39 бр., 2020 г. – 36, 2019 г. – 50 бр., 2018 г. – 49 бр.) или 11,59%, на Апелативен съд – Велико Търново са 30 бр. (2021 г. – 39 бр., 2020 г. – 26 бр., 2019 г. – 32 бр., 2018 г. – 47 бр.) или 9,15%.

В резултат на касационна проверка:

- отменените изцяло и върнати на въззивния съд съдебни актове са общо 139 бр. (2021 г. – 142 бр., 2020 г. – 124, 2019 г. – 185 бр., 2018 г. – 124 бр.) от общо 2554 бр. акта или 5%;

- отменените изцяло и пререшени от ВКС дела са 194 бр. (2021 г. – 177 бр., 2020 г. – 153 бр., 2019 г. – 161 бр., 2018 г. – 121 бр.) от общо 2551 бр. или 7%;

- отменените частично и пререшени дела са 29 бр. (2021 г. – 13 бр., 2020 г. – 18 бр., 2019 г. – 13 бр., 2018 г. – 10 бр.) или 1% от всички проверени решения/определения на апелативните съдилища;

- обезсилените и прекратени производства по делата са 119 бр. (2021 г. – 95 бр., 2020 г. – 70 бр., 2019 г. – 76 бр., 2018 г. – 86 бр.), които съставляват 5% от всички проверени съдебни актове.

През отчетения период спрените производства по обжалване на решения/определения на апелативните съдилища са 31 бр. (2021 г. – 0 бр., 2020 г. – 1 бр., 2019 г. – 1 бр., 2018 г. – 7 бр.) или 1% от всичките обжалвани съдебни актове.

И през 2022 г. по реда на отмяната на влезли в сила съдебни актове (чл. 231, ал. 1 и чл. 232 ГПК (отм.) и чл. 303, ал. 1 ГПК и чл. 304 ГПК) ВКС няма нито една молба за отмяна на влязло в сила решение на апелативен съд, която да е уважена, съответно няма отменено въззивно решение и върнато за ново разглеждане.

2. АРБИТРАЖНИ СЪДИЛИЩА

Върховният касационен съд се е произнесъл през 2022 г. по 42 дела (2021 г. – 54 бр., 2020 г. – 39 бр., 2019 г. – 49 бр., 2018 г. – 70 бр.), образувани по искиви молби по чл. 47 и сл. ЗМТА, като най-висок е броят на делата, образувани по искиви молби срещу решения на арбитражни съдилища със седалища в гр. София – 22 бр. (2021 г. – 30 бр., 2020 г. – 22 бр., 2019 г. – 29 бр., 2018 г. – 46 бр.), следвани от Арбитражен съд – Варна – 4 бр., Арбитражен съд СНЦ „Арбитер Юстициарум“ – 6 бр., Арбитражен съд – Пловдив – 6 бр., и Арбитражен съд – Велико Търново – 4 бр.

3. СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД И ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА

Предмет на касационна проверка през 2022 г. са общо 297 броя дела, по които са постановени съдебни актове от Софийския градски съд и окръжните съдилища. При сравнение с предходните години се забелязва увеличение, като почти е достигнат броят от 2019 г. (240 за 2021 г., 247 за 2020 г., 307 за 2019 г. и 376 за 2018 г.) или е налице ръст с 19,19% в сравнение с 2021 г.

От постановените от СГС и окръжните съдилища решения/определения по търговски дела в резултат на проверка от ВКС след допускането им до касационно обжалване най-голям продължава да е броят на оставените в сила (потвърдени) въззивни актове – 77 бр. (2021 г. – 45 бр., 2020 г. – 48 бр., 2019 г. – 59 бр., 2018 г. – 97 бр.) или 26% (2021 г. – 18,75%, 2020 г. – 19,43%, 2019 г. – 19,21%, 2018 г. – 25,80%) от общия брой на проверените актове на тези въззивни съдилища.

Отменени изцяло и върнати за ново разглеждане са 8 бр. (2021 г. – 7 бр., 2020 г. – 13 бр., 2019 г. – 25 бр., 2018 г. – 22 бр.) или 2,69% (2021 г. – 2,91%, 2020 г. – 5,26%, 2019 г. – 8,14%, 2018 г. – 5,85%).

Отменени изцяло и пререшени са 20 бр. (2021 г. – 14 бр., 2020 г. – 11 бр., 2019 г. – 16 бр., 2018 г. – 20 бр.) или 6,73% (2021 г. – 5,83%, 2020 г. – 4,45%, 2019 г. – 5,21%, 2018 г. – 5,31%).

Обезсилени съдебни актове и прекратени производства са 8 бр. (2021 г. – 11 бр., 2020 г. – 15 бр., 2019 г. – 10 бр., 2018 г. – 26 бр.) или 2,69% (2021 г. – 4,58%, 2020 г. – 6,07%, 2019 г. – 6,90%, 2018 г. – 6,90%).

Проверените съдебни актове на СГС и окръжните съдилища по реда на отмяната на влезли в сила съдебни решения (чл. 231, ал. 1 и чл. 232 ГПК (отм.) и чл. 303, ал. 1 ГПК и чл. 304 ГПК) са 29 бр. (2021 г. – 34 бр., 2020 г. – 31 бр., 2019 г. – 55 бр., 2018 г. – 52 бр.), от които са уважени 4 молби за отмяна или 13,79%.

4. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА

Разгледаните по реда на отмяната съдебни решения на районните съдилища са общо 20 броя. За сравнение през 2021 г. са 23 бр., през 2020 г. са 20 бр., през 2019 г. са 25 бр., а през 2018 г. – 209 бр.

5. ЧАСТНИ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Общо 2 бр. са проверените през 2022 г. по реда на отмяната актове на ЧСИ, като през 2021 г. са 3 бр., през 2020 г. са 2 бр., през 2019 г. – 4 бр., а през 2018 г. – 3 броя.

Глава четвърта.

КОМУНИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА СЪДИЛИЩАТА

След преодоляването на епидемичната ситуация през 2022 г. в съдилищата в Република България постепенно са възстановени традиционните методи на общуване с външни публики – свободно присъствие на представители на медиите и на граждани в съдебните зали по дела с висок обществен интерес, провеждане на дни на отворени врати на живо, а не дистанционно, срещи с ученици, студенти, партньори от неправителствени организации и др. Наред с това като доказали своята ефективност са запазени новаторските за 2020 г. подходи за информиране на обществото, с които тогава пресслужбите реагираха на пандемията от COVID-19, и продължиха да прилагат през 2021 г. Затова и през 2022 г. съдилищата отчитат засилено онлайн присъствие и комуникационна дейност, реализирана чрез канали за дигитално общуване и профили в социалните платформи.

В годишния доклад на председателя на Апелативен съд – Варна например се посочва, че инерцията, която е набрало присъствието на съда във Фейсбук запазва висока скорост. В профила „Съдебна палата“ са поместени публикации, както и постове в специалните рубрики: „През погледа на Темида“, „Съдии – лектори“ и „Начело“. На най-голямо одобрение се радват публикациите за промени в кадровия състав. Успешно е използван Фейсбук във връзка с избора на нови съдебни заседатели, с набирането на медиатори и с кампания срещу насилието срещу жени. Платформите, от които Апелативен съд – Бургас разпространява през 2022 г. съдържание за работата си до заинтересованите страни, са страницата на съда в интернет, профилът във Фейсбук и Туитър акаунтът. След години използване на този вид взаимодействие съдът отчита успешно внедряване на дигиталните инструменти в комуникацията с важните целеви групи. И през 2022 г. Апелативен съд – Пловдив също поддържа създадената през 2019 г. страница във Фейсбук, където се публикуват съобщения за актуални събития и информация за дела, разглеждани от съда. Публикуват се всички прессъобщения за мерки за неотклонение с повишен обществен интерес, за влезли в сила присъди по медийни дела и се отразяват събития, организирани и проведени от съда, снимки и др. От всички съдилища в София (включително ВКС и ВАС) и през изминалата година се използва създадената през 2020 г. затворена група във Фейсбук „Съдебни новини – софийски съдилища“, която е със специален режим на допускане до нея на столичните съдебни репортери и на съдебните служители „Връзки с обществеността“. Тя предоставя възможност на журналистите за бърза комуникация с експертите „Връзки с обществеността“ по повод на предстоящи за разглеждане дела с обществен интерес, постановени актове по тях, както и други интересувачи ги въпроси, свързани с работата на съдилищата.

Продължава да се наблюдава висока активност на съдилищата при изготвяните за медиите прессъобщения, справки, бюлетини, публикувани в сайтовете каталози с предлаганите от съдебните звена електронни услуги и друга практична информация. Спазвайки принципите на откритост и прозрачност, съдилищата и през 2022 г. публикуват постановените решения по дела, за които не съществува забрана за обявяване в сайтовете.

По повод на посочената забрана за публикуване на някои съдебни актове по наказателни дела се налага за поредна година да бъде напомнено, че Висшият съдебен съвет и съдилищата очакват отговор от Народното събрание на поискано автентично тълкуване заради неясноти по отношение на прилагането на изменения в НПК и ЗСВ, влезли в сила през 2017 г., според които съдилищата могат да публикуват актовете си по определени наказателни дела едва след получаване на уведомление от прокурор за предприети действия по изпълнение на наложените наказания. През 2018 г. е прието и изпратено до председателя на Народното събрание следното решение на Пленума на ВСС по т. 7 от Протокол № 3/01.02.2018 г.: „Да бъде поискано автентично тълкуване от законодателя относно приложението на чл. 416, ал. 2 и ал. 7 от НПК и чл. 64, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ (нормите, регламентиращи реда за публикуване на съдебни решения в интернет страниците на съдилищата), като бъде посочено: Подлежат ли на публикуване в интернет сайтовете на съдилищата и в ЦУБИПСА обжалваемите актове на съдилищата по наказателни дела, с които деецът е осъден да изтърпи наказание, от момента на постановяването им до изтичане на срока за подаване на жалби и протест, или до постъпването на такива?“. Тези и други неясноти в цитираните норми и задължението за отлагане без конкретен срок на публикуването на съдебните актове водят до объркване и пропуски в работата на съдилищата, които влияят негативно върху публичността и прозрачността в дейността им.

През отчетната година Върховният касационен съд и съдилищата в Република България продължават да предоставят на медиите актуални списъци с насрочените за разглеждане дела с висок обществен интерес, като за всяко дело се посочват: датата на съдебното заседание и залата, в която ще бъде разгледано; определеният чрез случаен избор съдия докладчик; процесуалният документ, инициращ производството; подателите на съответните жалба, протест, искане или др.; атакуваният акт. Публикуват се и прессъобщения за постановените по тези дела съдебни актове, като ВКС публикува информация и за постановените тълкувателни решения/постановления.

В съответствие със задълженията на ВКС по мерки от Плана за действие за изпълнение на препоръките от Доклада на Европейската комисия от 25.01.2017 г. в рамките на Механизма за сътрудничество и оценка до края на 2022 г. в интернет сайта на съда са поддържани списъци на образуваните дела във ВКС и в апелативните съдилища, свързани с организирана престъпност и с корупционни престъпления. Публикувани са и постановените съдебни актове по тях.

Новите ангажименти на съда, свързани с докладите за върховенството на закона на Европейската комисия и със създадения в България Национален координационен механизъм за върховенство на правото, през 2022 г. налагат промяна относно наблюдението на този тип производства. За да бъде гарантирано коректното и точно проследяване на делата с предмет корупционно поведение и практики при ясно открояване на производствата с подсъдими лица, заемащи висши публични длъжности (наричани „дела за корупция по високите етажи на властта“), на производствата, свързани с организирана престъпност, както и на тези срещу журналисти и медии, е издадена заповед от 18.10.2022 г. на председателя на ВКС. С нея е наредено: въвеждането на Единен каталог на престъпленията, свързани с корупционно поведение и практики, по който да се води статистика във ВКС; създаването на Електронен регистър на производствата, водени срещу журналисти и медии, разгледани от ВКС; веднъж на тримесечие на страницата на съда в интернет да се публикуват списъци на предстоящите за разглеждане от ВКС и от съдилищата в страната дела с предмет организирана престъпност, производства, водени срещу журналисти и медии, както и такива за корупционно поведение и практики. В последния случай, когато подсъдимият е сред лицата, заемащи висши публични длъжности (по чл. 6 по ЗПКОНПИ), това обстоятелство да се отбелязва по подходящ начин; незабавно на страницата на ВКС в интернет да се публикуват решенията на съда, постановени в този тип производства, при спазване на изискванията за защита на личните данни. Съгласно посочените срокове в заповедта първите данни за наблюдавания тип дела са публикувани в сайта на ВКС през м. януари 2023 г., като обхващат информацията за последното тримесечие на 2022 г.

Върховният касационен съд своевременно актуализира през 2022 г. в сайта си създадения през предходната отчетна година Регистър на делата за трафик на хора, разгледани от ВКС, в изпълнение на ангажиментите на съда по Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите. В него се публикува списък на предстоящите за разглеждане дела за трафик на хора. След постановяването им се публикуват и решенията по наблюдавания тип дела.

В доклада на Софийския апелативен съд се посочва, че през 2022 г. пресслужбата на съда, която след закриването на АСНС има ангажимент и към работата на съда извън сградата на Съдебна палата – София, а именно – на ул. „Черковна“ № 90 в столицата, информира устно/писмено навреме и в пълнота заинтересованите медии във всички случаи, в които това се изисква от тях и е допустимо по закон. Това включва обезпечаване на присъствие по общественозначими дела при предварително известяване за тяхното разглеждане, съобщения за финализиране на дела, информиране за справки в ЕПЕП и ЦУБИПСА, както и достъпване на актове с разрешение и съгласие на съдебния състав по конкретни дела, предизвикали обществен/медиен интерес.

По отношение на образователно-информационните инициативи на съдилищата 2022 година бележи завръщане към реализирането им чрез присъствена форма.

Върховният касационен съд се включва в инициативата Европейски дни на наследството, като на 17 и 18 септември 2022 г. (събота и неделя) е осигурен достъп на гражданите до Съдебната палата в гр. София. Гостите, включително чужденци, са запознати с историята на сградата – паметник на културата, както и с функциите и дейността на ВКС и на останалите звена на съдебната власт, които са настанени в нея. Дните на културното наследство се организират във Франция от 1984 г. От 1991 г. с подкрепата на Съвета на Европа и по-късно на Европейския съюз те са припознати като Европейски дни на наследството и се отбелязват всеки трети уикенд на месец септември в повече от 50 европейски държави, сред които и България. Със съдействието на Върховния касационен съд Съдебната палата традиционно се включва в списъка с обекти с висока стойност за националната култура, до които гражданите получават свободен достъп в рамките на инициативата.

В годишния доклад на Апелативен съд – Бургас се отчита провеждането на Ден на отворените врати в две части. През м. юли е проведена среща между 20 ученици, посещаващи летни занимания в Народно читалище „Асен Златаров 1940“ – Бургас, и председателя на съда, като целта на инициативата е децата да имат лични впечатления и да добият реална представа за българския съд, за това какви хора работят в него и какво се случва в съдебните зали. От административния ръководител на съда са научили за правата и задълженията на детето, за отговорностите на малките и по-големите, за спазването на правилата и за това колко важно е да израстват като добри хора. На учениците са им разяснени възпитателните мерки за въздействие, които могат да се прилагат спрямо малолетно и непълнолетно дете, което е извършило противообществена проява, дали децата носят наказателна отговорност и кой решава дали те могат да бъдат наказвани. Втората част на Деня на отворени врати през 2022 г. е насочена към превенцията на пътната безопасност и последствията от неразумното шофиране, като е проведена с участието на ученици от 11 клас на Професионалната гимназия по механоелектротехника и електроника в гр. Бургас. Инициативата е реализирана по повод Европейския ден за гражданско правосъдие – 25 октомври. Примери от съдебни казуси, наказанията при леки и тежки пътни произшествия, кога възниква опасността за движението, житейски ситуации на пътя и последиците от шофиране след употреба на алкохол или наркотици са сред обсъжданите теми.

От Апелативен съд – Велико Търново през м. април 2022 г. е организирано посещение в съда на ученици от 8 клас на ПХГ „Св. св. Кирил и Методий“, които са посрещнати от председателя на съда, като са запознати с устройството и функциите на съдебната система, с ролите на съдията, прокурора, адвокатите и останалите страни в съдебния процес.

Инициативата „Ден на отворени врати“ е проведена в Апелативен съд – София два пъти през отчетната година. На 15.04.2022 г. четвъртокласници от столичното 125-то средно училище „Боян Пенев“ са гости на съда, като задават своите въпроси на съдия Николай Джурковски, за да разберат какво работи човек, който е решил да стане съдия, а след разходка из Съдебната палата е проведен симулативен съдебен процес в една от съдебните зали. На 13.12.2022 г. гости на Апелативен съд – София са седмокласниците от ЧОУ „Света София“, приветствани от председателя на съда Даниела Дончева, която им разказва как работи съдебната власт по закон, каква е нейната структура и ангажименти към обществото и доколко е необходимо именно децата да бъдат информирани и стимулирани да изберат правото като свое бъдеще.

В годишния доклад на Апелативен съд – Варна се казва, че са проведени три дни на отворени врати – с ученици от Математическата гимназия под формата на час по гражданско образование и със студенти от специалност „Съдебна администрация“ в Икономическия университет – Варна. Отчита се и успешен края на първия цикъл събития в рамките на регионалната образователна програма Младежка академия „Космос и право“, провеждани при активното сътрудничество с Планетариума на Висшето военноморско училище. В рамките на 3 големи събития е привлечено вниманието на ученици от гимназиалните класове към космическото право. Лекционните и помощните материали са съсредоточени върху темата с космическите отпадъци. Финалното занятие в Младежката академия е провеждането на ученически дебати. Апелативен съд – Варна продължава да бъде средище за практическо обучение и стаж на студентите от специалност „Право“ на Варненския свободен университет и „Съдебна администрация“ на Икономическия университет – Варна. Съдилищата във Варна продължават и регионалните програми „Правото в действие“ и „Час по правосъдие“.

През отчетния период от Военно-апелативния съд е проведен Ден на отворените врати на 21.04.2022 г. под надслов „Военното правораздаване – реалност и обществено възприятие“.

От Апелативен съд – Пловдив отчитат, че в инициативата на съда „Час на класа – Съдът отблизо“ са взели участие 125 ученици от пловдивски училища и 71 ученици от училища извън Пловдив, студенти от Международната асоциация на студентите по право ЕЛСА – Пловдив, техни колеги от Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, специалност „Право“ и студенти от Техническия университет. На 15.04.2022 г. е проведена кампанията „Ден на отворените врати“ съвместно с Окръжен съд – Пловдив, като събитието е посветено на Деня на Конституцията и професионалния празник на българските юристи и съдебни служители. Участниците са ученици от Основно училище „Княз Александър Първи“, които са запознати с професиите на съдията, прокурора, адвоката, съдебния секретар, съдебната охрана и съдебния репортер. С учениците е разигран съдебен процес под формата на ролева игра, като е представен действителен случай от практиката на

Пловдивския окръжен съд за грабеж на мобилен телефон. На 14.07.2022 г. са връчени на учениците от Националната търговска гимназия от специалност „Съдебна администрация“ служебни бележки, удостоверяващи успешното приключване на производствената им практика в Апелативен съд – Пловдив. Обучението на бъдещите съдебни служители е проведено съгласно сключено през 2018 г. споразумение между съда и Националната търговска гимназия – гр. Пловдив, когато за първи път е създадена специалност „Съдебна администрация“. Практиката е с продължителност две седмици и включва обучение в регистратурата и деловодствата на съда, както и присъствие на открити съдебни заседания.

Съдилищата през 2022 г. продължават сътрудничеството си с други институции, както и с неправителствени и международни организации.

От Апелативен съд – Велико Търново през м. октомври 2022 г. е организирано едноседмично посещение на десет чуждестранни магистрати по програмата за обмен на Европейската мрежа за съдебно обучение (EMCO). Така съдии и прокурори от Испания, Германия, Италия, Естония, Чехия и Словакия получават възможност да се запознаят със своите български колеги от Апелативен съд – Велико Търново и останалите съдилища и прокуратури в старата столица. Чрез срещи и презентации са информирани подробно за устройството и функциите на отделните органи на съдебната власт и получават отговори на всички свои въпроси относно различни практически аспекти от работата на българските магистрати. От своя страна, те също споделят опит и практики от съдебните системи в собствените им държави.

През 2022 г. заместник-председателят и ръководител на Търговската колегия на ВКС Евгений Стайков участва в Колоквиум на Мрежата на председателите на върховните съдилища на Европейския съюз, проведен в Чехия, като на форума са дискутирани две основни теми: „Съдебна етика, дисциплинарни производства и отговорност на съдиите“ и „Как върховните съдилища могат да допринесат за общественото доверие в съдебната власт?“. Заместникът на председателя на ВКС участва и в честването на 70-та годишнина от създаването на Съда на Европейския съюз, както и в съдебен форум „Правосъдието в близост до гражданите“, проведени в гр. Люксембург. През отчетната година от ВКС са изпратени отговори на редица въпросници, отправени от европейски юрисдикции: от Върховния касационен съд на Франция относно създаването на специално „аналитично звено“ във ВКС на Франция за разглеждане на дела с голям обществен интерес; от Върховния съд на Румъния относно назначаването и пенсионирането на магистратите в България; от Върховния съд на Словения относно методологията на формиране на възнаграждението на българските съдии; от Върховния съд на Чехия относно доверието в българската съдебна система, както и относно съдебната етика и дисциплинарната отговорност на българските съдии. През 2022 г. Върховният касационен съд продължава да работи в сътрудничество и с Асоциацията на върховните касационни юрисдикции на франкофонските страни, като изпраща значими за правото решения по граждански,

наказателни и търговски дела за публикуване в поддържаната онлайн база със съдебна практика на страните – франкофони.

В заключение може да бъде отчетено, че през 2022 г. съдилищата организират своята комуникационна дейност при отчитане на динамичната информационна среда, иновативно и отговорно. Използват съвременните подходи за информиране на журналистите и обществеността, като комбинират традиционните методи за осведомяване на репортерите и гражданите със засилено онлайн присъствие и реализиране на медийна политика чрез каналите за дигитално общуване. Независимо от използваните подходи комуникационната политика на съдилищата продължава да се подчинява на основните принципи за законосъобразност, откритост, пълна прозрачност и равен достъп до информацията за всички медии и за гражданите.

Докладът за прилагането на закона и за дейността на съдилищата през 2022 г. е изготвен от:

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА –
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1 – Статистически таблици за дейността на ВКС през 2022 г.

Приложение № 2 – Образувани и решени през 2022 г. корупционни дела във ВКС срещу лица, заемащи висши публични длъжности

**Статистически таблици за дейността
на Върховния касационен съд през 2022 г.**